ПАВЛЕ С. СТАНОЈЕВИЋ

СТОЛЕЋЕ ЗАБОРАВА

Ивић Јеврем
Дабић
Велимировић Андрија
Прњавор
Павловић Стеван
ратар
Крвељан Јанко
Јовановић Цвеја
Костић Марицко
Михајлови Алекс
Вишеград
Ђокић Радојко
Бањани
Ваљево
Маринов Иван
Миличевић Станко
Шабац
неухрањеност
Трајловић Трајло
Тичин Драгутин
Митровић Игњат
Супруга Илије Батанића, рођена Недић
Арадско „Доње гробље"
Табић Јеремија
дизентерија
Петар Челић
Миља Токић
Божић Мирослава
туберкулоза
ожењен седморо деце

АРХИВ ВОЈВОДИНЕ

Павле С. Станојевић

СТОЛЕЋЕ ЗАБОРАВА

БИБЛИОТЕКА
П О С Е Б Н А И З Д А Њ А

Главни и одговорни уредник
Др Небојша Кузмановић

Рецензенти
Др Ђорђе Ђурић
Др Небојша Кузмановић

Корице
Александар Павловић

ISBN 978-86-80017-56-3

Објављивање књиге помогао је Покрајински секретаријат за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама АП Војводине.

©Copyright: 2019, Архив Војводине

Павле С. Станојевић

Столеће заборава

Пописи Срба интернираца умрлих у арадском логору 1914–1916. године

друго, допуњено издање

АРХИВ ВОЈВОДИНЕ

Нови Сад, 2019.

Књигу посвећујем моме деди, инж. шумарства, Павлу П. Станојевићу,
затворенику логора у Араду и свим Србима интернирцима
који су помрли по бројним логорима Аустро-Угарске, Немачке,
Бугарске и Турске од 1914. до 1918. године.

Верујем да негде, ван нашега круга,
Ван граница земље, далеке и сиве,
Под шареним сјајем непрегледних дуга
Душе ваше и сад, као некад живе.

Драгим покојницима
Милан Ракић

Садржај

Реч о овом издању. 9
Предговор. 11

I. ОДВОЂЕЊЕ ЦИВИЛА ИЗ СРПСКИХ ЗЕМАЉА У ИНТЕРНАЦИЈУ. 15
Злочини аустроугарске војске над Србима
и улога Ватикана у Првом светском рату. 18
Положај Срба у Босни и Херцеговини. 29

II. РАД НА ПРИКУПЉАЊУ ПОДАТАКА О СТРАДАЊУ ИНТЕРНИРАЦА
И ЗАРОБЉЕНИХ СРБА ИЗ СРБИЈЕ, БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
И ОСТАЛИХ СРПСКИХ ОБЛАСТИ. 33

III. ЛОГОР У АРАДСКОЈ ТВРЂАВИ. 41
Услови за живот у арадском логору. 51

IV. ПОПИСИ ИНТЕРНИРАЦА УМРЛИХ У АРАДСКОМ ЛОГОРУ 59
Закључак. 65
Интернирци умрли у арадском логору током јануара 1915. 68
Исправке и коментари за умрле током јануара 1915. 101
Интернирци умрли у арадском логору током фебруара 1915. 111
Исправке и коментари за умрле током фебруара 1915. 146
Делимичан попис умрлих интернираца у априлу, мају, јуну, јулу,
августу, септембру и новембру 1915. и фебруару, марту, априлу,
августу, септембру и октобру 1916. 154
Исправке и коментари за умрле од 1. априла 1915.
до октобра 1916. 180

V. СПИСАК ПОМРЛИХ ИНТЕРНИРАЦА И ЗАРОБЉЕНИХ СРБА САХРАЊЕНИХ НА АРАДСКОМ „ДОЛЊЕМ ГРОБЉУ" 192
Исправке и коментари уз списак умрлих интернираца јереја Уроша Ковинчића 226

VI. СПИСАК ШЕЗДЕСЕТ И ОСАМ УМРЛИХ СРПСКИХ ИНТЕРНИРЦА У АРАДУ ПРЕУЗЕТ ИЗ ДОКУМЕНТА „ТАБЕЛ". 243

VII. МОЛБА ИНТЕРНИРАЦА ИЗ АРАДСКОГ ЛОГОРА ПОСЛАНИКУ УГАРСКОГ САБОРА. 247

VIII. ПОПИС УМРЛИХ ЦИВИЛА И ВОЈНИКА ИЗ *СЛУЖБЕНИХ НОВИНА КРАЉЕВИНЕ СХС* 251

IX. ПОПИС ОСАМСТО ИНТЕРНИРАЦА НА РУМУНСКОМ ЈЕЗИКУ . . . 255

X. ПРИЛОЗИ. 258
Службене новине Краљевства СХС (бр. 67/1919). 259
Регистар имена. 261
Регистар места. 288
Извори и литература. 298

Реч о овом издању

Прво издање књиге *Столеће заборава – Пописи Срба интернираца умрлих у арадском логору 1914–1916. године* штампано је само у 200 примерака, што је онемогућило њено представљање у местима и српским областима из којих је у логоре одвођен највећи број цивила интернираца: Шапцу, Ваљеву, Пожаревцу, Рогатици, Фочи, Требињу, Билећи, Гацку, Бањалуци итд. Упркос чињеници да књига није имала промоцију, нити приказе у дневној штампи, аутору се јавило више потомака умрлих интернираца и десетак установа (углавном библиотеке и културни центри) које су заинтересоване да у својим срединама представе *Столеће заборава*. Велико интересовање, пре свега потомака, да дознају више података о логору где су им страдали преци, узрок и датум њихове смрти, допринело је да се определимо за објављивање и другог, допуњеног издања. Издавач је Архив Војводине у Новом Саду, који је почетком трећег миленијума и започео сређивање архивске грађе у Српској православној цркви Светог Петра и Павла у Араду. Друго издање је допуњено списковима умрлих интернираца у Араду које сам пронашао у *Службеним новинама Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца* за 1920. годину, а остали су непознати у српској историографији која се бавила темом о страдању цивила интернираца из српских земаља. Први пут се објављују и имена умрлих интернираца узета са списка писаног на румунском језику, који садржи податке за осамсто интернираца умрлих у арадском логору. Како се тај попис у великој мери поклапа са именима на оригиналним аустроугарским умрлицама, објављеним већ у првом издању, овде су наведена само имена страдалих којих нема у првом издању и за које нису сачуване умрлице. Поједини одељци су знатно допуњени новим подацима.

Ради потпунијег познавања чињеница о условима за живот и исхрани српских интернираца у арадском логору објављујемо и текст „Свирепства над интернираним Србима у Араду – Службени подаци", који је такође преузет из *Службених новина Краљевине СХС* за 1920. годину. Ту се наводе драгоцени подаци из судске истраге над командантом арадског логора, потпуковником Хегедишем. Овај текст убедљиво потврђује сведочења интернираца о слабој исхрани, загађеном месу и корупцији у логору. Важан је и податак који се овде наводи да је само у августу 1914. године у арадски логор доведено „више од 3000 босанских Срба", и то углавном жена, стараца и мале деце! Овај текст доноси само изводе из извештаја мајора Веселог, војно-судског поручника и адвоката Мирослава Сахтера, и реферата војно-судског пуковника Јосифа Чајке, чије комплетно објављивање је једна од обавеза српске историографије и државе, ако желимо да коначно утврдимо ко-

лико је Срба цивила убијено или умрло у арадском логору током Првог светског рата. У овом издању објављујемо и педесетак нових имена умрлих интернираца у арадском логору која су пронађена у више бројева *Службених новина Краљевине СХС* објављиваних током 1920. године.

Дуг који је према умрлим интернирцима имала српска држава, требало је да буде испоштован и у Краљевини Срба, Хрвата и Словенаца, почело се са прикупљањем имена умрлих преко Црвеног крста у пораженим земљама и општинама у Србији и Босни и Херцеговини, па стало без неког образложења. Са великом вероватноћом може се наслутити да су краљ и Парламент одустали од те намере из страха да се не би продубљивали неспоразуми са Хрватима и Словенцима, који су већином били на страни Аустро-Угарске монархије и као њени војници учествовали у злочинима над Србима током рата. Овом књигом и објављивањем имена и датума смрти делимично исправљамо диктирани заборав страдања и мученичке судбине Срба цивила и интернираца у Првом светском рату.

На основу новопронађених пописа и консултација са потомцима страдалих који живе у местима одакле су узимани интернирци и добро познају презимена становништва, десетак теже читљивих имена места и личних података умрлих (пре свега презимена) добила су тачнију верзију. Будућим читаоцима, а нарочито потомцима умрлих логораша, упућујем молбу да уколико уоче погрешке код имена, презимена и места рођења интернираца, јаве аутору, или издавачу, како би што тачније податке доставили институцијама које ће сакупљати имена свих страдалих Срба у два светска рата. Иза сваког пописа умрлих интернираца, у случајевима када лична имена, или имена места нису била читка, дати су могући називи и шира обласно-административна припадност (срез, или котар) са исправкама до којих се дошло коришћењем више речника са именима места у Србији и Краљевини СХС. За мање позната места и засеоке дата је и најближа пошта (ознака „н. п.”).

За објављивање другог, допуњег издања књиге, у тиражу који ће бити примерен интересовању потомака страдалих интернираца захвалност дугујем Покрајинском секретаријату за културу, јавно информисање и односе с верским заједницама АП Војводине и директору Архива Војводине, др Небојши Кузмановићу, добром познаваоцу проблема о страдању српских цивила у Првом светском рату. У трагању за новим чињеницама, ретким књигама, фотографијама и пописима умрлих интернираца у арадском логору свесрдно су ми помогли Јелена Јовин и Душко Јованчевић, библиотекари БМС у Новом Саду. За прелом текста и изглед књиге захвалан сам Александру Павловићу из Архива Војводине.

Павле С. Стојевић

Предговор

Кроз различите облике свог постојања, под разним именима и друштвеним уређењима – од Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца, ФНРЈ, СФРЈ, Србије и Црне Горе, до данашње Републике Србије – српска држава није нашла за потребно и важно да за ових стотину година од почетка Првог светског рата организује систематска научна и архивска истраживања ради израде што је могуће потпунијих спискова интернираних и убијених сународника у том рату; да уради ископавања на местима где су била гробља заробљених војника и интернираца, прикупи њихове посмртне остатке и подигне спомен-обележја достојна њихове жртве и преживљене патње; да преко својих дипломатских представника одржава и брине о гробљима која су се налазила на некадашњој територији Аустро-Угарске и земаља чланица Централних сила. Те бројне невине и неопојане жртве свакако заслужују да дознамо када и одакле су интерниране, где су све и на који начин мучене и убијане широм те „културне и цивилизоване" Монархије. Диктирани заборав од стране државе у протеклом веку је, нажалост, био болна стварност за све који су их поштовали. Као да то нису били наши преци, рођаци и сународници који су дали животе за остварење вековног сна свих Јужних Словена и стварање њихове прве заједничке државе. Из такве небриге недвосмислено произилази да је отпор откривању тачног броја српских жртава и сазнавање правих размера страдања у оба светска рата, била заједничка константа свим друштвеним уређењима у којима смо живели – од Краљевине, преко дуге комунистичке владавине, до нових, такозваних, демократских режима.

Све до последње деценије двадесетог века историографска истраживања о српским цивилним жртвама у Првом светском рату, у нашој науци су спорадична и несразмерно мања у односу на број и обим текстова о Другом светском рату. Посебно се мало истраживало и писало о страдањима Срба цивила, који су противно тадашњим хашким ратним конвенцијама о забрани интернирања цивилног становништва одвођени у бројне логоре широм Аустро-Угарске, Немачке, Бугарске и Турске, чије су потписнице биле и ове државе, чланице Централних

сила. Дуго се ћутало о размерама страдања интернираца и умањивао број убијених. Попис умрлих интернираца и војних заробљеника морао се урадити одмах после Првог светског рата, док је било преживелих логораша, њихових потомака и родбине. То је била морална обавеза Краљевине СХС јер је на њиховој жртви и настала, до тих података могли су релативно лако доћи преко званичних државних органа, или националних организација Црвеног крста у земљама где су се налазили логори. Нажалост, они којима смо даровали државу, намеру да се прикупе имена страдалих српских цивила и утврди њихов број, сматрали су неодговарајућим подсећањем на њихову нечасну улогу у том рату, те су утицали на краља и органе власти да се од израде пописа одустане. Од различитих војних и полицијских служби у Аустро-Угарској, Немачкој и Бугарској, које су сигурно знале барем приближан број заробљеника и интернираца у току рата, нису се могли добити потребни подаци, јер дуго, све до краја рата, како би умањили кривицу за тај злочин, нису признавали да су одводили цивиле из Србије у њихове логоре. Посебно су иритантни и нехумани били одговори бугарског Црвеног крста, који у ратним годинама није ни признавао да Србија још постоји, називајући становништво Србије „бугарским поданицима".

Помињао се стидљиво број од педесетак логора, да би се данас непобитно утврдило да је само Аустро-Угарска монархија на својој територији од 1914. до 1918. године имала најмање 300 логора различите величине, за војне заробљенике и цивиле, док је на територији Немачке било више од педесет логора.[1] Велики број интернираца био је заточен и у Бугарској, а неки су одвођени чак у Турску. Логори у Араду, Нежидеру, Добоју, Ашаху, Нађмађеру, Матхаузену, Болдогасоњу, Шопрањеку, Чешким Јиндриховцима и Браунау, били су највећи, са најгорим условима за живот интернираца. Логори за заробљенике и интернирце налазили су се и у многим другим местима: Леру, Миндену, Гасену, Лесфелду, Улму, Ломелсдорфу, Шпаргарду, Ландау, Марздорфу, Фридрихсхафену, Цегледу, Цвикау, Вранденбургу, Бунлингену, Бегенсдорфу, Дрездену, Дилмену, Глајвицу, па чак и у Скадру, Брну, Кракову и Пшемислу! Као превентивну меру „дисциплиновања" непокорних Срба и спречавање евентуалног садејства са српском војском, цивиле из Србије и других српских области у оквиру Аустро-Угарске су прве одводили и тамничили у те логоре, док ратна дејства још нису ни почела, а рат Србији званично није био ни објављен! Ти логори су постојали све до потпуног пораза Централних сила 1918. године. Први возови са интернирцима су кренули према арадском логору већ 27. и 28. јула 1914. године, М. Томандл је у својим сећањима

[1] О томе опширније у: И. Ђуковић, *Нађмађер, Аустроугарски логор за Србе 1914–1918*, Сигнатуре, Београд, 2002; и М. Вемић, „Помор Срба ратних заробљеника и интернираних цивила у аустроугарским логорима за време Првог светског рата 1914–1918", Матица српска, *Зборник МС за друштвене науке*, број 147, Нови Сад, 2014, 1–233.

навео да су у Панчеву и Белој Цркви ухапсили 170 људи „које су у ноћи између 31. јула и 1. августа, као таоце отпремили посебним возом у Арад и сместили их у казамате ондашње тврђаве."[2] Хапшења цивила, узимање талаца, њихова вешања и убиства почели су у Босни и Херцеговини одмах после Видовдана 1914. и атентата на престолонаследника Фердинанда, а први већи транспорти са интернираним Србима из Босне и Херцеговине послати су за Арад 10. августа те године. У Бачкој и Банату такође хапсе највиђеније Србе, уреднике српских часописа, чланове српских националних, културних и спортских друштава, све оне који су могли да организују и поведу народ. У Хрватској је наредбом бана од 27. јула забрањено излажење српских листова *Српско коло*, *Привредник* и *Слобода*. У Новом Саду, као политичком и културном центру Срба у Војводини, аустроугарске власти су ради застрашивања српског становништва одмах наредиле хапшења политичких вођа и забраниле даље излажење листова *Браник, Застава и Српство*. Са радњи су скинути ћирилички натписи, а Министарство унутрашњих послова Аустро-Угарске је забранило и продају књига из штампарије Светозара Огњановића у Новом Саду, чак је забрањено и коришћење фонографских плоча на српском језику, иако су оне биле снимљене у Будимпешти![3] У Сремским Карловцима су ухапсили велики број интелектуалаца, преко три стотине их је одведено у разне логоре, у Арад су одведени и свештеници Гига Јовић, Лаза Сабовљевић и Димитрије Коплић, професори Милан Недељковић и Павле Миљушевић, итд.[4] Са прочеља Српске народне велике гимназије скинута су ћириличка слова, а уклесана слова на скромном гробу песника Бранка Радичевића су уништена.[5] Српско становништво Сремских Карловаца је 11. септембра натерано на хитну евакуацију, део је враћен после десетак дана, а део одведен у логоре.

У Новом Саду међу првима ухапшен је и Јаша Томић, вођа радикала, др Стеван Малешевић, др Коста Хаџи, др Стеван Адамовић, др Лаза Бајић, композитор Исидор Бајић, Мита Клицин, уредник *Заставе*, Јанко Перић, уредник *Браника*, Милан Поповић, уредник *Српства*, Никола Ивковић, трговац, Ђорђе Ивковић, штампар и књиговезац, Коста Брадваревић, штампар, Глиша Марковић, професор и многе друге познате личности. Неки су одмах интернирани у логоре, други су одвођени у удаљена места Аустро-Угарске, где су казну издржавали у

[2] М. Томандл, *Панчево у Првом светском рату*, Историјски архив у Панчеву, Панчево, 2010, 9; *Историја Српског народа*, књ. VI, други том, СКЗ, Београд, 1983. и *Панчевац – календар за просту годину 1922*, Панчево, 1921, 93–95.

[3] Видети документа F. 1 KIG. 11245 из 1915. и F. 1 KIG из 1914. године у Историјском архиву града Новог Сада.

[4] *Карловци*, монографија у издању ТД Фрушка Гора, 1930. и *Глас Матице српске* од 15. децембра 1935, 94.

[5] С. Јеремић, *Глас Матице српске* од 15. децембра 1935, 193.

локалним затворима, породице су годинама биле раздвојене, имања уништена, народ осиромашен… Павле Аршинов је у својим *Успоменама из Светског рата* упечатљиво описао страдања Срба у Загребу: „Још рат није ни оглашен био, а на Србе у Загребу нападоше као зверови [...] Српске трговачке радње су разбојнички развукли и упропастили; ствари српског женског интерната избацили на улицу, па спалили; ни одежде црквене нису поштедели, него су и њих извукли на улицу па спалили, заједно са иконама [...] И то у једном Загребу, где је толико војске и полиције, није се томе стало на пут. Треба ли још ту каквога другог доказа, да је то све чињено по команди [...] Управо за Србе беше дошао страшни суд!”[6]

[6] *Глас Матице српске*, октобар 1938, 152. и 153.

I. Одвођење цивила из српских земаља у интернацију

Број логора у којима су били заточени интернирци и заробљеници из Србије дуго је скриван и умањиван, тек у новијим стручним радовима на ту тему почело се са откривањем њиховог стварног броја. Чињенице, да је он био изузетно велик и да су многи установљени и припремљени за прихват интернираца још пре објаве рата Србији, јасно говоре да је њихово оснивање било само део једног дуго припреманог плана да се што више заточених Срба, били они цивили или војници, глађу, болестима и тешким радом побије, а Србија демографски и економски уништи, изгуби самосталност и стави под аустроугарску управу. М. Екмечић наводи да су у европској историографији са неверицом примали податке да је почетком рата само у Јужној Угарској ухапшено неколико хиљада сопствених грађана, а ликвидирано неколико стотина, док је: „У Босни и Херцеговини тај број био знатно већи, тако да је права ријека људи прошла кроз концентрационе логоре (Арад, Добој, Шопрањек, Коморан, Кечкемет, Телесдорф, Турањ, Грац и Жегар). Југословенска емиграција у савезничким земљама сматрала је крајем рата да је у јужнословенским земљама било прогањано укупно око 50 хиљада људи. Колико је неодржив тај број показује податак да је само кроз логор у Добоју прошло 45.791 лице, од којих више жена и деце него одраслих мушкараца. То значи да би процена морала износити неколико пута већи број него што се у савезничким земљама рачунало крајем рата".[7] Од свих земаља са којима су Централне силе биле у рату, једино су из Србије узимали цивиле – жене, старце, децу – држали их без довољно хране, основних хигијенских услова и терали болесне и изнемогле да раде најтеже физичке послове, што по свим одредбама Међународног ратног права и хашким конвенцијама није било дозвољено. Када се сагледају бројке побијене деце од једне до десет година, стараца од 70 до преко 100 година,

[7] М. Екмечић, *Жалосна баштина из године 1914 (Политичке намјене судских процеса у БиХ за вријеме Првог свјетског рата)*, у Зборнику радова са научног скупа „Велеиздајнички процес у Бањалуци", Бањалука, 1989, 34–35.

трудница и болесних, сваки објективан човек мора да се запита: Зашто су и њих одводили, каква је то „опасност" претила моћној Монархији од мирних српских сељака, деце и стараца, који су радећи на својим имањима гледали само како да преживе тешке ратне године? Како су то једногодишња Милица Планинчић из Гучева код Рогатице, Мара Ђеранић из Михољача и Милица Шолаја из Лазарића код Гацког, које су имале само по две године; као и Петко Панић и Драгиња Пајић, родом из околине Рогатице, такође у другој години живота; или Ђоко Мирковић из Гласинца, Милош Павловић из Кисељева код Пожаревца и Милка Филиповић из Липа код Смедерева, сви са по деведесет година и више праунучади, могли да науде Аустро-Угарској монархији, светској сили, како су волели да о себи говоре?! Чак су у Арадски логор одвели и Миљу Токић, из села Речице у источној Србији, која је била у 106. години живота.

Одговор је лак – никаква! Једини мотив је била дуго присутна идеја код војног и политичког врха Аустро-Угарске да им се сада коначно пружа прилика да реше такозвани „српски проблем" најсуровијим методама и са бруталношћу која до тада није забележена у новијој историји ратовања. Упоређујући проценте страдалих цивила у Србији са другим европским државама, учесницама Првог светског рата, где је страдало највише до 10% цивилног становништва, види се да је у Србији тај број био нестварно већи! Једино је из Србије побијено, повешано, спаљено, уморено глађу и болестима по логорима, два пута више цивила од страдалих војника! Природа рата против Србије, од почетка до краја ратних дејстава, била је истоветна са основним дефиницијама геноцида и уништењем једног народа, а о томе су званична југословенска и страна историографија углавном ћутале или узгред помињале. Србија је у Првом светском рату, без страдалих сународника у Босни и Херцеговини, Славонији и Срему, имала најмање 1.247.453 погинулих, а то је чинило скоро трећину од укупног броја становништва и преко 56% мушкараца од 18 до 50 година старости! Дакле, оних који су могли да имају децу, обрађују земљу и доприносе привредном развоју и демографском расту. Уз те бројке свакако треба додати да је после Првог светског рата у Србији више од сто хиљада тешких инвалида остало без одговарајуће помоћи од државе. Многи су се могли видети како по улицама српских градова просе јер нису били у могућности да обезбеде средства за живот достојан човека, издржавају себе и своје породице. Интернирањем великог броја цивила у логоре и повлачењем српске војске и цивила преко Албаније, Србија је одједном остала без радне снаге, тако су сви они који су остали у земљи били осуђени на лагано умирање од глади, јер одвођењем у логоре и губитком стотина хиљада становника у Србији су остали само старци и деца, они који су једва могли да обезбеде храну за себе и остале чланове својих породица. Рат против Србије зато није био класичан рат, уперен само против њене војне силе, он је припреман и као рат против свих њених ста-

новника, против Србије као независне државе, против православне вере, против Срба у свим српским областима, са тежњом да се затре све што чини њихов национални и државни идентитет.[8]

Први већи талас одвођења цивила из Србије догађа се одмах по упаду аустроугарске војске у Србију и њиховог пораза на Церу августа 1914, а последњи је био после пробоја Солунског фронта 1918. године. По бројности интернираца могли би се издвојити следећи периоди када Аустро-Угари, Немци и Бугари одводе у логоре веће групе Срба цивила и заробљених војника:

1. После пораза на Церу и приликом првог упада њихове војске на територију Србије;
2. Други талас одвођења се дешава приликом другог упада АУ војске у Србију;
3. У лето 1916. после уласка Румуније у рат на страни сила Антанте;
4. Четврти велики талас интернирања долази после повлачења српске војске и окупације Србије;
5. После освајања Битоља од стране српске војске у јесен 1916. године, у страху да преостали цивили герилским акцијама, или устанком, не помогну српској војсци;
6. По угушењу Топличког устанка 1917. Бугари одводе велики број цивила у бројне логоре по Бугарској;
7. По пробоју Солунског фронта одводе у интернацију оно мало преосталих за које су проценили да би могли помоћи дејства српске војске.

Божидар Панић, на основу докумената из полицијске квестуре у Араду, наводи да је први транспорт са српским заробљеницима „стигао у Арад 31. јула 1914. године, у два сата после поноћи и спроведен у тврђаву!" Важно је истаћи да те интернирце у званичним документима називају „српским ратним заробљеницима", иако се борбе још не воде на тлу Србије, што недвосмислено потврђује да су то били српски цивили из Босне и Херцеговине.[9]

Када је аустроугарска војска прешла у Мачву, одмах су почела хапшења цивила и интернирање у арадске логоре. Према непотпуној документацији из архива у Араду, само за четрдесетак дана у октобру и новембру 2015. године, из Србије је одведено у Арад преко четири хиљаде цивила. По попису од 16. октобра 1915. године, само у једном дану у логор је стигло 2340 српских цивила,

[8] Многи доказују на бројним примерима да се тај рат наставља и данас, јер су интереси великих сила на светској геополитичкој сцени остали исти, наравно, са нешто другачијим методама, прилагођеним најновијим технолошким, војним и медијским достигнућима.

[9] Б. Панић, „Срби у аустроугарском логору у Араду 1914–1918", *Темишварски зборник*, МС, бр. 8, Нови Сад, 2015, 44–45.

а два дана касније, 18. октобра, возом из Темишвара стиже још 922 интернирца! Ове бројке јасно показују колико је у српској историографији умањиван број затвореника у арадском логору.

Србија је четири дуге ратне године била приморана да се очајнички брани како би очувала национално биће и своју државност у борби са више моћних и великих противника: са југоистока претили су Османско царство и превртљива Бугарска; а са севера две велике и војно моћне немачке државе, подржаване утицајним Ватиканом. То су били противници који су дуго и стрпљиво планирали своју геополитичку стратегију и спроводили жељене планове, не одустајући од антисрпских и антиправославних ставова вековима. Готово свуда су имали успеха, сем у Русији и Србији, што може и да објасни праву природу њихових злочина и поступака на територијама српских земаља.

Злочини аустроугарске војске над Србима и улога Ватикана у Првом светском рату

Повреде међународних ратних закона и хашких конвенција од стране Аустро-Мађара, Бугара и Немаца на ратиштима у Србији и логорима за интернирце и заробљене војнике била су бројна и свакодневна, иако су и те државе биле потписнице свих хашких конвенција. Погазили су све правне норме цивилизованог света у које су се тако често заклињали. Иживљавања над недужним цивилима, најчешће старцима, женама и децом, сликање поред обешених и масакрираних цивила, као да су им била омиљена забава. У извештају Српске Врховне команде о битки на Церу и Јадру од 12/24. августа 1914. године наведен је само део злочина које су Аустроугари чинили по Мачви: „Како у свом надирању, тако исто и у свом одступању, Аустријанци су оставили за собом страшну слику варварства. Пролазећи кроз села и вароши, непријатељски војници, нарочито Мађари и Немци, клали су и пекли сељаке, децу, жене и старце, убијали и одводили у ропство мирно и нејако становништво. Нарочито су показивали своју свирепост према женском свету, коме су секли сисе, образе, уши и обешчашћавали их. Велики број деце убијали су пред родитељима. Заробљеним и рањеним нашим војницима секли су нос, уши, копали им очи и нагоревали. Цркве су претвара-

ли у штале и оскрвњавали их".[10] Згрожен злочинима војника Централних сила у Србији, Арчибалд Рајс је записао да су наступи „колективног садизма" често обузимали аустро-мађарске војнике „изазивајући ефекте који и од човека стварају крволочну животињу", а поражен изостанком свих људских осећања према цивилима запитао се: „Је ли то садизам или суровост животиње која више већ не зна како да задовољи своју крвожедност?"[11]

Непобитно је утврђено да су аустроугарски војници пред полазак на српско ратиште били подстицани на суровост од верских званичника Католичке цркве и војних команданата. Поред локалних свештеника који су одушевљено позивали своју паству у одлучујући рат против Срба и давали опрост свих грехова које ће на ратишту у Србији починити и бројни бискупи су се укључили у општу хистерију сејања мржње према Србији и Србима. Загребачки надбискуп Антон Бауер је пред полазак 13. Загребачког корпуса на ратиште у Србију, 30. јула 1914, рекао војницима да их „Бог зове у бој! [...] Хрвати, јунаци! Пођите јуначно благослов Божји свуда био с вама."[12] Љубљански бискуп Јеглич је благосиљајући војнике 3. Корпуса аустроугарске војске, нагласио да су позвани у „Богу угодан бој… Дакле, напријед, с вама је Бог"[13] „[...] да браните католичку Аустрију од заклетих непријатеља самог Исуса [...] и непријатеља божијих." Ништа нису заостајали ни католички бискупи у Босни и Херцеговини – мостарски, сарајевски и други, као да су се такмичили ко ће са више мржње да нападне Србе. Алојзије Мишић, мостарски бискуп, чак нуди Пећореку да прикупља добровољце за рат против Срба! Ђорђе Лазић у својим сећањима на те дане каже да је „сваки католик или муслиман требао само прстом да укаже на којег Србина, па да руља јурне на њега и суди му без суда. А целу ту хајку на Србе организовао је тајно, одмах по убиству Фердинанда, надбискуп Штадлер са неколико истакнутих католика."[14] У тој хорској мржњи према Србима нарочито су се истицали Владин лист *Bosnische Post* и Штадлеров *Hrvatski dnevnik* који су свакодневно острашћеним текстовима, често и лажима, подстрекивали католике и муслимане на пљачке и паљевину српских кућа и радњи.

Ватикан је био свестан да му је Аустро-Угарска „најчвршћа тврђава католичанства" и да би њеном пропашћу Католичка црква „изгубила најјачи ослонац" у борби против православља.[15] Немачки цар Виљем је забележио у свом дневнику

[10] И. Ђуковић, *н. д.*, 28–29.

[11] Цитати су преузети из књиге Арчибалда Рајса, *Злочини над Србима у Великом рату*, Свет књиге, Београд, 2014, 63–64, 256 и 345, књигу је приредио др Милоје Пршић.

[12] Д. Живојиновић, Д. Лучић, *Варварство у име Христово*, Нова књига, Београд, 1988, 2.

[13] V. Novak, *Magnum crimen*, Nova knjiga, Beograd, 1986, 5.

[14] Ђ. Лазић, „Моја сећања из Светског рата", *Глас Матице српске* од 15. фебруара 1937, 26–30.

[15] М. Екмечић, *Ратни циљеви Србије 1914–1918*, Београд, Политика, 1992, 3.

разговор са папом Лавом XIII пред сам почетак Првог светског рата, тада му је папа пренео очекивања Ватикана да „Немачка мора постати мач Католичке цркве." Приликом мировних преговора после Првог рата, Ватикан је у свом посредовном предлогу за мир више заступао интересе два немачка царства и „апостолског краљевства угарског", дакле оних који су хтели рат и чинили страшне злочине, него што је бринуо о жртвама њихових освајачких амбиција.[16] У науци нема никакве сумње да су и демонстрације против Срба у Босни и Херцеговини и осталим деловима Аустро-Угарске монархије организовале католичка црква и полиција. Да су то хтели, могли су их веома лако спречити. Демонстрације су искоришћене да се опљачка и попали више хиљада радњи и кућа грађана српске националности, чиме је уништена економска моћ српског средњег сталежа. По Бечу, Љубљани, Загребу и Сарајеву, синхронизовано су излепљени плакати са слоганима који су директно позивали на линч Срба. Инструисана маса србомрзаца их је брзо прихватила и преносила Монархијом јер су дати као риме: „Alle Serben, mussen sterben" (Сви Срби морају умрети) и „Serbien mus sterbien" (Србија мора да умре). Анте Тресић-Павичић је у свом говору у бечком парламенту, 17. октобра 1917. године, рекао да је Иво Франк – „заступник у хрватском сабору" – изјавио у сабору „да га је шеф загребачког редарства потицао да даде уморити од побуњене светине вође Срба."[17] Папа Пије X, као и његов наследник Бенедикт XV, отворено су исказивали антируски и антисрпски став, а „[...] кампања против Русије и православља организована у Ватикану, водила се широм света најразличитијим средствима". Ватикан се током „свих ратних година доследно залагао за потпуни пораз Србије, сматрајући да ће тако умањити ширење утицаја Русије на Балкану".[18] Најугледнији кардинали оптуживали су Русију да је одговорна за почетак рата, а рат су видели као верски, сматрајући да су намере Русије биле уперене пре свега против католичанства и њиховог даљег ширења на Исток, зато је дужност читаве католичке хијерархије и верника да се супроставе Русији и православљу. Српска православна црква је оптуживана да је главни носилац антиаустријске пропаганде у Босни и Далмацији и да помаже ширење православља на територије које је Ватикан одредио као своје интересне сфере. Догађаје који су уследили после атентата у Сарајеву, 28. јула 1914. године, када је „Братоубилачки поклич одјекивао са свих страна" по Босни и Херцеговини,

[16] М. Јакшић, *Црква у уједињеној држави*, Нова Европа, књ. VII, бр. 1, 1. јануар 1923, 5.

[17] Анте Тресић-Павичић, рођен у селу Врбње на Хвару 1867, докторирао философију у Бечу, књижевник и политичар, посланик у Царевинском већу у Бечу, интерниран је 1914. а пуштен 1917. године. Навод је преузет из књиге *Наше патње и наше борбе. Југословени у светском рату*, Женева, 1917, 18.

[18] О томе више видети у књизи Д. Живојиновића, *Ватикан и Први светски рат 1914–1918*, Београд, 1996, 327–328.

Хрватској, Словенији, Славонији и осталим областима Аустроугарске монархије где су живели Срби, пљачке имовине, хапшења, узимање талаца и насиље према сопственим грађанима и комшијама, Виктор Новак је видео као последицу и „талог од једног деценија фанатичне мржње и националног шовинизма који је заговарао црно-жути клерикализам међу хрватским верским вођама у католичкој цркви." Ватиканско-католички клерикализам је увек био на супротној страни од интереса православних Словена и народних интереса као „сијач мржње и неслоге међу народима вјерама подељеним."[19]

Изненађени победама српске војске у два балканска рата, Ватикан и Аустро-Угарска су се свом снагом „окренули да што више заваде Србе православне вере са Србима муслиманске вере [...] Од Балканског рата до Сарајевског атентата није престајала организована и бесомучна пропаганда завађења православних и муслимана."[20] Сем мањег дела школованих муслимана, свесних својих српских корена, већина се потпуно ставила на страну Аустро-Угарске и активно укључила у погроме над Србима. Рат су називали „светим ратом" и по џамијама се молили за победу над Србијом. После уласка Турске у рат на страни Централних сила, сарајевске новине су позивале све муслимане у борбу против Срба, означавајући их непријатељима ислама. Уместо мудрих, превладали су фундаменталисти и муслимани су се острашћено ставили у службу српских непријатеља. Снажном антисрпском опредељењу допринела је и одлука турског султана да се стави на страну Централних сила и објави „свети рат"против држава окупљених у Антанти. У организацији Аустро-Угарске, одржан је у Скадру, почетком децембра 1914. године, збор свих племенских првака са територије новоосноване државе – Албаније са кога су сви муслимански верници позвани у „свети рат" против Србије и Црне Горе.

Огроман допринос у ширењу мржње према свему што је везано за Србе дале су и клерикалне новине, тако да за њега није било сумње да су сви ти догађаји организовани и имали позадину у Бечу и Риму.[21] Ништа нису заостајали ни други листови широм Аустро-Угарске, веома често су лажним вестима о наводним злочинима и диверзијама Срба стварали атмосферу која оправдава погроме и линч, у којој је било очекивано од „лојалних грађана" да казне те незахвалнике, зато је и А. Тресић-Павичић пред свим посланицима аустријског парламента рекао да „Плаћени новинари измишљаху даномице вијести о атентатима и бомбама са стране Срба на жељезне вагоне, на пароброде и ине војне транспорте,

[19] V. Novak, *n. d.*, Predgovor, XI.

[20] Х. Ребац, „Срби муслиманске вере у БиХ (политичка прошлост)", *Летопис Матице српске*, књ. 306, св. 2–3, Нови Сад, 1925, 109. и даље.

[21] V. Novak, *n.d.,* 20–21; Павле Аршинов, „Моја сећања из Светског рата", *Глас Матице српске*, октобар–новембар 1938, 151–155, 174–178.

да тако оправдају драконске мјере разних власти."[22] Новине су Србе приказивале крајње недобронамерно, са колонијално-расистичких позиција јачег суседа коме слабији смета у остварењу дугогодишњих геополитичких и војних планова. Одмах после анексије Босне и Херцеговине 1908. године, новине и часописи у Аустро-Угарској, нешто касније и у Немачкој, развиле су до тада невиђену медијску кампању против Срба. Срби су описивани као варвари и убице, који нису способни да воде и имају своју државу. Поред текстова, као моћно пропагандно средство користили су цртеже, постере и увредљиве карикатуре које су у најгорем светлу приказивале српски народ, његовог краља и обичаје. Тако је немачки лист *Simplicissimus* објавио цртеже како тек рођену српску децу доје крмаче, а српске мајке доје прасиће?! Наравно, Срби су и ту показани као безвредни и недостојни да буду равноправни са тако „цивилизованим и културним" државама, попут Аустро-Угарске и Немачке. Овакви текстови и ликовни прилози били су у функцији најприземније пропаганде, припреме и оправдавања будућег војног похода на Србију и сигурно не служе на част тако великим европским народима.[23] Нажалост, то није био усамљен случај, чак и „озбиљније" новине су о Србима писале као о кољачима, разбојницима и дивљацима, нарочито су се у ту сврху користиле, тада веома популарне разгледнице, на којима су Срби били омиљена тема, наравно у негативном контексту.[24]

Тек понекад, у том унисоном сазвучју могао се чути и другачији, објективнији глас, највише код извештача швајцарских новина, или чланова хуманитарних мисија. Дописник *Vossischezeitung*-а гледајући надљудске патње српских цивила, жена, стараца и деце, како у леденим и кишовитим јануарским данима почетком 1915. године, без одговарајуће одеће и хране, у дугој колони која их води у неизвесност, према неком од логора на северу Аустро-Угарске, достојанствено подносе све то и ипак налазе снаге да по старом народном обичају, учтиво поздраве странца са „Добро вече" и „Лаку ноћ", покајнички каже: „Требаће да се код нас одбаце глупе приче по којима у Србији нема другог до убојица, стеница и вашију."[25]

Запрепашћен суровошћу непријатељских војника у српским земљама и знајући да су имали благослов и опрост за своје злочине од Католичке цркве, А. Рајс се запитао: „Па зашто и како онда то, да ниједна неутрална земља не дигне свој глас и званично не протестује због Срба? Зашто папа не интервенише? Зар

[22] А. Тресић-Павичић, *н. д.*, 18.

[23] М. Ристовић, *Црни Петар и балкански разбојници,* друго, проширено издање, Београд, 2011, 41.

[24] Више европских историчара је указивало да су такви антисловенски, антисрпски и нехумани ставови одлучујуће утицали на формирање личности Адолфа Хитлера и његове поступке током Другог светског рата.

[25] А. Тресић-Павичић, *н. д.*, 18.

и ти несрећници нису хришћани? Истина, они су православни, а папа се занима само католицима, сви остали су за њега јеретици. Ипак је Исус сасвим другачије схватао хришћанство но његов представник у Риму."[26] Ако су и једни и други хришћани, зар се морало према Србима поступати са толико мржње? Добро је што је такво питање поглавару Католичке цркве и осуду њеног односа према Србима, које је у исто време и поразна оцена о погрешном схватању улоге хришћанства, дошло од неког ко није Србин, коме се не може замерити верска пристрасност и нетолеранција.

Наредбе за злочине над цивилима стизале су и од самог војног врха и команданата корпуса. У наредбама војним јединицама пред напад на Србију, дељеним свим војницима у виду летака, дата су упутства о понашању према становништву у Србији. Тако је и командант 9. Корпуса аустроугарске армије, пешадијски генерал Лотар фон Хортштајн 8. августа 1914. у Руми дао наређење да је према Србима: „[…] сваки облик људскости или сажаљења неумесан, штавише опасан. Обзири, који су у рату, с времена на време, примерени, могли би да озбиљно угрозе безбедност трупе."[27] У „Директиви за држање према становништву у Србији", издатој у Руми, 14. августа 1914. године, од стране Царске и Краљевске команде IX корпуса аустроугарске војске, стајало је да према „[…] српском становништву је свака хуманост и доброта срца некорисна, управо штетна[…] због тога наређујем, да се за време трајања ратне акције има поступати према свакоме са највећом строгошћу, највећом суровошћу и највећим неповерењем", ако неко „[…] буде имао милости, тај ће најстрожије бити кажњен."[28] Шеф аустроугарске војнообавештајне службе, генерал мајор Оскар фон Храниловић, пореклом Србин из Жумберка, у једном упутству препоручује војним заповедницима да је најефикаснији начин борбе против Срба „[…] да им се супроставимо мимо Међународног права – да их, без обзира на околности, побијемо и енергично спроведемо мере против оних насеља у којима су имали подршку."[29] Наредбе су чак забрањивале да звона у српским црквама звоне, а служба Божија може се вршити „само на отвореном месту пред црквом, али ниуком случају проповед. За време службе у близини цркве налазиће се одељење спремно за паљбу!" А уколико би српске трупе истакле белу заставу „[…] ни најмање се на то не обазирати већ борбу безусловно продужити."[30] Генерал Франк Либоријус, командант

[26] А. Рајс, *н. д.,* 266.

[27] М. Казимировић, Х. Хаутман, *Крвави траг великог рата*, Прометеј–РТВ Србије, Београд – Нови Сад, 135.

[28] А. Рајс, *н. д.,* 4.

[29] М. Казимировић, Х. Хаутман, *н. д.,* 137.

[30] А. Рајс, *н. д.,* 349; Наредба је преузета из Архива Војске Краљевине Србије, фонд Врховне команде, к-1, рег. бр. 8–1; Поштовање преговарача или војника који су поражени и желе да се предају,

Пете аустроугарске армије је 14. августа 1914. у Брчком издао наредбу својим војницима, на немачком, мађарском и српском језику: „Војници, вама је милостиви цар поверио да упаднете у Србију и заузмете ову земљу пустолова и разбојника. Ваша је дужност да имовину, све мушкарце и жене ове несрећне земље уништите[…], сваког оног ко би и најмање милосрђа имао према зликовцима, ја ћу немилосрдно казнити и зато имате моју наредбу безусловно извршити."[31] Неверицу изазивају и делови наредбе који се односе на пролазак војске кроз српска села са упутством о поступању према цивилима: „[…] у пролазу кроз неко село узети, по могућству, бар до изласка, таоце и безусловно их побити, ако би у месту био испаљен један једини метак на трупе. Официри и војници пазиће строго на сваког становника и не дозволити да он држи руку у џепу, у коме се вероватно крије оружје. Уопште, поступати са највећом строгошћу и суровошћу."[32] Катарина Штурценегер је у својој књизи из 1920. године, објављеној на немачком језику, дала потписане наредбе генерала Хорштајна својим официрима и војницима. У једној од њих стоје и ове речи: „Зато вам наређујем да према тој банди не поступате са хуманошћу, него све што је српско да уништите и свако лице, које говори српским језиком, без икакве милости да стрељате. При уласку у српске градове и села, хапсите у првом реду најугледније личности као што су државни чиновници, свештеници, учитељи и у присуству свих одмах вешати по три из сваке групе."[33] Нигде ни речи да је претходно, пре стрељања, прво потребно утврдити нечију кривицу, судити осумњиченим и дати им најосновније људско право да изнесу своју одбрану. Командант аустроугарске војске у окупираној Србији, генерал Кевеш, издао је својим јединицама наредбу да се после завршених војних операција сви мушкарци од 16 до 45 година шаљу у заробљеништво, „а попове и испод шездесете."[34] Као и лекари који се обавезују да ће поштовати Хипократов кодекс, тако се и у војним академијама Аустро-Угарске и Немачке, где су најчешће били чланови њихових племићких породица, учило о витешком понашању у рату, о обавези да се поштују основна права цивилног становништва и заробљеника, да се помогне рањеницима из противничке војске и обезбеди одговарајућа исхрана,

важило је у свим цивилизацијама и свим временима, то важно војно правило уносило је у сваки рат део људскости и витешког односа према слабијима, поготово је поштовано у европским државама. Но, војници централних сила у Србији чак ни то нису поштовали.

[31] Извод из наредбе је преузет из књиге И. Ђуковића, *н. д.*, 3–24.

[32] И. Ђуковић, *н. д.*, 23.

[33] П. Опачић, „Политика геноцида Аустроугарске против Срба у Првом светском рату", *Војно историјски гласник*, број 1–2, Београд, 1994, 62. Наредбе су нађене код једног погинулог немачког војника.

[34] Вл. Стојанчевић, „Цивилни интернирци у логорима Аустро-Угарске и Бугарске у време Првог светског рата", у зборнику радова *Стварање југословенске државе 1918. године*, Научна књига, Београд, 1989, 405.

да се поштују они који учествују у преговорима две зараћене стране, итд. Сви наведени примери јасно показују да су ирационална мржња, економски и геополитички интереси били јачи од свих војних правила, људских и хришћанских заповести. Нема сумње да је тако суров однос према цивилима српске националности подстакнут и наредбама команданата корпуса, али је морао имати подршку и у највишим војним и државним структурама Аустро-Угарске. Аустријски историчар Ханс Хаутман, добар познавалац архивских извора за тај период без двоумљења каже: „Овај брутални рат против цивилног становништва планиран је и одобрен на највишем нивоу војне управе. Извођење злочина поверено је великој групи позадинских официра и војника са специјалним овлашћењима."[35] У Србији је, према његовом мишљењу, током свих ратних година била реч о првом примеру такозваног државног злочина почињеног над целим једним народом на тлу Европе: „Злочини које је починила царска (аустроугарска) војска у току Првог светског рата на територији Двојне монархије и у окупационим областима спадају у категорију зверстава, а припремани су и вршени по наређењу врховних органа. Постојао је план и систем геноцида и етничког расељавања који је до детаља разрађен много година пре Сарајевског атентата и потоње аустроугарске објаве рата Србији."[36] Ханс Хаутман је сасвим сигурно водећи познавалац историје Првог светског рата по питању интернирања цивила и војних заробљеника у Аустроугарској монархији, који је до својих закључака дошао темељним проучавањем војних архива у Бечу и његове констатације коначно оповргавају многе лажи аустроугарске пропаганде и ревизионистичке историографије.

Примери правог, хуманог и витешког односа према заробљеницима могу се видети баш код Срба, тих „дивљака, пустолова и разбојника", како су их најчешће називали војни команданти и штампа у Аустро-Угарској током ратних година – заробљени лекари су имали потпуну слободу кретања, плату и принадлежности као и српски војни лекари. Др Виктор Кол, шеф швајцарске мисије у Србији написао је да је српским војним командантима у време највећих борби и пред повлачење преко Албаније, неко саветовао да због ужасних злочина над цивилним становништвом, којима су свакодневно били сведоци, побију аустроугарске заробљенике и реше се многих проблема око налажења хране, њиховог смештаја и чувања. Срби су одговорили: „Не! Ненаоружани су људи за нас светиња, нека одступају заједно са нама, нека учествују у судбини нашег несрећног народа, наш хлеб ми ћемо са њима делити!"[37] Тако је и било, заробљеници су се повлачили заједно са српском војском преко албанских планина и у Сан Ђовану Ди Медуа

[35] Х. Хаутман, *Аустроугарска армија на Балкану*, Хамбург–Берлин–Бон, 2002, 156.

[36] М. Казимировић – Х. Хаутман, *н. д.*, 188. и даље.

[37] *Ратнички гласник*, број за јуни–јули 1934, 272.

по списку предати Италијанима, који су их одмах превезли у Италију. Уложен је велики напор да се сви сачувају од арнаутских напада, страшне зиме и глади која је стотине хиљада српских војника и цивила однела у смрт. Важно је истаћи и да су сви заробљени аустро-мађарски официри предати 1915. у Валони Италијанима, „један је свега умро још у Србији."[38] По српским селима жене су заробљенике, дојучерашње надмене и сурове противнике, даривале плетеним чарапама и делиле са њима последње резерве хране. У исто време, недужни цивили из Србије, интернирани по логорима у Аустро-Угарској и Немачкој имали су крајње понижавајући смештај, без основних хигијенских услова и хране довољне да се дуже времена издржи тешки свакодневни рад.

Наведени делови наредби, представљају отворени позив сваком војнику и официру у ланцу командовања аустроугарске војске да може чинити шта му је воља по Србији – пљачке, мучења цивила и заробљеника, силовања и убиства биће му унапред опроштена. Из њих произилази да је суровост према српским војницима, цивилима и њиховој имовини чак пожељна, јер има благослов и команданата корпуса. Наредбе су биле знак да нико неће одговарати за своје злочине, а код војника и командног кадра подстицале су најгоре пориве и убилачке нагоне који у таквим приликама и од нормалних људи могу да направе монструме спремне за најгоре злочине. Да ова документа нису сачувана у Архиву Војске Србије, верујем да нико не би поверовао да су такве наредбе могле да буде издате од стране највиших старешина војске једне европске државе у двадесетом веку!

Суочена са дотад незабележеним примерима колективних злочина аустроугарских војника над цивилним становништвом и заробљеним војницима у Мачви, српска Влада је позвала др Арчибалда Рајса, једног од најпознатијих стручњака за криминалистику, да обиђе места злочина и то документује на одговарајући начин.[39] Његови извештаји о злочинима аустроугарске војске су били крајње професионални и непристрасни, говорио је да се заклео да говори „истину и само истину", али су уверљиво и тешко оптуживали непријатељске војнике за злочине које је видео и описао. Већ половином октобра 1914. године објавио је у швајцарским новинама десетак текстова о зверствима аустроугарских војника над цивилима и заробљеницима у Србији, што је имало великог одјека у штампи савезничких земаља. Пишући о злочинима аустро-мађарске војске, које

[38] *Исто*, 272.

[39] Када је почео Први светски рат др Арчибалд Рајс је био један од најпознатијих светских стручњака за криминалистичку патологију, оснивач чувеног Лозанског полицијског института, доктор хемијских наука и асистент на Универзитету, цењени стручњак који је први у свету почео са применом нових научних метода у криминалистици. Још у току рата, 1916. године објавио је у Одеси књигу о злочинима аустроугарских војника *Како су Аустро-Мађари ратовали у Србији*; као и књигу *Зверства Бугара и Аустро-Немаца*. Књигу *Одговори на оптужбе против Срба* штампао је на Крфу 1918. године.

је видео широм Србије написао је да су они починили „… један злочин који до сада ниједна савремена армија није починила: одводили су са собом у Аустрију, у ропство, мирно становништво из градова и села… Аустријанци су их узимали као заробљенике са једним сасвим другим циљем – да би краљ Петар, они су отворено то истицали, остао без војника током наредних неколико година."[40] Приликом првог продора непријатељске војске у Мачву успут су без икаквог повода „отварали ватру на старце, жене и децу који су обрађивали имања… све цивиле на које би наишли хапсили су на улици, њиви, путу, у кући. Нису им дозволили да се пристојно обуку, обују, преодену, узму храну и друге потрепштине. По заузимању Шапца „насилно су скупили око 2.000 жена и девојака. Одабране жене су издвојили и затворили у хотел „Европу". Ухапшенима су давали само хлеб и воду…, пијани подофицири су их тукли до бесвести, чупали им косу и силовали.[41] Уз стално физичко малтретирање, одузели су им сав новац, куће опљачкали и попалили, а њих поставили као „живи зид" испред својих јединица и тако наступали према српским положајима. Већ 16. августа је велики број цивила ухапшен и најчешће у сточним вагонима, без воде, хране и најосновнијих хигијенских услова, данима превожен до логора у Араду и Нађмађеру. На успутним станицама су отварали вагоне и цивиле, који нису били у војним јединицама, локалном становништву представљали као комите, па су били изложени различитим понижењима и физичким нападима. Бесни што су августа месеца те године доживели страшан пораз од српске војске на Церу, приликом другог упада на територију Србије, који је почео 8. септембра 1914. године, војници аустроугарске Пете и Шесте армије били су још суровији, чинећи више тешких злочина над цивилима које су убијали и одводили у интернацију у много већем броју.

Начелник подринског округа, Жив. А. Спајић је крајем децембра 1914. године известио Владу Краљевине Србије о новим злочинима аустроугарске војске: „Поред много убистава и зверстава, које је аустроугарска војска извршила приликом своје инвазије у нашу Отаџбину над мирним цивилним становништвом овога округа, велики број старих људи, младића, жена, девојака и деце, који нису имали ничег заједничког са војском и чији број, само из вароши Шабац износи 800 лица[…] Овакво заробљавање невиног и слабомоћног цивилног становништва не само што је противно осећајима човечности и начелима међународног ратног права, већ нема никаквог војничког интереса за државу чија је војска то извршила."[42] Какав је то егзодус цивилног становништва био најбоље ће илустровати податак да је три четвртине становништва Мачве напустило своја села

[40] А. Рајс, *н. д.,* 356.

[41] И. Ђуковић, *н. д.,* 3–27, 29; *Исто*, 33–34.

[42] *Исто*, 13.

бежећи испред непријатељске војске. Нешто касније, после повлачења српске војске из делова источне Босне, више од 25.000 Срба, цивила, у страху од одмазде Аустро-Угара било је принуђено да са тих простора пребегне у Србију, водећи са собом преко 200.000 грла ситне и крупне стоке. Из Срема је исељено 20.000 људи, исто толико Срба је исељено и из Славоније, са намером да уместо њих ту населе сељаке из Мађарске и Немачке.[43] У источној Босни су такође имали план за масовно протеривање српског сеоског становништва. Тако би остварили свој стари план о прекиду српског етничког простора, по којем би Дрина и Сава постале границе два различита етноса.[44] Вероватно је интернирање цивила у том обиму, одвођење читавих породица, ужасни услови за живот у логорима, глад, заразне болести и изостанак медицинске неге, било управо у функцији овог плана о насељавању колониста из Мађарске и Немачке и ослобађања простора за њих?

Судбина српских цивила у Првом светском рату показала је најмрачнију страну рата и потпуно одсуство сваке људскости код војника Централних сила и њихових команданата. Земље окупљене у том савезу нису хтеле ни да одговоре на захтеве Међународног Црвеног крста да им се достави број интернираца и њихове потребе у лековима и храни, ради пружања преко потребне помоћи, што би сигурно знатно смањило број умрлих цивила. Чак и када је Рат већ био одлучен, приликом повлачења из Србије, поред пљачки наставили су да чине и непотребне злочине. Пример наведен у *Српском листу*, органу Српског народног одбора у Новом Саду, из октобра 1918. године је и најбоља потврда ових речи: Натерани на одступање и бежанију, обесни аустроугарски војници повели су са собом и 80 стараца, жена и деце, без икаквог разлога и повода. Покупили су их са поља где су радили, голе и босе и утоварили у вагоне за стоку. Ту су их држали осам дана без воде и хране. На суботичкој железничкој станици затекла их је безусловна предаја Централних сила и тек тада су се смиловали да отворе вагоне и пусте их да крену кућама. До Новог Сада је стигло „свега 16 душа, већим делом деце између 8 и 10 година, а преживело је од осамдесет свега њих једанаест". Умрла деца била су из Угриноваца у рудничком округу у Србији, сахрањени су на Алмашком гробљу.[45]

Страни новинари и многи учесници ратних дешавања у Србији више пута

[43] Приликом саслушања један аустроугарски официр је изјавио да „Швабе колонисти отворено прете Србима истребљењем и не таје да ће они заузети српска имања. И то онако по швапској тачности већ су поделили између себе и зна се који ће се у чију српску кућу уселити. То сам слушао својим ушима…", *Наше патње и наше борбе*, 99.

[44] *Историја српског народа*, књ. VI-2, 52; и М. Екмечић, *Ратни циљеви Србије 1914–1918*, 6.

[45] Опширније видети у часопису *Српски лист*, број 5, за 30. октобар 1918. године, стр. 4 и у првом броју *Српског листа*, од 24. октобра, 4. Село Угриновци се налазило у рудничком округу, на западним падинама планине Рудник, 22 километра северозападно од Горњег Милановца. Постоји и село Угриновци у Срему.

су констатовали да је и у савезничким земљама било више реторичких признања поводом успеха српске војске, а мање спремности да се конкретно помогне интернирцима српске националности и изврши притисак на противничку страну да побољшају услове за живот и однос према заточеним цивилима.

Положај Срба у Босни и Херцеговини

Од анексије Босне и Херцеговине 1908. године, положај Срба је сваким даном постајао све тежи. Почетна надања да ће одласком Турака народ имати боље социјалне и економске услове, да ће свакодневна борба за преживљавање бити олакшана, брзо су спласнула. Однос нове власти према Србима био је гори него за време Турака. Аустро-Угарска је била узнемирена победама Србије у два балканска рата и после више векова поновном успостављању власти на територији Старе Србије. Немачка и Аустро-Угарска су такав исход сматрале за велику претњу њиховим даљим геополитичким и економским амбицијама на Балкану и Блиском истоку. Посебно су се плашили евентуалног уједињења Србије и Босне које би озбиљно угрозило даље пљачкање рудних и шумских богатстава Босне и Херцеговине и додатно ојачало Србију. У *Мемоару* Васе Пелагића, митрополита Саве Косановића и војводе Пеке Павловића дата је тачна оцена „ослободитељке Аустрије коју ми нисмо звали": „Намјесто извиканих Турака дошли су хришћански јаничари у европском одијелу и бијелој марами… Оно што турски башибозуци нису учинили у временима револуције 1875–76. и 77. године, учинила је „цивилизаторска" окупација Аустрије. Од почетка Аустрија је унијела у Босну ужасан неред, сјечу и несрећу." Нови господари донели су више забрана него турска држава, под Турцима је било забрањено држање и истицање слике Милоша Обилића, а Аустријанци су забранили све слике националних јунака, одузевши Србима и оно мало права које су имали под претходном влашћу. У намери да заплаши и дисциплинује Србе, аустроугарске власти су од 1913. године организовале седамнаест такозваних „велеиздајничких" процеса који су били уперени против српске интелигенције, студентске и школске омладине. То су била чисто политичка суђења, са лажним и исконструисаним сведоцима и доказима, који су требали да дају илузију како је Аустро-Угарска правна држава, али и да заплаше народ. Похапшено је на хиљаде образованих и истакнутих Срба, сви који су могли да утичу на српско јавно мњење, који су имали углед у народу, како би га обезглавили да не буде способан да организује самоодбрану у случају потребе.

На бањалучком „велеиздајничком" процесу, који је вођен од краја 1916. до априла 1917. године оптужено је 156 људи за велеиздају, обешена су четири српска свештеника, а бројни други оптужени су добили дугогодишње затворске казне.

Убрзо после Видовдана 1914. у свим српским областима, а Срби су имали апсолутну већину у тридесетак срезова, почели су масовни прогони српског цивилног становништва. Прве ноћи после предаје ултиматума Србији, у Сарајеву су ухапшене вође саборских група Григорије Јефтановић, Васиљ Грџић и Живко Њежић. Уведени су преки војни судови, а Врховна команда је препоручила подређеним судовима да се „закони заобилазе, да поступке завршавају што брже без компликовања."[46] Редовни правни поступак је одмах укинут по избијању рата, а законом о „изнимним мерама" омогућено је да војска преко својих судских органа води суђења и добије велика судска и политичка овлашћења. Основани су путујући судски сенати и амбулантни војни судови који су ишли по земљи и доносили пресуде тамо где су проценили да им локалне судије неће бити лојалне, што је по закону било строго забрањено. Свуда су састављани спискови „сумњивих" Срба, у затвор су слали свакога ко им се учинио да је против аустроугарске политике у БиХ. Земаљска влада је Србима укинула „Уредбу о аутономији цркве и школе", име српске православне цркве је измењено у „Источно-православну цркву", а српски језик је назван „хрватским језиком". Генерал Пођорек је у једном извештају од 12. октобра 1914. „захтевао да се забрани назив српске православне цркве и она прогласи босанском."[47] Било је то време када су готово сви православни храмови у БиХ опљачкани, свештеници узети за таоце, одведени у интернацију, побијени или повешани, без суда и кривице. Цркве су остале без свештеника, „пусте и неме, јер није имао ко служити свету службу нити је ко смео у цркве ни привирити да се Богу помоли, бојећи се денунцијације и затвора."[48] Школе су затворене, учитељи протерани, или одведени у интернацију. Наредбом од 26. јула 1914. забрањено је Србима да славе крсну славу. Почетком фебруара 1915. званично је укинут Босански сабор, а на основу декрета од 3. јануара 1915. укинуто је право Срба да надлежним државним органима подносе дописе на ћирилици и добију одговор на истом писму, што је било засновано на декрету од 19. августа 1911. године.[49] Забрањен је и рад свим српским културним, образовним, омладинским, земљорадничким и другим друштвима, затворене су и српске читаонице. Одмах су забрањене „Просвјета" и „Народна одбрана", јер су у БиХ има-

[46] Ђ. Микић, „Велеиздајнички процеси у аустроугарској политици", 5, у Зборнику радова са научног скупа *Велеиздајнички процес у Бањалуци*, Бањалука, 1989.

[47] М. Екмечић, *Дуго кретање између клања и орања (1492–1992)*, Завод за уџбенике, Београд, 2008, 51.

[48] М. С. Поповић, *Патње Срба 1914–1918*, 6.

[49] А. Митровић, *н. д.*, 3.

ле велики број чланова и симпатизера, забрањено је излажење српских новина, а уредници ухапшени и интернирани. Сметало им је све што је имало ознаку припадности српском националном бићу – од народне епске поезије и предања, до славе и српских песама, а Објавом од 6. августа забрањено је и ношење српске капе са оцилима, такозване „заврате". Од ухапшених Срба узимани су таоци који су везивани и распоређени по мостовима, испред тунела и важних железничких раскрсница како би својим животима гарантовали да се неће вршити диверзије. Они су данима, без хране и воде држани на отвореном: „Било је талаца, као на станици Бистрик више Сарајева, који су као пси ланцем или конопцем били привезани за колац тако, да су се могли кретати само неколико корака. И сви су они, нарочито таоци – свештеници, били изложени руглу, подсмехивању, пљувању, па и ударцима мађарске и аустријске солдатеске […]"[50]

Срби у Херцеговини су били посебно изложени погромима, села су паљена, имовина отимана, а становници хапшени и убијани без суђења. Цркве су уништаване и пљачкане, само са звоника српских црквa однето је 46 звона, а од грађана одузето преко 50.000 грла ситне и крупне стоке.[51] Зато што је минирао манастир Косијерево, Абаз Биједић је одликован сребрном ратном звездом. Генерал Браун је већ 28. јуна наредио вешање пет Срба у Требињу, а неколико дана касније обешено је још 77 грађана Требиња. Формирају се паравојне јединице – шуцкори, од несрпских грађана, које чине страшне злочине над дојучерашњим комшијама и пријатељима. У логоре су одвођени Срби који су певали своје, народне песме, јер су тиме подизали дух православног становништва и позивали га да се угледа „на своје славне претке."[52]Аустроугарска војска је немилосрдно палила српска села у Херцеговини и Источној Босни. Званичне новине босанске Владе Die Neue Freie Presse, пишу крајем 1915. године о паљењу и минирању српских села: „Лево и десно од великог пута (Гацко у Херцеговини) виде се само рушевине уништених кућа. То је све што је остало од некадашњих насеља. Ове слике вам дочаравају слике Страшног суда. Одавде је чак и помисао на живот нестала[…]" У наставку текста отворено признају да су њихови војници „занети оправданим и осветничким бесом" рушили динамитом читава несеља и куће.[53] Посебно треба обратити пажњу на податак да су за напад на Србију ангажовани корпуси у којима су већину војника чинили Хрвати, чак више од половине, Словенци, муслимани из Босне, Мађари, Чеси и део Срба из српских области у Аустро-Угарској. У „Балканској војсци" Оскар Поћорек је мобилисао 15. корпус са седиштем у Сарајеву,

[50] Ђ. Лазић, „Моја сећања из Светског рата", *Глас Матице српске* од 15. фебруара 1937, 26.

[51] А. Рајс, *Злочини над Србима у Великом рату*, Београд, подаци су преузети из предговора др М. Пршића, 3.

[52] *Исто*, 13.

[53] Р. А. Рајс, *Ратни дописи из Србије 1914–1918*, Службени гласник, Београд, 2016, 174.

13. корпус из Загреба, 16. корпус са седиштем у Дубровнику и 8. корпус из Прага. Намера Аустро-Угарске је била перфидна, јер без обзира на то како се рат заврши, злочини почињени у њему и сврставање на било коју страну, унеће после рата раздор и мржњу међу народе који живе на тој територији.[54] У српској историографији је прећуткивано да су најстрашније злочине на српском ратишту чиниле управо јединице 13. корпуса у чијем су саставу највећим делом били Хрвати. У чувеној Колубарској бици, која се водила од 18. до 25. новембра 1914. године, највећи број војника Моравске дивизије изгинуо је у борбама са 36. и 42. пешадијском дивизијом из 13. корпуса. Процењује се да су тада убили 4.200 српских војника. У саставу 42. домобранске дивизије, борио се против Срба и Јосип Броз, касније доживотни председник Југославије, који је за показано „херојство" у Мачви добио и високо аустроугарско одликовање.[55]

[54] А. Митровић, *Србија у Првом светском рату*, друго издање, Београд, Службени гласник, 2015, 9.

[55] М. Казимировић, Х. Хаутман, *Крвави траг Великог рата. Злочини Аустроугарске и њених савезника 1914–1918 у светлу аустријских докумената*, Прометеј – РТВ Србије, Београд – Нови Сад, 170.

II. Рад на прикупљању података о страдању интернираца и заробљених Срба из Србије, Босне и Херцеговине и осталих српских области

Владимир Ћоровић, познати српски историчар, још је за време Првог светског рата, док је и сам био заточен, почео да прикупља податке о Србима страдалим у интернацији и заробљеништву, као и њихова сећања на сурове услове живота по логорима у Аустро-Угарској и Немачкој. Ћоровић је сам, без шире државне и институционалне подршке (што је најчешће судбина већине истраживача који се и данас баве том темом?!) прикупио драгоцене и потресне исказе особа које су преживеле боравак у логорима и очевидаца који су непосредно имали искуства о условима за живот у логорима. Као савестан и школован историчар, најчешће је узимао исказе од особа које су преживеле боравак у логорима, како би изнете чињенице биле веродостојне и поуздане.[56] Податке припремане за *Црну књигу*, која је објављена 1920. године, користила је и српска делегација на мировним преговорима у Паризу. Но, Ћоровић није био у могућности да у тако кратком року обиђе бројна места где су били највећи логори и утврди све релевантне чињенице о броју страдалих у војним и полицијским архивама, које тада још нису биле доступне истраживачима, јер су скриване од држава победница, а добар део докумената са списковима помрлих у логорима Аустро-Угарске и Немачке је и уништен. Када је писао о страдалим у арадском логору он није имао увид у спискове умрлих и умрлице, које су вођене у том логору, нити полицијске извештаје о броју интернираних и страдалих. Отуда је у *Црној књизи* број умрлих и интернираних знатно мањи од стварног броја. Из свих тих разлога Ћоровић наводи да је у арадском логору умрло до 2.200 интернираца од 5.500, колико је по његовом мишљењу, од 1914. до 1918. године било укупно заточено Срба.

Драгоцени су и подаци који се могу наћи у мало познатој и ретко коришћеној књизи *Наше патње и наше борбе. Југословени у светском рату*, објављеној у

[56] У предговору *Црне књиге* је записао: „Волео сам имати мање, али тим поузданије податке".

Женеви 1917. године. Ту је дато више превода чланака из страних новина о рату у Србији који су нам и најмање познати, а пуно говоре о њиховом вијењу рата у Србији и одвођењу интернираца, као и цео говор др А. Тресић-Павичића у аустријском парламенту, где је отворено и храбро рекао све што је преживео и видео за време трогодишње интернације, од тога највећи део у Араду. То је било први пут да неко на тако важном месту каже истине које већина посланика није желела да чује: да је „самодржац" Босне, Оскар Пећорек, својеручно потписао чак 3.500 смртних пресуда, да је у Доњој Тузли на гранама „висјело преко 300 српских лешева", да су у околини Зубаца „објешена на почетку рата 82 човјека, без икаквог процеса, у Требињу 103, у Фочи 71", да се у добојском логору дешавају нечувени ужаси, итд. За нас је од велике важности и његов кратки опис услова за живот у арадском логору, који потврђује све оно што се и из других извора сазнало о томе.

У истраживањима ове теме по страни је остао и *Меморандум – Апел Српске социјал-демократске странке цивилизованом свету*, објављен је и написан у Упсали (Шведска) 1917. године. Аутори *Апела* хтели су да обавесте социјалдемократе и осталу јавност Европе о злочинима војника Аустро-Угарске и Бугарске по Србији, са намером „да се развије енергична акција у корист заштите српског становништва, које досад није било ни од кога заштићено, већ заборављено од целог света."[57] У посебном одељку дате су и оцене о броју од 150.000 интернираца и 150.000 војних заробљеника, који су из Србије одведени у логоре до тада, назначени тешки услови у којима они живе („бити интерниран у Аустроугарску или Бугарску значи, у ствари, бити посредно осуђен на смрт!") како би се привукла пажња цивилизованог света и прибавила помоћ у храни и новцу, јер „Све што је Србија досад примила од Европе, а нарочито од наших савезника, било је само храбрење на речима." [58]

Број страдалих и интернираних који је изнела српска делегација у Паризу је такође много мањи од стварног броја, јер за тако кратко време се није могао сазнати ни приближан број интернираних и умрлих. По мишљењу Јована Вучковића, генералног конзула Краљевине Србије у Прагу, који је припремио податке о броју страдалих цивила и војних заробљеника, укупан број интернираних и

[57] Текст је објављен у издању Историјског архива КПЈ, том III, у едицији *Социјалистички покрет у Србији 1900–1919*, Београд, 1950, 288–310, под називом *Меморандум српске социјалистичке партије о стању у окупираној Србији* и објављен на француском језику у Упсали (Шведска). Оригинални назив је био нешто другачији *Апел српских социјалиста цивилизованом свету* и његови аутори су били чланови српске социјал-демократске странке Триша Кацлеровић и Душан Поповић. Превод на српски је урађен у Стокхолму, новембра 1917. године. Од српских историчара једини га користи В. Стојанчевић у тексту „Српски цивилни интернирци у Аустро-Угарској за време Првог светског рата", који је објављен 1975. године.

[58] *Исто*, 310.

заробљених Срба је износио 413.012 српских грађана, да би само неколико година касније у *Ратничком гласнику* било наведено да је у непријатељским логорима било 630.002 грађана из Србије.[59] До тако велике разлике у броју интернираца и заробљеника је могло доћи управо зато што нису обављена систематска архивска и друга истраживања по земљама где су се ти логори налазили, нити су прикупљена имена интернираних и помрлих у срединама где су живели, у надлежним општинама и среским управама, од њихових породица, пријатеља и комшија. Тако озбиљан посао могла је да организује и уради само држава, преко својих министарстава, никако појединци.

Поред Арчибалда Рајса и Владимира Ћоровића, о страдањима српских цивила и интернираца у Првом светском рату, између два светска рата објављено је још свега десетак књига. Свакако треба поменути и књиге Душана Н. Обрадовића *Србија и аустријски Словени у светском рату 1914–1918*, издавач „Застава" ДД, Нови Сад, 1929; *Напор Босне и Херцеговине за ослобођење и уједињење,* коју је приредио и са групом сарадника објавио у Сарајеву Перо Слијепчевић 1929. године; Ристе Ковијанића, *Наћмађерска долина смрти*, Братислава, 1936; Уроша Јовановића, *Страдања националних бораца 1914–1918; Споменицу епархије захумско-херцеговачке живим и упокојеним борцима за ослобођење и уједињење 1918–1928*, објављену 1928. године; и књигу Српске православне црквене општине у Добоју *Споменица 1915–1917*, посвећену жртвама страдалим у добојском логору, приредио је 1938. поводом подизања спомен-костурнице у Добоју Јово Дракулић.

Душан Обрадовић је завршио Богословију у Сремским Карловцима и Правни факултет у Београду, као војни свештеник у аустроугарској војсци имао је могућност и обавезу да посећује логоре у којима су се налазили интернирци и заробљеници из Србије. Обилазио је логоре у Коморану, Нежидеру, Болдогасоњу и многе мање, направљене по напуштеним замковима где су били смештени руски и српски официри. Био је у прилици да пуно тога види и чује од заточених Срба, чак и оно што су у логорима хтели да сакрију од погледа људи са стране. Одмах је запазио да су логори између Коморана и Братиславе (тада Пожуна) намерно направљени на влажном и подводном терену „[…] што је на здравље заробљеника врло лоше утицало." Оставио је редове који ће бити драгоцени извор о страдањима српских интернираца и неколико дивних прича које убедљиво говоре о невероватној духовној снази обичних људи из народа да се издрже сва понижења, глад и мучења, а очува људско и национално достојанство. У Предговору је навео да је његова намера да остави веродостојне записе о ономе што је видео и тако помогне будућим истраживачима који ће се касније „опширније

[59] Опширније види у књизи И. Ђуковић, *н. д.,* 1–42.

и темељније" бавити овом проблематиком. Био је разочаран понашањем Хрвата после објаве рата Србији: „[…] многа браћа Хрвати, с највећим одушевљењем, на жалост Словенства и срамоту њихову, полажаху у бој против Србије и Срба да освете „свога Фердинанда" и да за тога једног човека покољу и униште сав српски народ! Толико су били заведени и тако рђаво одгојени, да постадоше сада већи Аустријанци од самих Немаца и Аустријанаца."[60] О Нађмеђеру и тешким условима за живот је записао да се „са робљем поступало горе него с марвом" и „Ово је био логор беде и плача, болести и смрти. Ту се могох уверити, колико људи све могу да претрпе с једне стране, а с друге стране, како људи могу да постану животиње, па шта више и да их претекну."[61] Гледајући како у Болдогасоњу и поред његове молбе управнику логора да их раздвоји, намерно држе у истом простору здраве интернирце и болесне од пегавог тифуса, како би се што већи број заразио том тешком болешћу, закључио је с правом „[…] да се с највиших места ишло за тим, да што више заробљеника нестане и да их по могућности истребе и утамане. *Horribiledictu!*, али истинито."[62]

Споменица епархије захумско-херцеговачке, објављена у Нишу 1928. године, има два дела – у првом су дати текстови четири посланице епископа Јована (Илића) и текст В. Ћоровића о историји епархије *Значај хумске епископије*. У другом делу су подаци о манастирима и свештеницима у Епархији по протопрезвитератима, списак школских, просветних, привредних и хуманитарних установа у Захумско-херцеговачкој епархији по подацима закључно са 1926. годином. За нашу тему интересантни су текстови где су наведена имена таоца, пописи добровољаца и интернираца из насеља у Захумско-херцеговачкој епархији: проте Марка С. Поповића *Патње Срба 1914–1918. год*; протојереја Владимира Поповића *Стање православних Срба среза требињског за време светског рата 1914–1918. год* и пароха Лазара Шакотића *Срби среза Билећког за време Светског рата 1914–1918. год*. У овим текстовима већа пажња је обраћена на прикупљање спискова добровољаца, мање интернираца, али их помињу и В. Поповић и Л. Шакотић, који даје и делимичан списак интернираних цивила из билећког среза.

Дешавања у Босни и Херцеговини непосредно пред рат и током четири ратне године, старију историју БиХ, велеиздајничке процесе против српске омладине и интелигенције, узимање талаца, зверства над српским цивилима и одвођење у логоре, са дистанце од десет година и виђења непосредних учесника тих догађаја, приказана су у наведеној књизи чији је приређивач и коаутор био Перо Слијепчевић. Одређене одељке писали су и Владимир Ћоровић, Василј Поповић,

[60] Д. Обрадовић, *Србија и аустријски Словени у светском рату 1914–1918*, Нови Сад, 1929, 9.

[61] Д. Обрадовић, *н. д.*, 138.

[62] *Исто*, 35.

Ристо Јеремић, Мирко Максимовић, Никола Стојановић, Шћепан Грцић, Ђоко Перин, Гојко Круљ, Срђа Ђокић и Хамза Хумо. Ова књига прва доноси и веома занимљиве чињенице, о покушају прикупљања података о интернирцима у арадском логору, броју одведених и умрлих интернираца и зато заслужује пажњу свих истраживача ове теме. Иако непотпуни, ови подаци за део места доносе колико је интернираца одведено, када су похапшени, колико је умрло и нестало у арадском логору.

Књига Ристе Ковијанића о логору у Великом Мађеру *Нађмађерска долина смрти*, објављена је 1936. године у Братислави, на српском и словачком језику. Издавач је био Карло Јаран из Братиславе „у знак пијетета према успомени нађмађерских мученика – јунака." Писана је више као путописни есеј, са пуно важних података о свакодневном животу логораша, а мање као класично историографско дело. Ковијанић емотивно упознаје читаоце са мало познатим и скриваним чињеницама о ужасним животним условима у логору, понижењима и патњи српских интернираца и заробљеника, са жељом да се јавност у Краљевини СХС подсети на њихове жртве. Био је то вапај једног интелектуалца да би се спречио њихов заборав и лични чин дивљења према свима који су без суђења и било какве кривице, ако кривица није и сама припадност српској нацији, држани све време рата у крајње нехуманим условима и терани на тежак физички рад. Аутор наводи бројне примере храбрости, људског и националног поноса и вере у коначну победу Србије, код обичних људи из народа, у тренуцима када је српска држава поробљена, а Влада и Војска у избеглиштву. Ти измучени покретни костури, који су се једва кретали од изнемоглости и тешких болести, које би сломиле и дух људи у нормалним животним условима, показивали су невероватне примере љубави према својој отаџбини и сународницима у логору. Када би свако други изгубио наду да ће у суровој стварности преживети, приликом сусрета са православним свештеником нису тражили нешто за себе, већ се распитују „да ли се српска војска опоравила и када креће у отаџбину". Најјачи међу њима налазе снаге да од логорских порција праве гусле и певају народне епске песме, што је немилосрдно кажњено њиховим убиствима. Чувени глумац, касније првак Народног позоришта у Београду, Добрица Милутиновић, такође интернирац у Нађмађеру, у току говора команданта логора о успесима њихове војске у Србији, довикнуо је: „Србија ће ипак победити! Ви морате пропасти."[63] У предговору за ову књигу војвода Петар Бојовић је записао да таквим јунацима и мученицима нова Држава и њихови потомци дугују „споменик незаборавности и пијетета […] Дај боже, да им се њихова велика уједињена Отаџбина одужи што скорије великим, достојним спомеником." Ето, прођоше толике године, а Држава

[63] Р. Ковијанић, *н. д.*, 26.

још није испунила свој велики дуг према интернирцима, као и у случају књиге Р. Ковијанића, није се појавила ни као иницијатор, ни као издавач, нити као финансијер ове књиге. Све је урађено о трошку Карла Јарана.

Новинар Урош Јовановић објавио је у Панчеву 1936. године књигу о страдањима виђенијих Срба из јужног Баната и Панчева током Првог светског рата. Дао је кратке биографије за стотинак личности, дужину заточења и имена логора у којима су били интернирани. Књигу је написао са жељом „[…] да омладина и доцније генерације могу сазнати колико је била висока национална свест и родољубље код нашег живља с ове стране Дунава, Саве и Дрине."[64]

Споменица коју је објавила Српска црквена општина у Добоју садржала је потресне исказе преживелих логораша и становника околних села који су свакодневно имали прилике да виде како се поступало са затвореницима, описани су услови у којима су живели и дат је део списка страдалих интернираца до којих су могли у том тренутку да дођу. Уредник је био адвокат Јово С. Дракулић. Споменкостурницу су усташе минирале 1941. године, а приликом њене обнове, после Другог светског рата, уместо крста на врху споменика је постављена фигура која симболише логораша.

Драгоцен је и текст свештеника из Арада, Уроша Ковинчића, објављен у *Гласнику*, црквеном, школском и друштвеном листу који је излазио у Темишвару, у бројевима 18, 19. и 20. јула и августа месеца 1922. године под називом „О лагеру Срба интернираних за време светскога рата у Араду и о арадском српском гробљу". Ковинчић даје и важне податке о стању у логору, условима за живот, њиховом сахрањивању и једини наводи да је гробље српских интернираца највише страдало за време боравка француске војске у Араду, када је „претила опасност да ће ускоро потпуно бити уништено."[65] Пажњу заслужује и кратка цртица о једној Српкињи која је умрла на порођају, син је остао код свог прадеде који је такође био интерниран: „Прадеда моли, преклиње за ½ литре млека дневно за своје праунуче, али милости нема. Умро прадеда са праунучетом заједно. Ено их заједно сахранише у арадском доњем гробљу, у непосредној близини несрећне мајке. Прадеда од 101 год. и праунуче од 6 дана старо, беху подједнако опасни за велесилу – Аустро-Угарску."[66]

Заслужује да се помене и надахнути текст новинара и уредника, Душана М. Шијачког „Над костима арадских мученика", објављен у часопису *Видовдан*,[67] после његове посете арадском логору уочи Преображења 1922. године. Аутор

[64] У. Јовановић, *Страдање националних бораца 1914–1918*, Панчево, 1936, из предговора.

[65] У. Ковинчић, *Гласник, црквени, школски и друштвени лист*, Темишвар, број 20, од 1. августа 1922, 163–164.

[66] *Исто*, број 19 од 20. јула 1922, 156.

[67] Д. Шијачки, „Над костима арадских мученика", *Видовдан,* књ. IV, Београд, 1926, 59–61.

описује некада лепо уређено гробље, са обележеним гробовима, констатујући да је врло брзо запуштено и обрасло у коров, тако да „Вечни мир Мученика нико не нарушава сем војничке стоке, која погани гробове." Шијачки за такво стање криви „Отаџбину" која је заборавила ово свето место, упозоравајући јавност у Србији да је нова држава „толико незахвална, колико је велика", молећи жртве за опроштај: „Неки нарочити осећај туге и бола обузме ме при погледу на разбацане гробове, о Мученици наши! Мученици и после смрти!"

Са намером да прикупи што више аутобиографских сећања преживелих интернираца – логораша из Првог светског рата, Уредништво *Гласа Матице српске* је од 1935. до 1940. године објављивало сећања адвоката Стојана Јеремића, инжињера Ђорђа Лазића, Павла Аршинова, професора, новинара и националног радника и Михаила Полита-Десанчића, адвоката, политичара, писца и дугогодишњег посланика у хрватском и угарском Сабору.[68] Стојан Јеремић је у броју од 15. децембра 1935. године описао евакуацију Срба из Сремских Карловаца 1914. године и дао имена неких Карловчана који су интернирани у Арад. Ђорђе Лазић је у бројевима објављеним од 15. фебруара до 15. марта 1937. године забележио драгоцена сећања на догађаје у Сарајеву одмах по атентату на престолонаследника Фердинанда, о начину организовања погрома против српског становништва, узимању талаца, одвођењу интернираца у логоре. Даје поуздане чињенице о условима за живот у арадском логору и помиње више имена заточених интелектуалаца из Босне и Херцеговине (др Јово Бакоњић, др Јово Малић, адвокат др Алекса Радовић, Лаза Билбија, секретар *Просвете* и други), Војводине (адвокат др Бранко Илић из Петроварадина са сином Радославом, Паја и Каменко Јовановић, књижари из Панчева, др Панта Тодоровић и др Никола Драгичевић, лекари из Панчева, др Милан Гаћански, адвокат, инжињер Ђока Павловић, касније велики жупан у Панчеву, др Никола Милутиновић, каснији секретар Матице српске, Светислав Шумановић, апотекар и др Емил Костић из Шида, итд). Сећања Михаила Полит-Десанчића су објављена под називом *Успомене из светског рата* у девет наставака од јануара 1940. године. Писана су у Новом Саду и Будимпешти 1916, 1917. и 1918. године, када је он имао од 83 до 85 година. Нема никакве дилеме да је због његовог вишедеценијског посланичког рада у угарском Сабору

[68] Инжењер Ђорђе Лазић је рођен у Земуну, а као инспектор железнице службовао за време Првог светског рата у Сарајеву. У арадски логор је интерниран 1914. године. Павле Аршинов (Вел. Бечкерек, 1855 – Загреб, 1930), студирао у Прагу и Будиму као питомац Текелијанума. Један је од оснивача друштва *Привредник* у Загребу и уредник њиховог часописа. Оставио је задужбину МС и више аутобиографских рукописа са сећањима на Први светски рат. Михаило Полит-Десанчић (Нови Сад, 1833 – околина Темишвара, 1920), завршио Правни факултет у Бечу и „државне науке" у Паризу. Права је докторирао у Бечу 1861. године. Посланик у Угарском сабору је био од 1873. до 1913. године. Био је представник Срба, виспрен полемичар, адвокат, новинар и писац.

Полит имао повољнији третман од других интернираца, није држан у казаматима Арадске тврђаве или неког другог логора где су услови за живот били тешки, тако да у овим сећањима нема података о патњи обичних људи по логорима. Та сећања су писана занимљиво, стилски дотерано, често са описима догађаја „из прве руке" о ранијим разговорима са мађарским и аустријским политичарима, чији је он био непосредни учесник, али су доносила више података о ономе што се догађало у деветнаестом веку у Угарском парламенту и о парламентарној борби српских представника. Ове успомене биће веома корисне код изучавања дипломатске историје и положаја Срба у аустроугарској држави, но, ту има мало података о интернирцима. Разлоге за такво опредељење треба тражити у Политовом страху да ти рукописи не дођу у руке полицији: „А све што сам у оно доба писао у бежанији или по мом повратку у Нови Сад, удесио сам тако, да ниједан јуриста не би могао инкримирати, све ако би се ти списи и узаптили судски." Био је свестан да би власт, без обзира на његову дубоку старост, то искористила како би га послала у интернацију и зато је саветовао и другима који бележе успомене из ратних година „да их никако не дају штампати, него оставе пријатељима и рођацима који би их објавили после њихове смрти."[69] Управо та наглашена аутоцензура је одузела овим сећањима аутентичност и чињенице које би нам помогле да боље сагледамо положај и патње српског становништва и интернираца по градовима и логорима Аустро-Угарске. Павле Аршинов је време од 1914. до 1918. године осветлио кроз опис свога тамновања са занимљивим описима догађаја о страдањима Срба у Загребу.

После Другог светског рата, све до почетка деведесетих година, готово да и није било већих научних радова о страдањима српских цивила од 1914. до 1918. године код српских историчара. Из тог разлога се мора одати признање В. Стојанчевићу који је приказао трагичност и величину њихових страдања још 1975. године, написавши да су масовна интернирања Срба у логоре Аустро-Угарске, Немачке, Бугарске и Турске имала и „политичке мотиве са дубоким историјским и интересним коренима", с једне стране и да су плод далекосежних планова „за физичко истребљење српског народа, с друге стране"[70] како би се остварила дуго жељена политичка хегемонија на Балканском полуострву.

---

[69] *Глас Матице српске*, јануар 1940, 5.

[70] В. Стојанчевић, „Српски цивилни интернирци у Аустро-Угарској за време Првог светског рата", *Историјски часопис*, књ. XXII, Историјски институт, Београд, 1975, 149–172.

III. Логор у Арадској тврђави

Арадска тврђава је грађена од 1763. до 1783. године по пројекту војног архитекте Фердинанда Харша и Вобановом систему изградње тврђава. Грађена је у облику шестокраке звезде на површини од 90 хектара, са три стране је лучно окружена водом из реке Мориш. До данас је сачувала изворни облик. Велики број подземних и надземних ходника за смештај затвореника, издвојеност тврђаве од насеља и вода око фортификације олакшавали су чување интернираца, спречавање бекства и омогућавали потребну тајност у поступању са њима. За време Првог светског рата њено званично име било је „Царски и краљевски интернирски логор у Араду" (Kaiserliches und Konigliches Internierungs Lager in Arad). Арад је имао добре железничке везе са осталим деловима Монархије тако да су интернирци допремани у Арад железничким вагонима. Командант логора за време Првог светског рата био је Антал Хегедиш кога су многи затвореници означавали као главног кривца за ужасне животне услове, слабу храну, корупцију и спречавање да истина о свему томе изађе изван зидина тврђаве.

Од станице до тврђаве, уз пратњу стражара и жандара, интернирци су у колони пролазили кроз градске улице на путу ка тврђави. Та сцена се понављала више пута месечно и била је својеврсна демонстрација силе, како би застрашили оне који их нису подржавали, а својим присталицама показали снагу аустроугарске војске. Нарочито у првим годинама рата, подстакнут написима у штампи и аустроугарском пропагандом, део становника Арада их је дочекивао крајње непријатељски, вређао, гађао камењем и циглама, пљувао и тукао, чак су и „жене својим сунцобранима тукле интернирце."[71] У сећањима на дане заточеништва у арадском логору, Васа Стајић је рекао: „При проласку кроз Темишвар 1914, првих дана рата, ја сам запамтио име трговца Хорват Миклоша, он је први стао псовати

[71] Види: У. Ковинчић, „О лагеру Срба интернираних за време светскога рата у Араду и о арадском српском гробљу", *Гласник*, бр. 20, 1. август 1922, 163.

нас, после чега стаде светина и ударати. Мислио сам тада: добро ће бити запамтити то име. Јер, већ у Араду, ја сањах ослобођење по Србији и тај сан наставих у Сегедину."[72] Милан Миљковић, столар из Панчева, заједно са својим адвокатом Абаи Јованом, ухапшен је у Панчеву „на сам дан објаве рата", после два дана су спроведени у Темишвар где су обојица била „линчована од светине, држани у самици и свакодневно тучени."[73] Највећи део интернираних Срба из Баната је одвођен у арадски логор и Темишвар: адвокати Бранислав Станојевић (у Араду је био 3 године), др Богосав Живковић, др Дуда Бошковић, Милан Гаћански, лекар Никола Драгичевић, апотекар Иван Бранковић, др Никола Милутиновић, др Коста Алексић, Јован Максин, професор гимназије, Ђура Јовановић, учитељ, Јелена Ковач, учитељица, Душан Радуловић, прота, као и многи други, ухапшени су одмах после атентата у Сарајеву и са великом групом Срба из Панчева одведени у арадски логор. Део је пуштен између фебруара и априла 1915, а њих шездесет је остало у логору под оптужбом да су чланови Народне одбране. М. Томандл наводи да су их похапсили у ноћи између 31. јула и 1. августа 1914. године, посебним возом отпремили у Арад и сместили у казамате ондашње тврђаве.[74]

Упечатљив опис долазака интернираца у Арадску тврђаву дао је и А. Тресић-Павичић који је из мостарског логора отпремљен за Арад: „Из Мостара одведоше преостале бједнике у Арад, гдје је већ било на тисуће живих покопаних из Босне, Херцеговине и Сријема. На путовању их је мађарска свјетина проклињала, попљувала, грозила се и камењем ударала. Гладне, голе, снене, догнаше их ударцима кундака и убодима бајунета, кано нијему стоку у казамате ове тврђаве, гдјено стјенице и уши вршљаху на милијоне. Нетом би несретни уснули, пробудила би их навала ових гамади, која би им покрила и кожу и одјела."[75] Милош Тупањац и Милош Шешлија из Билеће, који су успели да побегну из арадског логора у Швајцарску и укажу свету на стање у логору навели су такође да се данима путовало у сточним вагонима: „[…] заустављало и стајало сатима на свим успутним станицама, вагони су отварани, а у њих упадали, уз дозволу жандарма, руља пијаних, Аустрији оданих мјештана, пљувала, тукла, псовала и вријеђала […] Кад воз пристаје у неку станицу, знали су одмах шта их чека, јер ако је мјесто са српским становништвом, онда је станица пуста, а ако кроз отворе угледају усталасалу масу која већ пријети док се воз примиче станици – то је сигурно

[72] А. Лебл, *н. д.,* 278.

[73] У. Јовановић, *н. д.,* 42.

[74] Списак ухапшених Срба из Баната, њих укупно 173, дат је у календару *Панчевац за 1922. годину*, објављен 1921. у Панчеву, 93–95; М. Томандл, *Панчево у Првом светском рату*, Историјски архив у Панчеву, Панчево, 2010, 9.

[75] *Наше патње и наше борбе...*, 23.

хрватско или муслиманско или мађарско насеље."[76] Ана Пакураију (1881–1963) становница Арада која је 1914. била очевидац доласка интернираца, испричала је своме сину како је гледала колону српских цивила која се једног хладног зимског дана „[…] протезала од центра града све до улице Еминеску-Доробанц. Сви су били готово боси, смрзнутих ногу и изнуреног изгледа. Неки су посртали путем, те су их њихови другови морали носити на леђима. Други су, пак, умирали на улици."[77] Мали по броју, Срби из Арада су покушавали на разне начине да помогну интернирцима, а да то не виде стражари. У почетку, када су из логора кроз град носили умрлу сабраћу, давали су им храну или делове одеће. Но, стражари су убрзо и то забранили и одузимали им све што су добијали од грађана српске народности.

Ђоровић помиње да је за само пет месеци у логору било интернирано осамдесет и шест православних свештеника

[76] Б. Џелетовић, *Билећски крај у годинама првог свјетског рата, Удружење српских добровољаца 1912–1918, њихових потомака и поштовалаца ОО Билећа*, Билећа, 1997, 61.

[77] С. Рајић, „О арадским интернирцима", *Темишварски зборник* Матице српске, књ. 1, Нови Сад, 1994, 103.

Колико сви релевантни извори још увек нису проучени показују и различити датуми доласка првих транспорта са интернирцима у арадски логор и број заточених логораша, који се користе у нашој науци. В. Ђоровић наводи да је десетог августа 1914. почело „одашиљање првих транспората политичких сумњиваца у интернацију у Арад."[78] Први транспорт је кренуо „далеким заобилазним путем, преко Новске и Нашица", приликом транспорта интернирци нису добијали храну и воду тако да се дешавало да по отварању вагона нађу мртве. У бечким *Радничким новинама*, међутим, у броју од 3. августа 1914. помиње се да је 117 заробљених Срба са територије Монархије стигло 1. августа у арадски логор.[79]

Тек по подацима пронађеним у арадској жупанијској дирекцији Националног архива, фонд Полицијска квестура из 1915, утврђено је да је први транспорт са интернирцима из Србије стигао је у Арад 31. јула у два сата после поноћи.[80] Команда Војног гарнизона у Арадској тврђави послала је телефонски рапорт арадској полицији о доласку транспорта „српских ратних заробљеника", који је сачуван у писменом облику. Већ из тог првог обавештења се види да аустроугарске власти прикривају истину о ухапшеним, пут интернираца је до Арада трајао најмање три дана, што значи да су интернирци ухапшени највероватније 28. јула 1914. године. Аустро-Угарска је објавила рат Србији 28. јула 2014, а њене трупе су прешле на територију Србије преко Дрине тек 12/24. августа, дакле после хапшења ове групе коју су назвали „српски ратни заробљеници", а то су били недужни цивили, највероватније из Босне и Херцеговине или неке друге српске области, који су били грађани Аустро-Угарске! Свакодневно су стизали нови транспорти интернираца, из документа од 24. октобра 1915. види се да је из околине Пожаревца само у једном дану интернирано чак 2.430 цивила.[81] Дописник *Berliner tageblatt*-а, у тексту од 28. новембра 1915, покушавајући да оправда зашто се цивилно становништво у Србији масовно интернира и прогони у логоре, каже да су све то „у цивилно, варошко или сељачко одело преобучени војници, те је из тог разлога […] у самој околини Митровице ухваћено и интернирано 3.500. У једном селу ухваћено их је прекључе 700, а јуче још 200 нових."[82] Само ових неколико наведених података нам дају за право да број интернираних и умрлих у арадском логору можемо вишеструко повећати.

[78] В. Ђоровић, *Црна књига*, 65.

[79] Податак је преузет са предавања Гордане Илић Марковић у Матици српској 2015. године и може се чути на видео-презентацији на сајту Матице српске.

[80] Каталог изложбе, *Арадска тврђава – аустроугарски логор за српске интернирце у Првом светском рату*, Савез Срба Румуније, Темишвар, 2015, 9; Б. Пантић, „Срби у аустроугарском логору у Араду 1914–1918", *Темишварски зборник*, МС књ. 8, Нови Сад, 2015, 44–45.

[81] *Исто*, Градска жупанијска дирекција Националних архива, фонд Полицијска квестура, 10–11.

[82] *Наше патње и наше борбе*, *н. д.*, Предговор.

За таоце су по инструкцијама, које су добијали у војним наредбама команданата корпуса, узимали виђеније Србе, оне који су својим угледом, знањем и организаторским способностима могли повести народ и бити му узор приликом опредељивања у тако тешким временима. Најпре су хапсили свештенике и учитеље српских црквених школа, представнике тзв. „народне интелигенције", који су свакодневно били у контакту са својим сељанима и парохијанима, у које је народ имао и највише поверења. Затим су на удару били виши државни чиновници, уредници српских часописа и други интелектуалци. У кратком времену, од 28. до 31. јула ухапсили су у Босни и Херцеговини преко 5.000 Срба.[83] Готово цео српски народ је проглашен за кривца, од средњошколаца, до ратара у малим и забитим засеоцима, моћна Аустроугарска монархија се плашила школованих и оних који нису имали никакво образовање. Сви су им били сумњиви.

Наведено је већ у уводном делу да се о броју страдалих цивила у арадском логору у нашој историографији само нагађало, јер права истраживања у војним и полицијским архивима тада непријатељских земаља нису урађена. Тек прошле године С. Бугарски је објавио податке о страдалим војним заробљеницима по пописима који се чувају у Темишвару и Араду у књизи: *(С)Поменик Словена, војника, заробљеника и интернираца умрлих на садашњој територији Румуније 1914–1918*, Прометеј, Нови Сад, 1914.[84] Бугарски је објавио седам различитих пописа са именима укупно 3.225 војника и интернираца. Највећим делом били су то војници Срби и Руси, који су помрли од последица рањавања по различитим логорима у Темишвару, Араду и околним местима на простору румунског дела Баната:

1. Попис војника, заробљеника и интернираних Словена православаца, умрлих од рана или болести по болницама у Темишвару; 2. Попис муслимана из словенских земаља, умрлих од рана и болести по разним болницама у Араду и Темишвару; 3. Попис војника и војних заробљеника Словена, умрлих 1914–1915, на подручју Арада, сачуван у матичном протоколу умрлих српског православног парохијског звања у Араду; 4. У овом попису дата су имена војника и заробљеника умрлих на подручју Великог Сенмиклуша; 5. Овде су наведена имена свега два умрла војника у мањим местима Баната; 6. Садржи попис 637 имена погинулих добровољаца из Прве српске добровољачке дивизије у борбама у Добруџи, пре-

[83] Г. Шљиво, *Расположење народа БиХ према Аустроугарској политици*, у Зборнику радова са међународног научног скупа „Велеиздајнички процес у Бањалуци 1915–1916", одржаног 25–27. септембра 1986. године у Бањалуци, Бањалука, 1987, 122.

[84] У току писања и припреме текста за штампу још није била објављена књига Стевана Бугарског и Боже Панића *Документи о умирању Срба заточеника у Арадском логору 1914–1915 (1916) године* у којој су дати подаци о војним заробљеницима из докумената у полицијским архивама у Темишвару и Араду.

узетих из *Сиоменице Прве срйске добровољачке дивизије*, објављене 1926. године; 7. Овај попис садржи 1.580 имена војника Словена чија су имена записана на сеоским споменицима, спомен-плочама и читуљама по новинама.

Највећи број интернираца доведен је у логор у летњој одећи

Многи су мишљења да је значајан део кривице што су патње и жртве српског цивилног становништва скрајнуте и пале у заборав произашао из опредељења престолонаследника Александра ка стварању Југославије, а не прво српске државе. Они који су добро познавали природу ослобођене „браће" саветовали су Александру Карађорђевићу да прво јасно одреди границе српских земаља, оформи органе власти, озваничи их међународним признањем савезничких земаља, па тек онда, под чврсто одређеним условима направи Југославију. Због идеалистички замишљене државе „троименованог братског народа" и недефинисане идеје југословенства, те „странпутице у беспуће", како је Дучић видео „југославизам", опростио је онима који су се острашћено борили на страни Централних сила и некажњено чинили злочине по свим српским земљама, наградио их ви-

шим чиновима у војсци и бољим положајима у државној администрацији. Тако је и аутор две песме – *Србе на врбе* и *Бојни ігром*, које су директно позивале на линч Срба, Словенац Марко Натлачен, уместо да добије затворску казну, постављен за бана Дравске бановине!?[85] Пуно је примера да су дојучерашњи команданти, без чијих знања нису могли да се учине сви ти злочини у Србији и по српским областима у Босни и Херцеговини, постали надређени српским официрима са којима су до јуче ратовали. Идеја југословенства је проглашавана за спасоносни лек који ће донети прогрес будућој држави са сличном агресивношћу као и двадесетак година касније комунистичка идеологија. У исто време, све оно што чини бит националног идентитета Срба означено је за нецивилизацијско и застарело, као нешто чега треба да се стидимо. Тако су и косовско опредељење, култ јунаштва, спремност на жртву у борби за очување отаџбине и поштовање народних бораца за слободу земље одједном постали „тешка мана, а не врлина", „слепа и ружна ствар" јер наводно настају у афекту (?) по тим мишљењима „Обилићство је сирово, као што је сурово, дивљачко […] појам једне далеке и крваве прошлости, која напретку, култури и цивилизацији само смета."[86] Заговорници југословенства су ту идеју означавали као „добру, белу, чисту и лепу", а поштовање националне прошлости, првенствено мислећи на српски народ и његов историјски пут, означавали су као „зао, мрачан, ружан и нечист" период.[87] Колико сличности са становима одређених кругова утицајних у данашњем српском јавном мњењу, што је и добар показатељ континуитета намера да Србе обезличе, оставе без прошлости, а њихове жртве обесмисле и понизе. У таквој духовној клими где се јунаци из националне прошлости омаловажавају, нема места ни за сећање на интернирце, бригу о њиховим гробљима и подизање спомен-обележја достојног њихове жртве.

Када се томе додају и политички разлози да се о злочинима над српским цивилним становништвом много не говори, произашли из наивног веровања да ће се прећуткивањем злочина у којима су активно учествовали и бројни Хрвати, који су у то време били држављани Аустро-Угарске, обезбедити дужи век новој држави, онда не треба да нас чуди што генерације младих у Првој и Другој Југославији нису ни чуле за страдања цивила у арадском логору. С правом је примећено „да је једно време и реч историчара онемела пред том „незгодном" темом […] одолевали су само најнезависнији и најупорнији"[88] О претварању југословенске историографије после Другог светског рата у „инструмент идеолошког образовања

[85] У часопису *Словенец*, 27. јула 1914. М. Натлачен је објавио и ове стихове: „С канони вас поздравимо ви Срби/Дом хладан вам поставимо об врби". Преузето из *Маінум кримен*, В. Новака, 28.

[86] Текст је објављен у популарном часопису *Нова Европа*, књ. VII, број 5, 1923, 138.

[87] Л. Поповић, „Југословенство и Словенство", *Нова Европа*, књ. 4, Загреб, 1922, 34.

[88] Б. Илић, *Југославија до вољи народа 1914–1918*, Дневник, Нови Сад, 1988, 8.

и партијске пропаганде" писао је Љубодраг Димић још 1994. оцењујући да су се „Захтеви дневне политике, пропагандне манипулације и бирократске вулгаризације од првог тренутка сударили са „светим правилом струке", оличеним у поштовању методолошких и хеуристичких правила рада историчара."[89] Знатан број историчара који су се држали „светих правила струке" одстрањен је или скрајнут из културног и научног живота, а део је „подвргнут преваспитавању". Претходна историја је сведена и посматрана само кроз историју класне борбе. У таквом виђењу прошлости није било места за српске хероје и жртве из Првог светског рата, они су као и њихови преци ратовали за „Крст часни и слободу златну", за Краља и Отаџбину, а не за победу међународног пролетаријата.

Образлажући зашто је пропао покушај Народног већа за Босну и Херцеговину, од 20. децембра 1918, да се прикупе подаци о броју интернираца у Араду и другим логорима, о таоцима цивилима, демонстрацијама после Видовдана 1914, уништавању и пљачки српске имовине, као и о разним другим злочинима над Србима у БиХ, Слијепчевић недвосмислено кривце налази у самом тадашњем државном врху. Одмах по завршетку рата заузет је став на највишем државном нивоу „да се не дира у старе ране" због будуће „племенске слоге" у новој држави Југославији.[90] Из тих разлога се могло догодити да су „елементи који су били заслужили судску казну за своја недела, дочекали у овој срећној земљи и то да се одликују орденима."[91]

На почетку текста о Босни и Херцеговини у Првом светском рату П. Слијепчевић је сасвим тачно истакао: „Хтели су нас уништити, али ми о томе немамо података" и зато се о величини патње и мучеништва Срба у том рату може дати само приближна оцена, „[…] јер се на нашу срамоту тај материјал нигде није прибрао научно проверен, поред толико патриотских организација и толике грађе кроз десет година о нашем мучеништву." Истина, било је покушаја да се прикупе потребни подаци, али се од тога брзо одустало. Народно веће за Босну и Херцеговину је још 9. децембра 1918. „јавним путем" затражило тачне податке о броју интернираца из свих срезова из којих су одвођени цивили у Арад и остале логоре. Ато Шола је као председник Покрајинске управе разаслао 20. децембра 1918. циркуларно писмо свим среским управама у БиХ да у што краћем року „поднесу тачно проверене податке уопште о таоцима, интернирању, демонстрацијама, убиствима и насиљима у Босни и Херцеговини за време Рата."[92] Но, одзив

[89] Љ. Димић, „Историографија и идеологија – југословенско искуство 1945–1955", *Годишњак за друштвену историју,* год. 1, св. 1, 1994, 35–54.

[90] П. Слијепчевић и сарадници, *Напор Босне и Херцеговине за ослобођење и уједињење*, издање Обласног одбора Народне одбране у Сарајеву, Сарајево, 1929, 219–220.

[91] П. Слијепчевић и сарадници, *н. д.,* 219.

[92] *Исто,* 219.

је био слаб, све је остало на покушају из већ наведених разлога, спискови никада нису завршени или су нестали, а прављени су „на брзу руку", па стога не дају ни приближан број умрлих. По подацима из пристиглих и сачуваних извештаја, из Фоче је у арадски логор одведен 11. јануара 1915. године 161 интернирац, тамо је умрло и нестало 40 интернираца; из Калиновика је 28. децембра одведено 142 цивила, а умрло је 20; из Чајнича и Горажда су 2. јануара 1915. одвели 136, умрло је 19; из Гацког су 22. децембра 1914. узели 136 цивила, умрло је 19; из Љубиња је 17. јануара узето 113 цивила, у арадском логору је умрло 19; из Невесиња је 24. јануара 1915. одведено 171, а умрло је и нестало 25; из Мостара су 31. децембра 1914. одвели 40 цивила, умрли је 11; из Брчког су 14. децембра 1914. одвели 59, умрло двоје; из Прњавора је 18. јануара 1915. одведено 137 цивила, умрло је 24; из Соколца је 24. децембра 1914. одведено 33, умрло је 5; из Жандармеријске станице Жљебови и Међђа, 23. децембра је одведено 62, умрло је 28; из Сјеверског је ухапшено 28. децембра 1914. године 73, умрло и нестало 32 цивила; из Ђурђевца су 23. децембра одвели 230 цивила, умрло и нестало 93; из Требиња 21. јануара 1915. одводе 60, умрло и нестало 12 цивила; из Доње Праче 27. децембра узимају 55, умрло и нестало 6; из Високог је 4. јануара 1915. одведено 65, умрло и нестало 8 интернираца; из Зворника су 15. јануара 1915. одвели 67, умрло и нестало је 19. Највише интернираца, по овоме списку, ухапшено је 9. јануара 1915. у Билећи, њих 355, у арадском логору је умрло 79, а нестало 14 интернираца. Код наведених бројки треба имати у виду да ту нису урачунати интернирци који су из Арада присилно мобилисани у аустроугарску војску па тамо погинули или нестали, (најмање 1.900 интернираца) за чију се судбину касније ништа није дознало. [93]

У одредници о арадском логору у *Енциклопедији СХС* Станоја Станојевића, објављеној десет година после Првог светског рата, јасно се каже да „У нашој науци још увек се не зна тачно колико је Срба страдало у арадском логору." У *Војној енциклопедији*, друго издање из 1970. године, под одредницом „Арад" пише само једна реченица да је ту био логор: „За време I светског рата у арадској тврђави био је логор за интерниране Србе из Србије, Босне и Херцеговине."[94] И ништа више! За место где је у нељудским условима страдало на хиљаде Срба, а велики број изгубио здравље, само један ред. У *Малој Просветиној енциклопедији* из 1978. године под одредницом „Арад", чак се и не помиње да је у њему био логор! Број страдалих у арадском логору се умањује и у *Историји српског народа*. Аутор текста, др Андреј Митровић, наводи да је у арадском логору било затворено 3.300 људи „[…] од којих је у интернацији умрло најмање 553 људи"![95] У једној другој

[93] *Исто,* 223–225.

[94] *Војна енциклопедија*, друго издање, Војноиздавачки завод Београд, књ. 1, Београд, 1970.

[95] *Историја српског народа*, књ.VI, други том, Српска књижевна задруга, Београд, 983.

књизи исти аутор о арадском логору каже: „Колико их је умрло, тешко је рећи с обзиром на данашње стање истраживања. Тако постоји списак у коме је наведено 355 мртвих, па списак са 470 мртвих, а постоји и податак да их није могло бити мање од 553."[96] То најбоље говори о некој врсти страха или претеране опрезности, код историчара који су писали о овој теми, као последици става комунистичке власти према српским жртвама у Првом светском рату. Код разматрања броја умрлих интернираца мора се узети у обзир и излагање посланика Тресића-Павичића у аустроугарском парламенту у коме је говорио о ужасним условима у арадском логору, тврдећи да је у Араду страдало од 3.000 до 4.000 интернираца.[97]

А. Митровић је, не наводећи извор, податак о 553 страдала интернирца у Араду преузео из текста П. Слијепчевића *Босна и Херцеговина у Светском рату,*[98] иако се у њему изричито каже да ти подаци нису потпуни и да су прављени „на брзу руку", да нису урачунати они који су из арадског логора узети за аустроугарску војску и тамо умрли, погинули или нестали, већ само на основу 56 пристиглих извештаја добијених од среских и општинских власти у БиХ. Остаје питање зашто се није определио за број који је навео В. Ћоровић, о 2.200 умрлих; или за број који је дао вишегодишњи сведок дешавања у арадском логору, А. Тресић-Павичић. Чак је и војни аташе Аустро-Угарске у Хагу, Ишковски, у листу *Allgemeen Handelsblad*, признао да је у Араду страдало 709 интернираца и „[…] да су тамо хигиенске прилике заиста биле из почетка рђаве."[99] Митровић је навео да је страдало мање Срба него што је признао аустроугарски војни аташе који је све време рата давао изјаве како се са интернирцима поступа добро, умањивао и прикривао прави број умрлих, као и читав војни врх у Бечу.

Такође, А. Митровић је у свом тексту о покрету отпора у Србији, 1916–1918. године, објављеном у оквиру књиге *Крушевац кроз векове*, двоструко умањио и број интернираца у мају 1917, наводећи да је интернирано 40.000 цивила, док В. Стојанчевић изричито каже да се „та цифра мора помаћи на 77.000, то је био број живих интернираца у мају 1917. године, односно оних који су дотада успели да се одрже у животу."[100]

Захваљујући архивским истраживањима, пре свега наших научних радника окупљених око Савеза Срба у Румунији, Божидару Панићу и Стевану Бугарском, током претходне деценије је нађено у архивима Темишвара и Арада више архивских фондова и докумената који дају бројне нове чињенице о интернирцима

[96] А. Митровић, *н. д.,* 100.

[97] П. Слијепчевић, *н. д.*, 227; и *Наше патње и наше борбе...*, 24.

[98] П. Слијепчевић, *н. д.,* 222–226.

[99] Те податке наводи П. Слијепчевић на 228. страници наведеног текста.

[100] В. Стојанчевић, *н. д.,* 166.

и војним заробљеницима из Србије који су боравили у арадском логору и болницама у Темишвару и Араду. На основу тих података све више истраживача верује да је број умрлих цивила Срба у Араду био далеко већи, наводећи да је у арадском логору било заточено најмање 15.000 Срба, а да је тамо умрло око 5.000 логораша.[101]

Услови за живот у арадском логору

Какви су услови били у логорима по Аустро-Угарској и код других чланица Централних сила најбоље говори реченица из „Апела европској јавности" који је српска социјал-демократска партија упутила европској јавности 1917. године: „бити интерниран у Аустроугарску или у Бугарску значи, у ствари, бити посредно осуђен на смрт." Богдан Југовић из Шапца је после повратка из логора у Араду у краткој, готово телеграфској изјави за српску полицију рекао: „У арадском логору су одвојили мушкарце од жена. Деца су подељена на мушку и женску. Сви су затворени у просторије тврђаве, које су биле пуне мемле по камену и служиле змијама и пацовима за смештај. Храна је била никаква. Хлеб је био црн и није личио на хлеб. Храна је била неукусна. Ујутро и увече добијали смо врућу воду и цикорију. Цело време смо живели у затвору. Око подне изводили су нас на један простор и малтретирали […]"[102] Интернирци су смештени у влажне и мемљиве ходнике тврђаве, где деценијама нико није боравио, које сунце никад није огрејало, где су услови за живот били ужасни, толико нездрави да се већ у јануару 1915. појавила епидемија трбушног и пегавог тифуса од које је оболео велики број логораша. Сами логораши су је са дозом црног хумора назвали „tunnelitis terribilis."[103] Свештеник арадски, Урош Ковинчић, оставио је опис услова за живот у ходницима тврђаве: „ […] понижени више него животиње, у праху и мраку, који није био намењен да је скровиште људима него змијама. Сви су они лежали на голој земљи, пошто ни толико сламе није било за њих, да би бар могли своје лежиште сламом посути. О покривачима и вешу ни разговора. После 15 дана био је већи део галерије пун болесницима […] Болесничку храну, лекове нису добијали, нити су добијали икакве неге […] Тешки болесници морали су лежати голи, покриве-

[101] Каталог изложбе „Арадска тврђава – аустроугарски логор за српске интернирце у Првом светском рату", *н. д.,* 13.

[102] Изјава Б. Југовића објављена је у листу *Пијемонт* од 29. марта 1916. године.

[103] Из говора А. Тресића-Павичића у аустријском парламенту, *н. д.,* 24.

ни само даском, јер чиста веша нису имали нити су га могли добити. У овом времену беху смртни случајеви опасно чести, на дан и 30 до 40."[104] И опис последњих дана живота Ристе Радуловића, књижевника и уредника часописа *Народ*, који је оставио П. Слијепчевић потврђује претходне редове: „[…] боравак у влажним и хладним баракама *сељачкоī одељења* само погорша његово стање. После молбе његових пријатеља управник тамнице га премести у тзв. *бањалучко одељење,* уствари једну болничку собицу, под земљом, где се могло за свој новац докупити нешто хране и набавити новине. Но, велика влажност и хладноћа су само погоршали његово здравље и умро је 20. фебруара 1915."[105] Ћоровић на основу бројних разговора са преживелим логорашима наводи исте чињенице: „У Араду су им најпре дали неке војничке просторије за пребивалиште, али тако, да су у собе, где је пре било 20–25 војника, трпали сада по 70 до 80 људи […] Првом транспорту, у ком је било 360 особа, дало се 100 рђавих и слабо напуњених сламњача (једна за тројицу!) и 120 ћебета. Други уопште нису добили ни то, него су спавали на само реткој слами, чак и тамо, где је под био цементиран."[106] У добром делу подземних ходника није било ни дневне светлости, сви су били препуни болесних логораша, „стиснути ти људи су се грчили без ваздуха и простора и трпели су све, почевши од несносне врућине и сваковрсног испаравања до физичких болова најтеже врсте […] Нечистоћа је у таквом простору и збијености била ужасна, тако да су инсекти просто гамизали на све стране и доприносили и свој део, да се не ублаже патње заточеника. Осим тога, људи су у том истом простору морали вршити и своју нужду и тако и тим појачавати ужас тога ваздуха."[107] Поред хладноће и глади, интернирци су свакодневно били изложени најразличитијим видовима физичких и психичких мучења, од обичног војника, до команданта тврђаве, свако је хтео и могао да показује своју моћ над онима који нису имали никаква људска права.

Интернирци су лежали са обе стране тунела, који су били уски, ометајући сан један другоме, јер су им се ноге додиривале. Један до другога лежали су здрави и болесни, што је био најбржи начин да сви оболе. Тешко је поверовати да управа логора и њихови лекари нису били свесни опасности од брзог преношења заразе на здраве интернирце, војни свештеник Душан Обрадовић је у својим сећањима рекао да је, ма како то звучало страшно, био убеђен да је то намерно рађено.[108]

[104] *Гласник,* црквени, школски и друштвени лист, Темишвар, бројеви 18, 19. и 20, 1922.

[105] Цитат је преузет из предговора за књигу: Ристо Радуловић, *Расīраве и чланци*, предговор П. Слијепчевић, СКЗ, Београд, 1940; В. Ћоровић у *Црној књизи* наводи да је Р. Радуловић умро 15. марта, то је вероватније, јер је у арадски логор доведен 18. фебруара те године, 83.

[106] В. Ћоровић, *Црна књиīа*, Београд, 1996, 79.

[107] *Исīо*, 80.

[108] Д. Обрадовић, *н. д.,* 138.

Сав ужас у ком су били принуђени да живе најбоље су описали у тужби коју су поднели Земаљској влади у Сарајеву: „Ми слободни грађани, којима је зајамчена била лична слобода уставом, нашли смо се као преко ноћи лишени свију људских права, понижени више него животиње, у праху, мемли и мраку, који није био намијењен да даје скровиште људима, него акрепима и змијама."[109]

Најтеже је било оним интернирцима који су у летњим месецима одведени само у летњој гардероби, у хладним зимским данима и изгладнели, брзо су добијали туберкулозу или упалу плућа, болести карактеристичне за такве услове живота. Од хладноће страдало је неколико стотина деце, а десетинама су због промрзлина морали бити одсечени делови руку или ногу. Често се дешавало да су живи морали скидати одећу са мртвих како би имали нешто топлије да обуку. Појединим логорашима држали су све време боравка у логору окове, скинули су их тек када су умрли!?

Из наведених сећања преживелих логораша види се да је однос према њима био крајње нехуман, прозебли, гладни и неиспавани, често су приморавани да раде тешке физичке послове – ваде песак из Мориша ради насипања арадских улица или раде у приватним фабрикама и на имањима велепоседника, без икакве накнаде у новцу или храни. Ђоровић је забележио да су у јануару месецу убрзо умрла четворица интернираца које су водили да раде изван логора, „иако су за тај посао били одабрани најздравији људи у пуној снази."[110] Количина и квалитет дневних следовања хране није задовољавала потребни минимум, ни прописане количине да би се преживело у логору и несумњиво је водила ка њиховом изнуривању, губитку снаге и имунитета. Збир таквих услова за живот – нечистоћа, мемљиве и влажне спаваонице, недостатак суве и чисте сламе, ћебади и прекривача, био је најбоља подлога за различите болести које су редовни пратилац услова у којима су живели. Сви који су били задужени за набавку и расподелу хране интернирцима у логору, нису одолели изазову да се на њиховој муци обогате или дођу до лаке зараде, од команданата, до чувара и њихових жена, отворено су учествовали у закидању и каснијој препродаји те хране. В. Ђоровић наводи да су интернирци „у почетку добијали само једанпут на дан јести, тек после обиласка логора од стране једне комисије, крајем фебруара 1915, почела се делити и вечера. Каква је била храна може се просудити кад се зна да је „месо" у месници лопатом гртато […] а састојало се из глава, рева, џигерица, гркљана, неочишћених репова и доста пута из метиљавог овчјег меса. Изгладнели, људи су купили храну са сметилишта, јер су оброци били апсолутно недовољни, да им надокнаде

[109] *Исто*, 80.

[110] В. Ђоровић, *н. д.*, 81.

трошење организма."[111] За исхрану логораша често је коришћено и коњско месо од коња страдалих на фронту, „стизало је у бурадима од по 100 килограма и када би их отворили цео логор је смрдео, а интернирци су у њему налазили и куршуме."[112] А. Тресић-Павичић је у аустријском парламенту рекао: „Храна бијаше тако огавна, да су многи гладовали више дана, јер им желудац није могао примати то одвратно јело."[113] Хлеб је био прављен од неке мешавине брашна, боба, разног зрневља, комушине и самлевене сламе, машинским путем претворене у брашно. Један од преживелих логораша га је овако описао: „Овај хлеб је био потпуно нездрав и већина логораша га није могла сварити. Он је изазивао дезинтерију и разна стомачна оболења." Пошиљке које је слао Црвени крст из Женеве су детаљно прегледане „[…] и све боље је извучено, нами није дават ни десети део."[114]

У српској књижевности и историографији о Првом светском рату потпуно скрајнут је и роман Војислава Лубарде *Вазнесење.* У роману се говори о Првом светском рату, одвођењу у логоре и животу у њима. Настао је на основу сведочења преживелих логораша из Источне Босне и дугогодишњег проучавања одговарајућих књига и архивских докумената о тој теми. Потресна аутентичност и истините чињенице о страдању интернираца на путу до логора, гладовању и понижењима која су свакодневно доживљавали и живи, народни језик казивача, дали су роману снагу изворног документа! За нашу тему нарочито су драгоцени редови из одељка „Опричавање баке Милице". На тих десетак страница дата је изванредна анализа догађања у БиХ за време Првог светског рата, која омогућава боље разумевање тог периода, страдања Срба и међунационалних односа, него бројне историографске књиге: „А тада су тек почели прави јади – мучилиште звано Арад, који се сада налази у Румунији. Био је то логор у којем се ни звијери не би одржале. Нас десетак жена са дјецом и преко двесто људи дођерају прво у Брод, лежали смо три дана у блату, без хране, сви испребијани, већина и болесни. Умирало се као што умиру муве на мразу. На то се нико није обазирао – четвртог, или петог дана, више се не сјећам, нас који смо преживели потрпају у сточне вагоне, без хране и воде. Нису пушћали ни да се изврши нужда, ни да се изнесу мртваци." О арадском логору бака Милица каже: „У Арад стигосмо послије четири дана, више лешине но људска створења. Ту нас стрпају у неке тунеле, без свјетла, без пода и постеља, чак и без сламе. Само гамад, красте, костобоља и срдобоља са проливом. Сваки смо час трчали иза себе – утроба се преврће, очи хоће да испадну, а немаш шта избацити. Од смрада се није могло дисати. То и

[111] В. Ђоровић, *н. д.,* 1.

[112] *Ратнички гласник*, јуни–јули, 1934, 251.

[113] *Наше патње и наше борбе*, *н. д.,* 24.

[114] *Ратнички гласник*, 1934, св. 6–7, 252.

није било скровиште за људе, већ гнијездо за акрепе и змије. Верујем да се ни змије у том смраду и калу не би одржале."[115]

Ђорђе Лазић, такође наводи да је корупција, трговина храном и „разном бофл робом", коју су за скупе паре продавали онима који су имали новца, цветала у логору: „Велики новац оставила је ту сремска и босанска сиротиња, само да би спасла го живот, да о имућнијима и не говорим, а ћарио је свако: и кључар и стражар и кантинер и поштар и официр, па и командант."[116] Лазић без двоумљења каже „[…] да је од 20.000 интернираца, колико их је отприлике прошло кроз тврђаву, оставило своје кости у Араду око 5.000 људи, жена и деце."[117] Он сведочи да је број умрлих растао са доласком зиме и хладних дана: „[…] тај се број у фебруару и марту 1915. попео сваког дана на 20–35. Нађени су обично изјутра укочени на слами, а сахрањивани су с почетка у црно обојадисаним мртвачким сандуцима уз претњу свештеника, но кад је број мртвих све више растао, није било више довољно дасака за мртвачке сандуке и онда су их сахрањивали у масама, без икаквог обреда."[118] Лазић овим редовима потврђује да је у зимским месецима умирало од шест стотина, до хиљаду интернираца и логораша месечно! Када је број умрлих дневно достигао те застрашујуће бројке, сахрањивани су без српских свештеника да се не би дознале праве размере страдања српских цивила и њихов тачан број.

Тако је било у готово свим логорима, описујући храну у Нежидеру Р. Ковијанић пише: „У кухињама се кувало – за ручак: вода, за вечеру: вода. На хиљаде литара воде стављало се по неколико килограма неке црне млевене траве, шећерне или жуте репе. Та бистра, врућа вода делила се хиљадама људи као „храна." Оне, сразмерно незнатне количине намирница, одређених за логор – од којих би појединац могао добити једва неко зрно и једва коју кап – одузимане су сасвим. Тиме су трговале логорске старешине."[119] Како је рат одмицао, порције су бивале све мање, „[…] тежина једног хлеба – дводневне, односно тродневне порције једног заробљеника – никада није била већа од пола килограма. Логорски командант и његови помоћници смањивали су по једну четврт и од тога што је било „одрешено"– одвајало се за трговину. Једно кило хлеба, дакле, за четири или шест дана и то мешаног са млевеном кокурузном шашом, било је све. На томе се самирало и умирало." Ово је цитат из књиге Р. Ковијанића о храни у нађмађерском логору, али је сасвим сигурно да је исхрана у арадском логору била иста, ако не и гора.

[115] В. Лубарда, „Вазнесење", *Дечије новине*, Г. Милановац, 1989, 282–283.

[116] *Глас Матице српске* од 1. марта 1937, Матица српска, Нови Сад, 1937, 7.

[117] *Исто*, 37.

[118] *Исто*, 37.

[119] Р. Ковијанић, *н. д.,* 20;

Они који су неким чудом преживели или видели како су изгледали логораши, навели су у својим сећањима да већина више није личила на људска створења, већ на авети, јер таква исхрана их је довела на свега тридесетак килограма „самих исушених костију." Катица Сандић из Арада забележила је сећање њене баке, Јекатерине Турчин, рођене Живков, на интернирце из Србије: „Једнога дана, 1914. године, видела сам чудну поворку која је пролазила улицом […] уз таљиге су корачали људи у ритама, изгладнели, ослабљени, уморни, болесни, прљави." Видећи како их изгладњују, Срби из Арада су им прилазили и давали храну, када је и то забрањено, пребацивали су им „[…] Преко ограде зрневље житарица које су ови сакупљали из прашине и блата […] призор је био стравичан: затвореници су се сагињали да саберу по неколико зрна кокуруза или пшенице, које су трпали заједно са прашином или блатом право у уста."[120]

Неквалитетан хлеб, месо већ у фази труљења, као и услови у којима су живели, узроковао је висок проценат смртности, што је потврђено и анализом умрлица за јануар и фебруар 1915. године и рубрике о узроку смрти логораша, по којој је највише умрло од дизентерије (353); туберкулозе (273); исцрпљености због слабе исхране и тешких физичких послова које су морали да раде (115); упале плућа и поребрица (108); различитих срчаних обољења (55); тифуса (52); упале желуца и катара црева (42); црвеног ветра (17); богиња (12); шарлаха (6); маларије (5); и још неких болести. У те бројке нису урачунати и подаци за 144 умрла интернирца, код којих није наведен узрок смрти или нисмо могли да их прочитамо, као и за 51 логораша чије умрлице за сада недостају, значи за близу две стотине интернираца, од 1.155, колико је било на умрлицама нисмо имали податке о узроку смрти, што је скоро двадесет процената од умрлих у прва два месеца 1915. године.

Наведене чињенице о тешким условима за живот и исхрани која је полако слабила организам и доносила сигурну смрт, само су делић патњи којима су интернирци били изложени све време боравка у логору. У дотадашњој пракси ратовања у цивилизованим земљама сматрало се да разоружани војник није више непријатељ, он постаје ратни заробљеник. Заробљеници су по свим женевским и хашким ратним конвенцијама имали право на човечно поступање и морали су бити заштићени од сваке врсте понижавања и насиља од стране логорских власти, забрањена је била свака врста телесне казне. Она страна која је држала логор имала је обавезу да организује најмање месечне прегледе логораша, да предузима све хигијенске и медицинске мере ради обезбеђења чистоће и здравља заробљеника. По члану 46 хашког Правилника из 1907. године приватна својина

[120] *Арадска тврђава – логор за српске интернирце у Првом светском рату*, Темишвар, 2014, 137–139.

се није смела одузимати, а „част и породична права, верска убеђења и обављање црквених обреда морају бити поштовани."[121] Постојала је и обавеза да исхрана заробљеника буде као и њихових јединица у истом месту. У ратном праву сматрало се кукавичлуком узимање цивила и одвођење у логоре, посебно је било неприхватљиво њихово вишегодишње тамничење. Члан број 50 хашког Правилника из 1907. прописује изричито да никаква колективна, новчана или друга казна, не сме бити учињена против цивила. Упркос томе што је интернирање толиког броја цивила било забрањено, војске Централних сила чиниле су у Србији и са Србима све што није било дозвољено. На Конференцији мира у Паризу 1919. године утврђено је да су Централне силе, Немачка, Аустро-Угарска, Бугарска и Турска „водиле рат на варварски или недозвољен начин, кршећи установљене законе и обичаје и основна начела човечности."[122] Посебна комисија је направила списак учињених повреда ратног права у Првом светском рату, војници централних сила су прекршили у Србији све што је наведено да није дозвољено чинити у сувоземном рату! Сваки коментар је сувишан! По логорима и од последица логорског живота уморено је на стотине хиљада цивила, а нико није одговарао, хашки суд није испитивао одговорност надлежних команданата и државе у којима су интернирци заточени, нити су Србија и грађани који су били интернирани добили неку сатисфакцију или новчану накнаду.

У исто време, заробљени аустроугарски војници су у сиромашној Србији, за време најжешћих борби са непријатељским армијама и великим тешкоћама у снабдевању храном јединица и народа, добијали дневно: „килограм хлеба, комад сланине, тањир добре супе и парче меса." Када су у функцију стављене и пољске кухиње „заробљеници су добијали и чорбу, поврће, већином пасуљ и пиринач, хлеба и чаја, а болесници су добијали и млеко."[123] Заробљеници у Нишу, где их је било на десетине хиљада, могли су да излазе у град, баве се спортом и имали су своју библиотеку, „мени се све ово чинило као један велики санаторијум, ја заиста не верујем да је заробљеницима негде у свету лепше него овде."[124] Из ових неколико редака, написаних од неутралног посматрача догађања у Србији крајем 1914. и почетком 1915. године, види се да је однос према заробљеницима у Србији, од којих су многи учествовали и у бројним злочинима над Србима, био сасвим другачији, хуманији, храна неупоредиво боља, него што је био положај српских интернираца,

[121] M. Radojković, *n. d.,* 93.

[122] *Isto*, 94.

[123] К. Штурценегер, *Србија у европском рату 1914–1915*, Академска књига, Нови Сад, 2009, 1. К. Штурценегер је ово записала 20. децембра 1914. године, два пута је била у Србији, за време балканских ратова и када је почео Први светски рат, долазила је као хуманитарни радник и представник Црвеног крста Швајцарске.

[124] *Исто*, 139.

који нису починили ништа што би подлегало судским санкцијама или оправдало одвођење у аустроугарске логоре.

Логорске власти у Аустро-Угарској је посебно иритирало што нису могли да интернираним цивилима сломе и дух. Чак и у тако безнадежној и суровој стварности, када би се код већине људи у сличној ситуацији губила нада да ће живи поново видети своје најмилије и завичај, наши сународници су имали неку чудну снагу и веру да ће по Божијој и космичкој Правди њихова жртва имати смисла и да ће Србија опет бити слободна.

Патње су биле тако велике и тешке, да много њих није могло да их издржи и многи су сматрали да ће им смрт донети олакшање и ослобођење од глади, болести и понижавања. Смрт за њих више није била тајна, толико је била присутна у свакодневном животу да им је била дража и мање болна од живота у логору, као у стиховима Стевана Бешевића:

Гледамо јој хладно сваки дан у очи,
И бројимо њене жр̄тве свакої јӯтра,
Бележећ у срцу мр̄тве ко на п̄лочи,
Пӣтамо се мирно: Чији ред је сӯтра?

IV. Пописи интернираца умрлих у арадском логору

После сређивања архиве Српске православне цркве Св. Петра и Павла у Араду 2002. године, где се налази архива Црквене општине и Арадског протопрезвитерата, на позив Његовог преосвештенства, владике сентандрејског и администратора темишварског, господина Лукијана и уз помоћ Министарства културе Србије, архивисти Архива Војводине почели су послове на сређивању архивске грађе која се налази у Владичанском двору у Темишвару.[125] Архива Темишварске епархије се тада налазила у дворишним просторијама на међуспрату, у крилу зграде које је окренуто према Улици Еманоила Унгуреануа. Прегледајући и подрумски део испод зграде Двора, који се налази на страни окренутој према Тргу Пјаца Унири, нашао сам више картонских кутија са различитом архивском грађом, набацаних без неког реда. Већ површним увидом у садржај нађене грађе видео сам да је изузетно вредна и да садржи документа о раду српских манастира у данашњој Румунији, црквених општина и епархијских органа у распону од друге половине осамнаестог века, па све до докумената из првих година после Другог светског рата. Грађа је била у веома лошем стању, влажна, изгужвана и прашњава, помешаних година и без икаквог унутрашњег реда, делом изгризена од мишева и инсеката и нападнута бактеријама. Кутије смо изнели из подрума, грађу просушили у ходницима Двора и ставили у архивске кутије. Том приликом, у једној кутији нађене су и умрлице страдалих интернираца у арадском логору, умрлице за прва два месеца 1915, јануар и фебруар, биле су више пута увијене у већи папир, што је вероватно и допринело да се очувају боље него документи о страдалим у следећим годинама постојања логора. Умрлице за остале месеце 1915. и почетка 1916. године очуване су само делимично и дају се у посебној табели. Значај пронађених умрлица је изузетно велики, јер су то прва изворна доку-

[125] Владика Лукијан (Пантелић) је одмах по доласку у Темишвар увидео значај архивске грађе која се налазила у Епархијском двору и предложио њено сређивање, да бисмо је спасли од пропадања и да би било омогућено њено коришћење за научна и друга истраживања.

мента о умрлим интернирцима у арадском логору, са тачним личним подацима, местом рођења, старости, узроком и датумом смрти! Такође, том приликом је нађена и „Табела" са пописом 68 српских интернираца који су умрли у Араду 1914–1915. године. Њихов списак се даје у посебном делу иза пописа умрлих у јануару и фебруару 1915. и трећег пописа из разних месеци 1915. и 1916. године.

Умрлице, писане на немачком језику, носиле су наслов *Todesanzeige*, писане руком и мастилом имале су једанаест водоравних рубрика за уписивање података о умрлим логорашима: *старост*, *вероисповест*, *место рођења*, *разлоī осуде*, *презиме и име*, *узрок смрти*, *дан смрти*, *пол*, *занимање*, *брачно стање* у рубрику за *примедбе*. У рубрику предвиђену за упис места рођења, када се то знало, навођени су и подаци о срезу или широј обласно-управној припадности жртве. У случајевима када се нису знали ти подаци уписивана је шира регија, на пример: Подриње, Тамнава, а понекад само Србија, Босна или Херцеговина. Умрлице су прво штампане на хартији веће грамаже, попут тањег картона, како је број умрлих растао, у недостатку штампаних умрлица коришћене су и њихове копије. У употреби је било најмање четири врсте умрлица, неколико је попуњавано у војној болници и имале су штампану ознаку *Спитал* дописано руком. Постојало је и неколико умрлица, писаних руком, које су у горњем левом углу имале печатне ознаке да су из арадске војне болнице при *Fischer Eltz Palate*, оне нису имале линијама подељене рубрике за уписивање података о умрлим интернирцима, већ су подаци ручно уписивани један испод другог.[126] На свакој умрлици су црвеном оловком, не увек педантно, уписивани одређени бројеви, нпр: II – 28 – 568, што је означавало месец, дан и редни број умрлог у том месецу. Све умрлице страдалих истог дана су канапом, кроз рупу пробушену у углу картона повезане заједно, а на првом картону је црвеном оловком написан број умрлих у току дана. Нажалост, сачуване су у већем броју само умрлице за јануар и фебруар 1915. године, а знатно мање са подацима о страдалим у осталим месецима 1915. и 1916. године. Број умрлих у јануару и фебруару 1915. је свакако био знатно већи од броја нађених умрлица јер нам за сваки дан недостаје по једна, две или више умрлица, што се види и по бројевима у десном горњем углу, где је уписиван укупан број умрлих током дана, који је увек већи од броја сачуваних умрлица. Они који су попуњавали умрлице, уписивали су за сваки дан на последњој умрлици број умрлих тога дана, а на крају месеца и укупан број умрлих. На основу тога лако је било закључити да за јануар недостаје 27, а за фебруар 1915. године 24 умрлице, што значи да укупном броју умрлих за прва два месеца треба додати још најмање 51 умрлог!

Умрлице за остале месеце у 1915. и 1916. години сачуване су само делимично, односно, до нас су дошле умрлице само за по неколико дана у месецу. Нема

[126] Таква је умрлица за Вида Лукића из Варцар Вакуфског среза у Босни (погрешно пише „Vardar Vakuf, Bosnien"), који је умро 24. октобра 1916. године. Види фотографију на стр. 64.

сумње да је управо крајем 1915, у зимским месецима од октобра до априла 1916. године, умрло и највише интернираца! Своју тврдњу поткрепљујем следећим чињеницама: то је била друга зима боравка у логору, у ужасним условима које смо већ описали; храна је бивала све слабија, тешких физичких радова све више, тако да је сасвим логично што је свакодневним изгладњивањем отпорност организма затвореника опадала и што се повећавала њихова смртност; уз дизентерију, као најчешћи узрок смрти логораша, јављале су се нове болести које су буквално косиле затворенике. Тако је у фебруару 1916. умрло чак деведесет логораша, у марту исте године 83, априлу 56! При том још немамо ни комплетне податке за све дане. Ове необориве чињенице морају укупан број умрлих интернираца у арадском логору повећати чак и изнад броја који је наведен на литијској застави у цркви Св. Петра и Павла у Араду!

Попис под бројем три садржи умрлице које су остале из разних месеци 1915. и 1916. године: април, мај, јуни, јули, август, септембар и новембар 1915. године; и за фебруар (од редног броја 142–232), март (233–306), април (307–363), август (364–371), септембар (372–381) и октобар (382–395) у 1916. години. За 1916. годину боље су очуване умрлице за месеце фебруар, март и април, што се види и по броју умрлих у тим месецима; док су за остале месеце сачуване умрлице само за по неколико дана.

Прота Стеван Рајић, у то време на служби при Српској православној цркви Св. Петра и Павла у Араду, у тексту *О арадским интернирцима,* каже да је до погрешних бројки о страдалим цивилима у арадском логору долазило зато што „ниједан од аутора ових докумената није имао при руци оригиналне посмртне листе свих умрлих интернираца", већ су се „служили подацима добијеним од људи који су преживели овај погром."[127] О постојању умрлица се није знало све до 1939. године, „Те године, када су Хортијеве трупе заузеле пола Ердеља, неки звонар римокатоличке цркве у Араду извадио је из неког скровишта један свежањ докумената, донео их је и предао српском учитељу Георгију Миланковићу, говорећи: Ови се документи односе на Србе и вама треба да припадају." То су биле умрлице страдалих српских цивила са којих објављујемо податке о њима. Учитељ Миланковић их је однео у Темишвар и предао проти Слободану Костићу, архијерејском заменику Темишварске епархије. С. Рајић закључује текст следећим констатацијама:

„Да су аустроугарске војне власти тачно за сваког умрлог интернирца оставили посмртни лист; да су те посмртне листе строго скривали; да су после двадесет година откривени, регистровани и предати на чување и проучавање проти

[127] С. Рајић, *н. д.,* 105.

Слободану Костићу, 1939. године; и да ни до данас о њиховом објављивању или публиковању не знамо ништа."[128]

Стеван Бугарски наводи да је од Драгутина Остојића, парохијског свештеника Текелијине цркве у Араду од 1934. до 1979. године „остало сведочење о постојању још једног писаног извора о умирању у арадском логору, које је 1940. „звонар једне католичке цркве из Арада предао арадском српском учитељу Ђури Миланковићу свежањ појединачних умрлица које су потицале из арадског логора" и „да их је било око 800."[129] У питању су очигледно исте умрлице, али на основу података објављених у овој књизи, можемо са сигурношћу рећи да је број умрлица дат проти Слободану Костићу био знатно већи од наведеног.

Приликом ишчитавања умрлица и провере тачности административно-управних средишта за места рођења интернираца наилазили смо често на погрешно одређивање среза или шире области. Нарочито је било присутно код места која су се налазила у ближој околини Београда, да се стављају у београдску област, иако су у време Првог светског рата припадали другим срезовима. До тих грешака је долазило јер је у народу остало сећање на старе административно-управне поделе у деветнаестом веку, када су та села припадала београдском „окружју", па су наставили да их тако сврставају и када је дошло до другачијих административних подела.[130] Подаци уписивани у рубрике умрлица су писани на немачком, са изузетком узрока смрти који су повремено дати и на латинском језику. За знатан део назива места из којих су умрли интернирци било је тешко ишчитати шта тачно пише, јер су их најчешће попуњавали странци, Немци и Мађари, којима су називи српских насеља и засеока тешка за изговор и транскрипцију на немачки језик. Посебан проблем смо имали када су називи места писани готицом, а почетна слова калиграфски украшавана вишеструко завојитим линијама. Та комбинација да податке уписују они који не познају српски језик, да се пишу готицом и необични називи наших села, узроковала је евентуалне грешке које су направљене код одређивања имена места и пренете су и у наш попис.

Повремено су за место рођења интернирци давали и имена засеока или „крајева" која су остала у сећању само старијих људи, а касније се изгубила спајањем у једно веће место. Податке о њима налазили смо у монографијама села и области које је објављивала САНУ у 19. и 20. веку у *Географској енциклопедији насеља Србије*.[131] Истих топонима било је готово у сваком срезу где су Срби жи-

[128] *Исто*, 105.

[129] С. Бугарски, *(С)Поменик Словена војника, заробљеника и интернираца умрлих на садашњој територији Румуније 1914–1918,* Прометеј, Нови Сад, 2014.

[130] Некада су Београдском „окружју" припадали и Колубарски, Космајски, Подунавски, Посавски и Туријски срез.

[131] Тако је, нпр. село Брајковац (налази се на 14 километара југоисточно од Лазаревца) имало десет

вели, на пример: Брезик, Бистрица, Церовица, Дубрава, Водице, Врело, Врбица, Врховине, Врх, Гај, Градина, Градац, Грабовац, Горица, Каменица, Ковачи, Крчевине, Козјак, Лесковац, Лесковице, Липе, Липик, Поточани, Поточари, Подгора, Подгорица, Поникве, Планина, Поповац, Поповићи, Соколац, Совљак, Старо Село, Стара Гора, Сопот, Слатина, Орашац, итд. Када поред назива за ова места нису постојали ни подаци који је срез у питању, нисмо могли да одредимо одакле су тачно убијени интернирци одведени у логор. За мањи део назива места, који су нечитко написани, није било могуће одгонетнути прави назив места рођења умрлих интернираца. Остаје нада да ће се уз помоћ локалних музеја и архива са територије одакле су узимани интернирци, коришћењем само имена и презимена умрлих утврдити тачно место одакле су одвођени у интернацију. Посебан проблем је био у случајевима када су нека места и од самих становника различито називана. О томе пише још 1846. године аутор првог *Геоīрафијско-сīаīисīичноī речника Србије*, Јован Гавриловић: „[…] напоменути овде морам да се у Србији места неједнако зову, нпр.: Крагујевац и Крагојевац; Ужице и Ужица; а особито она која се завршавају на – ац; једни на пример веле Вражогрнац, а други Вражогрнци; једни Трновац, а други Трновци, итд.; на овакве различитости наилазио сам и у самим званичним актама, на које сам се, као на најпоузданије, ослонити морао."[132] На различита именовања једног места наилазимо и касније, то се задржало све до Првог светског рата, када су настале ове умрлице. Тако смо, на пример, имали случај да се село Уровци (у Посавском срезу, близу Обреновца, Ваљевска област) у умрлицама назива и Уровац, што је у почетку изазивало забуну. Исти проблем је био и када су страдали били из места Вировци (Колубарски срез, Ваљевска област), које су понекад писали и као Вировац. Сличан случај је и са селом Вранић (Посавски срез, Београдско окружје) које се у *Речнику* Ј. Гавриловића називало и Вранићи (то је био чест назив за села и топониме у свим српским земљама). И село Шарбани се називало двојако – и Шарбане и Шарбани; код Ј. Гавриловића су Шарбани, а у попису места из 1925. године Шарбане. Да би се што је могуће тачније одредио назив места одакле су интернирци, коришћено је више пописа и речника места и насеља у Србији, Краљевини СХС и ФНР Југославији који су наведени у коришћеној литератури.

У рубрици „брачно стање" уписивани су и подаци о томе да ли су умрли интернирци били ожењени, односно удати и колико је ко имао деце. За неке интернирце уписано је да су били ожењени, али се није знао број деце, ту смо стављали знак питања.

„крајева" који се не помињу у званичним пописима: Просек, Трновце, Палеж, Оњег, Дебело, Медвеђе, Липовиште, Бабину Реку, Кик и Арнаутско поље.

[132] Ј. Гавриловић, *Речник īеоīрафијско-сīаīисīични Србије*, КИЗ Култура и Историјски институт САНУ, Београд, 1994 (репринт издања из 1846. године).

Старост	
Вероисповест, религија	
Место рођења	
Разлог осуде	
Име	
Узрок смрти	
Дан смрти	
Пол	
Занимање	
Брачно стање	
Напомена	

Рубрике које су постојале на смртовницама у арадском логору

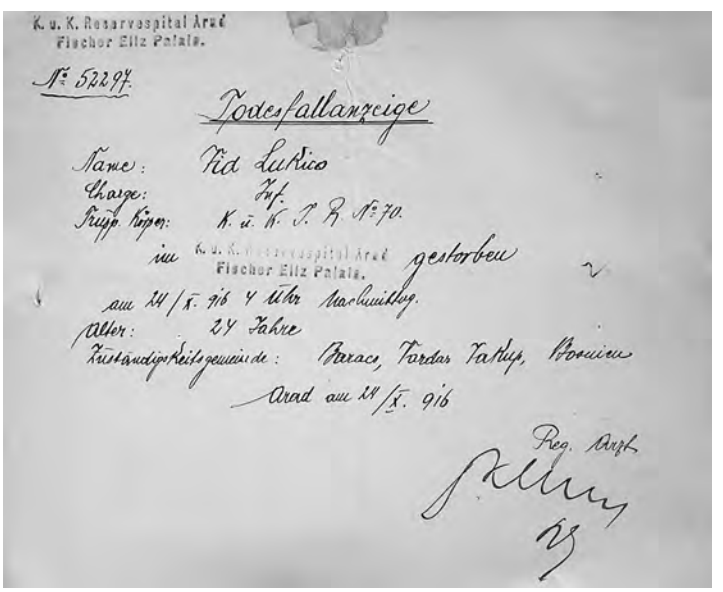
K. u. K. Reservespital Arad
Fischer Eliz Palais.

№ 52297.

Todesfallanzeige

Name: Vid Lukics
Charge: Inf.
Truppenkörper: K. u. K. I. R. № 70.
im K. u. K. Reservespital Arad Fischer Eliz Palais. gestorben
am 24/X. 916 4 Uhr Nachmittag.
Alter: 24 Jahre
Zuständigkeitsgemeinde: Baracs, Vordar Vakup, Bosnien

Arad am 24/X. 916

Reg. Arzt.

Руком писана умрлица за Вида Лукића

Закључак

Све док су имена страдалих интернираца непозната, они су, нажалост, само број тамо негде умрлих људи, који немају свој идентитет, за које нема много саосећања и интересовања. Тек када за све умрле урадимо пописе, када добију име и презиме, место где су рођени, када дознамо име оца и мајке, датум и место смрти, од којих су болести боловали, као да смо им поново удахнули живот. Тим чином они опет постоје као личности, нису више само статистички податак о неким, нама непознатим људима, постају наши преци и сународници који заслужено победише заборав и оне који су их одвели у смрт. И мртви преци могу да шаљу потомцима поруке, они живе докле год су идеје за које су умрли – идеје слободе и љубави према отаџбини – окосница цивилизације у којој живимо. Од наших предака имамо се чему и учити, зато упркос великом труду глобалиста, још увек живе у нашим сећањима и имају наше поштовање. Те обичне чињенице, наоко сувопарне, речито говоре и на другачији начин обликују наша сазнања о рату и размишљања о прошлости сопственог народа.

Можемо слободно рећи да је тих ратних година после повлачења српске војске према Албанији било више Србија, не зна се у којој је било теже за живот: једна Србија се повукла са војском до грчког острва Крфа; друга је била интернирана по логорима Аустро-Угарске, Немачке, Турске и Бугарске; а трећа Србија су били они мученици који остадоше у домовини под нељудским условима које је наметала сурова војна управа. Ниједна није знала шта се дешава код других, да ли су им блиски и драги преживели, имају ли хране, да ли су здрави? Једни у збегу далеко од отаџбине, други у логору, трећи понижавани као робови од тадашњих војних господара Србије. Нико не може да помогне оном другом, зато је право чудо како је неко и преживео, а Србија васкрсла 1918. године.

Описани злочини дешавају се почетком двадесетог века кога славе због великих открића у науци, нових праваца у уметности, великих књижевних дела, развоја демократских процеса и људских права. Но, у исто време, то је и век када

се дешавају најстрашнији злочини у историји наше планете, када је страдало више људи него у свим претходним ратовима. За тих стотину година по први пут у таквом обиму примењен је геноцид, логори за масовно убијање припадника других народа, верска и национална искључивост је надјачала све хришћанске врлине. По злу ће га памтити највише припадници српског и јерменског народа. Број страдалих Срба у Првом светском рату процентуално је изузетно велик, изгубили смо готово трећину сународника. Од 1918. године до данас све државе у којима смо живели нису довољно учиниле за оне који су у Првом светском рату изгубили животе, поготово за цивиле интерниране у бројне логоре, као да смо се трудили да њихову патњу и жртве избришемо из памћења због некаквих „виших циљева". После војне победе српска власт није казнила одговорне за недела над Србима и бројна убиства недужних цивила: ослободиоци нису никога повукли на одговорност, кривци су поштеђени, правда није задовољена, и због тога су одмах наступиле рђаве последице. „Уместо да се прави кривци казне, почеше да горе куће недужних, сиромашних сељака муслимана по селима […] На чело незадовољних ставише се највећи кривци за злочине према Србима, они који су требали бити кажњени због злодела у Рату, све изразити и окаљени србофоби."[133]Велике европске државе одужиле су се страдалим сународницима одговарајућим споменицима и сталним сећањем на њихове жртве, јер знају да је памћење великих дела предака и жртава које су пале један од основних предуслова очувања националног идентитета, самосталне и снажне државе. Нисмо им подигли ни одговарајуће заједничко спомен-обележје што нам је морални и цивилизацијски дуг већ цело једно столеће, а они су сваког непристрасног посетиоца тих логора задивили достојанством примања патње и долазећу неизбежну смрт, носећи у души наглашену љубав према својој Отаџбини и Веру да ће се национални идеали остварити и њиховим жртвама.

Исувише смо мали у планетарном геополитичком колоплету, који се неколико деценија уназад пренео и на тло историографије, да би некадашњи противници, а сада савезници у уједињеној Европи, дозволили изношење праве истине о варварским злочинима њихових предака пре једног столећа. Ревизија историје се обавља на штету жртава и интереса малих народа у име некаквог помирења великих европских држава које су биле супростављене у Првом и Другом светском рату. Ови пописи умрлих цивила у арадском логору нека буду покушај исправљања тих грешака, „закаснела суза" над њиховом судбином. Стално сећање на претке погинуле у борби за очување слободе Отаџбине је једини начин поштовања њихове Жртве, частан и моралан приступ, а заборав страдалих је једна врста саучешћа у том злочину и поништавање смисла сваког отпора неправди и освајачима.

[133] Х. Ребац, „Срби муслиманске вере у БиХ (политичка прошлост)", *ЛМС,* књ. 306, св. 2–3, Нови Сад, 1925, 109 и даље.

Покојницима у Араду

Ви ниште пали у љутоме боју,
Бранећи отњиште, домовину своју,
Усахнуле очи, потамнила лица,
Убила вас влага арадских тамница.
Црна самрт склопи и над вама крила,
Заплакала деца, љуба, мајка мила,
Што у туђем свету остависте кости,
Туђин вам не рече ни: Бог да вас прости!
Поклон мо се сени и ових јунака
Нек им ова туђа земља буде лака
Жалобна нам суза нек из ока кане
Вечан спомен на њих у срцу остане!
Кандило палимо за душе њихове,
То нек нам је завет и дужност нас зове,
Јер они су живот за свој народ дали,
Ко Срби живели, као Срби пали.

Војислав Борић
У Араду 1915.[134]

[134] Према оскудним и тешко доступним биографским подацима о аутору песме, Војислав Борић је рођен 1870. године у Пардању у румунском делу Баната. Умро је у Београду 1949. године. Завршио је Учитељску школу у Сомбору 1893. године. У клупи је седео са познатим песником Јованом Дучићем. Добровољно се пријавио да ради у БиХ као учитељ. Велики управни просветни савез га је 1906. поставио за првог главног школског надзорника за БиХ. Са Н. Кашиковићем је написао *Буквар* за српске школе. Бавио се и новинарством, публицистиком, објављивао у *Босанској вили* и *Видовдану*, а 1913–1914. и 1917–1921. је био члан редакције листа *Вјесник*. Помиње се и као организатор позоришних представа у Брчком. Вероватно је ухапшен и интерниран у арадски логор, где је ова песма и настала. После Првог светског рата дипломирао је на Универзитету у Београду, где је неколико година радио и као управник патријаршијских добара.

Интернирци умрли у арадском логору
током јануара 1915.

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
1	50 г	прав	Неправдићи, Рогатица, БХ	Церовић Сава	?	1.1.1915.	М	земљорадник	ож. Седморо деце
2	47 г	прав	Кленак, Рума	Милић Козлина	?	1.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
3	16 г	прав	Дудовица, срез Колубарски, Срб.*	Крчмарац Милорад	упала плућа	1.1.1915.	М	земљорадник	неож.
4	76 г	прав	Кленак, Рума	Радојчић Ранко	старост	1.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
5	50 г	прав	Стрмово*	Станичић Аврам	дизентерија	1.1.1915.	М	земљорадник	ож. двоје деце
6	55 г	прав	Таково, Тамнавски	Стефановић (Степановић) Симеон	упала плућа	1.1.1915.	М	земљорадник	ож. једно дете
7	58 г	прав	Карине, Сребреница. БХ*	Суботић Симо	црвени ветар	1.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
8	55 г	прав	Трновица, Зворник, БХ*	Марковић Илија	упала плућа	1.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
9	58 г	прав	Радошевић, Сребреница, БХ	Васић Дамјан	туберкулоза	1.1.1915.	М	земљорадник	ож. једно дете
10	53 г	прав	Фоча, Босна	Црњак Ђорђе	туберкулоза	2.1.1915.	М	земљорадник	неож.

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
11	43 г	прав	Равне, Сребреница, Босна	Маријановић Михајло	/	2.1.1915.	М	земљорадник	ож. једно дете
12	30 г	прав	Врањска, Билеће	Милидраговић Јово*?	туберкулоза	2.1.1915.	М	земљорадник	неож.
13	18 г	прав	Тршић, Подрињски	Јанковић Жика	туберкулоза	2.1.1915.	М	земљорадник	неож.
14	70 г	прав	Драгодо, Азбуковица, Срб.	Драгић Јовановић	старост	2.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
15	56 г	прав	.ве.овац?, Београд*	Марковић Димитрије	дизентерија	2.1.1915.	М	земљорадник	ож. двоје деце
16	47 г	прав	Звиздар, Ваљево	Павловић Благоје	дизентерија	2.1.1915.	М	земљорадник	ож. двоје деце
17	45 г	прав	Грмљани, Љубиње*	Сарић Перо	туберкулоза	2.1.1915.	М	земљорадник	ож. једно дете
18	8 г	прав	Рогатица	Шука Љубица	/	2.1.1915.	Ж	дете	мајка Цвија Станичић, отац Тадија Шука
19	53 г	прав	Кленак, Рума	Егић Игњат	туберкулоза	3.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
20	63 г	прав	Кожуар, Ваљево	Лукић Владимир	дизентерија	3.1.1915.	М	земљорадник	ож. четво-ро деце
21	56 г	прав	Вукона, Руднички, Срб.	Мартиновић Ђорђе	дизентерија	3.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
22	60 г	прав	Совљак, Ваљево	Матић Бошко	туберкулоза	3.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
23	48 г	прав	Седлари, Љубиње, Херцеговина*	Обрадовић Саво	?	3.1.1915.	М	земљорадник	ож.
24	65 г	прав	Седлари, Љубиње, Херцеговина*	Обрадовић Симо(а)?	исцрпљеност	3.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
25	50 г	прав	Лајковац, колубарски, Срб.*	Радојевић Лазар	тифус	3.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
26	56 г	прав	Вођњак, Подрињски, Срб.*	Станимировић Никола	дизентерија	3.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
27	63 г	прав	Влахоље, Фоча	Велетић Перо	срчани удар	3.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
28	77 г	прав	Па.ва, Хрватска*	Бабин Будимир	старост	4.1.1915.	М	земљорадник	ож. једно дете
29	45 г	прав	Суво, Подрињски, Срб.*	Ђорђевић Никола	дизентерија	4.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
30	56 г	прав	Зајача, Подрињски, Срб.	Илић Драгутин	упала плућа	4.1.1915.	М	земљорадник	ож. петоро деце
31	48 г	прав	Стублине, Ваљево	Јеремић Рајко	срчани удар	4.1.1915.	М	земљорадник	ож. петоро деце
32	19 г	прав	Цуљковић, Подрињски, Срб.	Марковић Љубо	тифус	4.1.1915.	М	земљорадник	неож.
33	40 г	прав	Орашац, Ваљево	Мушкатировић Миливој	дизентерија	4.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
34	50 г	прав	Липолист, Подрињски, Срб.	Павловић Чедомир	дизентерија	4.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
35	18 г	прав	Совљак, Ваљево	Петровић Живко	туберкулоза	4.1.1915.	М	земљорадник	неож.
36	56 г	прав	Рибарица, Подрињски, Срб.	Перић Адам	исцрпљеност	4.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
37	50 г	прав	Симино брдо, Подрињски, Срб.	Ракић Живко	тифус	4.1.1915.	М	земљорадник	/
38	18 г	прав	Кртинска, Ваљево	Живковић Василије	туберкулоза	4.1.1915.	М	земљорадник	неож.
39	20 г	прав	Руњани, Подрињски, Срб.	Жукић Миљко	туберкулоза	4.1.1915.	М	земљорадник	неож.
40	70 г	прав	Кленак, Рума	Ротар Дако	исцрпљеност	5.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
41	28 г	прав	Клење, Мачвански, Срб.	Херцеговчић Светолик	туберкулоза	5.1.1915.	М	земљорадник	ож., једно дете
42	68 г	прав	Драгинац, Подрињски, Срб.	Јовановић Михајло	старост	5.1.1915.	М	земљорадник	ож., двоје деце
43	48 г	прав	Вођњак, Подрињски, Срб.	Луковић Чедомир	тифус	5.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
44	54 г	прав	Грмљани, Љубиње, БХ*	Лакић Никола	?	5.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
45	54 г	прав	Руњани, Подрињски, Срб.	Лукић Мирко	упала плућа	5.1.1915.	М	земљорадник	ож. двоје деце
46	68 г	прав	Велико Црљени, Београд	Митровић Илија	дизентерија	5.1.1915.	М	земљорадник	ож., једно дете
47	50 г	прав	Брезовице, Подрињски, Срб.*	Недељковић Адам	дизентерија	5.1.1915.	М	земљорадник	неож.
48	40 г	прав	Бунови, Фоча, БХ	Павловић Милован	црвени ветар	5.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
49	60 г	прав	Рибарица, подрињски, Срб.	Перић Адам	?	5.1.1915.	М	земљорадник	ож. једно дете
50	57 г	прав	Бадовинци, Подрињски, Срб.	Рајић Илија	дизентерија	5.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
51	57 г	прав	Липово Брдо, Подрињски, Срб.	Ракић Живко	?	5.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
52	46 г	прав	Стрмово, Ваљево	Зарић Веселин	дизентерија	5.1.1915.	М	земљорадник	ож. једно дете
53	48 г	прав	Сребреница, БХ	Васиљевић Иван	туберкулоза	5.1.1915.	М	земљорадник	ож. седморо деце
54	70 г	прав	Хаџићи, Херцеговина	Вуковић Перо	црвени ветар	5.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
55	51 г	прав	Мосоровићи, Фоча, БХ.	Црњак Јово	туберкулоза	6.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
56	62 г	прав	Манићи, Београд	Јефтовић Јеремија	?	6.1.1915.	М	земљорадник	ож. седморо деце
57	58 г	прав	Степојевац, Београд	Ђуричић Чедомир	дизентерија	6.1.1915.	М	земљорадник	ож. двоје деце
58	61 г	прав	Вировци, Ваљево*	Аксентијевић Драгомир	исцрпљеност	7.1.1915.	М	земљорадник	ож. двоје деце
59	70 г	прав	Царине, Шабац*	Исаиловић Јеврем	старост	7.1.1915.	М	земљорадник	неож.
60	42 г	прав	Кр…?, Рогатица, БХ.	Лимић Перо	туберкулоза	7.1.1915.	М	земљорадник	ож. шесторо деце

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
61	45 г	прав	Дудовица, Колубарски	Миланић Спасоје	дизентерија	7.1.1915.	М	земљорадник	ож. седморо деце
62	60 г	прав	Лозница, Ваљево*	Маличевић Стеван	туберкулоза	7.1.1915.	М	земљорадник	ож. петоро деце
63	28 г	прав	К.з...?, Ваљево*	Мандић Драгомир	дизентерија	7.1.1915.	М	земљорадник	неож.
64	50 г	прав	К…?, Ваљево*	Митровић Игњат	дизентерија	7.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
65	50 г	прав	Рајковић, Ваљево	Симић Петар	дизентерија	7.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
66	40 г	прав	Радљево, Ваљево	Миличић Војислав	туберкулоза	8.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
67	61 г	прав	Бањвине, Варцар-Вакуф, БХ.*	Челић Перо	?	8.1.1915.	М	земљорадник	ож. седморо деце
68	80 г	прав	К… ?, Сарајево. БХ.*	Мотика Милован	старост	8.1.1915.	М	земљорадник	ож. двоје деце
69	63 г	прав	Радљево, Срб.*	Павловић Стеван	дизентерија	8.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
70	42 г	прав	Крајишници, Јадарски, Срб.	Паравиња Спасоје	?	8.1.1915.	М	земљорадник	ож. шесторо деце
71	52 г	прав	Билеће, Херцеговина	Скулић Ристо	?	8.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
72	18 г	прав	Степање, Тамнава, Срб.	Стојановић Продан	туберкулоза	8.1.1915.	М	земљорадник	неож.
73	17 г	прав	Црна Бара, Мачва	Миражић Сретен	дизентерија	8.1.1915.	М	земљорадник	неож.
74	60 г	прав	Трбушац, Јадарски, Срб.	Тадић Јеремија	срчани удар	8.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
75	49 г	прав	Кржава, Рађевски, Срб.	Баић Милан	дизентерија	9.1.1915.	М	земљорадник	ож. двоје деце
76	60 г	прав	Платичево, Рума	Ћирковић Петар	?	9.1.1915.	М	земљорадник	ож. двоје деце
77	70 г	прав	Чепелице, Билеће	Дедијер …?*	изнемоглост	9.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
78	57 г	прав	Трбушница, Колубара, Срб.*	Гаврић Велимир	дизентерија	9.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
79	17 г	прав	Ковиљача, Подриње, Срб.	Јосић Душан	дизентерија	9.1.1915.	М	земљорадник	неож.
80	47 г	прав	Тодорин Дол, Колубарски*	Матић Светозар	срчани удар	9.1.1915.	М	земљорадник	оже. ?
81	48 г	прав	Кржава, Рађевина, Срб.	Марковић Милан	дизентерија	9.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
82	21 г	прав	Жупањац, Колубара	Митровић Добросав	дизентерија	9.1.1915.	М	земљорадник	неож.
83	47 г	прав	Табановићи, Мачва, Срб.	Новаковић Милан	туберкулоза	9.1.1915.	М	fassbinder	неож.
84	55 г	прав	Л… ?, Сребреница, БХ*	Орашчанин? Михајло	упала плућа	9.1.1915.	М	земљорадник	ож. петоро деце
85	55 г	прав	Стублине, Посавина, Срб.	Пантелић Недељко	туберкулоза	9.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
86	35 г	прав	Вележићи, Фоча, Босна	Пејовић Милан	туберкулоза	9.1.1915.	М	земљорадник	неож.
87	30 г	прав	Радуша, Ваљево, Срб.	Радивојевић Павле	туберкулоза	9.1.1915.	М	земљорадник	ож. двоје деце
88	40 г	прав	Радљево, Ваљево, Срб.	Светић Душан	дизентерија	9.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
89	60 г	прав	Крнуле, Мачва, Срб.*	Тадић Танасије	изнемоглост	9.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
90	34 г	прав	Крнуле, Рађевски, Срб.*	Тодоровић Живко	дизентерија	9.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
91	17 г	прав	Шопић, Београд, Срб.	Живановић Радомир	туберкулоза	9.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
92	50 г	прав	Ваљево, Срб.	Белица Јаков	?	10.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
93	52 г	прав	Вићњак, Јадрански, Срб.	Бојић Цветко	дизентерија	10.1.1915.	М	земљорадник	ож. шесторо деце
94	40 г	прав	Лукавац, Невесиње Херцеговина*	Будалић Тодор	срчани удар	10.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
95	18 г	прав	Совљак, Шабац, Срб.	Драгичевић Младен	дизентерија	10.1.1915.	М	земљорадник	не.
96	45 г	прав	Махорево, Сарајево, Босна	Ђокић Стојан	туберкулоза	10.1.1915.	М	земљорадник	ож.
97	63 г	прав	Таково, Ваљево*	Јанковић Рајко	изнемоглост	10.1.1915.	М	земљорадник	ож. једно дете
98	51 г	прав	Но… ?, Бос. Крупа*	Ковачевић Радо	црвени ветар	10.1.1915.	М	земљорадник	ож. петоро деце
99	52 г	прав	Грмљани, Љубиње, Херцеговина*	Лакић Ристо	упала плућа	10.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
100	50 г	прав	Ковиљача, Јадрански, Срб.	Лазић Љубомир	дизентерија	10.1.1915.	М	земљорадник	ож. шесторо деце
101	37 г	прав	Ковиљача, Јадрански, Срб.	Марковић Цветко	дизентерија	10.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
102	58 г	прав	К…? Река, Посавски, Срб.*	Матић Драгић	дизентерија	10.1.1915.	М	земљорадник	ож ?
103	20 г	прав	Баталаге, Тамнавски, Срб.	Обрадовић Јеврем	тифус	10.1.1915.	М	земљорадник	неож.
104	17 г	прав	Паљуви, Ваљево, Срб.	Петровић Милорад	дизентерија	10.1.1915.	М	земљорадник	неож.
105	38 г	прав	Равње, Мачвански, Срб.	Ракић Петар	туберкулоза	10.1.1915.	М	земљорадник	ож. петоро деце
106	35 г	прав	Јабучје, Тамнавски, Срб.	Трифуновић Спасоје	туберкулоза	10.1.1915.	М	земљорадник	неож.
107	19 г	прав	Липолист, Мачвански, Срб.	Вујановић Милутин	тифус	10.1.1915.	М	земљорадник	неож.
108	65 г	прав	Крушчице, Невесиње, Хрецеговина	Жарковић Ђоко	срчани удар	10.1.1915.	М	земљорадник	ож. седморо деце
109	34 г	прав	Вранић, Београд	Којић Драгутин	богиње	11.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
110	50 г	прав	Бањани, Тамнавски, Срб.*	Андрић Љубомир	дизентерија	11.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
111	49 г	прав	Шушњар, Срб.	Арсеновић Милош	дизентерија	11.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
112	47 г	прав	Ратковац, Уб, Срб.*	Драгичевић Димитрије	дизентерија	11.1.1915.	М	земљорадник	ож. шесторо деце
113	60 г	прав	Шарбани, Ваљево*	Ђорђевић Радосав	срчани удар	11.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
114	60 г	прав	Поникве, Чајниче, Бос.	Грбовић Перо	упала плућа	11.1.1915.	М	земљорадник	ож. петоро деце
115	56 г	прав	Паљуви, Ваљево	Јовановић Петар	дизентерија	11.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
116	44 г	прав	Грмљани, Љубиње, Херцеговина	Лакић Сава	црвени ветар	11.1.1915.	М	земљорадник	ож. петоро деце
117	62 г	прав	Вранић, Београд	Лазић Милан	изнемоглост	11.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
118	55 г	прав	Срез посавски. Срб	Маринковић Славко	дизентерија	11.1.1915.	М	земљорадник	ож. двоје деце
119	30 г	прав	Пековићи, Фоча, Босна	Милановић Симо	туберкулоза	11.1.1915.	М	земљорадник	ож. двоје деце
120	56 г	прав	Вранићи, Београд	Пантић Кузман	богиње	11.1.1915.	М	земљорадник	ож. петоро деце
121	18 г	прав	Памбуковица, Ваљево	Посавац Милутин	туберкулоза	11.1.1915.	М	земљорадник	неож.
122	27 г	прав	Јабучје, Уб, Срб.	Радивојевић Живан	упала плућа	11.1.1915.	М	земљорадник	ож.
123	40 г	прав	Јечмиште, Фоча, БХ*	Радовић Јово	туберкулоза	11.1.1915.	М	земљорадник	ож.
124	59 г	прав	Прово, Шабац, Срб.	Рашковић Радован	дизентерија	11.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
125	17 г	прав	Д…вац?, Београд*	Вељковић Александар	дизентерија	11.1.1915.	М	земљорадник	неож.
126	45 г	прав	Обреновац, Срб.	Весковић Петар	дизентерија	11.1.1915.	М	крчмар	ож.
127	37 г	прав	Паљуви, Тамнава, Срб.	Абазовић Михајло	дизентерија	12.1.1915.	М	земљорадник	ож. двоје деце

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
128	45 г	прав	Карина, Сребреница, БХ	Андрић Марко	?	12.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
129	35 г	прав	Врањска, Билећа, Херцеговина	Церовина Спасоје	срчана мана vitium cordis	12.1.1915.	М	земљорадник	ож.
130	20 г	прав	Зајача, Јадрански, Срб.	Ђокић Марко	дизентерија	12.1.1915.	М	земљорадник	неож.
131	63 г	прав	.вац?, Ваљево*	Ђукић Иван	туберкулоза	12.1.1915.	М	земљорадник	ож. петоро деце
132	17 г	прав	Београд	Димитријевић Михајло	дизентерија	12.1.1915.	М	земљорадник	неож.
133	55 г	прав	Јабучје, Ваљево*	Дорнић Јован	дизентерија	12.1.1915.	М	земљорадник	ож. петоро деце
134	48 г	прав	Медошевац, Колубарски, Срб.	Гавриловић Петар	дизентерија	12.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
135	38 г	прав	Мека Груда, Билећа, БХ*	Гаћина Крсто	туберкулоза	12.1.1915.	М	земљорадник	ож. једно дете
136	50 г	прав	Турјак, Градишка, БХ	Хаџић Лука	срчана мана	12.1.1915.	М	свештеник	ож. седморо деце
137	50 г	прав	…?, Тамнава, Срб.*	Јовановић Ненад	дизентерија	12.1.1915.	М	земљорадник	неож.
138	57 г	прав	Трврдојевац, Тамнава, Срб.	Катањски Илија	упала плућа	12.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
139	52 г	прав	Красава, Рађевски, Срб.	Ковачевић Трифун	изцрпљеност	12.1.1915.	М	земљорадник	ож. петоро деце
140	65 г	прав	Петка, Колубара, Срб.	Марковић Милан	срчани удар	12.1.1915.	М	земљорадник	ож. петоро деце
141	65 г	прав	Мургаш, Ваљево	Маринковић Милоје	старост	12.1.1915.	М	земљорадник	ож. двоје деце
142	18 г	прав	Степојевац, Београд	Милић Стеван	дизентерија	12.1.1915.	М	земљорадник	неож.
143	45 г	прав	Бањани, Посавски, Срб.	Остојић Михајло	дизентерија	12.1.1915.	М	земљорадник	ож. шесторо деце
144	50 г	прав	Ра.е…?, Ваљево*	Петровић Мирко	туберкулоза	12.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
145	56 г	прав	Вировци, Колубарски*	Радовановић Јован	срчани удар	12.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
146	28 г	прав	Жупањац, Колубарски	Сретеновић Милорад	туберкулоза	12.1.1915.	М	земљорадник	ож. двоје деце
147	55 г	прав	Степојевац, Београд	Теодоровић Павле	дизентерија	12.1.1915.	М	земљорадник	ож. једно дете
148	51 г	прав	Богатић, Мачвански, Срб.	Тодић Никола	дизентерија	12.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
149	32 г	прав	Вировци. Колубарски*	Весић Живојин	дизентерија	12.1.1915.	М	земљорадник	ож. петоро деце
150	14 г	прав	Петка, Колубарски	Бајагић Драгомир	дизентерија	13.1.1915.	М	земљорадник	неож. отац Андрија Бајагић
151	47 г	прав	Ситнеж, Прњавор, БХ*	Берић Марко	црвени ветар	13.1.1915.	М	земљорадник	ож, четворо деце
152	15 г	прав	Раденковић, Мачвански, Србија	Филиповић Милорад	дизентерија	13.1.1915.	М	земљорадник	неож. отац Павле Филиповић
153	18 г	прав	Петловача, Мачва, Срб.	Исајловић Воја	дизентерија	13.1.1915.	М	земљорадник	неож. отац Јован Исајловић
154	65 г	прав	Бабљак, Рогатица, БХ	Јокановић Милица	упала плућа	13.1.1915.	Ж	сељанка	удата петоро деце
155	66 г	прав	Калиновац, Ваљево	Јуришић Владимир	исцрпљеност	13.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
156	15 г	прав	Бањани, Уб, Срб.	Кусоровић Тихомир	туберкулоза	13.1.1915.	М	земљорадник	неож.
157	90 г	прав	Гласинац, Рогатица, БХ	Мирковић Ђоко	исцрпљеност	13.1.1915.	М	земљорадник	ож. петоро деце
158	20 г	прав	Бањани, Ваљево	Ненадовић Лука	?	13.1.1915.	М	земљорадник	неож.
159	19 г	прав	Тврдојевац, Тамнавски, Срб.	Павловић Милисав	туберку-лоза	13.1.1915.	М	земљорадник	неож.
160	63 г	прав	Махорево, Сарајевски, БХ	Перић Ђорђе	исцрпље ност	13.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
161	44 г	прав	Попов До, Билећа, БХ	Радонић Благоје	црвени ветар	13.1.1915.	М	земљорадник	ож. шесторо деце
162	52 г	прав	Кленак, Рума	Скелеција Младен	?	13.1.1915.	М	земљорадник	ож. шесторо деце
163	50 г	прав	Совљак, Ваљево	Тодосијевић Михајло	дизентерија	13.1.1915.	М	земљорадник	ож. седморо деце
164	32 г	прав	Козјак, Лозница, Срб.	Бакић Спасоје	тифус	14.1.1915.	М	земљорадник	ож. двоје деце
165	16 г	прав	Таково, Ваљево	Бранковић (Љубица?)	дизентерија	14.1.1915.	М	земљорадник	?
166	58 г	прав	Тршић, Лозница, Срб.	Драгићевић Акса	дизентерија	14.1.1915.	М	земљорадник	ож. петоро деце
167	30 г	прав	Стране, Сарајево, Босна	Јањић Рајко	туберкулоза	14.1.1915.	М	земљорадник	ож. двоје деце
168	2 г	прав	Добреља, Гацко, БХ	Ковачевић Обрен	?	14.1.1915.	М	земљорадник	/
169	56 г	прав	Трнова, Зворник, БХ	Марић Михајло	упала плућа	14.1.1915.	М	земљорадник	ож. петоро деце
170	5 г	прав	Мислово, Рогатица, БХ	Пајић Стоја	туберкулоза	14.1.1915.	Ж	/	отац Михајло, мајка Даница
171	63 г	прав	Рађево, Уб, Срб.*	Станковић Илија	исцрпљеност	14.1.1915.	М	земљорадник	ож. двоје деце
172	59 г	прав	Медошевац, Мионица, Срб.	Стефановић Светозар	дизентерија	14.1.1915.	М	земљорадник	ож. седморо деце
173	14 г	прав	Јазовник, Обреновац, Срб.	Тодоровић Милан	туберкулоза	14.1.1915.	М	земљорадник	неож.
174	50 г	прав	Дубље, Шабац, Срб.	Веселић Рајко	срчани удар	14.1.1915.	М	земљорадник	ож. шесторо деце
175	51 г	прав	Стубленица, Уб, Срб.	Алимпић Младен	дизентерија	15.1.1915.	М	земљорадник	ож. једно дете
176	45 г	прав	Слатина, Београд*	Дамјановић Живан	дизентерија	15.1.1915.	М	земљорадник	ож. двоје деце
177	28 г	прав	Степојевац, Београд	Дојић Стеван	срчани удар	15.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
178	55 г	прав	Совљак, Ваљево	Јефтић Андрија	дизентерија	15.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
179	19 г	прав	Кожуар, Уб, Срб.	Којић Михајло	туберкулоза	15.1.1915.	М	земљорадник	ож. једно дете
180	67 г	прав	Драгодол, Љубовија, Срб.	Крсмановић Мића	исцрпљеност	15.1.1915.	М	земљорадник	ож. петоро деце
181	18 г	прав	Чајниче, БХ	Ковачевић Живко	туберкулоза	15.1.1915.	М	земљорадник	неож.
182	15 г	прав	Соколовићи, Рогатица, БХ	Маловић Наста	дизентерија	15.1.1915.	Ж	/	отац Илија
183	57 г	прав	Кожуар, Ваљево	Маринковић Сава	туберкулоза	15.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
184	40 г	прав	Радошевићи, Сребреница, БХ	Марјановић Јерко	дизентерија	15.1.1915.	М	земљорадник	ож. једно дете
185	60 г	прав	Вировци, Мионица, Срб.	Милутиновић Рафајло	исцрпљеност	15.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
186	48 г	прав	Памбуковица, Уб*	Миловић Обрад	дизентерија	15.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
187	70 г	прав	Гласинац, Рогатица, БХ	Мирјанић Јока	исцрпље ност	15.1.1915.	Ж	сељанка	удата петоро деце
188	45 г	прав	Слатина, Шабац*	Недељковић Милан	дизентерија	15.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
189	17 г	прав	Читлук, Крупањ, Срб.*	Васић Спасоје	дизентерија	15.1.1915.	М	земљорадник	неож.
190	63 г	прав	Мургаш, Ваљево	Теодоровић Сретен	исцрпљеност	16.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
191	43 г	прав	Радошевић, Сребреница	Јаковљевић Павле	упала пл. марамице	16.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
192	4 г	прав	Срђевићи, Гацко, БХ	Касавица Босиљка	туберкулоза	16.1.1915.	Ж	/	мајка Милојевић
193	50 г	прав	Крупањ, Подриње, Срб.	Митровић Живко	дизентерија	16.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
194	60 г	прав	Кланица, Ваљево	Шушњарић Стјепан	дизентерија	16.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
195	65 г	прав	Бојиште, Невесиње, БХ	Зуровац Лука	срчани удар	16.1.1915.	М	земљорадник	неож.
196	50 г	прав	Шопић, Београд	Живановић Милорад	дизентерија	16.1.1915.	М	земљорадник	ож. седморо деце
197	62 г	прав	Липолист, Шабац	Васић Владимир	срчани удар	16.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
198	60 г	прав	Мрчевци, Градишка, БХ	Балабан Којо	исцрпљеност	17.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
199	50 г	прав	Бањани, Ваљево,	Бојичић Трифун	туберкулоза	17.1.1915.	М	земљорадник	ож. петоро деце
200	50 г	прав	Ноћај, Мачва Срб	Ћирић Милан	дизентерија	17.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
201	60 г	прав	Совљак, Ваљево	Гаврић Василије	срчани удар	17.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
202	62 г	прав	Скела, Ваљево	Лазић Тодор	исцрпље ност	17.1.1915.	М	земљорадник	ож.
203	55 г	прав	Јунковац, Лепеница, Срб.*	Лујановић Душан	туберкулоза	17.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
204	60 г	прав	Костајник, Рађево, Срб.*	Лукић Рада	исцрпљеност	17.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
205	24 г	прав	Сребреница, БХ	Марковић Радован	упала пл. марамице	17.1.1915.	М	земљорадник	ож. једно дете
206	60 г	прав	Кртинска, Посавина	Драгић Маринковић	срчани удар	17.1.1915.	М	земљорадник	ож. шесторо деце
207	55 г	прав	Совљак, Ваљево	Мартић Светозар	дизентерија	17.1.1915.	М	земљорадник	ож. једно дете
208	38 г	прав	Рађево Село, Ваљево	Пановић Урош	туберкулоза	17.1.1915.	М	земљорадник	ож. једно дете
209	18 г	прав	Вранић, Београд	Поповић Јеремија	дизентерија	17.1.1915.	М	земљорадник	неож.
210	40 г	прав	Вировци, Миоица, Срб.*	Стевић Цвеја	дизентерија	17.1.1915.	М	земљорадник	ож. једно дете
211	60 г	прав	Новаци, Тамнава, Срб.	Веселиновић Димитрије	упала плућа	17.1.1915.	М	земљорадник	ож. петоро деце

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
212	22 г	прав	Лајковац, Миоица, Срб.*	Вукић Милутин	дизентерија	17.1.1915.	М	земљорадник	неож.
213	45 г	прав	Вођњак, Рађево, Срб.	Цветановић Филип	дизентерија	18.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
214	40 г	прав	Кожуар, Тамнава, Срб.	Ђорђевић Владислав	туберкулоза	18.1.1915.	М	земљорадник	ож. петоро деце
215	37 г	прав	Јабучје, Тамнава, Срб.	Јовановић Мирко	дизентерија	18.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
216	53 г	прав	Љубиње, БХ	Кунић Јово	црвени ветар	18.1.1915.	М	земљорадник	ож. шесторо деце
217	60 г	прав	Стубленица, Тамнава, Срб.	Миловановић Косан	исцрпљеност	18.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
218	60 г	прав	Радљево, Тамнава, Срб.	Миличевић Софронија	срчани удар	18.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
219	50 г	прав	Равње, Колубара, Срб.*	Митровић Димитрије	дизентерија	18.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
220	40 г	прав	Стублине, Тамнава, Срб.	Николић Јанко	туберкулоза	18.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
221	30 г	прав	Ратковац, Колубара, Срб.	Павловић Милутин	дизентерија	18.1.1915.	М	земљорадник	неож.
222	60 г	прав	Грмљани, Љубиње, БХ	Перић Ристо	црвени ветар	18.1.1915.	М	земљорадник	разведен
223	50 г	прав	Кланица, Ваљево	Шушњаревић Недељко	дизентерија	18.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
224	54 г	прав	Стублине, Ваљево, Срб.	Алезић Милош	дизентерија	19.1.1915.	М	земљорадник	ож. седморо деце
225	40 г	прав	Команице, Колубара, Срб.	Димитријевић Светозар	дизентерија	19.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
226	60 г	прав	Живановићи*	Дјевић Недељко	црвени ветар	19.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
227	50 г	прав	Звечка, Посавина, Срб.	Ђорђевић Милутин	туберкулоза	19.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
228	65 г	прав	Лађевине, Сарајево, БХ	Ђурић Ристо	туберкулоза	19.1.1915.	М	земљорадник	ож. петоро деце

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
229	24 г	прав	Вранић, Умка, Срб.	Гајић Јован	туберкулоза	19.1.1915.	М	земљорадник	неож.
230	24 г	прав	Плоча, Лозница,	Јанковић Богосав	дизентерија	19.1.1915.	М	земљорадник	неож.
231	15 г	прав	Јабучје, Ваљево	Костић Драгољуб	дизентерија	19.1.1915.	М	земљорадник	неож. мајка Јованка
232	30 г	прав	Калиновац, Тамнава, Срб.	Марковић Драгутин	срчани удар	19.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
233	48 г	прав	Совљак, Ваљево	Милосављевић Јеврем	дизентерија	19.1.1915.	М	земљорадник	ож. петоро деце
234	45 г	прав	Стублине, Посавина, Срб.	Митровић Станко	упала плућа	19.1.1915.	М	земљорадник	ож. двоје деце
235	20 г	прав	Чибутковица, Београд	Драгић Нешковић	дизентерија	19.1.1915.	М	земљорадник	неож. мајка Радојка
236	2 г	прав	Мислово, Рогатица, БХ	Пајић Драгиња	туберкулоза	19.1.1915.	Ж	дете	отац Михајло, мајка Даница
237	27 г	прав	Тврдојевац, Тамнава, Срб.	Стојановић Милко	дизентерија	19.1.1915.	М	земљорадник	неож.
238	45 г	прав	Кожуар, Ваљево	Цирнић Обрен	туберкулоза	19.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
239	52 г	прав	Цветовац, Колубара, Срб.	Терзић Петроније	туберкулоза	19.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
240	3 г	прав	Сјеверско, Рогатица, БХ	Росић Миља	туберкулоза	19.1.1915.	Ж	дете	отац Тошо, мајка Роса Лугоња
241	60 г	прав	Памбуковица, Тамнава, Срб.	Богдановић Михајло	срчани удар	20.1.1915.	М	земљорадник	ож. деветоро деце
242	24 г	прав	Маркова црква	Дамјановић Милован	туберкулоза	20.1.1915.	М	земљорадник	неож.
243	52 г	прав	Таково, Ваљево	Глишић Бошко	туберкулоза	20.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
244	54 г	прав	Црвена јабука, Ваљево	Јаковљевић Светозар	срчани удар	20.1.1915.	М	земљорадник	ож. петоро деце

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
245	60 г	прав	Осово, Рогатица, БХ	Илић Арсо	исцрпљеност	20.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
246	35 г	прав	Медошевац, Београд	Илић Матија	туберкулоза	20.1.1915.	М	земљорадник	ож. петоро деце
247	49 г	прав	Лесковица, Ваљево*	Куличевић Владислав	дизентерија	20.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
248	18 г	прав	Вољевци, Азбуковина, Срб.*	Самарџић Милорад	дизентерија	20.1.1915.	М	земљорадник	неож. отац Ђорђе
249	35 г	прав	Маркова црква, Колубара	Марјановић Стојан	дизентерија	20.1.1915.	М	земљорадник	ож. двоје деце
250	60 г	прав	Румска, Подриње, Срб.*	Марковић .ивко?	исцрпље ност	20.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
251	52 г	прав	Вреоци, Вреоци, Београд	Милинковић Милан	упала плућа	20.1.1915.	М	земљорадник	ож. шесторо деце
252	37 г	прав	Јабучје, Ваљево	Милинковић Радован	дизентерија	20.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
253	38 г	прав	Ратковац, Мионица, Срб.	Милошевић Милош	дизентерија	20.1.1915.	М	земљорадник	ож. двоје деце
254	33 г	прав	Кожуар, Ваљево	Милојевић Милорад	дизентерија	20.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
255	2 г	прав	Мандра, Рогатица, БХ	Митровић Стана	туберкулоза	20.1.1915.	Ж	дете	отац Маринко, мајка Јелка Јевђевић
256	31 г	прав	Пауне, Тамнава*	Митровић Станко	туберкулоза	20.1.1915.	М	земљорадник	неож.
257	62 г	прав	Совљак, Ваљево	Ненадовић Љубомир	срчани удар	20.1.1915.	М	земљорадник	ож. осморо деце
258	7 г	прав	Сјеверско, Рогатица, БХ	Росић Милош	туберкулоза	20.1.1915.	М	земљорадник	отац Тошо, мајка Роса Лугоња
259	60 г	прав	Вукићевица, Посавина, Срб.	Савић Илија	исцрпљеност	20.1.1915.	М	земљорадник	ож.?
260	22 г	прав	Вировац, Колубара	Степановић Јовица	дизентерија	20.1.1915.	М	земљорадник	ож. једно дете

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
261	50 г	прав	Стублина, Посавина, Срб.	Стоманић Јован	?	20.1.1915.	М	земљорадник	ож. петоро деце
262	57 г	прав	Црвена јабука, Ваљево	Живановић Љубомир	дизентерија	20.1.1915.	М	земљорадник	ож. петоро деце
263	45 г	прав	Лукавац, Ваљево	Баић Милорад	дизентерија	21.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
264	40 г	прав	Бајевац, Тамнава, Срб.	Димитријевић Живко	дизентерија	21.1.1915.	М	земљорадник	ож. Деветоро деце
265	21 г	прав	Подроманија, Рогатица, БХ	Ђукић Стана	туберкулоза	21.1.1915.	Ж	/	удата двоје деце
266	50 г	прав	Петка, Београд	Иванковић Стојан	срчани удар	21.1.1915.	М	земљорадник	ож. петоро деце
267	49 г	прав	Совљак, Ваљево	Јеремић Миливој	дизентерија	21.1.1915.	М	земљорадник	ож. шесторо деце
268	40 г	прав	Памбуковица, Тамнава, Срб.	Јоцић Витомир	туберкулоза	21.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
269	35 г	прав	Радљево, Тамнава, Срб.	Јовановић Милош	дизентерија	21.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
270	40 г	прав	Клење, Подриње, Срб.	Којић Тома	дизентерија	21.1.1915.	М	земљорадник	ож. седморо деце
271	60 г	прав	Клење, Подриње, Срб.	Лацковић Милан	исцрпљеност	21.1.1915.	М	земљорадник	ож. двоје деце
272	29 г	прав	Кржава, Рађевски, Срб.	Матић Миливој	дизентерија	21.1.1915.	М	земљорадник	неож.
273	58 г	прав	Араповац, Београд*	Матић Урош	дизентерија	21.1.1915.	М	земљорадник	неож.
274	40 г	прав	Лозница, Мачвански	Михајловић Драгомир	дизентерија	21.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
275	20 г	прав	Костајник, Рађевски, Срб.	Милановић Драгомир	туберкулоза	21.1.1915.	М	земљорадник	неож.
276	40 г	прав	Зобић, Београд	Милановић Стеван	упала плућа	21.1.1915.	М	земљорадник	ож. петоро деце
277	20 г	прав	Црна Трава*	Минасић Сретен	дизентерија	21.1.1915.	М	земљорадник	неож.

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
278	44 г	прав	Бело брдо, Вишеград, Босна*	Ненадић Сретен	дизентерија	21.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
279	50 г	прав	Д.ка.?, Вишеград, БХ*	Пашевић Љубо	црвени ветар	21.1.1915.	М	земљорадник	ож. петоро деце
280	40 г	прав	Рађево, Тамнава, Срб.	Павловић Радомир	дизентерија	21.1.1915.	М	земљорадник	ож. двоје деце
281	55 г	прав	Совљак, Ваљево	Петровић Јоца	дизентерија	21.1.1915.	М	земљорадник	ож. петоро деце
282	62 г	прав	Паљуви, Тамнавски, Срб.	Продановић Стеван	црвени ветар	21.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
283	60 г	прав	Гламочевићи, Чајниче, Босна	Пукеша Лазо	туберкулоза	21.1.1915.	М	земљорадник	ож. седморо деце
284	60 г	прав	Шопић, Београд	Радовановић Живко	исцрпљеност	21.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
285	60 г	прав	Бадовинци, Мачвански, Срб.	Росић Василије	исцрпљеност	21.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
286	50 г	прав	Совљак, Тамнава, Срб.	Станојевић Јоца	упала пл. марамице	21.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
287	35 г	прав	Совљак, Тамнава, Срб.	Стојановић Марко	дизентерија	21.1.1915.	М	земљорадник	ож. двоје деце
288	30 г	прав	Крајишници, Лозница	Томић Михајло	срчани удар	21.1.1915.	М	земљорадник	неож.
289	20 г	прав	Трлић, Тамнава, Срб.	Урошевић Војин	туберкулоза	21.1.1915.	М	земљорадник	неож.
290	35 г	прав	Стублина, Посавина	Васић Стојан	дизентерија	21.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
291	45 г	прав	Вировац, Колубарски	Весић Радован	дизентерија	21.1.1915.	М	земљорадник	неож.
292	20 г	прав	Вољевци, Азбуковац, Срб.	Вучетић Љуба	туберкулоза	21.1.1915.	М	земљорадник	ож. једно дете
293	35 г	прав	Вранић, Београд	Живановић Илија	туберкулоза	21.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
294	48 г	прав	Средње, Сарајево, БХ*	Бодирога Мита	?	22.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
295	30 г	прав	Драгојевац, Поцерина, Срб.	Богдановић Саво	туберкулоза	22.1.1915.	М	земљорадник	неож.
296	60 г	прав	Топлица, Сребреница, БХ	Благојевић Тома	исцрпљеност	22.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
297	40 г	прав	Стубленица, Тамнава, Срб.*	Дамјановић Милисав	дизентерија	22.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
298	20 г	прав	Ратковац, Колубара, Срб.	Драгичевић Филип	туберкулоза	22.1.1915.	М	земљорадник	неож.
299	45 г	прав	Тршић, Јадрански, Срб.	Драгичевић Милош	дизентерија	22.1.1915.	М	земљорадник	ож. двоје деце
300	39 г	прав	Сребреница, БХ	Јаковљевић Јово	срчани удар	22.1.1915.	М	земљорадник	ож. двоје деце
301	40 г	прав	Петковица, Мачва, Срб.	Јовановић Станко	дизентерија	22.1.1915.	М	земљорадник	ож. једно дете
302	40 г	прав	Бањевац, Рађево, Срб.*	Јовић Живојин	дизентерија	22.1.1915.	М	земљорадник	ож. двоје деце
303	62 г	прав	Степојевац, Београд	Марковић Велимир	исцрпље-ност	22.1.1915.	М	земљорадник	ож. петоро деце
304	56 г	прав	Вреоце, Београд	Милинковић Милован	дизентерија	22.1.1915.	М	земљорадник	ож.шесторо деце
305	60 г	прав	Колубарски, Срб.	Митровић Михајло	исцрпљеност	22.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
306	58 г	прав	Стрмово, Ваљево	Петровић Будимир	срчани удар	22.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
307	15 г	прав	Пасковац, Лозница	Петровић Милован	дизентерија	22.1.1915.	М	земљорадник	отац Филип, мајка Милица
308	34 г	прав	М.р… ? Колубарски, Срб.*	Обренић Миленко	дизентерија	22.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
309	29 г	прав	Средње Сарајево, БХ	Обреновић Панто	упала поребрице	22.1.1915.	М	земљорадник	неож.
310	50 г	прав	Радошевић, Сребреница, БХ	Васић Младен	исцрпљеност	22.1.1915.	М	земљорадник	ож. петоро деце

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
311	2 г	прав	Бабљак, Рогатица, БХ	Бјелаковић Милисав	?	23.1.1915.	М	дете	отац Алекса, мајка Савка Лугоња
312	17 г	прав	Памбуковица, Тамнавски, Срб.	Богдановић Велисав	туберкулоза	23.1.1915.	М	земљорадник	неож. отац Недељко, мајка Анка
313	15 г	прав	Совљак, Тамнава, Срб.	Драгичевић Ђура	дизентерија	23.1.1915.	М	земљорадник	неож. отац Коста, мајка Стефанија
314	27 г	прав	Кленак, Рума	Драгичевић Јово	кариас ?	23.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
315	18 г	прав	Маркова црква, Колубара, Срб.	Димитријевић Живорад	дизентерија	23.1.1915.	М	земљорадник	неож. отац Живко, мајка Анка
316	65 г	прав	Калиновац, Ваљево	Ђукановић Светозар	исцрпљеност	23.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
317	12 г	прав	Живаљевићи, Рогатица, БХ	Чорић Илинка	туберкулоза	23.1.1915.	Ж	дете	отац Алекса, мајка Вида
318	55 г	прав	… ?дол, Сребреница, БХ*	Јаиновић Јаиновић	туберкулоза	23.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
319	54 г	прав	Бјелајци, Вакуф, БХ	Јерковић Митар	?	23.1.1915.	М	земљорадник	ож. седморо деце
320	26 г	прав	Трбушница, Колубарски, Срб.*	Ивовић Мишо	дизентерија	23.1.1915.	М	земљорадник	ож. једно дете
321	42 г	прав	Петковица, Мачва, Срб.	Јовановић Станко	дизентерија	23.1.1915.	М	земљорадник	ож. једно дете
322	17 г	прав	Мириловићи, Билећа, БХ	Капор Драго	исцрпље ност	23.1.1915.	М	земљорадник	неож.
323	61 г	прав	Црна Бара, Подриње, Срб.*	Маринковић Живан	исцрпљеност	23.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
324	60 г	прав	Вук.ић? Посавина*	Мичиновић Драгомир	исцрпљеност	23.1.1915.	М	земљорадник	ож. једно дете
325	30 г	прав	Михајловац, Подунавски, Срб.	Јеремић Миладин	дизентерија	23.1.1915.	М	земљорадник	неож.

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
326	42 г	прав	Козјак, Јадрански, Срб.	Нелић Софроније	туберкулоза	23.1.1915.	М	земљорадник	ож. петоро деце
327	50 г	прав	…?, Јадрански, Срб.*	Остојић Милан	срчани удар	23.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
328	41 г	прав	Кожуар, Тамнавски, Срб.	Позаровић Бошко	дизентерија	23.1.1915.	М	земљорадник	ож. двоје деце
329	57 г	прав	Мургаш, Тамнавски, Срб.	Румановић Светозар	срчани удар	23.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
330	50 г	прав	Бањани, Тамнавски, Срб.	Станковић Љубомир	дизентерија	23.1.1915.	М	земљорадник	ож. седморо деце
331	20 г	прав	Шопић, Београд	Симић Велимир	туберкулоза	23.1.1915.	М	земљорадник	неож. отац Димитрије мајка Анка
332	28 г	прав	Јошева, Колубарски, Срб.*	Томић Бошко	дизентерија	23.1.1915.	М	земљорадник	ож. двоје деце
333	28 г	прав	Трњаци, Тамнавски	Тасић Бошко	туберкулоза	23.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
334	60 г	прав	Табановић, Колубара, Срб.*	Аћимовић Драгомир	исцрпљеност	24.1.1915.	М	земљорадник	ож. једно дете
335	38 г	прав	…? Поцерје, Срб.*	Бајакић Раја	дизентерија	24.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
336	7 г	прав	…, ?…?	Батинић …?	инфлуенца	24.1.1915.	?	дете	/
337	31 г	прав	Бољорадина, Фоча, БХ*	Бљевљачић Алекса	упала плућа	24.1.1915.	М	земљорадник	ож. двоје деце
338	25 г	прав	Сарајево, БХ	Божић Јованка	/	24.1.1915.	Ж	сељанка	удата, двоје деце
339	1 г	прав	Годомиље, Рогатица*	Дјевић Миланка	упала плућа	24.1.1915.	Ж	дете	отац Раде, мајка Стака Миловановић
340	50 г	прав	Табановић, Колубара, Срб.	Драгићевић Марко	упала поребрице	24.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
341	22 г	прав	Вођњак, Мачва, Срб.*	Јовановић Милан	дизентерија	24.1.1915.	М	земљорадник	ож. двоје деце

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
342	40 г	прав	Звечка, Посавина, Срб.	Костадиновић Спасоје	дизентерија	24.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
343	39 г	прав	Грљевићи, Мостар, БХ	Лакић Ђуро	богиње	24.1.1915.	М	земљорадник	ож. двоје деце
344	60 г	прав	Памбуковица, Тамнава, Срб.	Марковић Марко	исцрпљеност	24.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
345	34 г	прав	Д. Мушићи, Ваљево	Милошевић Миленко	дизентерија	24.1.1915.	М	земљорадник	ож. двоје деце
346	62 г	прав	Совљак, Тамнава	Митровић Ђока	дизентерија	24.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
347	54 г	прав	Црвена јабука, Ваљево	Ненадовић Јован	дизентерија	24.1.1915.	М	земљорадник	ож. шесторо деце
348	22 г	прав	Зајача, Јадрански, Срб.	Никић Живојин	дизентерија	24.1.1915.	М	земљорадник	неож.
349	30 г	прав	Чибутковица, Колубара, Срб.	Павловић Војислав	срчани удар	24.1.1915.	М	земљорадник	ож. једно дете
350	17 г	прав	Стрмово, Ваљево	Петровић Александар	туберкулоза	24.1.1915.	М	земљорадник	неож.
351	60 г	прав	Слатина, ? БХ*	Пурковић Раде	исцрпље ност	24.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
352	35 г	прав	Руб… ?, Тамнава*	Радовановић Жика	дизентерија	24.1.1915.	М	земљорадник	ож. двоје деце
353	42 г	прав	Табановић, Колубара	Ракић Мирчета	дизентерија	24.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
354	60 г	прав	Клење, Мачва	Рашковић Милисав	срчани удар	24.1.1915.	М	земљорадник	ож. петоро деце
355	28 г	прав	Дрен, Посавина, Срб.	Ристић Драгомир	дизентерија	24.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
356	16 г	прав	Клење, Мачва, Срб.	Савић Драгомир	дизентерија	24.1.1915.	М	земљорадник	неож.
357	16 г	прав	Радљево, Тамнава, Срб.	Симић Сретен	тубекулоза	24.1.1915.	М	земљорадник	неож.
358	24 г	прав	Совљак, Ваљево	Васић Светозар	туберкулоза	24.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
359	51 г	прав	Совљак, Ваљево	Живковић Петар	срчани удар	24.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
360	16 г	прав	Паљуви, Ваљево	Живковић Станисав	туберкулоза	24.1.1915.	М	земљорадник	неож. мајка Петрија
361	60 г	прав	Гуњевац, Ваљево	Живојновић Михајло	дизентерија	24.1.1915.	М	земљорадник	ож. шесторо деце
362	47 г	прав	?Т…ић, Ваљево*	Алексић Радојица	срчана слабост	25.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
363	30 г	прав	Равно, Мачва	Беловуковић Драгомир	дизентерија	25.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
364	2 г	прав	Автовац, БХ *	Бјековић Милан	упала желудца	25.1.1915.	М	дете	отац Миша Бјековић, мајка Ђука
365	45 г	прав	Совљак, Ваљево	Бошковић Радомир	срчана слабост	25.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
366	16 г	прав	Шопић, Београд	Бранковић Новица	дизентерија	25.1.1915.	М	земљорадник	неож.
367	62 г	прав	Кланица, Ваљево*	Бранковић Велисав	исцрпљеност	25.1.1915.	М	земљорадник	удовац
368	19 г	прав	Сањевица?, Билећа, БХ*	Чојетић Лука	ТБЦ	25.1.1915.	М	земљорадник	неож.
369	56 г	прав	Кленак, Рума	Дошлић Михајло	исцрпљеност	25.1.1915.	М	земљорадник	ож. двоје деце
370	60 г	прав	Кланица, Ваљево*	Филиповић Светозар	дизентерија	25.1.1915.	М	земљорадник	ож. шесторо деце
371	60 г	прав	Грбићи, Рогатица	Ђерић Мирко	изцрпљеност	25.1.1915.	М	земљорадник	ож. једно дете
372	36 г	прав	Црна Бара, Шабац*	Ђорђевић Драгомир	туберкулоза	25.1.1915.	М	земљорадник	ож. једно дете
373	55 г	прав	Дрен, Београд*	Љубомир Јеремић	туберкулоза	25.1.1915.	М	земљорадник	ож. петоро деце
374	50 г	прав	Радљево, Ваљево*	Јоковић Матија	дизентерија	25.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
375	54 г	прав	Таково, Тамнава	Јовановић Драгутин	дизентерија	25.1.1915.	М	земљорадник	ож. петоро деце
376	50 г	прав	Мељак ? По.ва, Србија*	Јовановић Милан	дизентерија	25.1.1915.	М	земљорадник	ож. петоро деце
377	52 г	прав	Глотар, ? Ваљево*	Котарац Стојан	дизентерија	25.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
378	2 г	прав	Оси., Рогатица*	Ковачевић Милош	упала желуца	25.1.1915.	М	дете	отац Милован, мајка Стака
379	5 г	прав	Бостан ? Рогатица*	Ковачевић Раде	дизентерија	25.1.1915.	М	дете	отац Милован, мајка Стака Црњак
380	47 г	прав	Таково, Ваљево*	Леонтијевић Милорад	дизентерија	25.1.1915.	М	земљорадник	ож. седморо деце
381	52 г	прав	Ђурђевац, Колубара*	Матић Живан	туберкулоза	25.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
382	50 г	прав	Тамнава, Србија*	Митровић Јован	срчана слабост	25.1.1915.	М	земљорадник	ож. шесторо деце
383	58 г	прав	Прњавор, И…ва ?*	Пиљага Трифун	туберкулоза	25.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
384	35 г	прав	Таково, Ваљево	Саватић Велимир	туберкулоза	25.1.1915.	М	земљорадник	ож. двоје деце
385	25 г	прав	Горњи Дол*	Спремо Цвјета	туберкулоза	25.1.1915.	Ж	сељанка	удата ?
386	50 г	прав	Степојевац Колубара	Станковић Маринко	срчана слабост	25.1.1915.	М	земљорадник	ож. шесторо деце
387	50 г	прав	Совљак, Ваљево	Станојевић Славко	срчана слабост	25.1.1915.	М	земљорадник	неож.
388	60 г	прав	Стубленица, Тамнава, Срб.*	Тадић Драгомир	дизентерија	25.1.1915.	М	земљорадник	ож. петоро деце
389	25 г	прав	Пепељевац, Ваљево	Бојичић Милован	дизентерија	26.1.1915.	М	земљорадник	неож.
390	55 г	прав	Бањани, Ваљево	Босиљчић Андрија	дизентерија	26.1.1915.	М	земљорадник	ож. двоје деце

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
391	48 г	прав	Мајур, Поцерје, Срб.	Ђорђевић Милан	дизентерија	26.1.1915.	М	земљорадник	неож.
392	30 г	прав	Слатина, Београд*	Јовановић Љубомир	туберкулоза	26.1.1915.	М	земљорадник	ож. двоје деце
393	18 г	прав	Билек, БХ*	Куреш Душан	туберкулоза	26.1.1915.	М	земљорадник	неож.
394	60 г	прав	Кореница, Јадран, Србија*	Марковић Матија	исцрпљеност	26.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
395	50 г	прав	Дудовица, Београд	Марковић Стеван	туберкулоза	26.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
396	17 г	прав	Мосић?, Ваљево*	Мелентијевић Стојан	дизентерија	26.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
397	16 г	прав	Костањевац, Ваљево	Милановић Живојин	туберкулоза	26.1.1915.	М	земљорадник	неож.
398	56 г	прав	Степојевац, Београд	Милосављевић Милош	срчана слабост	26.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
399	18 г	прав	Степојевац, Београд	Милошевић Драгољуб	туберкулоза	26.1.1915.	М	земљорадник	неож.
400	56 г	прав	Мургаш, Ваљево	Момировић Миладин	дизентерија	26.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
401	51 г	прав	.мова ?, Ваљево*	Пантелић Илија	дизентерија	26.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
402	35 г	прав	Чибутковица, Колубара	Петровић Драгић	срчана слабост	26.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
403	36 г	прав	Ратковац, Ваљево	Петровичевић Павле	туберкулоза	26.1.1915.	М	земљорадник	неож.
404	25 г	прав	Рукледа, Ваљево*	Радосављевић Милинко	туберкулоза	26.1.1915.	М	земљорадник	неож.
405	50 г	прав	Петка, Београд	Радовић Лазар	срчана слабост	26.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
406	60 г	прав	Степојевац, Београд	Савић Светозар	ТБЦ	26.1.1915.	М	земљорадник	ож. четвор деце
407	30 г	прав	Степојевац, Београд	Савковић Ђурица	исцрпљеност	26.1.1915.	М	земљорадник	ож. шесторо деце

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
408	25 г	прав	Рукледа, Ваљево*	Симић Велимир	дизентерија	26.1.1915.	М	земљорадник	неож.
409	50 г	прав	Батаљаге, Ваљево*	Тодоровић Михајло	срчана слабост	26.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
410	25 г	прав	Совљак, Ваљево	Томић Миладин	дизентерија	26.1.1915.	М	земљорадник	ож. једно дете
411	26 г	прав	На…нић, ? Ваљево*	Весић Милан	дизентерија	26.1.1915.	М	земљорадник	неож.
412	56 г	прав	Клење, Ваљево	Андрић Макарије	срчана слабост	27.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
413	3 г	прав	Соколац, Рогатица*	Батанић Милан	упала желудца	27.1.1915.	М	дете	/
414	45 г	прав	Словац, Ваљево	Ивановић Велисав	дизентерија	27.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
415	62 г	прав	Кленак, Рума	Јовановић Дамјан	исцрпљеност	27.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
416	16 г	прав	Балан?, Острово, Срб. *	Лазаревић Велисав	дизентерија	27.1.1915.	М	земљорадник	неож.
417	20 г	прав	Ковиљача, Подриње	Лазаревић Живан	дизентерија	27.1.1915.	М	земљорадник	неож. мајка Тонка
418	61 г	прав	Зеок, ? Београд*	Марковић Димитрије	исцрпљеност	27.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
419	20 г	прав	Мушићи, Ваљево	Милановић Станоје	дизентерија	27.1.1915.	М	земљорадник	неож.
420	48 г	прав	Билеће, БХ	Миличевић Обрен	туберкулоза	27.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
421	18 г	прав	Лозница, Ваљево	Мирковић Душан	дизентерија	27.1.1915.	М	земљорадник	неож.
422	62 г	прав	Вранић, Београд	Митровић Радосав	исцрпљеност	27.1.1915.	М	земљорадник	ож. петоро деце
423	65 г	прав	Грмљани, Мостар*	Перић Сава	богиње	27.1.1915.	М	земљорадник	ож. шесторо деце
424	62 г	прав	Ратковац, Ваљево	Петровић Петар	исцрпљеност	27.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
425	30 г	прав	Трбушница?, Ваљево*	Петровић Радован	дизентерија	27.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
426	50 г	прав	Бањани, Ваљево	Ранитовић Душан	исцрпљеност	27.1.1915.	М	земљорадник	удовац ?
427	15 г	прав	Тврдојевац, Ваљево	Ранковић Љубисав	упала плућа	27.1.1915.	М	земљорадник	неож. отац Милисав
428	30 г	прав	Стубленица, Ваљево	Селенић Живорад	дизентерија	27.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
429	18 г	прав	Богосавац, Посава, Срб.*	Срнић Тихомир	дизентерија	27.1.1915.	М	земљорадник	неож. мајка Спасенија
430	26 г	прав	Слатина, Београд*	Тодоровић Милоје	дизентерија	27.1.1915.	М	земљорадник	ож. једно дете
431	35 г	прав	Бал…и, ? Рогатица*	Батинић Ружа	/	28.1.1915.	Ж	сељанка	удата ?
432	40 г	прав	Табановац, Ваљево*	Благојевић Бошко	дизентерија	28.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
433	25 г	прав	Кла…, ? Ваљево*	Боженовић Божидар	дизентерија	28.1.1915.	М	земљорадник	неож.
434	36 г	прав	Милорци, Ваљево	Бранковић Милосав	дизентерија	28.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
435	11 г	прав	Борија, Рогатица*	Чорић Илија	туберкулоза	28.1.1915.	М	дете	отац Алекса, мајка Вида
436	5 г	прав	Соколовац?, Рогатица*	Ђерић Милка	упала желуца	28.1.1915.	М	дете	отац Станоје, мајка Станица
437	45 г	прав	Кожуар, Ваљево	Ђуић Милан	дизентерија	28.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
438	44 г	прав	Црна Бара*	Гаић Тома	дизентерија	28.1.1915.	М	земљорадник	ож. седморо деце
439	58 г	прав	Топлица, Сребреница, Босна	Јаковљевић Срећко	исцрпљеност	28.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
440	60 г	прав	Табановац, Ваљево	Јанковић Рајко	исцрпље ност	28.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
441	17 г	прав	Балуви, ? Ваљево*	Јеремић Милосав	туберкулоза	28.1.1915.	М	земљорадник	неож.

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
442	37 г	прав	Чибутковић, ? Београд*	Јовановић Драгутин	?	28.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
443	40 г	прав	Кровац, ? Ваљево*	Јовановић Петар	дизентерија	28.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
444	38 г	прав	Лончаник, Ваљево	Лукић Бошко	дизентерија	28.1.1915.	М	земљорадник	ож.
445	44 г	прав	Пепељевац, Ваљево*	Лукић Милан	туберкулоза	28.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
446	48 г	прав	Милорци, Ваљево	Максимовић Љубомир	дизентерија	28.1.1915.	М	земљорадник	ож. седморо деце
447	50 г	прав	Богатић, Шабац	Малетић Живан	исцрпљеност	28.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
448	64 г	прав	Стублина, Београд	Манић Љубомир	туберкулоза	28.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
449	50 г	прав	Брезо…?, Подриње, Србија *	Марић Игњат	исцрпљеност	28.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
450	19 г	прав	Петка, Београд	Марковић Сретен	дизентерија	28.1.1915.	М	земљорадник	неож.
451	50 г	прав	Стрмово, Ваљево	Марковић Велимир	исцрпљеност	28.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
452	44 г	прав	Вранић, Београд	Матић Јован	дизентерија	28.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
453	60 г	прав	Ратари, Ваљево	Микић Милан	исцрпљеност	28.1.1915.	М	земљорадник	ож. петоро деце
454	50 г	прав	Лозница, Шабац	Митровић Драгутин	богиње	28.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
455	5 г	прав	За…?, Рогатица*	Митровић Зорка	катар црева	28.1.1915.	М	дете	отац Маринко, мајка Јелка
456	21 г	прав	„…” ?, Билећа, Херц	Митрушић Машан	туберкулоза	28.1.1915.	М	земљорадник	неож.
457	18 г	прав	Табановић, Ваљево	Ракић Светозар	туберкулоза	28.1.1915.	М	земљорадник	неож.
458	15 г	прав	Таково, Ваљево	Саватић Милорад	упала желуца	28.1.1915.	М	земљорадник	неож.

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
459	50 г	прав	Руклада, Ваљево	Секулић Недељко	исцрпљеност	28.1.1915.	М	земљорадник	удовац
460	55 г	прав	Паник, Мостар, Херц.*	Скулић Видак	богиње	28.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
461	46 г	прав	Радљево, Ваљево	Станојевић Маринко	?	28.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
462	14 г	прав	Радљево, Ваљево	Тодоровић Милутин	туберкулоза	28.1.1915.	М	дете	неож.
463	1 г	прав	Боровско, Рогатица	Трифковић Обрен	катар црева	28.1.1915.	М	дете	отац Илија, мајка Даница
464	14 г	прав	Липолист, Ваљево*	Војанић Милорад	туберкулоза	28.1.1915.	дете	/	/
465	64 г	прав	Златни Бор, Фоча, БХ	Аврам…? Стјепан	упала плућа	28.1.1915.	М	земљорадник	ож. двоје деце
466	26 г	прав	Бањани, Ваљево	Димитријевић Живко	туберкулоза	29.1.1915.	М	земљорадник	ож. једно дете
467	1 г	прав	Грбић, Рогатица*	Ђерић Ава	туберкулоза	29.1.1915.	дете	земљорадник	Станоје Станица
468	45 г	прав	Борија, Рогатица*	Ђерић Ма…?	туберкулоза	29.1.1915.	М	земљорадник	неож.
469	35 г	прав	Месорац?, Подриње, Србија *	Ђурић Драгољуб	туберкулоза	29.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
470	37 г	прав	Бадовинци, Подриње	Ђурић Милинко	упала плућа	29.1.1915.	М	земљорадник	ож. једно дете
471	50 г	прав	Петка, Београд	Филиповић Лазар	дизентерија	29.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
472	18 г	прав	Паљуви, Ваљево	Илић Михајло	дизентерија	29.1.1915.	М	земљорадник	неож.
473	55 г	прав	Дубље, Подриње*	Исајловић Марко	исцрпљеност	29.1.1915.	М	земљорадник	ож. шесторо деце
474	47 г	прав	Слатина, Ваљево	Јовановић Кристо	туберкулоза	29.1.1915.	М	земљорадник	неож.
475	18 г	прав	Љубиње?, Рогатица, Босна*	Лакић Мијо	упала плућа	29.1.1915.	М	земљорадник	неож.

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
476	25 г	прав	Клење, Подрински, Србија*	Драгић Либиојић?	дизентерија	29.1.1915.	М	земљорадник	ож. двоје деце
477	50 г	прав	Златарић, Ваљево*	Марковић Сава	неухрање-ност	29.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
478	54 г	прав	Стубленица, Ваљево	Малић Љубомир	исцрпље ност	29.1.1915.	М	земљорадник	ож. осморо деце
479	25 г	прав	Црљен, Београд*	Митровић Ђока	туберкулоза	29.1.1915.	М	земљорадник	ож. једно дете
480	25 г	прав	Стрмово, Ваљево	Перић Радован	туберкулоза	29.1.1915.	М	земљорадник	ож. једно дете
481	63 г	прав	Ру…о?, Невесиње*	Радан Спиро	?	29.1.1915.	М	земљорадник	ож. осморо деце
482	47г	прав	Ваљево, Ваљево	Раковић Прока	исцрпљеност	29.1.1915.	М	земљорадник	ож. једно деце
483	50 г	прав	Совљак, Ваљево	Стефановић Марко	?	29.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
484	28 г	прав	Клење, Подриње	Стојнић Милосав	маларија	29.1.1915.	М	земљорадник	ож. двоје деце
485	7 г	прав	Борија, Рогатица*	Трифковић Спасенија	туберкулоза	29.1.1915.	дете	/	отац Илија мајка Даница
486	40 г	прав	Трлић, Ваљево	Урошевић Петар	дизентерија	29.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
487	60 г	прав	Вировац, Београд*	Васић Чедомир	упала пл. марамице	29.1.1915.	М	земљорадник	неож.
488	50 г	прав	Совљак, Ваљево	Влајковић Јеротије	дизентерија	29.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
489	18 г	прав	Совљак, Ваљево	Влајковић Тимотије	дизентерија	29.1.1915.	М	земљорадник	ож. петоро деце
490	50 г	прав	Прњавор, Босна	Вукелић Јова	туберкулоза	29.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
491	5 г	прав	Балтица, Рогатица, БХ*	Батинић Живко	катар црева	29.1.1915.	дете	земљорадник	отац Милан, мајка Ђука
492	50 г	прав	Совљак, Ваљево	Бошковић Ранисав	реума	30.1.1915.	М	земљорадник	ож. петоро деце

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
493	72 г	прав	Точеник?, Рогатица*	Деспотовић Јова	исцрпљеност	30.1.1915.	М	земљорадник	ож. једно дете
494	60 г	прав	Соколовац, Рогатица*	Ђерић Мијат	исцрпљеност	30.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
495	7 г	прав	Соколовац, Рогатица*	Ђерић Сава	катар црева	30.1.1915.	дете	земљорадник	Станоје и-Станица
496	18 г	прав	Конатица ?, Посавина*	Ђорђевић Милан	упала плућа	30.1.1915.	М	земљорадник	неож.
497	33 г	прав	Совљак, Ваљево	Ђурић Живојин	исцрпље ност	30.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
498	18 г	прав	Змињак, Подриње*	Довраговић Илија	дизентерија	30.1.1915.	М	земљорадник	неож.
499	45 г	прав	Степ.н?, Ваљево*	Драгичевић Војислав	дизентерија	30.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
500	17 г	прав	Паљуви, Тамнава	Ђуричић Властимир	дизентерија	30.1.1915.	М	земљорадник	неож.
501	50 г	прав	Лајковац, Ваљево*	Илић Марко	дизентерија	30.1.1915.	М	земљорадник	ож. петоро деце
502	15 г	прав	Вировац, Ваљево*	Милован Јеринић	туберкулоза	30.1.1915.	дете	земљорадник	неож.
503	45 г	прав	Л…?, Ваљево*	Илија Јоковић	дизентерија	30.1.1915.	М	земљорадник	ож. двоје деце
504	16 г	прав	Фалиши, Фоча, БХ	Калајџић Крсто	туберкулоза	30.1.1915.	дете	земљорадник	неож.
505	14 г	прав	Паљуви, Тамнава, Ваљево	Крстић Драгомир	туберкулоза	30.1.1915.	дете	земљорадник	неож.
506	3 г	прав	Соколовац, Рогатица*	Маловић Перо	катар црева	30.1.1915.	дете	земљорадник	отац Радован. мајка Стака
507	18 г	прав	Шопић, Београд	Микић Чедомир	маларија	30.1.1915.	М	земљорадник	неож.
508	44 г	прав	Совљак, Ваљево	Милановић Живорад	дизентерија	30.1.1915.	М	земљорадник	/

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
509	58 г	прав	Вишеград, БХ	Митровић Глишо	?	30.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
510	14 г	прав	Рогатица, БХ	Митровић Милован	тифус	30.1.1915.	дете	земљорадник	/
511	38 г	прав	Шопић, Београд	Никић Милош	дизентерија	30.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
512	4 г	прав	Зимље, Рогатица, БХ	Пајић Миливој	катар црева	30.1.1915.	дете	земљорадник	/
513	5 г	прав	Гучево, Рогатица, БХ	Планинчић Ђурђе	катар црева	30.1.1915.	дете	земљорадник	отац Ђорђе, мајка Стоја
514	4г	прав	Гучево, Рогатица	Планинчић Радован	катар црева	30.1.1915.	дете	земљорадник	отац Ђорђе, мајка Стоја
515	48 г	прав	Обреновац, Ваљево	Петровић Сава	дизентерија	30.1.1915.	М	земљорадник	ож. троје деце
516	35 г	прав	Засједа, Билећа*	Радовић Радо	упала пл. марамице	30.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
517	52 г	прав	Шабац, Срб.	Ракић Антоније	реума	30.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
518	55 г	прав	Совљак, Ваљево	Трифуновић Станимир	реума	30.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
519	18 г	прав	Вранић, Београд	Тодоровић Драгољуб	упала плућа	30.1.1915.	М	земљорадник	неож.
520	50 г	прав	Чепелица, Билеће	Тркља Перо	исцрпљеност	30.1.1915.	М	земљорадник	ож. шесторо деце
521	19 г	прав	Чепелица, Билећа	Тркља Томо	упала плућа	30.1.1915.	М	земљорадник	неож.
522	47 г	прав	Таково, Ваљево	Весић Милан	дизентерија	30.1.1915.	М	земљорадник	ож. четворо деце
523	61 г	прав	Стубленица, Ваљево	Вилић Милан	исцрпљеност	30.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
524	60 г	прав	Стублине, Подриње	Војновић Владимир	исцрпљеност	30.1.1915.	М	земљорадник	ож. једно дете
525	18 г	прав	Таково, Ваљево	Живановић Миленко	туберкулоза	30.1.1915.	М	земљорадник	неож.

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
526	61 г	прав	Совљак, Београд	Ненадовић Димитрије	пегави тифус	31.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
527	56 г	прав	Вировац, Ваљево*	Аксентић Живорад	исцрпљеност	31.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
528	3 г	прав	Соколовић, Рогатица*	Чајетић Илија	катар црева	31.1.1915.	дете	/	*Нечитко родитељи*
529	2 г	прав	Соколовић, Рогатица*	Чојтић ? Савета	нечитко	31.1.1915.	дете	/	Ристо-Деса
530	7 г	прав	Соколовић, Рогатица*	Ђерић Милица	катар црева	31.1.1915.	дете	/	*Нечитко*
531	2 г	прав	Подроманија, Рогатица	Ђокић Бојана	дизентерија	31.1.1915.	дете	/	Риста-Василија
532	38 г	прав	Подроманија, Рогатица	Ђокић Љубомир	упала плућа	31.1.1915.	М	земљорадник	неож.
533	43 г	прав	Паљуви, Београд	Јајусовић ? Сава	исцрпљеност	31.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
534	48 г	прав	Совљак, Ваљево	Јовановић Филип	упала плућа	31.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
535	50 г	прав	Бадовинци, Подриње	Кузолић Крста	катар црева	31.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
536	50 г	прав	Совљак, Ваљево	Мандић Мирко	катар црева	31.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
537	55 г	прав	Табановић, Ваљево	Милошевић Милош	катар црева	31.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
538	60 г	прав	Санковић, Ваљево	Миловић Драгомир	катар црева	31.1.1915.	М	земљорадник	ож. ?
539	8 г	прав	Џимрије, Рогатица	Пајић Трифун	дизентерија	31.1.1915.	дете	/	Симо-Јања
540	2 г	прав	Џимрије, Рогатица	Пајић Сава	катар црева	31.1.1915.	дете	/	Милојко-Даница
541	25 г	прав	Лозница, Ваљево	Пантелић Радомир	катар црева	31.1.1915.	М	земљорадник	неож.

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
542	50 г	прав	Кровац, Ваљево*	Павловић Јован	дизентерија	31.1.1915.	М	земљорадник	неож.
543	7 г	прав	Гучево, Рогатица	Планинчић Анђа	катар црева	31.1.1915.	дете	/	Ђорђе -Стоја
544	65 г	прав	Кожуар, Ваљево	Петровић Јеврем	катар црева	31.1.1915.	М	земљорадник	неож.
545	20 г	прав	Рогатица, Босна	Телетнић Илија	катар црева	31.1.1915.	М	земљорадник	неож.
546	28 г	прав	Бреовић?, Невесиње*	Вујичић Анто	упала плућа	31.1.1915.	М	земљорадник	неож.
547	17 г	прав	Врањушко село ?, Билећа*	Вујовић Крсто	упала плућа	31.1.1915.	М	земљорадник	неож.

Исправке и коментари за умрле током јануара 1915.

3 – Наведен је само срез у коме се место налазило, без шире административне одреднице. Седиште колубарског среза је било у Лазаревцу.

5 – Теже читљиво пише Стрмово, без шире административне одреднице. Постојала су три села са тим именом, у обзир долазе два која се налазе у колубарском срезу где су дејства аустроугарске војске била снажна и одакле јео одведен велики број интернираца у арадски логор – једно Стрмово је било у боговађској општини и ваљевској области, најближа пошта (у даљем тексту: н. п.) у Мионици; а друго, у венчанској општини и подунавској области, н. п. у Лазаревцу (*Речник*, 1925, књ. 2, 407).

7 – Пише „Карине, Сребреница, БХ” – у питању је село Карина у сребреничком срезу.

8 – У питању је Трновица српска у козлучкој општини, зворнички срез (*Речник*, 1930, 472).

12– Презиме је нечитко, прочитао сам само име Јово и …раговић, међутим у

књизи Бранка Целетовића *Билешки крај у годинама првог светског рата* нашао сам да су из Врањске одведена четири Милидраговића Јово, Јошо, Филип и Јован, значи презиме је Милидраговић.

15 – Тешко читљиво пише „.ве.овац, Београд" – највероватније да је у питању село Цветовац које је било у општини Вреоци, колубарском срезу и подунавској области, н. п. Лазаревац (*Речник*, 1925, 225).

17 – Пише само „Грмљани, Љубиње" – постојали су Горњи и Доњи Грмљани у љубинском срезу, Херцеговина (*Речник*, 1925, књ. 2, 187).

23, 24 – Пише „Седлари, Љубиње" – постојали су у љубињском срезу Горњи и Доњи Седлари.

25 – Постојали су Горњи Лајковац, у брежђанској општини, колубарском срезу и ваљевској области (*Речник*, 1925, 101); и Доњи Лајковац у боговађској општини, колубарском срезу и ваљевској области (*Речник*, 1925, књ. 2, 137).

28 – Пише „Па..ва, Хрватска" – можда је у питању Пазова у Срему, која је за време Првог светског рата припадала Хрватској.

29 – Пише „Суво, подрински, Србија" – у питању је Суво село које је прво било у посаво-тамнавском срезу и шабачком окружју (*Речник*, 1846, 169), а касније у подринској области н. п. у Владимирцима (*Речник*, 1930, 443).

47 – Пише „Брезовице, подрињски, Србија" – у рађевском срезу и подрињској области постојале су Горње и Доње Брезовице (речник, 1925, 220), н. п. у Крупњу.

51 – Пише „…во Брдо, Подрињски, Србија" – први део назива места је нечитак, а други је „Брдо", срез подрински. Једино место које одговара по административним одредницама је Липово брдо у рађевском срезу (*Речник*, 1925, књ. 2, 220).

58, 145, 149, 212 – Пише „Вировци, Ваљево" – село Вировци се налазило у колубарском срезу, ваљевско окружје (*Речник*, 1846, 29); у каснијим пописима се назива Вировац (*Именик места*, 1960, 455).

59 – Читко пише „Царине, Шабац" – у свим пописима места село се назива „Царина" и налазило се у срезу азбуковачком, подрињском окружју, н. п. Пецка (*Речник*, 1846, 183; и *Речник*, 1930, 96).

60 – Нечитко пише „Кр…?, Рогатица, Бх" – у питању је место Кривојевићи у рогатичком срезу.

62 – Нечитко пише „Л…, Ваљево" – највероватније је у питању село Лозница које се налазило у ваљевској области (*Речник*, 1925, књ. 1, 47).

63 – Име села нечитко „Коз…, Ваљево" – највероватније је у питању село Козличић, у грабовичкој општини и ваљевској области (*Речник*, 1925, књ. 1, 45).

64 – Име села нечитко „К…?, Ваљево" – у ваљевској области следећа села почињу на слово „К": Кожуар, Кланица, Котешица, Команице, Крчмар, Клашнић, Каленић, највероватније је село Кожуар?

67 – Име села пише нечитко „Б…? Варцар-Вакуф, БХ" – највероватније је у питању село Бањвине (*Речник*, 1925, књ.1, 302).

68 – Име села нечитко, почиње на слово „К", а налазило се у сарајевској области?

69 – Село Радљево се налазило у ваљевској окружју и посавском срезу (*Речник*, 1846, 134).

77 – Презиме умрлог из Чепелица пише читко Дедијер, али је име нечитко, у књизи Б. Целетовића о интернирцима из билећког краја пише да су у Араду била интернирана четворица Дедијера: Божа, Раде, Симо и Томо.

78 – Пише читко „Трбушница, Колубара, Србија" – постојала су два села са тим именом, једно у колубарском срезу и београдском окружју, одакле је и Велимир Гаврић, а друго је било у јадранском срезу и подрињском окружју (*Речник*, 1846, 174).

80 – Пише „Тодорин, колубарски, Србија" – у питању је село Тодорин Дол у дучићкој општини, колубарском срезу и ваљевској области, н. п. Мионица (*Речник*, 1925, књ. 2, 416); у *Именику места* из 1960. године село се назива Тодорин До.

84 – Име села пише нечитко „Л…?, Сребреница, БХ" – у сребреничком срезу су постојала села Липовац, Лозница и Љесковик?

89, 90 – Село Крнуле се налазило у посаво-тамнавском срезу и шабачком окружју (*Речник*, 1846, 215), а касније у тамнавској области, н. п. Владимирци (*Речник*, 1925, књ. 2, 221).

94 – Пише само „Лукавац, Невесиње, Херц" – у питању је село Горњи Лукавац у невесињском срезу (*Речник*, 1925, књ. 1, 192).

97 – Постојала су два села са именом Таково, једно у таковском срезу, н. п. Горњи Милановац; а друго у тамнавском срезу и ваљевској области, н. п. Уб, одакле је Р. Јанковић највероватније? (*Речник*, 1925, књ. 2, 413).

98 – Име села је нечитко, а шира обласно-управна одредница је Босанска Крупа.

99, 116 – Пише само „Грмљани, Љубиње, Херцеговина" – постојали су у љубинском срезу Горњи и Доњи Грмљани (*Речник*, 1925, књ. 1, 187).

102 – Име села пише нечитко, срез је посавски; у деветнаестом веку посавски срез је постојао и у београдском окружју (седиште је било у Вранићу) и у ваљевском окружју са седиштем у Убу.

110 – Читко пише „Бањани, Тамнавски, Срб" – у *Речнику* из 1846. село се назива Бањани (с. 7), док се у *Речнику* из 1925. (с. 11) назива Бањане (тамнавски срез, ваљевска област; У *Именику места* из 1960. (с. 7) село се поново назива Бањани.

112 – Читко пише „Ратковац, Уб, Срб" – Село Ратковац се помиње у *Речнику* из 1846. као село у колубарском срезу и ваљевском окружју.

113 – Пише читко „Шарбани, Ваљево" – село Шарбани су били у посавском срезу

и ваљевском окружју (*Речник*, 1846, 192); у каснијим пописима места село се назива Шарбане (видети *Речник* из 1925. и *Именик места* из 1960. године (с. 416).

123 – Село Јечмиште у фочанском срезу је мало село са свега четири куће и називало се и Добрић До (*Речник*, 1925).

125 – Пише нечитко „Др…ц, Београд" – како је шира обласно-управна одредница Београд, највероватније је у питању село Дражевац?

131 – Пише нечитко „…вац?, Ваљево" – име села се завршава на „…вац", у ваљевској области долазе у обзир села: Словац, Бајевац, Буковац и Ратковац.

133 – Пише „Јабучје, Ваљево" – постојали су у посавском срезу и ваљевском окружју Горње и Доње Јабучје (*Речник*, 1846, 67).

135 – Постојала су два села у билећком срезу са именом Мека Груда – Горња и Доња Мека Груда (*Речник* 1925, књ. 1, 180).

137 – Име села је нечитко, срез тамнавски се налазио у ваљевском окружју.

144 – Име села нечитко „Ра…во?, Ваљево" – највероватније је у питању село Радљево из ваљевске области, одакле је одведен већи број интернираца у логоре у Аустро-Угарској.

151 – Пише „Ситнеж, Прњавор, БХ" – село се у неким пописима зове „Ситнеж" (*Речник*, 1925, књ. 1, 73), а у другим „Ситнежи" (*Речник*, 1930, 414; и *Именик места*, 1960, 388).

171 – Пише „Рађево, Уб, Срб" – највероватније је у питању Рађево село. Постојала су два села са тим именом у ваљевском окружју, једно у подгорском срезу и друго у тамнавском срезу (*Речник*, 1846, 135).

173 – Читко пише „Јазовник, Обреновац, Србија" – у пописима места Јазовник се у 19. веку налазио у шабачком окружју и посаво-тамнавском срезу (*Речник*, 1846, 68), а касније је припадао такође посаво-тамнавском срезу и подринској области, н. п. Владимирци (*Речник*, 1925, 218).

176 – Постојало је више места са именом Слатина, готово у сваком окружју, или области; у београдском окружју и туријском срезу постојало је место Слатина која је касније припадала космајском срезу и подунавској области, н. п. Сопот (*Речник*, 1925, књ. 2, 388); „Слатина, подринска" је била у јадарском срезу и подринској области; а „Слатина, Ваљево" је била у тамнавском срезу и ваљевској области.

186 – Пише само „Памбуковица, Уб" – Памбуковица је била у тамнавском срезу и ваљевској области.

188 – Пише „Слатина, Шабац" – Ова Слатина је припадала јадарском срезу и шабачкој области.

189 – Постојала су два места са именом Читлук у подринској области, један је био у рађевском срезу (Лозница), а други у азбуковачком срезу (Љубовија).

203 – Јунковац је био у лепеничком срезу, шумадијска област, н. п. Наталинци (*Речник*, 1925, књ. 1, 189).
204 – Костајник је био у рађевском срезу, подринска област, н. п. Крупањ (*Речник*, 1925, књ. 1, 212).
212 – Пише „Лајковац, Мионица, Срб" – у питању је Горњи Лајковац који је био у колубарском срезу и ваљевској области, н. п. Мионица.
219 – У питању је село Равње у колубарском срезу и ваљевској области; постојало је и село Равње у мачванском срезу.
226 – Пише само „Живановићи" без шире обласне одреднице. Постојала су два села са тим именом, једно је било у азбуковачком срезу, подрињска област, н. п. Љубовија (*Речник*, 1925, књ. 1, 157), а друго у рађевском срезу, код Крупња (*Речник*, 1930, 5309).
247 – Пише „Лесковица, Ваљево" – постојале су у ваљевском срезу Горње и Доње Лесковице.
248 – Вољевци су били у азбуковачком срезу и подринској области, н. п. Љубовија. У 19. веку су се звали Ваљевци (*Речник*, 1846, 31).
250 – Село Румска се налазило у метлићкој општини, поцерском срезу и подринској области, н. п. Шабац. Име интернирца је нечитко, највероватније је Живко?
256 – Пише „Пауне, Тамнава" – село Пауне се налазило у колубарском срезу и ваљевској области, н. п. у Мионици.
273 – Читко пише „Араповац, Београд" – село Араповац је било у јунковачкој општини, колубарском срезу и подунавској области, н. п. Лазаревац (*Речник*, 1925, 2, 5).
277 – Место Црна Трава постоји само у власотиначком срезу.
278 – У питању је село Бјело Брдо у вишеградском срезу.
279 – Нечитко пише „Д..ка., Вишеград, БХ" – можда је у питању село Дрокан у вишеградском срезу?
290 – Пише само „Стублине, посавина" – село Стублине се налазило у посавском срезу, ваљевској области, н. п. Обреновац.
294 – Село Средње је било у озренској општини, сарајевски срез (*Речник*, 1930, 427).
297 – Стубленица је била у паљувској општини, тамнавском срезу, ваљевска област, н. п. Уб.
302 – Село Бањевац је било у рађевском срезу, подринска област, н. п. Крупањ.
308 – Име села нечитко, почиње на слово „М" и налази се у колубарском срезу, можда је у питању село Маркова Црква?
318 – Пише нечитко „…?дол, Сребреница, Бх" – можда је у питању село Крушев До?

320 – Пише „Трбушница, колубарски, Срб” – постојала су два села са тим именом, једно је било у колубарском срезу, београдско окружје, а друго у јадранском срезу и подринском окружју (*Речник*, 1846, 174).

323 – Црна Бара се налазила у мачванском срезу, подринска област, н. п. Богатић (*Речник*, 1925, 217).

324 – Пише нечитко „Ву..шић, посавина” – највероватније је у питању село Вукошић у посаво-тамнавском срезу, н. п. Владимирци (*Речник*, 1925, књ. 1, 218).

327 – Име села нечитко, срез је јадрански са седиштем у Лозници.

332 – Читко пише „Јошева, колубарски, Срб” – има више села са тим именом, али ниједно није било у колубарском срезу, већ у ваљевском, јадранском и посавском срезу (*Речник*, 1925, књ. 1, 188).

334 – Село Табановић је било у колубарском срезу, ваљевска област, н. п. Мионица (*Речник*, 1925, књ. 2, 413).

335 – Име села нечитко, срез је поцерски (седиште у Шапцу).

336 – Име села, среза и лично име су нечитки.

339 – У рогатичком срезу постоје Горње и Доње Годомиље (*Речник*, 1925, књ. 1, 262).

341 – Село Вођњак се налазило у јадранском срезу и подринској области, н. п. Лозница.

351 – Читко пише име места – Слатина, али је име среза нечитко „Слатина, …?, БХ” – Проблем код одређивања шире обласне одреднице, односно среза, је што места са именом Слатина постоје у цазинском, бугојанском, прозорском, сарајевском, сребреничком, фочанском, чајничком и санском срезу, као и у околини Горажде! Даља провера може се радити једино преко распрострањености презимена Пурковић у наведеним срезовима и местима.

352 – Нечитко пише „Ру…а, Тамнава” – највероватније је у питању село Рубебреза, које се у 19. веку називала Рубибреза (*Речник*, 1846, 143).

362 – Пише нечитко „Т..ић, Ваљево” – највероватније је у питању село Трлић.

364 – Пише само „Автовац, БХ” – у питању је варошица Автовац, у општини Гацко, гатачки срез.

367, 370 – Село Кланица је било у ваљевском срезу, дивачка општина (*Речник*, 1925, књ. 1, 46).

368 – Пише нечитко „Сањевица?, Билећа” – у питању је село Шуњевина у билећком срезу.

372 – Село Црна Бара је било у мачванском срезу и шабачкој области.

373 – Пише само „Дрен, Београд” – Постојала су два села у околини Београда са тим именом, једно у колубарском срезу, н. п. Лазаревац и друго у посавском срезу, н. п. Обреновац.

374 – Пише „Радљево, Ваљево” – по старијим пописима село се звало Радљево село.

376 – Пише нечитко „Мељак, По..ва, Србија” – постојала су два села са тим именом, у питању је највероватније Мељак у посавском срезу и београдској области (*Речник*, 1925, књ. 1, 12).

377 – Пише нечитко име села „Глотар?, Ваљево” – по коришћеним пописима село са тим именом не постоји у ваљевској области, нити у другим српским областима.

378 – Име села нечитко „Оси.., Рогатица” – у питању је Горње, или Доње Осово у рогатичком срезу.

379 – Пише нечитко „Бостан?, Рогатица” – постојало је место Бостан кула”, но оно је било у фочанском срезу, општина слатинска (*Речник*, 1930, 75).

380 – Пише „Таково, Ваљево” – постојала су два села са тим именом, једно у таковском срезу, шумадијска област, а друго у тамнавско срезу, ваљевска област (*Речник*, 1925, књ. 2, 413).

381 – Село Ђурђевац је било у колубарском срезу, ваљевско окружје (*Речник*, 1846, 205).

382 – Пише само „Тамнава, Србија” без имена села, само име среза, што се дешавало у случајевима када приликом попуњавања смртовнице није било могуће дознати тачне податке за све рубрике, јер није било оних који су познавали умрле.

383 – Пише читко име места „Прњавор”, али је шира административно-управна одредница нечитка „Ил…а?”; Постојало је у српским областима четрнаест села са тим именом, Уколико је у питању „Прњавор, Ивковач”, онда се он налазио у беличком срезу, н. п. Јагодина?

385 – Пише само име места Горњи дол без шире административно-управне одреднице, не постоји место Г. Дол, можда је у питању село Горња Долина код Б. Градишке.

388 – Стубленица је била у тамнавском срезу, ваљевска област, н. п. Уб (*Речник*, 1925, књ. 1, 51).

392, 430, 474 – Пише „Слатина, Београд” – постојало је у српским земљама четрдесетак села са тим именом, овде је у питању Слатина која је била у тамнавском срезу, ваљевска област, н. п. Уб; У деветнаестом веку је припадала београдском окружју па отуда и шира административно-управна одредница.

393 – Пише само „Билек, БХ” – у питању је Билећа, која је у званичним аустроугарским актима повремено називана именом Билек.

394 – Пише „Кореница, јадран, Срб” – у питању је село Коренито у јадранском срезу, н. п. Лозница (*Речник*, 1925, књ. 1, 216).

396 – Недовољно читко пише „Мошић?, Ваљево” – у питању су Горњи, или Доњи Мушић, н. п. Миоица (*Речник*, 1925, књ. 1, 48).

397 – Пише читко „Костањевац, Ваљево” – Постојала су два села са тим именом, једно у околини Загреба, друго у мариборској области; овде је у питању

највероватније село Костајник, које је било у рађевском срезу, н. п. Крупањ (*Речник*, 1925, књ. 2, 212).

401 – Име села пише нечитко „…ова, Ваљево” – врло вероватно да је у питању село Бобова у ваљевској области.

404, 408 – Пише „Рукледа, Ваљево” – у питању је село Руклада у мургашкој општини, тамнавски срез, ваљевска област.

411 – Пише нечитко „На…рнић, Ваљево” – место са тим именом не постоји у ваљевској области по коришћеним пописима.

413, 436 – Постојала су два села са именом Соколац у рогатичком срезу.

416 – Недовољно читко пише „Балан, Острово, Срб” – постојала су два места са именом Острово, једно у пожаревачком, а друго у рамском срезу пожаревачке области.

418 – Пише „Зеок, Београд” – у питању је село Зеоке, које је у деветнаестом веку било у колубарском срезу и београдском окружју; а касније, у колубарском срезу и подунавској области, н. п. Лазаревац (*Речник*, 1925, књ. 2, 172).

425 – Нечитко пише „Трбушница, Ваљево” – постојало је село Трбушница у београдском окружју и колубарском срезу; и Трбушница у подринском окружју и јадранском срезу.

429 – Пише „Богосавац, Посава, Србија” – село Богосавац је било некада у шабачком окружју и поцерском срезу, касније у подринској области (*Речник*, 1925, 2, 28).

431 – Нечитко пише „Бал…и, Рогатица” – највероватније је у питању село Балтићи?

432, 440 – Нечитко пише „Табановац, Ваљево” – село Табановац је било у пожаревачком срезу, а у ваљевском окружју је било село Табановић, што је највероватније у питању?

433 – Нечитко пише „Кла…, Ваљево” – највероватније је у питању село Кланица?

435, 485 – Нечитко пише „Борије, Рогатица” – у рогатичком срезу су постојала села Борић, Боровац,, Борика и Борје, а село са именом Борије је било у фочанско срезу (*Речник*, 1930, 74).

436, 413, 468, 494, 495, 506 – Пише „Соколовац, Рогатица” – У рогатичком срезу не постоји место Соколовац, већ два села са именом Соколац и село Соколовићи; даља истраживања одакле је тачно Милка Ђерић треба усмерити на распрострањеност презимена М. Ђерић и откривање у ком се од њих налазила њена породица.

438 – Село Црна Бара је било у мачванском срезу.

441 – Нечитко пише „П (или Б)а..в., Ваљево” – у обзир долазе села Паљуви и Бобова?

442 – Нечитко пише „Чибутковић, Београд” – у питању је село Чибутковица, која се

налазила у колубарском срезу и београдском окружју (*Речник*, 1846, 188).

443 – Нечитко пише „…вац, Ваљево” – највероватније је у питању село Словац, ваљевски срез, н. п. Ваљево.

445 – Пише „Пепељевац, Ваљево” – село Пепељевац је било у колубарском срезу, н. п. Мионица; раније се налазило у ваљевском окружју (*Речник*, 1846, 120).

449 – Пише нечитко име села „Брезо…?, Подриње, Србија” – по административно-обласној подели у питању је село Брезовица у рађевском срезу и подринском окружју (*Речник*, 1846, 210); касније се помињу у рађевском срезу и подринској области као Горња и Доња Брезовица.

455 – Нечитко пише „За…, ?, Рогатица” – највероватније је у питању село Загајеви.

456 – Име села је нечитко, а срез је билећки.

460 – Село Паник је било у билећком срезу, мостарска област (*Речник*, 1925, књ. 2, 305).

464 – Село Липолист је у деветнаестом веку било у шабачком окружју, срез мачвански (*Речник*, 1846, 93), а касније у подринској области, н. п. Богатић (*Речник*, 1925, књ. 2, 239).

467 – Пише „Грбић, Рогатица” – треба Грбићи.

469 – Пише „Месорац, Подриње, Србија” – у питању је село Месарци у бељинској општини, посаво-тамнавском срезу и шабачком окружју (*Речник*, 1846, 103), касније је припадало подринској области, н. п. Владимирци.

473 – Село Дубље се налазило у мачванском срезу, подринска област, н. п. Богатић.

475 – Нечитко пише „Љуб…е, Рогатица, Босна” – највероватније је у питању село Љубомишље у рогатичком срезу?

476 – Село Клење је било прво у шабачком окружју, мачвански срез (*Речник*, 1846, 77), а касније у подринској области, па отуда и административно-географска одредница „Подрински”.

477 – Село Златарић је било у ваљевском срезу, н. п. Ваљево.

479 – Пише „Црљен, Београд” – само у попису из 1846. године помиње се село Црљени у београдском окружју и посавском срезу (*Речник*, 1846, 184).

481 – Нечитко пише „Ру…о., Невесиње” – највероватније да је у питању село Руновић које је било у невесињском срезу.

487, 502, 527 – Пише читко „Вировац, Београд” – по попису из 1846. село Вировци се налазило у марковачкој општини, колубарском срезу и ваљевском окружју (*Речник*, 1846, 29). Као и још неколико места која су се завршавала на „.ац” Вировац је називан у неким документима и као Вировци.

491 – Пише „Балтица, Рогатица” – у питању је село Балтићи у рогатичком срезу.

493 – Пише нечитко „Точеник, Рогатица” – у питању је село Точионик у рогатичком срезу.

496 – Пише „Конатица, Посавина” – у питању је село Конатице које се налазило у посавском срезу, београдско окружје (*Речник*, 1846, 81).

498 – Село Змињак се налазило у мачванском срезу, подринска област, н. п. Богатић.

499 – Нечитко пише „Степ.н.., Ваљево” – највероватније је у питању село Степање у тамнавском срезу, ваљевска област.

501 – Пише „Лајковац, Ваљево” – село Лајковац се налазило у тамнавском срезу, ваљевска област, касније се у пописима наводе Горњи и Доњи Лајковац у колубарском срезу и ваљевској области.

503 – Нечитко пише „Л…, Ваљево” – тачно име села могуће је открити и коришћењем старијих судских и пореских докумената с краја деветнаестог и почетка двадесетог века.

516 – Пише „Засједа, Билећа” – у питању је село Засада у билећком срезу.

546 – Нечитко пише „Б…, ?, Невесиње” – у невесињском срезу има више села која почињу са словом „Б”: Буклићи, Братач, Будисавље, Боровчићи, Бежђеђе, Божановићи и Батковићи.

547 – Нечитко пише „Врањ.., Билећа” – највероватније је у питању село Врањска у билећком срезу.

Интернирци умрли у арадском логору
током фебруара 1915.

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
1	29 г	прав	Гацко-БХ	Андрејевић Андрија	парализа	1.2.1915.	М	земљо-радник	неожењен
2	50 г	прав	Калиновац, Ваљево*	Брековић Милан	/	1.2.1915.	М	земљо-радник	ожењен, четворо деце
3	17 г	прав	Кртинска, Ваљево*	Бугарски Богољуб	маларија	1.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
4	17 г	прав	Змињак, Подрињски, Србија*	Дамјановић Стефан	галопирајућа туберкулоза	1.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
5	7 г	прав	Грбић, Рогатица, БХ*	Ђерић Милка	/	1.2.1915.	Ж	/	/
6	40 г	прав	Паљуви, Ваљево	Драгичевић Љубисав	дизентерија	1.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, петоро деце
7	19 г	прав	Рогатица, БХ	Чорић Илинка	туберкулоза	1.2.1915.	Ж	домаћица	неудата
8	65 г	прав	Вреоци, Београд	Ђокић Јеремија	старост	1.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, четворо деце
9	67 г	прав	Петка, Београд	Илић Светозар	старост	1.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, тринаесторо деце

Редни број	Старост	Веристовест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
10	53 г	прав	Совљак, Ваљево*	Ивановић Живан	/	1.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, двоје деце
11	40 г	прав	Велико Црљени, Београд*	Кочић Василије	дизентерија	1.2.1915.	М	земљорадник	ожењен
12	51 г	прав	Трлић, Ваљево	Лазић Филип	туберкулоза	1.2.1915.	М	земљорадник	ожењен
13	55 г	прав	Лозница, Ваљево	Лазаревић Гаврило	/	1.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, седморо деце
14	50 г	прав	Уровац, Ваљево*	Лукић Михајло	тифус	1.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, петоро деце
15	18 г	прав	Вранић, Београд	Лукић Владимир	туберкулоза	1.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
16	53 г	прав	Уровац, Београд*	Маринковић Милан	/	1.2.1915.	М	земљорадник	неожењен, једно дете
17	36 г	прав	Маркова црква, Ваљево	Марјановић Ненад	упала плућа	1.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, троје деце
18	55 г	прав	Гуњевац, Ваљево	Марковић Миливој	/	1.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, троје деце
19	16 г	прав	Шопић, Београд	Милановић Милорад	туберкулоза	1.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
20	19 г	прав	Бадовинци, Подриње	Милетић Драгосав	туберкулоза	1.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, једно дете
21	38 г	прав	Кладањ, ?, БХ*	Николић Продан	туберкулоза	1.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
22	27 г	прав	Петловача, Подрињски	Павловић Драгољуб	маларија	1.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, двоје деце
23	16 г	прав	Мали Борак, Ваљево*	Петронијевић Тихомир	туберкулоза	1.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
24	20 г	прав	Лајковац, Ваљево*	Петровић Ђорђе	туберкулоза	1.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
25	50 г	прав	Бељин, Шабац	Петровић Љубо	дизентерија	1.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, шесторо деце
26	18 г	прав	Соколово, Београд	Петровић Милорад	туберкулоза	1.2.1915.	М	земљорадник	неожењен

Редни број	Старост	Вериcповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
27	1 г	прав	Гучево, Рогатица, БХ	Планинчић Милица	катар црева	1.2.1915.	Ж	/	отац Ђорђе
28	30 г	прав	Степање, Ваљево	Поповић Борислав	упала поребрице	1.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, једно дете
29	65 г	прав	Памбуковица, Ваљево	Посавац Мирко	исцрпљеност	1.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, троје деце
30	19 г	прав	Доњи Лајковац, Ваљево	Радојчић Светозар	дизентерија	1.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
31	50 г	прав	Петка, Београд*	Ракић Теодосије	реума	1.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, петоро деце
32	24 г	прав	Ваљево, Ваљево	Ранковић Тихомир	туберкулоза	1.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
33	62 г	прав	Вранић, Београд*	Стојковић Живан	исцрпљеност	1.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, седморо деце
34	4 г	прав	Боровско, Рогатица, БХ	Трифковић Јока	катар црева	1.2.1915.	Ж	/	отац Милан мајка Даница
35	18 г	прав	Петловача, Подрињски	Фрушкић Петар	туберкулоза	1.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
36	25 г	прав	Уровица, Ваљево*	Ванић Милан	дизентерија	1.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
37	27 г	прав	Мионица, Ваљево	Весић Драгосав	упала плућа	1.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, троје деце
38	50 г	прав	Барзиловица, Београд*	Вуковић Велисав	дизентерија	1.2.1915.	М	земљорадник	ожењен
39	18 г	прав	Бељин, Шабац	Аксентић Милорад	туберкулоза	2.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
40	60 г	прав	Каћ, Жабаљ	Беквалац? Пера	старост	2.2.1915.	М	земљорадник	удовац, једно дете
41	45 г	прав	Радошевић Сребреница, БХ	Божић Јован	туберкулоза	2.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
42	18 г	прав	Кртинска, Посавина	Бугарски Властимир	туберкулоза	2.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
43	45 г	прав	Вировац, Ваљево	Ђурић Никола	туберкулоза	2.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, шесторо деце

Редни број	Старост	Веристовест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
44	45 г	прав	Скела, Ваљево	Драгојловић Јаков	упала плућа	2.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, петоро деце
45	50 г	прав	Стубленица, Ваљево	Јеленић Пантелија	туберкулоза	2.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, једно дете
46	50 г	прав	Команице, Ваљево	Јелисијевић Рајко	исцрпљеност	2.2.1915.	М	земљорадник	ожењен
47	40 г	прав	Феризовићи, Рогатица, БХ	Каностревац Перо	ендокардитис	2.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
48	42 г	прав	Паљуви, Тамнава, Ваљево	Лукић Владислав	туберкулоза	2.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, шесторо деце
49	5 г	прав	Соколовићи, Рогатица, БХ	Маловић Петра	ентеритис	2.2.1915.	Ж	/	отац Радован мајка Стака
50	50 г	прав	Суво Село, Подрињски	Марјановић Спасоје	туберкулоза	2.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, петоро деце
51	40 г	прав	Велике Циглане, Београд	Мартиновић Коста	дизентерија	2.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, троје деце
52	54 г	прав	Вреоци, Београд	Малић Ненад	исцрпљеност	2.2.1915.	М	земљорадник	ожењен
53	50 г	прав	Дреновац, Шабац*	Милошевић Живојин	упала плућа	2.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, шесторо деце
54	20 г	прав	Скела, Ваљево	Нешић Велимир	туберкулоза	2.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
55	40 г	прав	Степојевац, Београд	Пантелић Јеротије	упала плућа	2.2.1915.	М	земљорадник	ожењен
56	57 г	прав	Петка, Београд*	Павловић Милош	исцрпљеност	2.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
57	50 г	прав	Непричава, Ваљево	Петковић Јеврем	исцрпљеност	2.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, шесторо деце
58	48 г	прав	Горњи Лајковац, Ваљево	Петровић Грујица	дизентерија	2.2.1915.	М	земљорадник	ожењен
59	55 г	прав	Црна бара, Подрињски, Србија	Соксанић? Јоко	исцрпљеност	2.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, четворо деце

Редни број	Старост	Веристовест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
60	50 г	прав	Шопић, Београд	Стаменић Миленко	исцрпљеност	2.2.1915.	М	земљорадник	ожењен
61	48 г	прав	Маркова црква, Ваљево	Табаковић Радуле	маларија	2.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, четворо деце
62	39 г	прав	Стубленица, Ваљево	Танасковић Милан	упала плућа	2.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, једно дете
63	20 г	прав	Вукона, Ваљево	Живковић Радомир	туберкулоза	2.2.1915.	М	земљорадник	неожењен, отац Стојадин
64	60 г	прав	Степојевац, Београд	Бошковић Михајло	исцрпљеност	3.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, осморо деце
65	16 г	прав	Совљак, Ваљево	Бошковић Радован	?	3.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
66	45 г	прав	Слатина, Ваљево	Дамјановић Дамјан	дизентерија	3.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, једно дете
67	17 г	прав	Постење(?) Подрињски	Ћирковић Младен	/	3.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
68	48 г	прав	Стубо ?, Ваљево*	Илић Љубомир	дизентерија	3.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, шесторо деце
69	45 г	прав	Лајковац, Ваљево*	Ивановић Радомир	упала плућа	3.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, седморо деце
70	40 г	прав	Совљак, срез Тамнавски	Јефтић Драгољуб	туберкулоза	3.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, четворо деце
71	66 г	прав	Прњавор, Србија	Кесић Петар	упала плућа	3.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, двоје деце
72	50 г	прав	Совљак, Тамнавски	Лукић Драгутин	дизентерија	3.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, петоро деце
73	45 г	прав	Памбуковица, Београд	Лукић Љубомир	/	3.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, шесторо деце
74	50 г	прав	Степојевац, Београд	Матејић Благоје	?	3.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, четворо деце
75	60г	прав	Совљак, Тамнавски	Мијатовић Драгомир	?	3.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, петоро деце
76	60г	прав	Стрмово, Ваљево	Милић Рајко	?	3.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, петоро деце

Редни број	Старост	Веристовест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
77	45 г	прав	Табановић, Ваљево	Миловановић Љубомир	упала плућа	3.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
78	50 г	прав	Бор..а(?), Шабац*	Мирковић Велимир	дизентерија	3.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, двоје деце
79	60 г	прав	Совљак, Ваљево	Ненадовић Димитрије	?	3.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, ?
80	17 г	прав	Наномир, Ваљево	Нинковић Душан	туберкулоза	3.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
81	21 г	прав	Степојевац, Београд	Овсеница Живорад	/	3.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
82	36 г	прав	Обреновац, Ваљево	Павић Никола	/	3.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, троје деце
83	65 г	прав	Трњаци, Тамнавски	Пантелић Никола	старост	3.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, једно дете
84	35 г	прав	Слатина, Београд	Петровић Новак	дизентерија	3.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, троје деце
85	45 г	прав	Вранић, Београд	Поповић Илија	дизентерија	3.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, троје деце
86	18 г	прав	Вранић, Београд	Тани(?а) сијевић Велисав	упала плућа	3.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
87	61 г	прав	Вранић, Београд	Топаловић Обрен	?	3.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, четворо деце
88	15 г	прав	Таково, Ваљево	Симеуновић Живорад	упала плућа	3.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
89	17 г	прав	Памбуковица, Београд	Станковић Марко	/	3.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
90	55 г	прав	Вранић, Београд	Станојчић Стеван	?	3.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, деветоро деце
91	16 г	прав	Словац, Ваљево	Васиљевић Милош	туберкулоза	3.2.1915.	М	земљорадник	неожењен, отац Светозар
92	51 г	прав	Но..ци(?), Ваљево*	Антонић Танасија	дизентерија	4.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, шесторо деце

Редни број	Старост	Верисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
93	52 г	прав	Табановић, Мачва	Арсенијевић Станислав	упала плућа	4.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, једно дете
94	60 г	прав	Пецка, Ваљево	Јерем(н)ић Богољуб	?	4.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, петоро деце
95	21 г	прав	Слатина, Београд (додато округ Трнава)	Дамјановић Милутин	дизентерија	4.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
96	3 г	прав	Грбићи, Рогатица, Босна	Ђерић Сава	/	4.2.1915.	М	дете	отац Васо, мајка Јока
97	18 г	прав	Дрен, Ваљево	Ђокић Добривој	тифус	4.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
98	18 г	прав	Вреоци, Колубарски срез	Ђокић Радомир	дизентерија	4.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
99	15 г	прав	Скела, Ваљево	Драгојловић Рајко	туберкулоза	4.2.1915.	М	земљорадник	неожењен, отац Милисав, мајка Драгиња
100	15 г	прав	Мургаш, Ваљево	Филиповић Живорад	упала плућа	4.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
101	20 г	прав	Закаље, Чајниче, Босна	Гавриловић Лазо	туберкулоза	4.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
102	14 г	прав	Трлић, Ваљево	Илић Добривој	туберкулоза	4.2.1915.	М	земљорадник	неожењен отац Велисав, мајка Драгиња
103	16 г	прав	Јабучје?, Ваљево*	Ивановић Јеврем	упала пл. марамице	4.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
104	17 г	прав	.е.ошевац(?); Ваљево*	Ивановић Миливој	/	4.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
105	52 г	прав	Црвена Јабука, Власотинце, Србија	Јеремић Светозар	исцрпљеност	4.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
106	15 г	прав	Заблаће ?, Поцерина*	Јерковић Љубомир	/	4.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
107	19 г	прав	Љубиње, Београд (додато Ужчица)*	Крбић Ратко	дизентерија	4.2.1915.	М	земљорадник	неожењен

Редни број	Старост	Веристовест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
108	60 г	прав	Прњавор, Прњаворски срез, Босна	Кукољ Петар	црвени ветар	4.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, четворо деце
109	44 г	прав	Вранић, Посавина, Србија	Михајловић Димитрије	дизентерија	4.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, троје деце
110	50 г	прав	Дражевац, Београд	Милановић Милоје	/	4.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, двоје деце
111	60 г	прав	Вировац, Ваљево	Милуновић Љубомир	/	4.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, петоро деце
112	63 г	прав	Липолист, Поцерина	Митровић Јован	исцрпљеност	4.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, једно дете
113	18 г	прав	Кораћица, Београд*	Николић Обрен	богиње	4.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
114	28 г	прав	Ћелије, Београд*	Обрадовић Милан	црвени ветар	4.2.1915.	М	земљорадник	ожењен
115	7 g	прав	Мислово, Рогатица	Пајић Миладин	/	4.2.1915.	М	дете	отац Перко, мајка Јока
116	60 г	прав	Сврљиг, Србија	Петровић Живко	исцрпљеност	4.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, једно дете
117	50 г	прав	Рађево, Ваљево	Ристић Марко	?	5.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, четворо деце
118	1 г	прав	Лазаревци, Гацко, Херцеговина*	Шолаја Милица	/	5.2.1915.	Ж	дете	отац Лазар, мајка Мара
119	14 г	прав	Фабрицана(?), Ваљево*	Срећковић Стеван	туберкулоза	5.2.1915.	М	земљорадник	отац Илија, мајка умрла
120	35 г	прав	Село Дражевац, Београд	Стефановић Драгутин	дизентерија	5.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, двоје деце
121	14 г	прав	Сте…ац(?), Београд*	Васић Владимир	дизентерија	5.2.1915.	М	земљорадник	неожењен, отац Бог…?,мајка Живана
122	18 г	прав	Билећа, Херцеговина	Вујевић Сава	тубекулоза	5.2.1915.	М	земљорадник	неожењен

Редни број	Старост	Веристовест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
123	3 г	прав	Балтићи, Рогатица, Босна	Батанић Јованка	ентеритис	5.2.1915.	Ж	дете	отац Илија
124	18 г	прав	Шопић, Београд	Бирчевић Ненад	туберкулоза	5.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
125	3 г	прав	Соколовићи, Рогатица, Босна	Цвијетић Анка	дизентерија	5.2.1915.	Ж	дете	отац Маринко, мајка Јека
126	58 г	прав	Бељин, Шабац	Драгодиновић Живојин	?	5.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, троје деце
127	18 г	прав	Дрен, Београд	Дражић Светомир	тифус	5.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
128	30 г	прав	Мајур, Шабац	Филиповић Марјан	/	5.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, двоје деце
129	45 г	прав	Дудовица, Београд	Ђурић Милан	дизентерија	5.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, двоје деце
130	45 г	прав	Шопић, Београд	Игњатовић Илија	дизентерија	5.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, осморо деце
131	18 г	прав	Памбуковица, Ваљево	Јовановић Александар	/	5.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
132	40 г	прав	Шурице, Подрињски*	Јовић Милутин	/	5.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, двоје деце
133	28 г	прав	Билећа, Херцеговина	Ковачевић Данило	туберкулоза	5.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
134	18 г	прав	Степојевац, Београд	Ковачевић Драгољуб	упала плућа	5.2.1915.	М	земљорадник	неожењен, отац Милојко мајка Марта
135	47 г	прав	Вранић, Београд	Лазић Звонко	упала плућа	5.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, двоје деце
136	46 г	прав	Барзиловица, Београд*	Маринковић Миленко	дизентерија	5.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, двоје деце
137	38 г	прав	Баталаге, Ваљево	Михајловић Велимир	/	5.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, шесторо деце
138	15 г	прав	Степојевац, Београд	Милић Михајло	туберкулоза	5.2.1915.	М	земљорадник	неожењен

Редни број	Старост	Веристовест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
139	50 г	прав	Пасковац, срез Подрињски	Николић Ц(С)ветко	/	5.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, осморо деце
140	63 г	прав	Степојевац, Београд	Николић Панта	?	5.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, четворо деце
141	50 г	прав	Санковићи, Ваљево	Пауновић Павле	?	5.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, шесторо деце
142	55 г	прав	Бањани, Ваљево	Петровић Панта	?	5.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, троје деце
143	56 г	прав	Црниљево,срез Подрињски*	Драгић Сарић	?	5.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, двоје деце
144	19 г	прав	Кожуар, Ваљево	Симић Чедомир	ентеритис	5.2.1915.	М	земљорадник	неожењен, отац Димитрије, мајка Милојка
145	50 г	прав	Обреновац, Ваљево	Стојановић Тодор	/	5.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, једно дете
146	13 г	прав	Црљени, Београд	Тодоровић Чедомир	/	5.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
147	4 г	прав	Пе…?, Рогатица*	Томић Даринка	/	5.2.1915.	Ж	дете	отац Перо, мајка Мирковић
148	51 г	прав	Совљак, Београд	Василовић Мирко	/	5.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, шесторо деце
149	17 г	прав	Вировац, Ваљево, Србија	Весић Милоје	/	5.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
150	18 г	прав	Кожуар, Ваљево	Вуковић Стојадин	туберкулоза	5.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
151	19 г	прав	Пе…ка, * Подриње, Србија	Жикић Светозар	/	5.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
152	17 г	прав	Великопоље, Ваљево*	Алексић Бранислав	дизентерија	6.2.1915.	М	земљорадник	неожењен, отац Андрија мајка ?
153	60 г	прав	Суво село, Подрињски, Србија	Андрић Владимир	?	6.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, седморо деце
154	65 г	прав	Велико Црљени, Београд	Бабић Велимир	?	6.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, петоро деце

Редни број	Старост	Веристовест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
155	73 г	прав	Босна Нови (Бос.Нови)	Бајалица Јанко	?	6.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, четворо деце
156	22 г	прав	…ина ?, Шабац*	Беговић Димитрије	дизентерија	6.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, двоје деце
157	35 г	прав	Свилеува, срез Подрињски	Белић Светислав	дизентерија	6.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, шесторо деце
158	22 г	прав	К…ц,? Ваљево*	Дакић Милош	туберкулоза	6.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
159	4 г	прав	Подроманија, Рогатица	Ђикић Милка	катар црева	6.2.1915.	Ж	дете	отац Јован, мајка Василија Јанковић
160	33 г	прав	Градишка, Вукови?, Босна	Филиповић Јово	?	6.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, троје деце
161	25 г	прав	Степојевац, Београд	Јоковић Драгољуб	дизентерија	6.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
162	35 г	прав	Бо…?, Београд*	Јовановић Станимир	дизентерија	6.2.1915.	М	земљорадник	ожењен
163	36 г	прав	. …ина?, Шабац*	Јовановић Васа	дизентерија	6.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, троје деце
164	35 г	прав	Совљак, Ваљево	Којић Светозар	дизентерија	6.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, троје деце
165	51 г	прав	Трлић, Ваљево	Лазић Војислав	?	6.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, седморо деце
166	60 г	прав	?	Драгић Ми(ј)атовић	?	6.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, петоро деце
167	50 г	прав	Новаци, Ваљево	Михајловић Драгомир	?	6.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, петоро деце
168	39 г	прав	Ратари, Подриње, Србија*	Милић Драгомир	дизентерија	6.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, петоро деце
169	63 г	прав	Трлић, Ваљево	Милић Велисав	?	6.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, петоро деце
170	27 г	прав	Билећа, Босна	Миличевић Гашо	туберкулоза	6.2.1915.	М	земљорадник	ожењен

Редни број	Старост	Веристовест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
171	36 г	прав	Степојевац, Београд	Милковић Јеремија	?	6.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, троје деце
172	50 г	прав	Ваљево, Србија	Миловановић Радован	упала плућа	6.2.1915.	М	земљорадник	отац једног детета
173	16 г	прав	Дудовица, Београд	Нинковић Милорад	туберкулоза	6.2.1915.	М	земљорадник	неожењен, отац Живојин, мајка Милица
174	8 г	прав	Дзимрије, Рогатица*	Пајић Петра	катар црева	6.2.1915.	Ж	дете	отац Сима, мајка Јања Митровић
175	23 г	прав	…?, Ваљево*	Пауновић Момир	дизентерија	6.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, отац Милош, мајка Драгиња
176	65 г	прав	Слатина, Београд	Петровић Живота	?	6.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, троје деце
177	50 г	прав	Звиздар, Ваљево	Радовановић Лазар	дизентерија	6.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, четворо деце
178	18 г	прав	Шопић, Београд	Радовановић Радомир	дизентерија	6.2.1915.	М	земљорадник	неожењен, отац Живан, мајка Јелена
179	60 г	прав	Великоцрљани, Београд*	Радовановић Светозар	?	6.2.1915.	М	земљорадник	ожењен
180	17 г	прав	Лончаник, Шабац	Радовић Живорад	туберкулоза	6.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
181	27 г	прав	Пров?, Шабац*	Рашковић Петар	дизентерија	6.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, троје деце
182	18 г	прав	Клење, Подриње, Србија*	Савић Борис(л)ав	ТБЦ	6.2.1915.	М	земљорадник	неожењен. отац Марко, мајка Милица
183	51 г	прав	Прилике?, Ваљево*	Савић Мирко	ТБЦ	6.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, четворо деце
184	17 г	прав	Дубочица, Љубиње, Босна	Сорајић Бранко	туберкулоза	6.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
185	65 г	прав	..букова..?, Ваљево*	Срећковић Илија	?	6.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, петоро деце

Редни број	Старост	Верисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
186	23 г	прав	Стубленица, Ваљево	Стаменовић Радосав	ТБЦ	6.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, једно дете
187	50 г	прав	Т..бо.. ље?, Подриње, Србија*	Станојевић Михајло	исцрпљеност	6.2.1915.	М	земљорадник	/
188	49 г	прав	Велико Црљени, Београд*	Стојадиновић Сава	дизентерија	6.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, четворо деце
189	54 г	прав	Велико Црљени, Београд*	Стојановић Панта	ТБЦ	6.2.1915.	М	земљорадник	ожењен
190	44 г	прав	… ?-Бор..?, Београд	Танасковић Радоје	упала плућа	6.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, шесто-ро деце
191	2 г	прав	Педисе?, Рогатица, Босна*	Панић Петко	катар црева	6.2.1915.	М	дете	отац Перо, мајка Милка Мирковић
192	50 г	прав	…овац?, Београд	Живковић Драгутин	ТБЦ	6.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, двоје деце
193	60 г	прав	Совљак, Ваљево	Драгић Мијатовић	/	6.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, петоро деце
194	62 г	прав	Непричава, Ваљево	Аничић Живко	/	7.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, петоро деце
195	16 г	прав	Јабучје, Ваљево	Бајић Живорад	/	7.2.1915.	М	земљорадник	отац умро, мајка Јелена
196	2 г	прав	Подроманија, Рогатица	Ђокић Ружа	/	7.2.1915.	Ж	дете	мајка Спасенија Косовић
197	16 г	прав	Шопић, Београд	Ђурђевић Михајло	/	7.2.1915.	М	земљорадник	отац Милутин, мајка Марија
198	45 г	прав	Пироман, Ваљево	Илић Милорад	/	7.2.1915.	М	земљорадник	троје деце
199	16 г	прав	Јабучје, Ваљево	Јефтић Живорад	/	7.2.1915.	М	земљорадник	неожењен. отац умро, мајка Драгиња
200	31 г	прав	Нови, Босна	Карановић Светозар	упала плућа	7.2.1915.	М	свештеник	удовац, троје деце
201	5 г	прав	Добреља, Гацко	Ковачевић Госпава	/	7.2.1915.	Ж	дете	мајка Стана Мирковић

Редни број	Старост	Веристовест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
202	51 г	прав	Црвена Јабука, Ваљево	Кузмановић Иван	/	7.2.1915.	М	земљорадник	неожењен, двоје деце
203	18 г	прав	Вранић, Београд	Лазић Спасоје	/	7.2.1915.	М	земљорадник	отац Трифун, мајка Петрија
204	60 г	прав	Скобаљ, Ваљево	Марковић Милоје	/	7.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, једно дете
205	25 г	прав	Котешица, Ваљево	Мијатовић Светозар	/	7.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, двоје деце
206	31 г	прав	Слатина, Београд*	Милановић Милован	/	7.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
207	36 г	прав	Доњи Мушић, Ваљево	Обренић Војислав	/	7.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, двоје деце
208	60 г	прав	Степојевац, Београд	Петровић Благоје	/	7.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, петоро деце
209	14 г	прав	Непричава, Ваљево	Срећковић Стеван	/	7.2.1915.	М	дете	родитељи умрли
210	18 г	прав	Вукићевица, Ваљево	Становић Милорад	/	7.2.1915.	М	земљорадник	неожењен, отац Милован, мајка Станија
211	62 г	прав	Вировац, Ваљево	Стојановић Светозар	/	7.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, двоје деце
212	19 г	прав	Вукићевица, Ваљево	Тодоровић Веселин	/	7.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
213	45 г	прав	Петка, Београд	Томанић Светозар	/	7.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, шесторо деце
214	18 г	прав	Богатић, Ваљево	Циганић Сава	/	7.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
215	40 г	прав	Мељак, Београд	Борисављевић Петар	упала плућа	8.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, три сина
216	61 г	прав	Дивци, Ваљево	Драгић Пешић	?	8.2.1915.	М	земљорадник	троје деце
217	1 г	прав	Михољаце, Гацко*	Ћеранић Љубија	ентеритис	8.2.1915.	Ж	дете	отац Благоје, Ђурђа Глоговац

Редни број	Старост	Веристовест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
218	27 г	прав	Кленак, Срем, Рума	Егић Милош	туберкулоза	8.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
219	55 г	прав	Текериш, Подриње, Србија	Ивановић Ђорђе	дизентерија	8.2.1915.	М	земљорадник	удовац
220	20 г	прав	Сребреница-Радошевић	Јаковљевић Петар	туберкулоза	8.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
221	19 г	прав	Вранић, Београд	Јојић Марко	дизентерија	8.2.1915.	М	земљорадник	неожењен, отац Миладин, мајка Радојка
222	62 г	прав	Лајковац, Београд*	Јовановић Живко	?	8.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, једно дете
223	19 г	прав	Липница, Подриње, Србија	Јовановић Цветко	туберкулоза	8.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
224	56 г	прав	Бањани, Ваљево	Кесеровић Љубомир	?	8.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, једно дете
225	36 г	прав	Кот...(Котар).? Рогатица	Клепић Раде	туберкулоза	8.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
226	18 г	прав	Паљуви, Ваљево	Косанић Радомир	дизентерија	8.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
227	24 г	прав	Богдановица, Ваљево	Лекић Љубомир	туберкулоза	8.2.1915.	М	земљорадник	? једно дете
228	7 г	прав	Котар, Рогатица	Лугоња Милош	катар црева	8.2.1915.	М	дете	отац Синиша, мајка Стана
229	20 г	прав	Мушић, Ваљево	Марчевић Адам	дизентерија	8.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, једно дете
230	32 г	прав	Кожуар, Ваљево	Маринковић Марко	тифус	8.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, двоје деце
231	50 г	прав	Лајковац, Ваљево	Павловић Филип	дизентерија	8.2.1915.	М	земљорадник	ожењен
232	60 г	прав	Стрмово, Београд	Па(у)новић Светозар	/	8.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, шесторо деце
233	35 г	прав	Стрмово, Београд	Петровић Илија	дизентерија	8.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, троје деце

Редни број	Старост	Веристовест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
234	62 г	прав	Вреоци, Београд	Саватијевић Панта	?	8.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, петоро деце
235	58 г	прав	Црљени, Београд	Степановић Милан	тифус	8.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, седморо деце
236	18 г	прав	Вранић, Београд	Стевановић Владимир	дизентерија	8.2.1915.	М	земљорадник	отац Драгутин, мајка Ран…
237	25 г	прав	Тврдојевац, Ваљево	Стојановић Чедомир	дизентерија	8.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
238	54 г	прав	Ви…, Ваљево*	Васић Драгомир	туберкулоза	8.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, једно дете
239	20 г	прав	Ко…?, Ваљево*	Живановић Света	туберкулоза	8.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
240	18 г	прав	Вранић, Београд	Бабић Радоје	дизентерија	9.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
241	2 г	прав	Михољац, Гацко*	Ђеранић Мара	ентеритис	9.2.1915.	Ж	дете	отац Ђука, мајка Ђука
242	60 г	прав	Слатина, Београд	Дамјановић Илија	?	9.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, двоје деце
243	18 г	прав	Табановић, Ваљево	Гајић Раденко	туберкулоза	9.2.1915.	М	земљорадник	неожењен, отац Милан, мајка Г…
244	27 г	прав	Степање, Ваљево	Гавриловић П…?	/	9.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
245	50 г	прав	Суво..?, Ваљево*	Ђукић Радивој	туберкулоза	9.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, без деце
246	35 г	прав	Лозница, Подриње	Максимовић Драго	дизентерија	9.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
247	40 г	прав	Барзиловица, Београд	Маринковић Милинко	дизентерија	9.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, двоје деце
248	25 г	прав	Кожуар, Ваљево	Маринковић Данило	дизентерија	9.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
249	62 г	прав	Велико Црљени, Београд	Маринковић Јовица	?	9.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, осморо деце

Редни број	Старост	Веристовест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
250	16 г	прав	Јабучје, Ваљево	Милутиновић Лазар	дизентерија	9.2.1915.	М	земљорадник	неожењен, отац Филип мајка Генадија
251	51 г	прав	Непричава, Ваљево	Недељковић Велимир	дизентерија	9.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, троје деце
252	50 г	прав	Караница, Подриње, Србија	Несторовић Цветко	дизентерија	9.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, четворо деце
253	10 г	прав	Со..ловић ?, Рогатица*	П(Г)ајић Јованка	туберкулоза	9.2.1915.	Ж	дете	отац Милија, мајка Ђука
254	60 г	прав	Совљак, Ваљево	Пантић Сима	дизентерија	9.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, шесторо деце
255	45 г	прав	Дреновац, Подрињски, Србија	Петровић Милутин	дизентерија	9.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, петоро деце
256	18 г	прав	Билећа, Херцеговина	Попадић Ђуро	туберкулоза	9.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
257	15 г	прав	Кнежевићи, Ваљево	Ранковић Милутин	дизентерија	9.2.1915.	М	земљорадник	отац- умро, мајка Драгиња
258	50 г	прав	Скела, Ваљево	Тасић (Јосић) Милисав (Хранислав)?	дизентерија	9.2.1915.	М	земљорадник	седморо деце
259	18 г	прав	Мачва, Србија	Живковић Остоја	дизентерија	9.2.1915.	М	земљорадник	отац Војислав, мајка Анђела
260	55 г	прав	Трлић, Ваљево	Ацковић Милисав	црвени ветар	10.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, двоје деце
261	8 г	прав	Балтићи, Рогатица	Батенић Златана	ентеритис	10.2.1915.	Ж	дете	/
262	60 г	прав	Совљак, Ваљево	Давидовић Живојин	?	10.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, петоро деце
263	16 г	прав	Корито, Билећа, Херцеговина	Денда Ђуро	туберкулоза	10.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
264	55 г	прав	М…? Ваљево	Филиповић Лазар	?	10.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, четворо деце

Редни број	Старост	Веристовест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
265	16 г	прав	Дуб…ица?, Београд*	Гаић Велимир	дизентерија	10.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
266	22 г	прав	Чем…?, Високо, Босна*	Ђурић Богдан	шарлах	10.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
267	18 г	прав	Бан..?., Ваљево*	Илић Љубосав	туберкулоза	10.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
268	55 г	прав	Сребреница, Босна	Јанковић Михајло	плеуритис	10.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, петоро деце
269	19 г	прав	Шабац, Србија	Јелић Милан	туберкулоза	10.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
270	36 г	прав	Лешница, Шабац	Јовановић Недељко	дизентерија	10.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, троје деце
271	35 г	прав	Бањани, Ваљево	Комадиновић Петар	дизентерија	10.2.1915.	М	земљорадник	ожењен
272	25 г	прав	…?, Требиње*	Ковачевић Спасоје	туберкулоза	10.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
273	16 г	прав	Санковић, Подриње, Србија	Марковић Милко	туберкулоза	10.2.1915.	М	земљорадник	неожењен, отац Милорад, мајка Милена
274	50 г	прав	Вреоци, Београд	Мандић Петар	дизентерија	10.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, седморо деце
275	60 г	прав	Петка, Београд	Марковић Миленко	?	10.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, петоро деце
276	15 г	прав	..овац ?, Ваљево*	Маринковић Милан	туберкулоза	10.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
277	17 г	прав	Скела, Ваљево	Николић Богољуб	дизентерија	10.2.1915.	М	земљорадник	отац Негован ? мајка Симка
278	17 г	прав	Вукићевица, Ваљево	Нинковић Маринко	туберкулоза	10.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
279	25 г	прав	Зворник, П…?, Босна*	Пер(ј)ић ? Илија	дизентерија	10.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, троје деце
280	44 г	прав	Стрмово, Ваљево	Ранковић Драгутин	дизентерија	10.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, шесторо деце

Редни број	Старост	Веристовест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
281	40 г	прав	Осатице, Сребреница	Ракић Арсен	богиње	10.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
282	15 г	прав	С…?, Београд*	Шарић Љубисав	дизентерија	10.2.1915.	М	земљорадник	неожењен, отац Иван, мајка Станија
283	18 г	прав	Дрен, Београд	Спасојевић Младен	менингитис	10.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
284	65 г	прав	Кацевац, Зворник, Босна	Старевић Јефта	упала плућа	10.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, четворо деце
285	19 г	прав	Паљуви, Ваљево	Томић Милован	туберкулоза	10.2.1915.	М	земљорадник	неожењен, отац Миливој, мајка умрла
286	45 г	прав	Богдановићи, Србија*	Васић Милан	упала плућа	10.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, петоро деце
287	26 г	прав	Слатина, Београд	Дамјановић Милоје	дизентерија	11.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
288	5 г	прав	Грбићи, Рогатица	Стака Ђерић	катар црева	11.2.1915.	Ж	дете	отац Весо, мајка Јока
289	52 г	прав	Сребреница, Босна	Никола Филиповић	плеуритис	11.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, једно дете
290	52 г	прав	Трлић, Ваљево	Ђурић Ђуран	дизентерија	11.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, двоје деце
291	19 г	прав	Врело, Ваљево	Иванић ? (Ивановић) Душан	дизентерија	11.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
292	37 г	прав	Завлака, Београд	Јеремић Милан	дизентерија	11.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, двоје деце
293	18 г	прав	Пепељевац, Ваљево	Јовић Живан	туберкулоза	11.2.1915.	М	земљорадник	неожењен, отац Митар, мајка Јелена
294	55 г	прав	Шар(б)ани?, Ваљево*	Јовић Никола	?	11.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, петоро деце
295	18 г	прав	Степојевац, Београд	Јовановић Миливој	?	11.2.1915.	М	земљорадник	неожењен

Редни број	Старост	Веристовест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
296	50 г	прав	?	Лукић Живан	туберкулоза	11.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, седморо деце
297	15 г	прав	Зајача, Ваљево	Матић Милица	туберкулоза	11.2.1915.	Ж	дете	/
298	45 г	прав	Вукићевица, Ваљево	Марковић Милутин	дизентерија	11.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, петоро деце
299	38 г	прав	Словац, Ваљево	Марковић Љубисав	тифус	11.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, петоро деце
300	18 г	прав	Слепчевић, Подриње, Србија	Марковић Љубинко	туберкулоза	11.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
301	14 г	прав	Трлић, Ваљево	Марић Радомир	дизентерија	11.2.1915.	М	земљорадник	неожењен, отац Михајло, мајка Марија
302	29 г	прав	Звиздар, Ваљево	Михајловић Борисав	туберкулоза	11.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, једно дете
303	14 г	прав	Срнићи ?, срез Колубарски*	Миловановић Драгомир	стомачни тифус	11.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
304	50 г	прав	Гуњевац, Ваљево	Митровић Секула	дизентерија	11.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, двоје деце
305	53 г	прав	Кацевац, Зворник	Петровић Стево	упала плућа	11.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
306	17 г	прав	Стублине, Ваљево	Петровић Радосав	дизентерија	11.2.1915.	М	земљорадник	неожењен, родитељи умрли
307	18 г	прав	Таково, Ваљево*	Петковић Светко	дизентерија	11.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
308	60 г	прав	Таково, Ваљево*	Радијовић Милосав	?	11.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, шесторо деце
309	17 г	прав	Шарбани, Ваљево*	Ранковић Душан	дизентерија	11.2.1915.	М	земљорадник	неожењен, отац Милан, мајка Даница
310	50 г	прав	Тврдојевац, Ваљево	Ранковић Нешко?	дизентерија	11.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, петоро деце
311	30 г	прав	Избличиновица, ? Подриње	Солитић? (Галетић) Владимир	дизентерија	11.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, троје деце

Редни број	Старост	Веристовест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
312	52 г	прав	Доњи Влајковац, Србија	Стојановић Богосав	ТБЦ	11.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, троје деце
313	42 г	прав	Стублине, Ваљево	Томић Љубомир	реуматизам	11.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, троје деце
314	30 г	прав	Табановић, Вањево	Туфегџић Аврам	дизентерија	11.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, двоје деце
315	18 г	прав	Липолист, Шабац	Вујанић Божидар	дизентерија	11.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
316	19 г	прав	Текериш, Подриње	Живорад Андрејевић	туберкулоза	12.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
317	55 г	прав	Шушњар, Београд	Арсеновић Благоје	?	12.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, четворо деце
318	30 г	прав	Фоча, Босна	Аврам? Јоко	туберкулоза	12.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
319	4 г	прав	Арад, Румунија	Черић Милева	ентеритис	12.2.1915.	Ж	дете	отац Митар, мајка Госпава Миленковић
320	50 г	прав	Чајниче, Босна	Червеш ? Василије	дизентерија	12.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, петоро деце
321	35 г	прав	Радљево, Ваљево	Дамјановић Живко	дизентерија	12.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, троје деце
322	51 г	прав	Шеварице, Подриње	Спас… ? Драгутиновић	дизентерија	12.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, петоро деце
323	75 г	прав	Карина, Сребреница	Филиповић Урош	?	12.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, троје деце
324	60 г	прав	Буковац, Ваљево	Гајић Андријана	?	12.2.1915.	Ж	земљорадник	неудата
325	17 г	прав	Дамје,,,чић?, Ваљево*	Грбић Светолик	тифус	12.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
326	60 г	прав	Дрен, Ваљево	Јанковић Радован	?	12.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, двоје деце
327	40 г	прав	Гуњевац, Ваљево	Јеличић Светозар	богиње	12.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, двоје деце

Редни број	Старост	Веристовест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
328	40 г	прав	Мељак, Београд	Јојић Светозар	?	12.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, четворо деце
329	48 г	прав	Пасковац, Подриње, Србија	Јовановић Дамјан	дизентерија	12.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, четворо деце
330	65 г	прав	Лајковац, Београд	Јовановић Обрад	?	12.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, троје деце
331	18 г	прав	Фоча, Босна	Василије Калајџић	ТБЦ	12.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
332	18 г	прав	Вр..ци?, Београд*	Лукић Ненад	ТБЦ	12.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
333	17 г	прав	Т…?, Ваљево*	Максимовић Милорад	дизентерија	12.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
334	15 г	прав	Мургаш, Ваљево	Маринковић Душан	дизентерија	12.2.1915.	М	земљорадник	неожењен, отац Милоје, мајка Меланија
335	60 г	прав	Ко..ри,? Сребреница*	Марковић Дамјан	?	12.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, седморо деце
336	35 г	прав	Совљак, Ваљево	Марковић Сава	дизентерија	12.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, петоро деце
337	19 г	прав	Јошева, Ваљево	Марковић Живојин	дизентерија	12.2.1915.	М	земљорадник	неожењен, отац Крстивој, мајка Милева
338	17 г	прав	Шопић, Београд	Милошевић Милорад	дизентерија	12.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
339	56 г	прав	С.… ?, Београд*	Обрадовић Јеремија	?	12.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, четворо деце
340	18 г	прав	Рађево, Ваљево*	Петровић Драгослав	дизентерија	12.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
341	35 г	прав	Паљуви, Ваљево	Поповић Војислав	дизентерија	12.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, двоје деце
342	18 г	прав	Лајковац, Ваљево	Ракић Чедомир	туберкулоза	12.2.1915.	М	земљорадник	неожењен ?
343	32 г	прав	Гуњевац, Ваљево	Станојевић Коста	упала плућа	12.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, троје деце

Редни број	Старост	Веристовест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
344	16 г	прав	Мељак, Београд	Васић Милутин	туберкулоза	12.2.1915.	М	земљорадник	неожењен, родитељи умрли
345	36 г	прав	Сарајево, Босна	Вуковић Ристо	плеуритис	12.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, троје деце
346	33 Г	прав	Горње Недељице, Подриње	Божић Миливој	дизентерија	13.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, двоје деце
347	40 г	прав	Медошевац, Београд	Илић Маринко	?	13.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, четворо деце
348	18 г	прав	Стубленица, Ваљево	Јеленић Живорад	туберкулоза	13.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
349	45 г	прав	Грмљани, Љубиње*	Курилић Ђуро	ентеритис	13.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, двоје деце
350	17 г	прав	Лукавица, Београд	Костић Чедомир	туберкулоза	13.2.1915.	М	земљорадник	неожењен, о. умро, м. Илинка
351	17 г	прав	Бајевац, Ваљево	Ненадовић Марко	дизентерија	13.2.1915.	М	земљорадник	неожењен, мајка Ивана
352	18 г	прав	Лозница, Подриње	Николић Михајло	туберкулоза	13.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
353	65 г	прав	Веселиновац, Ваљево	Максимовић Ранисав	старост	13.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, петоро деце
354	56 г	прав	Вранић, Београд	Маринковић Љубомир	стомачни тифус	13.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, петоро деце
355	17 г	прав	Јунковци, Подриње, Србија*	Маринковић Владимир	дизентерија	13.2.1915.	М	земљорадник	неожењен, мајка Павла
356	22 г	прав	Степојевац, Београд	Митић Деспот	туберкулоза	13.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
357	55 г	прав	Непричава, Ваљево	Петровић Обрад	упала плућа	13.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, седморо деце
358	31 г	прав	Доњи Влајковац, Ваљево	Радић Живојин	стомачни тифус	13.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, двоје деце
359	18 г	прав	Тврдојевац, Ваљево	Ранковић Богољуб	туберкулоза	13.2.1915.	М	земљорадник	неожењен

Редни број	Старост	Веристовест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
360	18 г	прав	Билећа, Херцеговина	Салатић Гашо	туберкулоза	13.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
361	6 г	прав	Соколовићи, Рогатица, Босна	Свијетић Ристо	туберкулоза	13.2.1915.	М	дете	отац Владимир, мајка Петровић
362	33 г	прав	Калиновик, Фоча, Босна*	Скиркар? Тодор	туберкулоза	13.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, једно дете
363	60 г	прав	Вранић, Београд	Стојковић Милосав	дизентерија	13.2.1915.	М	земљорадник	ожењен
364	32 г	прав	Билећа, Босна	Денда Томо	упала плућа	13.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
365	42 г	прав	Моско, Билећа, Босна	Бутулија Васо	туберкулоза	13.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, троје деце
366	38 г	прав	Билећа, БХ	Вујевић Јовиша	туберкулоза	13.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, једно дете
367	38 г	прав	Сребреница, Босна	Вуковић Рако	црвени ветар	13.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
368	26 г	прав	Бањани, Ваљево	Живановић Павле	дизентерија	13.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, једно дете
369	60 г	прав	Старчево, Ваљево*	Живановић Петар	?	13.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, шесторо деце
370	42 г	прав	Билећа, Херцеговина	Глоговац Ђуран	шарлах	14.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
371	62 г	прав	Зајача, Јадарски срез, Србија	Ђурић Аксентије	?	14.2.1915.	М	земљорадник	ожењен
372	18 г	прав	Вранић, Београд	Јакшић Милутин	дизентерија	14.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
373	20 г	прав	Памбуковица, Ваљево	Јосић Драгомир	ТБЦ	14.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
374	55 г	прав	Гацко, Хецеговина	Конкора Илија	упала пл. марамице	14.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
375	50 г	прав	Доњи Мусићи, Колубара	Обренић Светозар	дизентерија	14.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, троје деце
376	25 г	прав	Совљак, Ваљево	Ранковић Милан	туберкулоза	14.2.1915.	М	земљорадник	неожењен

Редни број	Старост	Веристовест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
377	60 г	прав	Соколац, Рогатица	Савић Јово	туберкулоза	14.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, седморо деце
378	66 г	прав	Слатина, Београд	Савковић Илија	дизентерија	14.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, петоро деце
379	58 г	прав	Пађени, Билећа, Босна	Вукеља Вукоје	?	14.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, четворо деце
380	47 г	прав	Дудовица, Београд	Ђорђић Велимир	туберкулоза	15.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, троје деце
381	55 г	прав	Петка, Београд	Ивановић Драгомир	стомачни тифус	15.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, четвородеце
382	18 г	прав	Шопић, Београд	Јовановић Александар	дизентерија	15.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
383	60 г	прав	Топлица, Сребреница, Босна	Јовичић Радован	старост	15.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
384	50 г	прав	Завлака, Подриње, Србија	Лукић Обрад	упала плућа	15.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, седморо деце
385	53 г	прав	Гуњак?, Подриње, Србија*	Младеновић Аксентије	туберкулоза	15.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, троје деце
386	60 г	прав	Коренита, Подриње, Србија*	Несторовић Никола	?	15.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, четворо деце
387	41 г	прав	Белотић, Мачва	Рогић Милан	богиње	15.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, троје деце
388	64 г	прав	Непричава, Ваљево	Гавриловић Михајло	ендокардитис	16.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, шесторо деце
389	45 г	прав	Прњавор, Прњавор, Босна	Калаба Васо(а)	упала пл. марамице	16.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, троје деце
390	20 г	прав	Вишеград, Босна	Кузмановић Јаков	туберкулоза	16.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
391	58 г	прав	Кожуар, Ваљево	Лукић Велимир	упала плућа	16.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, шесторо деце
392	43 г	прав	Котари?, Сребреница*	Маричић Никола	туберкулоза	16.2.1915.	М	земљорадник	ожењен

Редни број	Старост	Веристовест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
393	17 г	прав	Рибарица, Подриње, Србија	Матић Цветко	тифус	16.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
394	16 г	прав	Фоча, Босна	Милетић Милан	туберкулоза	16.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
395	16 г	прав	Клење, Подриње, Србија	Остојић Марко	туберкулоза	16.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
396	25 г	прав	Соколово, Посавина, Србија	Радосављевић Драгутин	туберкулоза	16.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
397	6 г	прав	Закомо, Рогатица, Босна	Сајић Милорад	ентеритис	16.2.1915.	М	дете	отац Михајло, Мати Даница
398	24 г	прав	Бајина Башта, Рачански, Србија	Савић Михајло	туберкулоза	16.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
399	16 г	прав	Вранић, Посавски, Србија	Тодоровић Богосав	дизентерија	16.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
400	55 г	прав	Стрмово, Ваљево	Живановић Димитрије	?	16.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, петоро деце
401	48 г	прав	Стара Пазова, Буковце?, Срем*	Живковић Тодор	дизентерија	16.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, троје деце
402	18 г	прав	Текериш, Шабац	Миливој Андрић	тифус	17.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
403	61 г	прав	Совљак, Ваљево	Ђурић Живојин	упала плућа	17.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, петоро деце
404	7 г	прав	Бороска?, Рогатица, БХ*	Ђерић Стана	туберкулоза	17.2.1915.	Ж	дете	/
405	24 г	прав	Високо, Чемерица, БХ*	Ђурђић Марко	туберкулоза	17.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
406	59 г	прав	Степојевац, Београд	Лесендрић Иван(Јован)*	?	17.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, шесторо деце
407	49 г	прав	Тврдојевац, Ваљево	Марковић Јован	упала плућа	17.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, седморо деце
408	18 г	прав	Велико поље, Ваљево	Михајловић Никола	тифус	17.2.1915.	М	земљорадник	неожењен

Редни број	Старост	Веристовест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
409	15 г	прав	Совљак, Ваљево	Мијатовић Сретен	тифус	17.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
410	18 г	прав	Рајковац?, Београд*	Радовановић Триша	ТБЦ	17.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
411	35 г	прав	Стрмово, Ваљево	Ранковић Живојин	?	17.2.1915.	М	земљорадник	удовац
412	17 г	прав	Бијељани, Билећа	Шаренац Петар	туберкулоза	17.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
413	67 г	прав	Габела, Столац,БХ	Зечевић Марко	?	17.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, шесторо деце
414	18 г	прав	Звечка, Ваљево	Шишић Љубомир	дизентерија	17.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
415	50 г	прав	Суво село, Ваљево*	Стојадиновић Алекса	упала плућа	17.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, троје деце
416	15 г	прав	Петка, Београд	Трифуновић Рајко	туберкулоза	17.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
417	40 г	прав	Сремска Митровица	Влајковић Павле	упала плућа	17.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
418	17 г	прав	Велико Црљени	Живановић Драгомир	ендокардитис	17.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
419	55 г	прав	Сребреница	Аврамовић Љубомир	шарлах	18.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, двоје деце
420	60 г	прав	Кр..ло?, Шабац*	Болешевић Иван	?	18.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, десеторо деце
421	50 г	прав	Лозница, Ваљево	Човић Јосиф	упала поребрице	18.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, једно дете
422	55 г	прав	Главичице, Зворник, Босна	Гаврић Гавро	дизентерија	18.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, троје деце
423	23 г	прав	Дражево, Фоча, Босна	Врана Глишо	туберкулоза	18.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
424	50 г	прав	Соколовићи, Рогатица,БХ	Ђерић Ружа	дизентерија	18.2.1915.	Ж	/	
425	55 г	прав	Врховине, Тамнава.Срб*	Иконић Бошко	тифус	18.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, шесторо деце

Редни број	Старост	Верисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
426	65 г	прав	Велико Црљени, Колубара	Матић Милутин	дизентерија	18.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, шесторо деце
427	37 г	прав	Дудовица, Колубара.Срб	Матковић Војислав	упала плућа	18.2.1915.	М	земљорадник	ожењен
428	33 г	прав	Билећа-Чепелице, Билећа	Леро Милован	шарлах	18.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, троје деце
429	25 г	прав	Богатић, Подриње, Срб	Николић Никола	туберкулоза	18.2.1915.	М	музичар, циганин	ожењен
430	18 г	прав	Паљуви, Ваљево	Николић Станимир	дизентерија	18.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
431	58 г	прав	Грмљани, Љубиње, Херцеговина	Пјанић Живко	ентеритис	18.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, четворо деце
432	19 г	прав	Липолист, Подриње, Срб	Вујалић (Вујанић?) Милован	ТБЦ	18.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
433	60 г	прав	Грбавци, Градишка, БХ	Зрнић Остоја	?	18.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, четворо деце
434	37 г	прав	Село М..чи?, Вишеград, Босна*	Богдановић Мићо	упала плућа	19.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
435	45 г	прав	Моско, Билећа, Босна	Буд(т?)улија Јоко	упала плућа	19.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
436	18 г	прав	Клење, Мачва, СРБ	Ерцеговчевић Милорад	туберкулоза	19.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
437	18 г	прав	Рогатица, Босна	Ђерић Милован	плеуритис	19.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
438	23 г	прав	Грбићи, Рогатица, Босна	Ђерић Радован	туберкулоза	19.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
439	16 г	прав	Мургаш, Тамнава, СРБ	Јовановић Ранислав	упала плућа	19.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
440	55 г	прав	Смртићи, Прњавор, Босна*	Милинковић Станко	туберкулоза	19.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, двоје деце

Редни број	Старост	Веристовест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
441	75 г	прав	Требиње, Загора, Босна*	Петровић Ђуро	стомачни тифус	19.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, петоро деце
442	18 г	прав	Шопић, Београд	Симић Вићентије	тифус	19.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
443	15 г	прав	Шопић, Београд	Тодосијевић Милорад	сепса	19.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
444	50 г	прав	Дубље, Подрињски, Срб*	Веселић Иван	тифус	19.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, троје деце
445	20 г	прав	Невесиње, Прковићи, БХ	Вујчић Милош	туберкулоза	19.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
446	19 г	прав	Стублине, Ваљево,	Волгић ? Иван	дизентерија	19.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
447	50 г	прав	Трлић, Ваљево	Вукотић Милисав	?	19.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, четворо деце
448	62 г	прав	Степојевац, Београд	Бошковић Милан	?	20.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, двоје деце
449	55 г	прав	Борја, Фоча, Босна	Бундић Гавро	упала плућа	20.2.1915.	М	земљорадник	ожењен
450	65 г	прав	Комирић, Шабац	Глочовић Милан	дизентерија	20.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, шесторо деце
451	18 г	прав	Врело, Тамнава	Јаковљевић Ранислав	дизентерија	20.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
452	31 г	прав	Ходбина, Мостар, Босна	Кнежић Душан	туберкулоза	20.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
453	17 г	прав	В…ц? Шабац*	Лазаревић Радован	?	20.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
454	39 г	прав	Кожуар, Тамнава	Недељковић Станко	дизентерија	20.2.1915.	М	земљорадник	ожењен
455	38 г	прав	Шопић, Београд	Павловић Божидар	тифус	20.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, седморо деце
456	56 г	прав	Стубица, Београд	Павловић Будимир	туберкулоза	20.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, троје деце

Редни број	Старост	Веристовест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
457	61 г	прав	Помијача, Шабац	Петровић Ђурађ	исцрпљеност	20.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, троје деце
458	61 г	прав	Букор, Шабац	Петровић Срећко	упала плућа	20.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, троје деце
459	70 г	прав	Г.њеви..?, Фоча, Босна*	Пиано Ристо	старост	20.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, четворо деце
460	75 г	прав	Челебићи, Коњиц, Херцеговина	Сарајлић Мара	старост	20.2.1915.	Ж	земљорадник	/
461	24 г	прав	Градац, Коњиц, Херцеговина	Савић Ристо	ТБЦ костију	20.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
462	18 г	прав	Шопић, Београд	Симић Вићентије	тифус	20.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
463	16 г	прав	Совљак, Ваљево	Ступар Радован	туберкулоза	20.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
464	35 г	прав	Совљак, Ваљево	Тадић Сима	запаљење плућа	20.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, четворо деце
465	67 г	прав	Баљке, Билећа, Босна*	Ждрале Андрија	старост	20.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, деветоро деце
466	60 г	прав	Бјељина, Бјељина, БХ	Бошковић Јоко	упала плућа	21.2.1915.	М	Молер	ожењен, једно дете
467	5 г	прав	Подроманија, Рогатица, БХ	Ђукић Вукосава	?	21.2.1915.	Ж	дете	мајка Веселија Ђукић
468	68 г	прав	Непричава, Ваљево	Ковачевић Сретен	дизентерија	21.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, петоро деце
469	42 г	прав	Мраково, БХ*	Лаић Симо	ТБЦ костију	21.2.1915.	М	земљорадник	ожењен
470	55 г	прав	Пур.ћ., Ваљево*	Максимовић Марко	запаљење плућа	21.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, седморо деце
471	30 г	прав	Степојевац, Посавина,Срб	Марковић Симеон	дизентерија	21.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, једно дете
472	63 г	прав	Врело, Посавина, Срб	Матејић Спасоје	стомачни тифус	21.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, једно дете

Редни број	Старост	Веристовест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
473	21 г	прав	Трбосиље, Подриње, Срб	Матић Глигорије	упала плућа	21.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, троје деце
474	20 г	прав	Кленак, Рума	Миражић? Игњат	туберкулоза	21.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
475	18 г	прав	Вранић, Посавина, Срб	Митровић Боривој	упала плућа	21.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
476	35 г	прав	Скугрићи, Градачац, БХ*	Митровић Милан	инфаркт	21.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, троје деце
477	60 г	прав	Гор. Мушићи, Ваљево	Петровић Радован	дизентерија	21.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, једно дете
478	54 г	прав	Соколац, Рогатица, БХ	Радић Стево	стомачни тифус	21.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, петоро деце
479	18 г	прав	Бела Река, Подриње*	Радојчић Живан	стомачни тифус	21.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
480	55 г	прав	Вреоци, Колубара	Радовановић Матија	упала плућа	21.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, троје деце
481	55 г	прав	Клинци, Ваљево	Рашковић Танасија	дизентерија	21.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, једно дете
482	50 г	прав	Топлица, Сребреница, БХ	Вуковић Тодор	туберкулоза	21.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, петоро деце
483	18 г	прав	Грбић, Рогатица, БХ	Ђерић Ристо	стомачни тифус	22.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
484	5 г	прав	Булоци?, Сарајево*	Јефтић Мара	катар црева	22.2.1915.	Ж	дете	/
485	22 г	прав	Лукавица, Колубара, Срб*	Костић Танасије	стомачна ТБЦ	22.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, двоје деце
486	18 г	прав	Трлић, Ваљево	Манојловић Новак	стомачни тифус	22.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
487	40г	прав	Словац, Ваљево. Срб*	Марковић Љубосав	дизентерија	22.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, седморо деце
488	51 г	прав	Вреоци, Колубара	Митровић Радован	?	22.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, шесторо деце
489	17 г	прав	Трбушац, Подриње, Срб	Сиљковић Борисав	упала плућа	22.2.1915.	М	земљорадник	неожењен

Редни број	Старост	Веристовест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
490	56 г	прав	Вреоци, Колубара	Веселиновић Гавро(?)	дизентерија	22.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, четворо деце
491	18 г	прав	Рајковићи, Фоча	Врећо Видоје	ТБЦ	22.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
492	20 г	прав	Бањани, Билећа, БХ	Вукоје Станиша	ТБЦ	22.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
493	54 г	прав	Помијача, Подриње	Драгић Благојевић	дизентерија	23.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, троје деце
494	14 г	прав	Паљуви, Тамнава, Срб	Ђорђевић Живко	дизентерија	23.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
495	21 г	прав	Топлица, Сребреница, БХ	Јаковљевић Маринко	лудвигова ангина	23.2.1915.	М	земљорадник	ожењен
496	14 г	прав	Петка, Београд	Кнежевић Тадија	стомачна ТБЦ	23.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
497	30 г	прав	Трбосиље, Чајниче, БХ	Ласица Милован	туберкулоза	23.2.1915.	М	земљорадник	ожењен
498	18 г	прав	Кожуар, Ваљево	Максимовић Станко	стомачна ТБЦ	23.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
499	62 г	прав	Лозница, Ваљево	Милутиновић Велимир	упала плућа	23.2.1915.	М	земљорадник	ожењен
500	52 г	прав	Звечка, Ваљево	Симић Маринко	дизентерија	23.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, троје деце
501	34 г	прав	Шабац, Подриње	Тодоровић Петар	стомачна ТБЦ	23.2.1915.	М	земљорадник	ожењен
502	62 г	прав	Новаци, Тамнава*	Веселиновић Михајло	?	23.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, осморо деце
503	62 г	прав	Црнчићи, Вишеград, БХ	Барановић Перо	?	24.2.1915.	М	земљорадник	ожењен
504	19 г	прав	Совљак, Ваљево	Драгичевић Илија	стомачни тифус	24.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
505	61 г	прав	Дрен, Ваљево	Ђокић Љубомир	дизентерија	24.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, шесторо деце
506	51 г	прав	Ков…? Ваљево*	Ђорђевић Велизар	упала плућа	24.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, четворо деце

Редни број	Старост	Веристовест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
507	15 г	прав	Совљак, Ваљево	Јовановић Милисав	стомачна ТБЦ	24.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
508	41 г	прав	Средње, Сарајево, Босна	Обреновић Ђорђе	упала плућа	24.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, двоје деце
509	18 г	прав	Велико Поље, Подриње*	Радовановић Радисав	ендо-кардитис улцероза	24.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
510	29 г	прав	К…ц. ? Бјељина, БХ*	Шарац Илија	тифус	24.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
511	28 г	прав	Голо брдо, Срб*	Вујевић Гашо	стомачни тифус	24.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
512	15 г	прав	Пађени, Билећа, БХ	Вукоје ? Вукоје*	туберкулоза	24.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
513	58 г	прав	Вреоци, Београд	Жарковић Михајло	упала плућа	24.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, деветоро деце
514	16 г	прав	Бадовинци, Подриње, Срб	Ђурић Живодар	дизентерија, ТБЦ	25.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
515	38 г	прав	Брасина, Подриње, Срб*	Кристић Живан	тифус	25.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, четворо деце
516	55 г	прав	Соколовићи, Рогатица	Ђерић Никола	изнемоглост	25.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, шесторо деце
517	17 г	прав	Памбуковица, Ваљево	Ја(о)шић Мирко	дизентерија	25.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
518	31 г	прав	Трлић, Ваљево	Лукић Лука	тифус	25.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
519	24 г	прав	Требиње, Требиње	Новаковић Милан	тифус	25.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
520	56 г	прав	Петка, Београд	Пановић Светомир	дизентерија	25.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, осморо деце
521	65 г	прав	Мостар, Херцеговина	Симић Сима	црвени ветар	25.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, петоро деце
522	30 г	прав	Вранић, Београд	Васић Радомир	туберкулоза	25.2.1915.	М	земљорадник	ожењен

Редни број	Старост	Веристовест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
523	27 г	прав	Шушњар, Београд	Арсенијевић Живојин	дизентерија	26.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, троје деце
524	25 г	прав	Борја, Фоча, БХ*	Бошковић Виде	упала плућа	26.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
525	25 г	прав	Невесиње, Херцеговина	Бурлица Сава	тифус	26.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
526	15 г	прав	Мургаш, Ваљево	Јовановић Рајко	ТБЦ	26.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
527	48 г	прав	/ *	Лубардић Јово	тифус	26.2.1915.	М	земљорадник	/
528	57 г	прав	Корница, Градачац	Стеф(п)ановић Стево	ентеритис	26.2.1915.	М	земљорадник	ожењен
529	55 г	прав	Цазин, Осредак, БХ	Војновић Станко	?	27.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, двоје деце
530	60 г	прав	Вранић, Београд	Алексић Благоје	упала плућа	27.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, троје деце
531	40 г	прав	Бањци, Билећа, БХ	Грубешић (Грубачић?) Петар	пнеумонија	27.2.1915.	М	земљорадник	ожењен
532	15 г	прав	Баталаге, Ваљево	Икановић (Иконовић?) Душан	туберкулоза	27.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
533	51 г	прав	Трлић, Ваљево	Јелић Којан	ТБЦ	27.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
534	18 г	прав	Вранић, Београд	Јокић Вукадин	туберкулоза	27.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
535	48 г	прав	Липолист, Шабац	Костић Тодор	тифус	27.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, четворо деце
536	9 г	прав	Рогатица, БХ	Маловић Петко	шарлах	27.2.1915.	М	дете	/
537	18 г	прав	Совљак, Ваљево	Мартић Владимир	туберкулоза	27.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
538	40 г	прав	Вардиште, Вишеград, БХ*	Нешковић (Весковић?) Радосав	ТБЦ	27.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, / ?

Редни број	Старост	Веристовест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
539	59 г	прав	Рибарица, Шабац*	Секулић Којо	дизентерија	27.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, двоје деце
540	14 г	прав	Дрен, Ваљево	Симић Димитрије	дизентерија	27.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
541	60 г	прав	Гр…, Сребреница*	Васиљевић Тодор	исцрпљеност	28.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, троје деце
542	50 г	прав	Бањци, Билећа, БХ	Луча Никола	бронхитис	28.2.1915.	М	земљорадник	ожењен
543	49 г	прав	Совљак, Ваљево	Филиповић Павле	пнеумонија	28.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, четворо деце
544	40 г	прав	Габела, Столац, БХ	Лојпур Јово	тифус	28.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, петоро деце
545	50 г	прав	Уровац, Ваљево	Лукић Васа	тифус	28.2.1915.	М	земљорадник	ожењен
546	6 г	прав	Мандре, Рогатица, БХ	Митровић Спејосава?	туберкулоза	28.2.1915.	Ж	дете	/
547	43 г	прав	По…?, Невесиње, БХ*	Окука Стеван	пнеумонија	28.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, деветоро деце
548	17 г	прав	Звиздар, Ваљево*	Перић Василије	туберкулоза	28.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
549	15 г	прав	Наномир ? Београд	Петровић Михајло	туберкулоза	28.2.1915.	М	земљорадник	неожењен
550	43 г	прав	Ду…, Вишеград, БХ*	Плечић Љубисав	туберкулоза	28.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, петоро деце
551	50 г	прав	Табановић, Ваљево*	Ракић Остоја	пнеумонија	28.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, троје деце
552	58 г	прав	Црвена Јабука, Ваљево	Стојковић Радивој	пнеумонија	28.2.1915.	М	земљорадник	ожењен, шесторо деце
553	62 г	прав	С…, Београд*	Тодоровић Љубомир	исцрпљеност	28.2.1915.	М	земљорадник	ожењен

Исправке и коментари за умрле током фебруара 1915.

2 – По попису Ј. Гавриловића из 1846. године Калиновац је био у тамнавском срезу и ваљевском окружју, док се по попису из 1925. наводи да је такође у тамнавском срезу, област ваљевска, н. п. у Убу (*Речник*, 1925, 191, књ. 2, 191).

3 – Нечитко пише „Крљинска, Ваљево" – треба Кртинска, била је у посавском срезу, област ваљевска, н. п. у Обреновцу.

4 – Нечитко пише „Исмињак, подрињски, Србија" – највероватније је у питању село Змињак у мачванском срезу, н. п. Богатић.

5 – Пише „Грбић, Рогатица" – село се звало Грбићи (општина Соколовићи, срез рогатички, н. п. Рогатица (*Речник*, 1925, књ. 2, 110).

10 – Читко пише „Совљак, Ваљево" – у пописима места из 1846, 1925. и 1930. године постоје два места са тим именом – један је у мачванском срезу, са седиштем у Богатићу; а други је у тамнавском срезу, седиште у Убу, а некада је припадао ваљевском окружју (касније и ваљевској области), н. п. у Убу.

11 – Читко пише „Велико … (даље теже читљиво), Београд" – на основу првог дела назива места, шире административно-управне локације у београдску област и већег броја интернираца из Великих Црљена, нема сумње да је у питању место Велико Црљене, н. п. Лазаревац.

14, 16 – Пише читко „Уровац, Београд" – постојало је само место Уровци (срез посавски, окружје ваљевско (касније и ваљевска област), н. п. Обреновац. О променама назива места која се завршавају на „…ац" у наставак „…ци" писао је још 1849. године Јован Гавриловић, аутор првог именика места у Србији, тако да се и код овог примера највероватније десио исти случај.

21 – Читко пише „Кладањ, … БХ", а нечитко име среза. Место Кладањ је било у кладањском срезу тузланска област (*Речник*, 1925, 194,).

23 – Постојала су два села са именом Борак, једно у околини Београда, у срезу посавском, који се називао Велики Борак (имао је 198 кућа и 1360 становника) и село Борак у ваљевском окружју, такође у посавском срезу, са упола мање становника; Почетком двадесетог века налазио се у тамнавском срезу, ваљевска област, н. п. Уб (*Речник*, 1925, 50, књ. 1 и *Речник*, 1846, 17).

24, 30, 69 – Читко пише „Влајковац, Ваљево" – у ваљевској области постојала су само села Горњи и Доњи Лајковац.

31 – Постојала су два села са именом Петка, једно у пожаревачком срезу, а друго је у време Првог светског рата било у колубарском срезу, н. п. Лазаревац (*Речник*, 1925, 311, књ. 2).

33 – У деветнаестом веку село је припадало београдском окружју и посавском срезу (*Речник*, 1846, 32), а касније посавском срезу и београдској области, н. п. Умка (*Речник*, 1925, 70, књ. 2).

36 – Пише „Уровица, Ваљево" – у питању је село Уровци, нема сумње да је и овде направљена грешка и да је село Уровци преименовано у Уровицу.

38 – Име села недовољно читко, а почиње на слово „Б", највероватније је у питању село Барзиловица?

50 – Пише „Суво …, подрињски, Срб" – у подрињском срезу постојало је Суво Село.

53 – Име места недовољно читко, почиње на слова „Др…, Шабац", највероватније је у питању село Дреновац код Шапца.

56 – Име места нечитко, почиње са словима „Пе.ка, Београд", највероватније је у питању село Петка у београдској области?

58 – Пише „Горњи Влајковац, Ваљево" – у питању је село Горњи Лајковац које је било у општини Брежђанској, Колубарски срез, н. п. Мионица, ваљевска област.

67 – Нечитко пише „..стење, Подрињски" – највероватније је у питању место Постење, постојали су Горње и Доње Постење?

68 – Име места тешко читљиво „..убо, Ваљево" – највероватније је у питању место Стубо?

78 – Име места може да се ишчита као „Бор..а, Шабац" – највероватније је у питању село Борина које је било у јадранском срезу, подринска област, н. п. Лозница.

92 – Нечитко пише „Нов..и, Ваљево" – највероватније је у питању село Новаци код Ваљева?

104 – Нечитко пише „.е.ошевац, Ваљево" – највероватније је у питању место Белошевац у Петничкој општини и Ваљевској области, н. п. Ваљево.

106 – Име села није читко, „З…?, Поцерина", као шира административно-управна одредница пише Поцерина што упућује на неко од места Завлака, или Заблаће?

107 – Нечитко пише „Љубиње, Београд", највероватније да се односи на Љубиње у рамском срезу, н. п. Велико Градиште?

113 – Пише „Корађица, Београд" – Корађица је у деветнаестом веку била у београдском окружју и космајском срезу (*Речник*, 1846, 81), а касније у Космајском срезу и подунавској области, н. п. Младеновац (*Речник*, 1925, 210).

114 – Постоји више села са именом Ћелије, овде је у питању насеље у петчанској општини, колубарском срезу, н. п. Лазаревац.

118 – Пише читко „Лазаревци, Гацко, Херцеговина" – прави назив села је Лазарићи (*Речник*, 1925, књ. 1, 185).

119 – Нечитко пише име насеља „Ф…ана?, Ваљево" – највероватније је име села погрешно записано, јер такво насеље не постоји у ваљевској области.

121 – Име села је тешко читљиво „С…вац, Београд" – највероватније је у питању село Степојевац, одакле је одведено више мештана у арадски логор.

132 – Село Шурице је било у јадранском срезу, подринска област.

136 – Барзиловица је у деветнаестом веку била у београдском окружју и колубарском срезу (*Речник*, 1846, 8), по каснијој административној подели припала је подунавској области, колубарском срезу, н. п. у Лазаревцу (*Речник*, 1925, књ. 1, 12).

143 – Црниљево је било у посавотамнавском срезу, подринска област, н. п. у Владимирцима.

147 – Нечитко пише „Пе…? Рогатица" – највероватније је у питању село Пешурићи, или Педише која су била у рогатичком срезу.

151 – Назив села нечитак, почиње са „Пе…ка, Подриње, Србија" – можда је у питању село Паланка, у гуњачкој општини, н. п. Љубовија.

152 – Пише „Великопоље, Ваљево" – Велико Поље је било у стублинској општини, посавском срезу и ваљевској области, н. п. Обреновац (*Речник*, 1925, 58).

156 – Нечитко пише „…ина, Шабац" – можда је као и код броја 163 у питању село Чокешина? Код Шапца.

158 – Нечитко пише име села „К…ац, Ваљево" – У ваљевској области има више села која долазе у обзир: Кличевац, Калиновац, Кунунце, Команице, Кнежевићи?

160 – Пише само „Градишка, Босна" – највероватније је у питању Нова Градишка која је и седиште среза и општине, а налазила се у савској бановини.

161 – Име села нечитко „С…вац?, Београд" – највероватније је у питању село Степојевац?

162 – Име села нечитко, највероватније почиње на слово „Б…?, Београд" у београдској области.

163 – Име села пише нечитко „…ина?, Шабац" – можда је у питању село Чокешина?

168 – Пише „Ратари, Подриње, Србија" – село Ратари су били у посавском срезу, н. п. Обреновац.

174 – Пише „Дзимрије, Рогатица" – У *Речнику* из 1925. године село се назива Џимрије (стр. 457).

175 – Име села је нечитко, а налази се у ваљевској области.

181 – Пише „Пров, Шабац" – у питању је село Прово, налазило се у посавотамнавском срезу, подринска област, н. п. Владимирци (*Речник*, 1925, књ. 2, 342).

182 – Село Клење је у мачванском срезу, подринска област, н. п. Богатић (*Речник*, 1925, 200).

183 – Пише „Прилике, Ваљево" – у коришћеним пописима нема таквог насеља у ваљевској области, село Прилика се налази у ужичком окружју и моравичком срезу (*Речник*, 1846, 130).

179, 188, 189 и други – Место Велико Црљени је као Црљени било у посавском срезу и београдском окружју (*Речник*, 1846, 130), а касније у колубарском срезу, н. п. у Лазаревцу. Због близине Београда и сећања на старе административно-управне поделе стављано је често у београдску област.

185 – Име места је теже читљиво, највероватније је у питању Горња Буковица у ваљевској области?

187 – Име села теже читљиво, највероватније је у питању место Трбосиље у подринској области?

190 – Име села тешко читљиво, највероватније је у питању Борак?

192 – Име села тешко читљиво „…овац, Београд" – највероватније је у питању село Цветовац (село је било у општини Вреоци, кол. срез, подун. обл.), или Лесковац које је било у посавском срезу и београдском окружју?

206 – У српским земљама постоји педесетак насеља са именом Слатина, а овде је у питању место у бељинској општини и космајском срезу, која је некада била у београдском окружју.

217 – Пише „Михољаце, Гацко, Херцеговина" – назив места је Михољаче.

222 – Читко пише „Лајковац, Београд" – место Лајковац је било у лајковачкој општини и тамнавском срезу. Под бројевима 58, 69 и 230 тачно пише да је Лајковац био у ваљевској области. До забуне је могло да дође и због раније припадности у деветнаестом веку колубарском срезу. Постојао је Горњи и Доњи Лајковац (*Речник*, 1846, 205).

225, 228 – Нечитко пише „Кот.., Рогатица" – највероватније је у питању село Котош, општина дубска, рогатички срез; ако се није знало име села уписивао се само срез-котар.

238 – Нечитко пише „Вировци, Ваљево, Србија" – у 19. веку село се називало Вировци, а касније Вировац (*Речник*, 1925, књ. 1, 63).

239 – Нечитко пише име села „Ко…?, Ваљево" – у ваљевској области имена више села је почињало на „Ко…" : Кожуар, Котешице, Ковачице, Козличић и Команице?

241 – Пише читко „Михољац, Гацко, Херц." – у гатачком срезу постојало је место Михољаче.

245 – Назив места почиње са „Суво…? Ваљево” – у обзир долазе село Суводање (општина Ставе, срез подгорски) и место Сувосело (општина бељинска, срез посавотамнавски), н. п. Владимирци?

253 – Нечитко пише „Со..овић, Рогатица” – у питању је село Соколовић у рогатичком срезу.

264 – Име насеља у ваљевској области је нечитко, почиње на слово „М”, следећа места долазе у обзир: Маљевић, Мионица, Мратишич, Миличница, Мрчић, Мајиновић, Милорци и Мургаш. Највероватније из Мургаша?

265 – Пише недовољно читко „Дуб..вица, Београд” – највероватније је у питању село Дубравица у пожаревачком срезу, н. п. Пожаревац?

266 – Пише нечитко „Чем…?, Високо, Босна” – у височком срезу постоји само село Чемерна, н. п. Вареш (*Речник*, 1925, књ. 1, 257); које се у попису из 1930. године назива Чемерно (*Речник*, 1930, 106).

267 – Име села недовољно читко, највероватније су у питању Бањани?

272 – Име села нечитко, шира административно-управна одредница је Требиње.

276 – Име села нечитко „..овац, Ваљево” – највероватније је у питању село Словац?

279 – Читко пише „Зворник, …? Босна”, друго име је нечитко?

282 – Име села је нечитко, шира административно-управна одредница је Београд.

286 – Село Богдановићи је било у дрлачкој општини, подринска област, н. п. Љубовија.

294, 309 – У питању је село Шарбани, по *Речнику* из 1846. зове се Шарбани и билу су у посавском срезу и ваљевском окружју, док се по *Речнику* из 1925. и 1930. године назива Шарбане, н. п. Уб.

297 – Село Зајача је у деветнаестом веку било у рађевском срезу и подринском окружју, док је по каснијим административно-управним поделама остала у подринској области, али у јадранском срезу.

303 – Име места је нечитко, али читко пише да је у колубарском срезу.

311 – Име села и презиме страдалог интернирца су тешко читљиви, можда је у питању Поцерски Причиновић?

325 – Име места је нечитко, а налази се у ваљевској области.

332 – Пише „Вр..ци, Београд” – највероватније је у питању место Вреоци у београдској области.

333 – Пише „Т…, Ваљево” – Име села почиње на слове „Т”; у ваљевској области су постојали Тулари, Таково, Трњаци, Тупанци…?

335, 392 – Име села теже читљиво, почиње на слово „Ко..ри, Сребреница”, највероватније је у питању село Конари; или пише „котар” срез?

339 – Име села је тешко читљиво, почиње на слово „С…”, а налази се у београдском окружју.

340 – У смртовници пише само „Рађево, Ваљево” – у ваљевском окружју у деветнаестом веку била су два села са именом „Рађево село”, једно у подгорском, а друго у тамнавском срезу (*Речник*, 1846, 135), касније је Рађево село било у ваљевском срезу и ваљевској области (*Речник*, 1925, 351).

349 – Постојали су Горњи и Доњи Грмљани у Љубићском срезу.

355 – Читко пише „Јунковци, Подриње”, Јунковци су били у колубарском срезу и београдском окружју (*Речник*, 1846, 204), а касније у подунавској области (*Речник*, 1925, књ. 2, 189).

362 – Презиме је тешко читљиво, почиње на слово „С…?”

369 – Читко пише „Старчево, Ваљево”, међутим постојала су два Старчева, једно код Панчева, а друго у млавском срезу, седиште у Петровцу, одакле је највероватније и Петар Живановић.

385 – Пише „Гуњак, Подриње, Србија” – у питању је село Гуњаци.

386 – Пише „Коренита, Подриње, Србија” – у питању је село Коренито.

392 – Нечитко пише Кот...?, вероватно да су поступили као и у још неколико случајева када нису знали име села, напише се само „котар (срез) Сребреница”?

401 – Читко пише „Стара Пазова, Буковце, Срем” – у питању је село Буковац, некада у старопазовачкој општини.

404 – Пише „Бороска, Рогатица, БХ” – у питању је село Боровско у рогатичком срезу.

405 – Пише „Високо, Чемерица, БХ” – у височком срезу постоји село Чемерна, а место Чемерница је у фојничком срезу, тако да је највероватније у питању место Чемерна?

406 – Име је нечитко, можда је и Јован?

410 – Нечитко пише „.ајковац, Београд” – највероватније је у питању село Рајковац, било је у космајском срезу (*Речник*, 1846, 204).

415 – Пише читко „Суво Село, Ваљево” – Суво Село је по попису из 1846. године било у шабачком окружју, срез посаво-тамнавски (*Речник*, 1846, 169), а почетком двадесетог века је у општини бељинској, срез посавотамнавски (седиште у Владимирцима), н. п. Владимирци (*Речник*, 1925, књ. 2, 443).

420 – Пише нечитко „Кр..ле, Шабац” – вероватно је у питању село Крнуле.

425 – Село Врховине се налази у непричавској општини, срезу тамнавском, област ваљевска, н. п. Уб (*Речник*, 1925, 76).

434 – Нечитко пише „М..чи, Вишеград, Босна” – у питању је село Миоче у вишеградском срезу.

440 – Читко пише „Смртићи, Прњавор, Босна” – у прњаворском срезу постојали су Горњи и Доњи Смртићи.

441 – Пише читко „Требиње, Загора, Босна” – село Загора и Требиње су били у Херцеговини.

444 – Дубље је било у мачванском срезу и подринској области.
453 – Име села пише нечитко „В…ц, Шабац”
459 – Пише нечитко „Гу..вци, Фоча, Босна” – У питању је село Гуњевићи у фочанском срезу.
465 – Пише „Бањке, Билећа, Босна” – Билећа је била у Херцеговини.
469 – Пише „Мраково, БХ” – постоји више села са тим именом у Босни: у сарајевској области постоји два Мракова, затим једно у фојничком и једно у височком срезу.
470 – Име села пише нечитко „Пу..ћ., Ваљево” – највероватније је у питању село Пурићи у ваљевској области.
476 – У градачком срезу постојали су Горњи и Доњи Скугрићи.
479 – Бела Река је била у мачванском срезу, подринска област, н. п. Богатић.
484 – Пише „Булоци, Сарајево, БХ” – у сарајевској области постојало је место Булози.
485 – Место Лукавица је било у колубарском срезу и београдској области (*Речник*, 1846, 96).
487 – Словац је био у лозничкој општини и ваљевској области.
502 – Село Новаци је припадало тамнавском срезу, ваљевска област, н. п. Уб.
506 – Нечитко пише „Ков…?, Ваљево” – највероватније је у питању село Ковачице?
508 – Место Средње је било у озренској општини, седиште Гајеви, сарајевски срез.
509 – Пише „Велико Поље, Подриње” – постојала су два села са тим именом и оба су била у посавском срезу (Обреновац).
510 – Нечитко пише „К…ц..?, Бјељина, БХ” – у бјељинском срезу постоје два села која долазе у обзир: Криваци и Којчиновац?
511 – Назив села је читко написан, али нема шире обласне одреднице. Села са именом Голо Брдо постоје у љубовијској општини (подринска област), код Бугојна и код Бјељине (тузланска област).
512 – Према подацима добијеним од мр Воје Вукоја, пореклом из Пађена, срез Билећки, у арадском логору 1916. године умрла су четири члана из породице Вукоје: Илија Луке Вукоје, умро 2. марта 1916. године; Станиша Перка Вукоје, умро 2. марта 1916. године; Вукеља Симо Вукоје и Гаврило Радоја Вукоје (ови подаци су објављени и у Зборнику *Арадска тврђава – логор за српске интернирце у Првом светском рату*, Темишвар, 2014).
515 – Село Брасина је било у јадранском срезу, подринска област, н. п. Лозница.
524 – Читко пише „Борја, Фоча” – највероватније се односи на место Борија, које је било у фочанском срезу, сарајевска област, н. п. Калиновик (*Речник*, 1925, књ. 2, 30).
527 – За Јова Лубардића име места, или нека шира обласна одредница нису наведени.

538 – У вишеградском срезу су постојала Горње и Доње Вардиште (*Речник*, 1925, књ. 2, 52). Презиме није читко, може бити и Весковић?

539 – Село Рибарица је било у јадранском срезу, област подринска, седиште општине и поште је било у Драгинцу (*Речник*, 1930, 361).

541 – Нечитко пише име села „Гр. (о)…?, Сребреница" – у сребреничком срезу на слово „Г" постоје следећа села: Грабовица, Гробовско, Градац, Гробик, Градина, Граховик, Граховишта, Гребен, Гробовци, Грубановићи, Гручићи и Грујичићи. По запису у смртовници у обзир најпре долазе села Гробовско и Гробовци?

547 – Име места је нечитко, почиње на слово „П…" док је шира обласна одредница Невесиње. Највероватније да је у питању село Понор или село Поријe?

548 – Село Звиздар је било у тамнавском срезу, н. п. Уб.

550 – Недовољно читко пише „Ду…?, Вишеград, БХ" – највероватније је у питању село Дубочица?

551 – Пише „Табановић, Ваљево" – постојала су два села са тим именом, једно у колубарском срезу, ваљевска област, н. п. Мионица, а друго у мачванском срезу, н. п. Шабац (*Речник*, 1925, књ. 2, 413).

553 – Име места је нечитко, а шира административно-управна одредница је Београд.

Делимичан попис умрлих интернираца у априлу, мају, јуну, јулу, августу, септембру и новембру 1915. и фебруару, марту, априлу, августу, септембру и октобру 1916.

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
АПРИЛ 1915.									
1	60 г	прав.	Врело, Ваљево	Богуновић Миле	тифус	1.4.1915.	М	свештеник	ожењен, једно дете
2	75 г	прав.	Бу…, Фоча?*	Градина Илија	тифус	1.4.1915.	М	земљ.	ожењен, четворо деце
3	17 г	прав.	Табановац, Београд*	Илић Сретен	ТБЦ	1.4.1915.	М	земљ.	неожењен
4	31 г	прав.	Грмљани, Љубиње, Херцеговина	Милојевић Ристо	упала плућа	1.4.1915.	М	земљ.	неожењен
5	46 г	прав.	Сурчин, Срем	Суџук Игњат	тифус	1.4.1915.	М	земљ.	ожењен, четворо деце
6	27 г	прав.	Прњавор, Босна	Тодорић Никола	тифус	1.4.1915.	М	земљ.	неожењен
7	48 г	прав.	Боденик, Билећа, БХ	Милићевић Лука	тифус	2.4.1915.	М	земљ.	ожењен, двоје деце
8	17 г	прав.	Тодорићи, Билећа, БХ	Стевовић Тома	ТБЦ	2.4.1915.	М	земљ.	неожењен, отац Ристо, мајка Стоја

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
9	37 г	прав.	Вранић, Београд	Лазић Павле	ТБЦ	3.4.1915.	М	земљ.	ож?
10	56 г	прав.	Брезовљани, Прњавор, Босна	Савић Тодор	тифус	3.4.1915.	М	земљ.	ожењен, четворо деце
11	60 г	прав.	Пађени, Билећа, БХ	Вукоја Симо	упала плућа	4.4.1915.	М	земљ.	ожењен, осморо деце
12	38 г	прав.	Кленак, Рума, Срем	Малогајски Раде	ТБЦ	5.4.1915.	М	земљ.	ожењен, двоје деце
13	50 г	прав.	Рађево село, Ваљево*	Кокановић Велисав	тифус	5.4.1915.	М	земљ.	/
14	70 г	прав.	Буђановци, Рума, Срем	Пејо Недељко	тифус	5.4.1915.	М	земљ.	ожењен?
15	41 г	прав.	Мала Ремета, Срем	Николић Ђока	тифус	6.4.1915.	М	земљ.	ожењен, троје деце
16	49 г	прав.	Ћелије, Београд*	Милинковић Сретен	ТБЦ	6.4.1915.	М	земљ.	ожењен, седморо деце
17	50 г	прав.	Завајит, Фоча, БХ*	Радовић Илија	тифус	6.4.1915.	М	земљ.	ожењен?
18	15 г	прав.	Гуњевац, Ваљево	Давидовић Јован	ТБЦ	8.4.1915.	М	земљ.	неожењен
19	70 г	прав.	Љесковац, Билећа*	Вуковић Никола	исцрпљеност	8.4.1915.	М	земљ.	ожењен?
20	45 г	прав.	Ријека, Фоча, БХ?*	Сарајлија Недељко	ТБЦ	9.4.1915.	М	земљ.	ожењен?
21	72 г	прав.	Фоча, БХ	Јеремић Алексије	тифус	10.4.1915.	М	земљ.	ожењен, четворо деце
22	60 г	прав.	Мислово, Рогатица	Пајић Аница	упала плућа	10.4.1915.	Ж	земљ.	удата, шесторо деце
23	51 г	прав.	Крњешевци, Земун	Марић Стеван	тифус	11.4.1915.	М	земљ.	ожењен?
24	18 г	прав.	Кнезови, Сребреница*	Милић Милан	ТБЦ	11.4.1915.	М	земљ.	неожењен

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
25	29 г	прав.	Крупа, Босна*	Зељковић Јово	тифус	11.4.1915.	М	трговац	неожењен
26	32 г	прав.	Гаштица, Градишка*	Голић Остоја	ТБЦ	14.4.1915.	М	земљ.	ожењен, двоје деце
27	65 г	прав.	Крекови, Невесиње	Савић Симо	тифус	14.4.1915.	Ж	земљ.	ожењен?
28	1 г	прав.	Мислово, Рогатица	Пајић Душан	катар црева	15.4.1915.	М	дете	отац Михајло, мајка умрла
29	43 г	прав.	Грмљани, Љубиње	Божић Васо	ТБЦ	16.4.1915.	М	земљ.	ожењен, троје деце
30	27 г	прав.	Бањани, Ваљево	Лазаревић Никола	ТБЦ	16.4.1915.	М	земљ.	ожењен, једно дете
31	19 г	прав.	Подгорје, Билећа*	Томовић Стеван	ТБЦ	16.4.1915.	М	земљ.	неожењен
32	60 г	прав.	Дулић, Гацко	Мандић Ђ(Д)ука	ТБЦ	17.4.1915.	М	земљ.	ожењен?
33	60 г	прав.	Вреоци, Београд	Мандић Љубомир	ТБЦ	17.4.1915.	М	земљ.	ожењен, шесторо деце
34	14 г	прав.	Текериш, Подриње	Николић Љубомир	ТБЦ	17.4.1915.	М	земљ.	неожењен
35	74 г	прав.	Пре…, Прњавор?*	Бабић Славко	рак црева	18.4.1915.	М	трговац	ожењен, једно дете
36	19 г	прав.	Фоча	Кочовић Светозар	ТБЦ	19.4.1915.	М	теолог	неожењен
37	18 г	прав.	Костајник, Рађевски, Срб.	Марковић Драгомир	ТБЦ	19.4.1915.	М	земљ.	неожењен
38	55 г	прав.	Требиње	Вучуревић Ђуро	тифус	20.4.1915.	М	земљ.	ожењен?
39	37 г	прав.	Борја, Фоча?*	Кларић Стеван	ТБЦ	21.4.1915.	М	земљ.	ожењен, троје деце
40	60 г	прав.	Бај..ћи, Градишка?*	Лакић Лука	неухрањеност	21.4.1915.	М	земљ.	ожењен, седморо деце

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
41	40 г	прав.	Степојевац, Београд	Радосављевић Милисав	ТБЦ	30.4.1915.	М	земљ.	неожењен
МАЈ 1915.									
42	50 г	прав.	Па…?, Сребреница?*	Савић Милован	тифус	6.5.1915.	М	земљ.	ожењен?
43	58 г	прав.	Вреоци, Колубара	Лукић Обрад	ТБЦ	7.5.1915.	М	земљ.	ожењен, петоро деце
44	58 г	прав.	Зимље, Мостар, Херцеговина	Каришик Лазо	тифус	9.5.1915.	М	земљ.	ожењен, седморо деце
45	16 г	прав.	Дрен, Ваљево	Васиљевић Милорад	менингитис ТБЦ	9.5.1915.	М	земљ.	неожењен
46	15 г	прав.	Степање, Ваљево	Станојевић Милан	ТБЦ	10.5.1915.	М	земљ.	неожењен
47	24 г	прав.	Завајит, Фоча	Радовић Мирко	ТБЦ	11.5.1915.	М	земљ.	ожењен?
48	70 г	прав.	Подвитез, Сарајево	Цицовић Илија	исцрпљеност	13.5.1915.	М	земљ.	ожењен, седморо деце
49	50 г	прав.	Залом, Невесиње	Шулетић Тодор	упала плућа	13.5.1915.	М	земљ.	ожењен, седморо деце
50	25 г	прав.	Осо.., Рогатица?*	Ковачевић Милован	ТБЦ	14.5.1915.	М	земљ.	ожењен?
51	16 г	прав.	Милорци, Београд*	Максимовић Радосав	ТБЦ	14.5.1915.	М	земљ.	неожењен
52	48 г	прав.	Совљак, Ваљево	Поповић Маринко	ТБЦ	15.5.1915.	М	земљ.	неожењен
53	17 г	прав.	Дрен, Ваљево	Вићентић Владимир	ТБЦ	17.5.1915.	М	земљ.	неожењен
54	25 г	прав.	Влахоље, Фоча	Лаловић Душан	ТБЦ	19.5.1915.	М	земљ.	неожењен
55	8 г	прав.	Побраци, Рогатица	Шука Милан	ТБЦ	19.5.1915.	М	дете	мајка Јока

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
56	50 г	прав.	Брезовица, Тамнавски, Срб	Цвејић Миладин	емфизем плућа	20.5.1915.	М	земљ.	ожењен, четворо деце
57	18 г	прав.	Мељак, Београд	Радовић Милан	ТБЦ	20.5.1915.	М	земљ.	неожењен, отац Петар, мајка Јелена
58	55 г	прав.	Соколац, Рогатица	Костовић Алекса	емф. плућа	25.5.1915.	М	земљ.	ожењен, седморо деце
59	18 г	прав.	Бањани, Ваљево	Весић Милан	ТБЦ	26.5.1915.	М	земљ.	неожењен, отац Велимир, мајка Петра
60	18 г	прав.	Орашац, Посавски*	Лазић Бошко	ТБЦ	27.5.1915.	М	земљ.	неожењен
61	50 г	прав.	Вранеши, Рогатица	Петрушић Михајло	vitium cordis	27.5.1915.	М	земљ.	ожењен, четворо деце
62	37 г	прав.	Доња Борина, Јадрански*	Којић Милош	ТБЦ	28.5.1915.	М	земљ.	ожењен, петоро деце
63	58 г	прав.	Баљци, Билећа	Радмиловић Петар	упала плућа	31.5.1915.	М	земљ.	ожењен, троје деце
ЈУН 1915.									
64	20 г	прав.	Скела, Ваљево	Нешић Милоје	туберкулоза	1.6.1915.	М	земљ.	неожењен от. Петар, м. Љубица
65	56 г	прав.	Кленак, Рума	Јовић Стојан	туберкулоза	1.6.1915.	М	земљ.	ожењен?
66	20 г	прав.	Крушевица, Љубиње	Ћоровић Душан	ТБЦ.	*10.6.1915.*	М	земљ.	неожењен
67	60 г	прав.	Баљци, Билећа	Вујовић Станоје	ТБЦ.	15.6.1915.	М	земљ.	ожењен, осморо деце
68	51 г	прав.	Михољаче, Гацко	Ћеранић Илија	ТБЦ	16.6.1915.	М	земљ.	ожењен?

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
69	45 г	прав.	Прибидол, Сребреница	Симић Димитрије	ТБЦ	17.6.1915.	М	земљ.	ожењен, троје деце
70	35 г	прав.	Трешница, Рађевски*	Вуковић Баја	nephrilis	17.6.1915.	М	земљ.	ожењен, троје деце
71	18 г	прав.	Врело, Ваљево	Ивановић Драгутин	ТБЦ	20.6.1915.	М	земљ.	неожењен
72	17 г	прав.	Вранеши, Рогатица	Гарија Милорад	ТБЦ	24.6.1915.	М	земљ.	неожењен
73	27 г	прав.	Шобадине, Билећа	Јокановић Душан	ТБЦ	27.6.1915.	М	земљ.	неожењен
74	46 г	прав.	Прибидол, Сребреница*	Марковић Радован	ТБЦ, менингитис	27.6.1915.	М	земљ.	ожењен, петоро деце
75	60 г	прав.	Соколина, Сарајево*	Пољаковић Перо	ТБЦ	29.6.1915.	М	земљ.	ожењен, петоро деце
ЈУЛ 1915.									
76	30 г	прав.	Преслица, Билећа?*	Братић Сава	ТБЦ	1.7.1915.	М	земљ.	неожењен
77	59 г	прав.	Не…ца, Сарајево?*	Петровић Коста	ТБЦ	3.7.1915.	М	земљ.	ожењен?
78	56 г	прав.	Јеловик, Тамнавски?*	Обреновић Максим	ТБЦ	4.7.1915.	М	земљ.	ожењен, двоје деце
79	18 г	прав.	В…ца, Београд?*	Поповић Миливој	ТБЦ	6.7.1915.	М	земљ.	ожењен,
80	18 г	прав.	Прковићи, Невесиње	Вујичић Лука	туб. плућа	6.7.1915.	М	земљ.	неожењен
81	70 г	прав.	Радошевићи, Сренбреница	Лечић Филип	упала плућа	6.7.1915.	М	земљ.	удовац
82	12 г	прав.	Мирићи, Рогатица?*	Мирковић Митра	менингитис и ТБЦ	7.7.1915.	Ж	/	от. Крсто м. Јелка
83	58 г	прав.	Поникве, Чајниче	Кнежевић Данило	менингитис ТБЦ	12.7.1915.	М	земљ.	ожењен, двоје деце

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
84	40 г	прав.	Мељак, Посавина	Ракић Петар	ТБЦ	13.7.1915.	М	земљ.	ожењен, седморо деце
85	17 г	прав.	Трлић, Ваљево	Урошевић Милорад	ТБЦ	13.7.1915.	М	земљ.	неожењен
86	16 г	прав.	Вранић, Београд	Поповић Бошко	ТБЦ	17.7.1915.	М	земљ.	неожењен
87	17 г	прав.	Рибарица, Јадарски*	Јанковић Милутин	ТБЦ	15.7.1915.	М	земљ.	неожењен
88	45 г	прав.	Црњилово, Бијељина?*	Кокановић Живан	nephritis	15.7.1915.	М	земљ.	неожењен
89	60 г	прав.	Кусићи, Сребреница?*	Митровић Јово	sacheria	15.7.1915.	М	земљ.	ожењен, двоје деце
90	16 г	прав.	Ја..еница, Ваљево?*	Савић Раденко	ТБЦ	15.7.1915.	М	земљ.	неожењен
91	23 г	прав.	Лу…, Билећа?*	Сушић Видак	ТБЦ	15.7.1915.	М	земљ.	неожењен
92	44 г	прав.	Мостар	Пичета Илија	?	20.7.1915.	М	трговац	?
93	55 г	прав.	Мокро, Сарајево*	Гавриловић Нђо	ТБЦ	23.7.1915.	М	земљ.	ожењен, шесторо деце
94	31 г	прав.	Вранић, Посавски,Београд	Маринковић Стеван	менингитис ТБЦ	24.7.1915.	М	земљ.	ожењен, троје деце
95	33 г	прав.	Белотић, Шабац*	Смиљанић Живан	ТБЦ	26.7.1915.	М	земљ.	ожењен?
АВГУСТ 1915.									
96	30 г	прав.	Преслица, Билећа?*	Братић Сава	ТБЦ	1.8.1915.	М	земљ.	неожењен
97	60 г	прав.	Вранић, Посавски	Васић Грујица	ТБЦ	1.8.1915.	М	земљ.	ожењен, једно дете
98	17 г	прав.	Јабучје, Тамнавски	Драгичевић Михајло	ТБЦ	10.8.1915.	М	земљ.	неожењен

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
99	48 г	прав.	Борија, Фоча?*	Станић Ђоко	упала плућа	15.8.1915.	М	земљ.	ожењен, петоро деце
100	8 г	прав.	Подроманија, Рогатица	Ђукић Михајло	упала плућа	17.8.1915.	дете	/	от. Јово, ма. Василија
101	60 г	прав.	Совљак, Ваљево	Павловић Живојин	ТБЦ плућа	18.8.1915.	М	земљ.	ожењен, једно дете
102	23 г	прав.	Стубленица, Ваљево	Голубовић Светислав	утопљен	19.8.1915.	М	земљ.	неожењен
103	16 г	прав.	Совљак, Ваљево	Пауновић Светозар	ТБЦ плућа	20.8.1915.	М	земљ.	неожењен
104	17 г	прав.	Петка, Колубарски	Марковић Светомир	ТБЦ плућа	21.8.1915.	М	земљ.	неожењен
105	19 г	прав.	Подгора, Високо	Бајић Секула	упала плућа	22.8.1915.	М	земљ.	неожењен
106	17 г	прав.	Ша…ћи, Чајнича, БХ?*	Пјевић Илија	упала плућа	31.8.1915.	М	земљ.	неожењен
107	42 г	прав.	Шупељи, Невесиње?*	Видачић Риста	упала плућа	31.8.1915.	М	земљ.	ожењен, четворо деце
СЕПТЕМБАР 1915.									
108	68 г	прав.	Међусеље, Рогатица*	Тошовић Јово	tachelia	2.9.1915.	М	земљ.	ожењен, шесторо деце
109	17 г	прав.	Вранић, Посавина	Илић Љубисав	ТБЦ	2.9.1915.	М	земљ.	неожењен
110	15 г	прав.	Вреоци, Колубара	Јеремић Радован	менингитис ТБЦ	7.9.1915.	М	земљ.	неожењен
111	50 г	прав.	Србци, Прњавор	Кесер Симеон	упала плућа	13.9.1915.	М	земљ.	ожењен, једно дете
112	17 г	прав.	Шабац, Србија	Марковић Јелена	ТБЦ	13.9.1915.	Ж	/	/
113	65 г	прав.	/	/	/	/	/	/	све остало непознато

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
НОВЕМБАР 1915.									
114	70 г	прав.	Затоње, Пожаревац	Величковић Дамјанка	исцрпљеност	2.11.1915.	Ж	земљ.	удата шесторо деце
115	50 г	прав.	Затоње, Пожаревац	Радовановић Рада	упала плућа	2.11.1915.	Ж	земљ.	удата?
116	67 г	прав.	Фалиши, Фоча	Калајџић Петар	срчани удар	2.11.1915.	М	земљ.	ожењен?
117	78 г	прав.	Бискупље, Пожаревац	Стојадиновић Јоца	исцрпљеност	3.11.1915.	М	земљ.	ожењен, троје деце
118	60 г	прав.	Петка, Пожаревац	Николајевић Мира	упала плућа	3.11.1915.	Ж	земљ.	удата?
119	70 г	прав.	Ћириковац, Пожаревац	Стокић Радован	срчани удар	4.11.1915.	М	земљ.	удовац
120	80 г	прав.	Дрмно, Србија	Милинковић Милица	исцрпљеност	5.11.1915.	Ж	земљ.	удовица
121	28 г	прав.	Бабушница, Србија	Милановић Даница	ТБЦ плућа	6.11.1915.	Ж	земљ.	удата?
122	65 г	прав.	Ћириковац, Пожаревац	Симић Станко	упала плућа	10.11.1915.	М	земљ.	ож?
123	70 г	прав.	Курјаче, Пожаревац	Богић Милева?	исцрпљеност	11.11.1915.	Ж	земљ.	/
124	60 г	прав.	Кличевац, Пожаревац, Србија	Јовановић Стана	упала плућа	11.11.1915.	Ж	земљ.	удата?
125	85 г	прав.	Дрмно, Пожаревац, Србија	Аврамовић Марица	усцрпљеност	18.11.1915.	Ж	земљ.	удовица
126	57 г	прав.	Михајловац, Смедерево*	Савић Стеван	упала плућа	18.11.1915.	М	земљ.	ож?
127	70 г	прав.	Поповићи, Прњавор. БХ	Суботић Мика	упала плућа	18.11.1915.	М	земљ.	ож?
128	3 г	прав.	Кличевац, Пожаревац	Ивановић Живан	упала плућа	20.11.1915.	М	дете	отац Влајко, мајка Живка

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
129	75 г	прав.	Крагујевац	Банковић Јован	исцрпљеност	21.11.1915.	М	земљ.	удовац
130	75 г	прав.	Кисиљево, Србија	Савић Стефан	упала плућа	26.11.1915.	М	земљ.	удовац
131	70 г	прав.	Кличевац, Пожаревац	Милетић Стака	исцрпљеност	26.11.1915.	Ж	земљ.	удата?
132	1, 5 год	прав.	Дрмно, Пожаревац, Србија	Ивановић Видосава	enteritis	26.11.1915.	Ж	дете	мајка Злата Ивановић
133	/	прав.	?	? непознат, цивил		27.11.1915.	М	/	Србија
134	/	прав.	/	Миладиновић Милосав	?	27.11.1915.	М	/	/
135	/	прав.		Стојковић Драгомир	срчани удар	28.11.1915.	М	/	/
136	/	прав.	/	Дуд(ч)ић Мика (Милија)	срчани удар	28.11.1915.	М	/	/
137	/	прав.	/	Михајловић Ружица	срчани удар	28.11.1915.	Ж	/	/
138		прав.	/	Костић Михајла	дизентерија	28.11.1915.	Ж	/	/
139	80 г	прав.	Дрмно, Пожаревац, Србија	Златковић Јован	исцрпљеност	28.11.1915.	М	земљ.	ожењен?
140	/	прав.	/	Ивановић Илија	срчани удар	29.11.1915.	М	/	/
141	90 г	прав.	Липе, Смедерево	Филиповић Милка	исцрпљеност	30.11.1915.	Ж	земљ.	удовица
УМРЛИЦЕ 1916.									
ФЕБРУАР 1916.									
142	70 г	прав.	Брадарац, Пожаревац	Рајковић Станојка	исцрпљеност	1.2.1916.	Ж	земљ.	удовица
143	65 г	прав.	Брежане, Пожаревац	Предић Сара	срчани удар	1.2.1916.	Ж	земљ.	удата?

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
144	55 г	прав.	Кличевац, Пожаревац	Јанковић Милка	упала плућа	2.2.1916.	Ж	земљ.	удата?
145	68 г	прав.	Шувајић, Пожаревац*	Добричић Живко	исцрпљеност	2.2.1916.	М	земљ.	ожењен?
146	46 г	прав.	Скобаљ, Смедерево	Срећковић Живан	ТБЦ плућа	2.2.1916.	М	земљ.	ожењен?
147	70 г	прав.	Кличевац, Пожаревац	Матић Живота	исцрпљеност	2.2.1916.	М	земљ.	удовац
148	70 г	прав.	Петка, Пожаревац	Миленковић Милорад	исцрпљеност	3.2.1916.	М	земљ.	удовац
149	15 г	прав.	Ореовица, Пожаревац*	Стојановић Радомир	упала можданице	3.3.1916.	М	земљ.	неожењен
150	20г	прав.	Куп.. ..вци, Пожаревац??*	Милошевић Витомир	ТБЦ плућа	3.2.1916.	М	земљ.	ожењен?
151	20 г	прав.	Кличевац, Пожаревац	Јанковић Јово	ТБЦ плућа	3.2.1916.	М	земљ.	неожењен
152	80 г	прав.	Кличевац, Пожаревац	Ивковић Марко	исцрпљеност	3.2.1916.	М	земљ.	удовац
153	58 г	прав.	Миљевић, Пожаревац*	Илић Богдан	упала плућа	3.2.1916.	М	земљ.	ожењен?
154	55 г	прав.	Шапине, Пожаревац	Живковић Живојин	срчани удар	3.2.1916.	М	земљ.	ожењен?
155	77 г	прав.	Петка, Пожаревац	Стојадиновић Анђа	исцрпљеност	4.2.1916.	Ж	земљ.	удата?
156	15 г	прав.	Кисиљево, Пожаревац	Милићевић Владимир	срчани удар	4.2.1916.	М	земљ.	неожењен, отац Милош, мајка Вана
157	63 г	прав.	Брадарац, Пожаревац	Жикић Стеван	упала плућа	4.2.1916.	М	земљ.	ожењен?
158	45 г	прав.	Ћириковац, Пожаревац	Павловић Ђорђе	упала плућа	4.2.1916.	М	земљ.	ожењен?

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
159	3 г	прав.	Дрмно, Пожаревац	Перић Живан	упала можданице	4.2.1916.	Д	/	отац Ђорђе, мајка Милинка
160	4 г	прав.	Брадарац, Пожаревац	Васић Десанка	упала црева	5.2.1916.	Ж	/	отац Милош, мајка Милева
161	65 г	прав.	Мала Брежница, Пожаревац?*	Јовић Милан	упала плућа	5.2.1916.	М	земљ.	ожењен?
162	62 г	прав.	Клење, Пожаревац	Митић Раденко	исцрпљеност	5.2.1916.	М	земљ.	ожењен?
163	17 г	прав.	Београд	Симић Милош	пегави тифус	5.2.1916.	М	ткач	неожењен
164	52 г	прав.	Витежва, Ћуприја?*	Радовановић Тома	пегави тифус	5.2.1916.	М	земљ.	ожењен?
165	58 г	прав.	Тополине, Крагујевац?*	Јовановић Стјепан	упала плућа	6.2.1916.	М	земљ.	ожењен?
166	37 г	прав.	Кисиљево, Пожаревац	Матић Милка	ТБЦ плућа	7.2.1916.	Ж	земљ.	удата
167	60 г	прав.	Брадарац, Пожаревац	Обрадовић Живота	исцрпљеност	7.2.1916.	М	земљ.	ожењен?
168	20 г	прав.	Пожаревац, Србија	Пантић Вељко	ТБЦ плућа	7.2.1916.	М	земљ.	неожењен
169	75 г	прав.	Липе, Смедерево	Раденковић Најдан	исцрпљеност	7.2.1916.	М	земљ.	удовац једно дете
170	70 г	прав.	Брежане, Пожаревац	Ђурковић Васа	упала плућа	8.2.1916.	М	земљ.	ожењен?
171	50 г	прав.	Петка, Пожаревац	Живковић Стојан	упала плућа	8.2.1916.	М	земљ.	ожењен?
172	72 г	прав.	Дрмно, Пожаревац	Алексић Момир	исцрпљеност	8.2.1916.	М	земљ.	разведен?
173	74 г	прав.	Брадарац, Пожаревац	Рајчић Никола	исцрпљеност	9.2.1916.	М	земљ.	ожењен?
174	38 г	прав.	Смедерево, Србија	Павловић Аца	упала плућа	9.2.1916.	М	земљ.	ожењен?

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
175	18 г	прав.	Мало Лаоле, Пожаревац	Перић Милош	пегави тифус	9.2.1916.	М	земљ.	неожењен
176	80 г	прав.	Кисиљево, Пожаревац	Лукић Јеврина	исцрпљеност	10.2.1916.	Ж	земљ.	удовица
177	3 г	прав.	Маруљевац, Пожаревац*	Миловановић Живојин	упала можданице	10.2.1916.	дете	земљ.	отац Љуба, мајка Живка
178	20 г	прав.	Боженац, Пожаревац*	Пантић Сава	ТБЦ плућа	10.2.1916.	М	земљ.	неожењен
179	69 г	прав.	Сене, Пожаревац*	Динковић Маријан	исцрпљеност	10.2.1916.	М	земљ.	ожењен?
180	33 г	прав.	Миоче, Вишеград. БХ	Долаш Милутин	?	11.2.1916.	М	земљ.	ожењен?
181	81 г	прав.	Ћириковац, Пожаревац	Павловић Милан	исцрпљеност	11.2.1916.	М	земљ.	удовац
182	59 г	прав.	Кличевац, Пожаревац	Јовановић Милутин	упала плућа	11.2.1916.	М	земљ.	ожењен?
183	95 г	прав.	Дубравица, Пожаревац	Балић Мита	исцрпљеност	11.2.1916.	М	земљ.	удовац
184	10 г	прав.	Ћириковац, Пожаревац	Динић Наталија	ТБЦ плућа	12.2.1916.	Ж	земљ.	отац, мајка непознати
185	87 г	прав.	Кличевац, Пожаревац	Славобогић Живојин	исцрпљеност	12.2.1916.	М	земљ.	удовац
186	½ г	прав.	Маруљевац, Пожаревац*	Стојчевић Милорад	упала црева	13.2.1916.	М	земљ.	отац Милован, мајка Софија
187	30 г	прав.	Дрмно, Пожаревац	Стевић Богосав	ТБЦ плућа	13.2.1916.	М	земљ.	ожењен?
188	55 г	прав.	Шапине, Пожаревац	Милисав Радосављевић	ТБЦ плућа	13.2.1916.	М	земљ.	ожењен?
189	74 г	прав.	Брадарац, Пожаревац	Мраковић Степан	исцрпљеност	14.2.1916.	М	земљ.	ожењен?
190	56 г	прав.	Десина, Пожаревац*	Антић Тома	срчани удар	14.2.1916.	М	земљ.	ожењен?

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
191	70 г	прав.	Затоње, Пожаревац	Живковић Живко	исцрпљеност	15.2.1916.	М	земљ.	ожењен?
192	90 г	прав.	Кисиљево, Пожаревац	Павловић Милош	исцрпљеност	15.2.1916.	М	земљ.	удовац
193	?	прав.	Арад	новорођенче	/	16.2.1916.	М	земљ.	отац Василј? Драгић, мајка Лепосава
194	80 г	прав.	Речице, Пожаревац?*	Живковић Маринко	исцрпљеност	16.2.1916.	М	земљ.	удовац
195	50 г	прав.	Брадарац, Пожаревац	Миладиновић Даница	срчани удар	17.2.1916.	Ж	земљ.	удата?
196	61 г	прав.	Врело, Ваљево	Ђорђевић Миладин	емфизем плућа	17.2.1916.	М	земљ.	ожењен?
197	83 г	прав.	Петка, Пожаревац	Петровић Стојан	исцрпљеност	18.2.1916.	М	земљ.	удовац
198	62 г	прав.	Доња Прешевица, Крагујевац?*	Карић Сима	емфизем плућа	19.2.1916.	М	земљ.	ожењен?
199	56 г	прав.	Михајловац, Смедерево	Ракић Мика	упала плућа	19.2.1916.	Ж	земљ.	ожењен?
200	80 г	прав.	Кломеник, Пожаревац?*	Ивковић Михајло	исцрпљеност	19.2.1916.	М	земљ.	удовац
201	58 г	прав.	Рам, Пожаревац	Илић Бранко	срчани удар	19.2.1916.	М	земљ.	удовац
202	50 г	прав.	Дрмно, Пожаревац	Аврамовић Милка	упала плућа	21.2.1916.	Ж	земљ.	удата?
203	66 г	прав.	Миљановац, Ћуприја?*	Лунговић Прво?	ТБЦ плућа	1.2.1916.	М	земљ.	ожењен?
204	3 г	прав.	Брадарац, Пожаревац	Живановић Чедомир	ТБЦ плућа	21.2.1916.	М	дете	отац Михајло, мајка Ивана
205	62 г	прав.	Љубиње, Пожаревац	Миловановић Јеврем	срчани удар	21.2.1916.	М	земљ.	ожењен?

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
206	80 г	прав.	Кличевац Пожаревац	Јефтић Станко	исцрпљеност	21.2.1916.	М	земљ.	удовац
207	42 г	прав.	Дубравица, Пожаревац	Станковић Персида	ТБЦ плућа	23.2.1916.	Ж	земљ.	удата?
208	14 г	прав.	Азања, Смедерево*	Радивојевић Милинко	ТБЦ плућа	23.2.1916.	М	дете	отац Степа, мајка?
209	2 г	прав.	Кломеник, Пожаревац?*	Милић Рада	упала плућне марамице	23.2.1916.	Ж	дете	отац Милутин, мајка Даринка
210	2 г	прав.	Дрмно, Пожаревац	Тачић Слава	упала плућа	23.2.1916.	Ж	дете	отац Аранђел, мајка Јелена
211	58 г	прав.	Во…, Пожаревац?*	Савић Константин	срчани удар	23.2.1916.	М	земљ.	ожењен?
212	82 г	прав.	Дрмно, Пожаревац	Миленковић Никола	исцрпљеност	24.2.1916.	М	земљ.	удовац
213	62 г	прав.	Живице, Пожаревац*	Ђуричић Мирко	упала плућа	24.2.1916.	М	земљ.	ожењен?
214	85 г	прав.	Пожаревац, Србија	Милосављевић Милоје	исцрпљеност	24.2.1916.	М	земљ.	удовац
215	67 г	прав.	Ћириковац, Пожаревац	Јанковић Марко	пегави тифус	25.2.1916.	М	земљ.	ожењен?
216	63 г	прав.	Десина, Пожаревац	Марковић Живојин	упала плућа	25.2.1916.	М	земљ.	ожењен?
217	67 г	прав.	Лисовић, Београд	Живановић Стеван	упала плућа	25.2.1916.	М	земљ.	ожењен?
218	76 г	прав.	Курјаче, Пожаревац	Станковић Ђорђе	исцрпљеност	25.2.1916.	М	земљ.	ожењен?
219	56 г	прав.	Брежане, Пожаревац	Шљивић Стана	срчани удар	26.2.1916.	Ж	земљ.	удата?
220	3 г	прав.	Дрмно, Пожаревац	Стојадиновић Живка	упала плућа	26.2.1916.	Ж	дете	отац Тоша, мајка Стевана

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
221	63 г	прав.	Петка, Пожаревац	Лазић Танасије	упала плућа	26.2.1916.	М	земљ.	ожењен?
222	3 г	прав.	М..ковац, Пожаревац?*	Станисављевић Огњен	ТБЦ плућа	26.2.1916.	М	дете	ожењен?
223	60 г	прав.	Костолац, Пожаревац	Николић Стеван	упала плућа	26.2.1916.	М	земљ.	ожељен?
224	34 г	прав.	Брадарац, Пожаревац	Станковић Јована	упала плућа	27.2.1916.	Ж	земљ.	удата?
225	4 г	прав.	Кличевац, Пожаревац	Крунић Михајло	ТБЦ плућа	27.2.1916.	М	дете	отац Драгић, мајка Зорка
226	/	прав.	Арад	новорођенче	/	28.2.1916.	/	дете	отац Петар Цветковић, мајка Милосава, 36 г
227	76 г	прав.	Кисиљево, Пожаревац	Ранчић Богдан	исцрпљеност	28.2.1916.	М	земљ.	ожењен?
228	65 г	прав.	Дубочка, Пожаревац	Марковић Драгомир	упала плућа	28.2.1916.	М	земљ.	ожењен?
229	78 г	прав.	Тополовник, Пожаревац	Јанковић Јелка	исцрпљеност	28.2.1916.	Ж	земљ.	удовица
230	3 г	прав.	Костолац, Пожаревац	Перић Вукадин	упала плућа	28.2.1916.	дете	дете	отац Богољуб, мајка Стана
231	6 г	прав.	Брадарац, Пожаревац	Радовановић Радован	менингитис	28.2.1916.	дете	дете	отац Илија, мајка Даница
232	½ г	прав.	Брадарац, Пожаревац	Николић Радинка	enteritis	29.2.1916.	Ж	дете	отац Живан, мајка Лена
МАРТ 1916.									
233	45 г	прав.	Смедерево, Србија	Ђурић Димитрије	упала плућа	1.3.1916.	М	земљ.	ожењен?
234	70 г	прав.	Кличевац, Пожаревац	Богић Стојана	исцрпљеност	2.3.1916.	Ж	земљ.	удата

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
235	65 г	прав.	Рашанац, Пожаревац*	Николић Петар	срчани удар	2.3.1916.	М	земљ.	ожењен?
236	14 г	прав.	Сарамово?, Крагујевац?*	Јелић Марисав	пегави тифус	2.3.1916.	М	дете	/
237	3 г	прав.	Кличевац, Пожаревац	Јовановић Војина	Катар црева	3.3.1916.	Ж	дете	мајка Милинка, отац Цаја
238	18 г	прав.	Велико Градиште Пожаревац	Ђокић Јован	пегави тифус	3.3.1916.	М	земљ.	неожењен
239	3 г	прав.	Брадарац, Пожаревац	Миладиновић Вукосава	катар црева	3.3.1916.	Ж	дете	отац Светозар, мајка Анђелија
240	67 г	прав.	Дубравица, Пожаревац	Станојевић Милорад	упала плућа	3.3.1916.	М	земљ.	ожењен?
241	93 г	прав.	Дубравица, Пожаревац	Стевић Ђоко	исцрпљеност	4.3.1916.	М	земљ.	удовац
242	90 г	прав.	Затоње, Пожаревац	Стевановић Винка	исцрпљеност	5.3.1916.	Ж	земљ.	/
243	6 г	прав.	Кличевац, Пожаревац	Илић Сава	упала можданице	5.3.1916.	М	дете	отац Никола, мајка Живка
244	1 г	прав.	Брадарац, Пожаревац	Цвејић Милица	катар црева	6.3.1916.	Ж	дете	отац Драгутин, мајка Милка
245	5 г	прав.	Костолац, Пожаревац	Животић Лепосава	ТБЦ плућа	6.3.1916.	Ж	дете	отац Мика, мајка Јована
246	90 г	прав.	Кисиљево, Пожаревац	Станковић Перса	исцрпљеност	6.3.1916.	Ж	земљ.	удовица
247	60 г	прав.	Селевац, Смедерево	Јовановић Петар	упала плућа	6.3.1916.	М	земљ.	ожењен?
248	8 дана	прав.	Арад	Марковић Радисав	катар црева	6.3.1916.	М	дете	отац Милан, мајка Марија, сви из Шапца

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
249	76 г	прав.	Кисиљево. Пожаревац	Богић Милутин	исцрпљеност	6.3.1916.	М	земљ.	ожењен?
250	65 г	прав.	Кисиљево. Пожаревац	Пантић Настас	пегави тифус	6.3.1916.	М	земљ.	ожењен?
251	65 г	прав.	Курјаче, Пожаревац	Савић Обрад	срчани удар	7.3.1916.	Ж	земљ.	ожењен?
252	7 г	прав.	Кличевац, Пожаревац	Павловић Грозда	ТБЦ плућа	8.3.1916.	Ж	дете	отац Недељко. мајка Стевана
253	7 г	прав.	?	Паула…?	ТБЦ плућа	8.3.1916.	Ж	дете	?
254	62 г	прав.	Смољинац, Пожаревац	Рајић Стојић	срчани удар	8.3.1916.	М	земљ.	ожењен?
255	80 г	прав.	Кисиљево, Пожаревац	Ивковић Стојана	исцрпљеност	9.3.1916.	Ж	земљ.	удовица
256	80 г	прав.	Маруљевац, Пжаревац?*	Миловановић Милинка	срчани удар	9.3.1916.	Ж	земљ.	удовица
257	71 г	прав.	Врело, Ваљево	Љубичић Живко	исцрпљеност	9.3.1916.	М	земљ.	ожењен?
258	15 г	прав.	Дубравица, Пожаревац	Перић Живана	упала бубрега	10.3.1916.	Ж	дете	отац Милован, мајка Ивана
259	65 г	прав.	Брадарац, Пожаревац	Живковић Јелена	срчани удар	10.3.1916.	Ж	земљ.	удовица
260	39 г	прав.	Шабац, Србија	Марковић Марија	ТБЦ плућа	11.3.1916.	Ж	земљ.	удата
261	35 г	прав.	Крвије, Пожаревац*	Антић Јоксим	ТБЦ плућа	11.3.1916.	М	земљ.	ожењен?
262	80 г	прав.	Кисиљево Пожаревац	Стојадиновић Радојка	исцрпљеност	12.3.1916.	Ж	земљ.	удовица
263	24 г	прав.	Брзо…, Пожаревац?*	Јовић Милован	ТБЦ плућа	12.3.1916.	М	земљ.	неожењен
264	4 г	прав.	Кличевац, Пожаревац	Зарић Драгољуб	фрас	12.3.1916.	М	дете	отац Илија, мајка Јела

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
265	4 г	прав.	Кличевац, Пожаревац	Животић Светомир	упала можданице	13.3.1916.	М	дете	отац Милутин, мајка Босиљка
266	64 г	прав.	В. Градиште, Пожаревац	Николић Јоко	ТБЦ плућа	13.3.1916.	М	земљ.	ожењен
267	4 г	прав.	Брадарац, Пожаревац	Живановић Душан	ТБЦ плућа	13.3.1916.	М	дете	отац Светислав, мајка Љубица
268	75 г	прав.	Петка, Пожаревац	Ђорђевић Света	упала плућа	14.3.1916.	Ж	земљ.	удовица
269	63 г	прав.	Курјаче, Пожаревац	Степић Богосав	ТБЦ плућа	14.3.1916.	М	земљ.	ожењен?
270	62 г	прав.	Биновац, Смедерево*	Стефановић Милинко	упала плућа	14.3.1916.	М	земљ.	ожењен?
271	60 г	прав.	Брадарац, Пожаревац	Кесић Стојан	срчани удар	14.3.1916.	М	земљ.	ожењен?
272	73 г	прав.	Петка, Пожаревац	Живковић Огњен	исцрпљеност	14.3.1916.	М	земљ.	удовац
273	60 г	прав.	Маруљевац, Пожаревац?*	Милошевић Милосава	упала плућа	15.3.1916.	М	земљ.	удата
274	50 г	прав.	Жировница, Лепеница*	Марјановић Живота	ТБЦ плућа	16.3.1916.	М	земљ.	неожењен
275	70 г	прав.	Рам, Пожаревац	Стојадиновић Илија	шлог	16.3.1916.	М	земљ.	ожењен?
276	62 г	прав.	Петка, Пожаревац	Милошевић Иван	упала плућа	17.3.1916.	М	земљ.	ожењен?
277	40 г	прав.	Липе, Пожаревац	Ранковић Живота	ТБЦ плућа	17.3.1916.	М	земљ.	ожењен?
278	80 г	прав.	Кленовик, Пожаревац	Костић Станко	исцрпљеност	18.3.1916.	М	земљ.	ожењен?
279	6 г	прав.	Маруљевац, Пожаревац?*	Јовановић Милена	ТБЦ плућа	19.3.1916.	Ж	дете	отац Станоје, мајка Лена

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
280	73 г	прав.	Кличевац, Пожаревац	Перић Новак	исцрпљеност	19.3.1916.	М	земљ.	удовац
281	85 г	прав.	Кличевац, Пожаревац	Живковић Живко	исцрпљеност	20.3.1916.	М	земљ.	удовац
282	18 г	прав.	Београд	Димитријевић Владислав	ТБЦ плућа	22.3.1916.	М	земљ.	неожењен
283	14 г	прав.	Медвеђе, Морава, Србија*	Веселиновић Радоје	ТБЦ плућа	22.3.1916.	М	дете	/
284	32 г	прав.	Лозовик, Пожаревац?*	Животић Милан	ТБЦ плућа	22.3.1916.	М	земљ.	ожењен?
285	87 г	прав.	Брежане, Пожаревац	Ђорђевић Ана	исцрпљеност	23.3.1916.	Ж	земљ.	удовица
286	½ г	прав.	Кисиљево, Пожаревац	Арсић Божица	ТБЦ плућа	23.3.1916.	Ж	дете	отац?, мајка Илка
287	70 г	прав.	Дрмно, Пожаревац	Васић Димитрије	крварење	23.3.1916.	М	земљ.	ожењен?
288	68 г	прав.	Кличевац, Пожаревац	Урошевић Никола	ТБЦ плућа	23.3.1916.	М	земљ.	ожењен?
289	65 г	прав.	Вапа, срез Чачак*	Јелић Митар	упала плућа	23.3.1916.	М	земљ.	ожењен?
290	14 г	прав.	Мирјево, Пожаревац*	Рајчић Љубомир	ТБЦ плућа	23.3.1916.	М	дете	?
291	15 г	прав.	Т…?*	Миточевић Павле	ТБЦ плућа	23.3.1916.	М	дете	отац Никола, мајка Јордана
292	85 г	прав.	Маруљевац, Пожаревац*	Девић Никола	исцрпљеност	24.3.1916.	М	земљ.	удовац
293	62 г	прав.	Смољинац, Србија	Атанацковић Милан	срчани удар	24.3.1916.	М	земљ.	ожењен?
294	2 г	прав.	Дрмно, Пожаревац	Ђурић Јеврем	катар црева	25.3.1916.	М	дете	отац?, мајка Станка
295	96 г	прав.	Костолац, Пожаревац	Миладиновић Иван	исцрпљеност	26.3.1916.	Ж	земљ.	удовац

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
296	9 г	прав.	Брадарац, Пожаревац	Пешић Даница	ТБЦ плућа	27.3.1916.	Ж	дете	непознати родитељи
297	46 г	прав.	Враново, Смедерево*	Николић Живота	срчани удар	27.3.1916.	М	земљ.	ожењен?
298	21 г	прав.	Голобок, Смедерево*	Рајковић Драгомир	срчани удар	30.3.1916.	М	земљ.	неожењен
299	4 г	прав.	Маруљевац, Пожаревац?*	Богићевић Јана	ТБЦ плућа	31.3.1916.	Ж	дете	отац Станоје, мајка Љубица
300	50 г	прав.	Брадарац, Пожаревац	Радић Милојка	исцрпљеност	31.3.1916.	Ж	земљ.	Удата
301	16 г	прав.	Кусадак, Смедерево?*	Спасојевић Војислав	?	31.3.1916.	М	земљ.	неожењен
302	54 г	прав.	Петровци, Пожаревац?*	Станојевић Филип	срчани удар	31.3.1916.	М	земљ.	ожењен?
303	15 г	прав.	Живковци, Рудник, Србија*	Лукић Љубомир	упала плућа	31.3.1916.	М	земљ.	неожењен
304	46 г	прав.	Смедерево, Србија	Илић Васа	срчани удар	31.3.1916.	М	земљ.	ожењен?
305	47 г	прав.	В. Поповац, Моравски, Србија*	Ђорђевић Љубисав	ТБЦ плућа	31.3.1916.	М	земљ.	ожењен?
306	15 г	прав.	Брадарац, Пожаревац	Марковић Радомир	ТБЦ плућа	31.3.1916.	М	земљ.	родитељи непознати
АПРИЛ 1916.									
307	79 г	прав.	Липе, Смедерево	Томић Цвеја	исцрпљеност	1.4.1916.	М	земљ.	удовац
308	86 г	прав.	Дубравица, Пожаревац	Лукић Милија	исцрпљеност	3.4.1916.	М	земљ.	удовац
309	86 г	прав.	Кленовик, Пожаревац?*	Милошевић Живан	исцрпљеност	3.4.1916.	М	земљ.	удовац
310	75 г	прав.	Кличевац, Пожаревац	Ивановић Петар	исцрпљеност	3.4.1916.	М	земљ.	ожењен?

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
311	32 г	прав.	Живица. Пожаревац?*	Петровић Ранисав	ТБЦ плућа	4.4.1916.	М	земљ.	ожењен?
312	61 г	прав.	Костолац, Пожаревац	Живковић Милета	упала плућа	5.4.1916.	М	земљ.	ожењен?
313	57 г	прав.	Средњево, Пожаревац	Костић Стојимир	срчани удар	5.4.1916.	М	земљ.	ожењен?
314	90 г	прав.	Речица, Пожаревац	Пауновић Јанко	исцрпљеност	5.4.1916.	М	земљ.	удовац
315	80 г	прав.	Затоње, Пожаревац	Матић Јанко	исцрпљеност	5.4.1916.	М	земљ.	удовац
316	4 г	прав.	Дрмно, Пожаревац	Стокић Лепосава	ТБЦ плућа	6.4.1916.	Ж	дете	отац Миладин, мајка Милева
317	36 г	прав.	В. Орашје, Смедерево*	Јовановић Владимир	ТБЦ плућа	6.4.1916.	Ж	земљ.	ожењен
318	72 г	прав.	Дрмно, Пожаревац	Дамјановић Стеван	упала плућа	6.4.1916.	М	земљ.	ожењен
319	80 г	прав.	Дубравица, Пожаревац	Секулић Петар	исцрпљеност	6.4.1916.	М	земљ.	удовац
320	68 г	прав.	Кличевац, Пожаревац	Илић Иван	упала плућа	6.4.1916.	М	земљ.	ожењен?
321	10 г	прав.	Брадарац, Пожаревац	Стојадиновић Милутин	упала можданице	6.4.1916.	М	дете	отац Петар, мајка Совра
322	60 г	прав.	Голобок, Смедерево	Ћирић Ђорђе	срчани удар	8.4.1916.	М	земљ.	ожењен?
323	71 г	прав.	…шњица, Подриње?*	Милосављевић Алекса	упала плућа	8.4.1916.	М	земљ.	удовац
324	16 г	прав.	Пољана, Пожаревац	Стевановић Илија	ТБЦ плућа	10.4.1916.	М	земљ.	неожењен
325	84 г	прав.	Кленовик, Пожаревац	Ђорђевић Милош	исцрпљеност	12.4.1916.	М	земљ.	удовац
326	65 г	прав.	Брадарац, Пожаревац	Игњатовић Михајло	шлог	12.4.1916.	М	земљ.	ожењен?

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
327	23 г	прав.	Пударци, Београд*	Павловић Чедомир	ТБЦ плућа	14.4.1916.	М	земљ.	неожењен
328	70 г	прав.	Рам, Пожаревац	Костић Сава	?	14.4.1916.	М	земљ.	удовац
329	61 г	прав.	Велико Село, Пожаревац	Тодоровић Петар	упала желуца	14.4.1916.	М	земљ.	неожењен
330	65 г	прав.	Манастирица, Пожаревац*	Николић Јован	срчани удар	13.4.1916.	М	земљ.	ожењен?
331	60 г	прав.	Курјаче, Пожаревац	Николић Ненад	исцрпљеност	15.4.1916.	М	земљ.	ожењен?
332	65 г	прав.	Смедерево, Србија	Илић Стеван	упала плућа	15.4.1916.	М	земљ.	ожењен?
333	70 г	прав.	Маљуревац, Пожаревац	Милисављевић Милко	исцрпљеност	17.4.1916.	М	земљ.	удовац
334	48 г	прав.	Ми…вац, Пожаревац?*	Богојевић Марко	упала желуца	18.4.1916.	М	земљ.	ожењен?
335	55 г	прав.	Бољетин, Краински?Срб.*	Милић Филип	упала плућа	18.4.1916.	М	земљ.	ожењен?
336	75 г	прав.	Брежане, Пожаревац	Војновић Станко	исцрпљеност	18.4.1916.	М	земљ.	удовац
337	60 г	прав.	Врбовац, Смедерево	Марић Живан	исцрпљеност	19.4.1916.	М	земљ.	ожењен?
338	48 г	прав.	Војилово, Пожаревац*	Танасковић Станко	срчани удар	21.4.1916.	М	земљ.	ожењен?
339	70 г	прав.	Војилово, Пожаревац	Миљковић Миливој	?	21.4.1916.	М	земљ.	удовац
340	76 г	прав.	Мрчковац, Пожаревац*	Стојић Иван	?	22.4.1916.	М	земљ.	удовац
341	81 г	прав.	Дубравица, Пожаревац	Ђуричић Јоца	исцрпљеност	22.4.1916.	М	земљ.	удовац
342	85 г	прав.	Дубравица, Пожаревац	Живковић Панта	исцрпљеност	24.4.1916.	М	земљ.	удовац

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
343	56 г	прав.	Бољетин, Краински, Срб	Манојловић Никола	срчани удар	23.4.1916.	М	земљ.	ожењен?
344	20 г	прав.	Велко-Крчмаре, Срб?*	Величковић Витомир	ТБЦ плућа	23.4.1916.	М	земљ.	неожењен
345	70 г	прав.	Затоње, Рам, Срб	Стојић Перић	исцрпљеност	24.4.1916.	М	земљ.	удовац
346	80 г	прав.	Кисиљево, Пожаревац	Витић Радован	исцрпљеност	25.4.1916.	М	земљ.	удовац
347	58 г	прав.	Миљевић, Пожаревац	Јанковић Милутин	срчани удар	26.4.1916.	М	земљ.	ожењен?
348	60 г	прав.	Речица, Рам, Срб	Јенић Станоје	упала плућа	26.4.1916.	М	земљ.	ожењен
349	70 г	прав.	Речица, Рам, Срб	Трајловић Никола	упала желуца	27.4.1916.	М	земљ.	удовац
350	60 г	прав.	Кисиљево, Пожаревац	Симић Живко	исцрпљеност	27.4.1916.	М	земљ.	удовац
351	58 г	прав.	Миљевић, Пожаревац	Јанковић Живко	срчани проблеми	28.4.1916.	М	земљ.	ожењен?
352	106 г	прав.	Речица, Рам, Срб	Токић Миља	исцрпљеност	28.4.1916.	Ж	земљ.	удовица
353	20 г	прав.	Тр..ње, Морава, Србија?*	Богић Трајановић	срчани проблеми	28.4.1916.	М	земљ.	неожењен
354	85 г	прав.	Липе, Смедерево	Маринковић Ранко	исцрпљеност	28.4.1916.	М	земљ.	ожењен?
355	71 г	прав.	Дубравица, Пожаревац	Палић Димитрије	исцрпљеност	28.4.1916.	М	земљ.	ожењен?
356	18 г	прав.	Мириловићи, Билеће, Херцеговина	Капор Марко	peritonicles?	28.4.1916.	М	земљ.	неожењен
357	70 г	прав.	Петка, Пожаревац	Живковић Јанко	исцрпљеност	29.4.1916.	М	земљ.	ожењен?
358	63 г	прав.	Дрмно, Пожаревац	Улман Јанко	упала плућа	30.4.1916.	М	земљ.	удовац

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
359	45 г	прав.	Орљево, Пожаревац*	Николић Љубосав	ТБЦ плућа	30.4.1916.	М	земљ.	ожењен?
360	58 г	прав.	Шалинац, Смедерево	Вујић Адам	срчани удар	30.4.1916.	М	земљ.	удовац
361	70 г	прав.	Сење, Параћин, Србија*	Савић Лазар	упала плућа	30.4.1916.	М	земљ.	удовац
362	53 г	прав.	Барич, Пожаревац*	Јанковић Коста	упала бубрега	30.4.1916.	М	земљ.	ожењен?
363	30 г	прав.	…јенац, Пожаревац	Петровић Милан	ТБЦ плућа	30.4.1916.	М	земљ.	ожењен?
АВГУСТ 1916.									
364	61 г	прав.	Ћовдин, Пожаревац	Петровић Живота	ТБЦ плућа	2.8.1916.	М	земљ.	ожењен?
365	48 г	прав.	Ландол, Смедерево*	Станковић Петко	упала плућа	18.8.1916.	М	земљ.	ожењен?
367	2 дана	прав.	Арад	Видаковић Никола	упала плућа	12.8.1916.	М	дете	/
368	15 г	прав.	Зеленик, Пожаревац*	Стојановић Михајло	ТБЦ плућа	8.8.1916.	М	земљ.	неожењен
369	70 г	прав.	Костолац, Пожаревац	Аћимовић Јован	упала плућа	5.8.1916.	М	земљ.	ожењен?
370	/	прав.	Арад	Макаров Иван	ТБЦ плућа	5.8.1916.	М	дете	/
371	70 г	прав.	Брадарац, Пожаревац	Живковић Јанко	упала плућа	4.8.1916.	М	земљ.	ожењен?
СЕПТЕМБАР 1916.									
372	17 г	прав.	Ракинац, Смедерево*	Илић Владимир	ТБЦ плућа	27.9.1916.	М	земљ.	неожењен
373	58 г	прав.	Топоница, Крагујевац*	Марковић Паун	упала плућа	29.9.1916.	М	земљ.	/
374	46 г	прав.	Арад?	Путник Лазо	ТБЦ плућа	22.9.1916.	М	/	/

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
375	16 г	прав.	Смољинац, Пожаревац	Стојић Драгутин	ТБЦ плућа	19.9.1916.	М	земљ.	/
376	15 г	прав.	Церјанац, Пожаревац?*	Милић Станко	ТБЦ плућа	17.9.1916.	М	земљ.	неожењен
377	82 г	прав.	Бабушинац, Пожаревац	Пешић Јован(Иван)?	упала плућа	15.9.1916.	М	земљ.	удовац
378	70 г	прав.	Кисиљево, Пожаревац	Животић Станоје	упала плућа	14.9.1916.	М	земљ.	ожењен?
379	64 г	прав.	Кличевац, Пожаревац	Живковић Михајло	исцрпљеност	12.9.1916.	М	земљ.	ожењен?
380	76 г	прав.	Дрмно, Пожаревац	Лазић Тома	упала плућа	11.9.1916.	М	земљ.	ожењен?
381	85 г	прав.	Затоње, Пожаревац	Арсић Селак	исцрпљеност	10.9.1916.	М	земљ.	удовац
ОКТОБАР 1916.									
382	63 г	прав.	Барич, Пожаревац	Ђурић Стојадин	срчана мана	5.10.1916.	М	земљ.	ожењен?
383	80 г	прав.	Затоње, Пожаревац	Стокић Живота	исцрпљеност	3.10.1916.	М	земљ.	удовац
384	80 г	прав.	Дубровица?*	Богић Стака?	исцрпљеност	28.10.1916.	М	земљ.	удовац
385	90 г	прав.	Петка?	Милић Стојадин	исцрпљеност	25.10.1916.	М	земљ.	ожењен?
386	/	прав.	Арад	Јаковљевић Манојло	ТБЦ плућа	24.10.1916.	М	војник?	/
387	24 г	прав.	Барацс? Вакуф – Босна?*	(Лу)…кић? Вид	/	24.10.1916.	М	/	/
388		прав.	/	Бајић Перо	дизентерија	24.10.1916.	М	/	/
389	65 г	прав.	Затоње, Пожаревац	Матић Стеван	упала плућа	21.10.1916.	М	земљ.	ожењен?
390	25 г	прав.	.еоци, Београд?*	Ђокић Радоје	менингитис ТБЦ	13.10.1916.	М	земљ.	неожењен

Редни број	Старост	Вероисповест	Место рођења	Презиме и име	Узрок смрти	Дан смрти	Пол	Занимање	Брачно стање
391	75 г	прав.	Дрмно, Пожаревац	Перић Радивој	исцрпљеност	13.10.1916.	М	земљ.	ожењен?
392	65 г	прав.	Брадарац, Пожаревац	Живанчевић (Живановић?) Тодор	упала плућа	12.10.1916.	М	земљ.	ожењен?
393	51 г	прав.		Савић Ђорђе	исцрпљеност	10.10.1916.	М	војник?	/
394	30 г	прав.	Суботица, Моравци*	Стојковић Станко	ТБЦ плућа	9.10.1916.	М	земљ.	неожењен
395	80 г	прав.	Ћириковац, Пожаревац	Јанковић Стево	исцрпљеност	7.10.1916.	М	земљ.	удовац

Исправке и коментари за умрле од 1. априла 1915. до октобра 1916.

2 – Нечитко пише „Бу…? Фоча” – Можда су у питању села Бунови,, Буковик, или Богушићи, која су се налазила у фочанском срезу?

3 – Читко пише „Табановац, Београд” – Табановац је био у окружју (касније области) пожаревачкој и срезу млавском, н. п. је била у Петровцу.

13 – Пише само „Рађево, Ваљево”, пун назив места је Рађево село (*Речник*, 1846, 135; *Речник*, 1925, 351).

16 – Пише „Ћелије, Београд” – Село Ћелије је у деветнаестом веку припадало колубарском срезу и београдском окружју, а касније, почетком двадесетог века, колубарском срезу и подунавској области, н. п. у Лазаревцу (*Речник*, 1925, 455).

17 и 47 – Код неколико умрлих интернираца пише „Завајта, Фоча” – У питању је село Завајит које се налазило у фочанском срезу, сарајевска област.

19 – Пише „Лесковић, Билећа”, треба Љесковац.

20 – Читко пише „Ријека, Фоча, БХ” – Према коришћеним пописима места, село

Ријека не постоји у фочанском срезу, у вишеградском срезу постоје три села са тим именом, једно у невесињском срезу, једно у кладањском и једно у јајачком срезу, травничка област (*Речник*, 1925, 362):

24 – Пише читко „Кнежево, Сребреница" – име места је Кнезови.

25 – Пише „Крупа, Босна" – Постоји више места у различитим срезовима у БиХ са тим именом: Крупа у бугојанском срезу, општина Гор. Вакуф: Крупа у сарајевском срезу, општина пазарићка: Крупа у бањалучком срезу, а постоји и Босанска Крупа у бихаћкој области (*Речник*, 1925, 222).

26 – Пише „Гашица, Градишка" – У питању је село Гаштица код Градишке.

31 – Пише „Погорје, Билећа" – треба Подгорје.

35 – Име села је нечитко, почиње са „Пр…, Прњавор", док је шира административно-обласна одредница написана читко – Прњавор, можда је у питању село Прибрези, или Пребјег? На основу новопронађених спискова највероватније је Пребјег.

37 – „Костајник рађевски" се налази у рађевском срезу, област подринска (*Речник*, 1925, 212).

39 – Пише „Борја, Фоча" – У фочанском срезу имамо село Борје (челебићка општина), постоји и село Борије у фочанском срезу (општина Калиновик), док се село Борија налази у сарајевском срезу (*Речник*, 1930, 74). Највероватније је у питању село Борје у околини Фоче?

40 – Пише „Бај…, Градишка" – треба Бајинци, који су били код Бос. Градишке, врбаска област.

42 – Име села је нечитко, почиње на слово „П…? Сребреница", у сребреничком срезу је постојало 22 села која почињу на слово П, тако да даља истраживања треба усмерити на заступљеност презимена страдалог у одређеним местима.

50 – Пише „Осо, Рогатица" – у рогатичком срезу постоји само Горње о Доње Осово.

51 – Село Милорци је било у јошевачкој општини, срез посавски, н. п. Обреновац.

60 – Пише „Орашац, посавски", Орашац се у деветнаестом веку налазио у ваљевском окружју и посавском срезу, н. п. Обреновац.

Постојало је место са тим именом и у шабачком окружју, у посаво-тамнавском срезу (*Речник*, 1846, 115).

62 – Пише „Доња Борна, јадрански" – треба Доња Борина, налазила се у боринској општини, срезу јадранском, н. п. Лозница (*Речник*, 1930, 128).

69 и 74 – Пише читко „Прибидол, Сребреница", у коришћеним пописима места се помиње као Прибидо, постојала су два села, српско и муслиманско (*Речник*, 1925, 338).

70 – Пише „Трешњица, рађевска" – треба Трешница, село се налазило у рађевском срезу и подринском окружју (*Речник*, 1846, 175): Помиње се још једно село са тим именом у косаничком срезу, код Куршумлије (*Речник*, 1930, 470).

75 – Постоје још два села са именом Соколине, једно у кладањском срезу, а друго код Јајца.
76 – Пише „Преслица, Билећа" – У коришћеним пописима нема таквог места. Можда је у питању село Пресјека у невесињском срезу, 96 (76, 96)?
77 – Нечитко пише „Не…ца, Сарајево", но такво место нисмо нашли у коришћеним пописима.
78 – Пише „Јеловик, тамнавски" – у посаво-тамнавском срезу постоји село Јаловик (код Владимироваца). Села са тим именом постојала су и у јасеничком (Аранђеловац) и рачанском срезу (ужичка област).
79 – Нечитко пише „В…ца, Београд" – Највероватније је у питању село Вишњица, која је била у срезу подунавском и београдском окружју, а касније у врачарском срезу и београдској области (*Речник*, 1925, 9).
82 – Пише „Мирићи, Рогатица" – у рогатичком срезу постоји само село Мрвићи. Више села са именом Мирићи постоји у огулинском срезу, општина Горње Дубраве.
87 – Пише „Рибарица, јадарски" – Село Рибарица је било у подринском окружју, срез јадрански (Лозница).
88 – Пише „Црњилово, Бијељина" – треба Црњелево (*Речник*, 1925, 447, књ. 2).
89 – Пише „Кусићи, Сребреница" – У сребреничком срезу постоји село Крнићи, село Кусићи постоји у рамском срезу, пожаревачка област.
90 – Пише „Ј..еница, Ваљево" – У ваљевској области постоји село Јасеница, општина грабовачка, срез ваљевски (*Речник*, 1925, 46).
91 – Пише нечитко „Лу…, Билећа" – Можда је у питању село Љубишићи?
93 – У Босни постоји више села са тим именом, у питању је село Мокро у сарајевском срезу, општина паљанска (Пале).
95 – Постојала су три села са тим именом у шабачком окружју (касније подринској области): у посаво-тамнавском, рађевском и мачванском срезу.
99 – Пише „Борија, Фоча" – У фочанском срезу постојала су места са именом Борије (калиновачка општина) и Борје (челебићка општина). Село Борија је било у сарајевском срезу, трнавска општина (*Речник*, 1930, 74). Коришћени пописи нису до краја прецизни и усаглашени, тако у попису из 1925. године у фочанском срезу постоји село Борија (код Калиновика) и Борије (код Фоче), попис из 1930. село Борија именује као Борије?
106 – Пише нечитко „Шап..ћи, Чајнича, БХ" – у питању је село Шамлићи (*Речник*, 1925, 458, књ. 2).
107 – Пише „!Шупељи, Невесиње" – У невесињском срезу постојало је место Сопиље (*Речник*, 1925, 192, књ. 1), које се у попису из 1930. године назива Сопиљи? (*Речник*, 1930, 422).
108 – Пише „Међусеље, Рогатица" – Но, по попису из 1925. Међусеље је било у вишеградском срезу, сарајевска област (*Речник*, 1925, 265, књ. 2).

126 – Постоји више насеља са тим именом, Михајловац је био у подунавском срезу и подунавској области, н. п. Смедерево (*Речник*, 1925, 272, књ. 2).

145 – Пише „Шувајић, Пожаревац" – У деветнаестом веку село се називало Шуваић и било је у рамско-пекском срезу, пожаревачко окружје (*Речник*, 1846, 195), док га касније налазимо као Шувајић (*Речник*, 1925, 467, књ. 2) и Шувајиће (*Речник*, 1930, 461) када је припадало голубачком срезу и пожаревачкој области.

149 – Ореовица је била у срезу моравичком и окружју пожаревачком (*Речник*, 1846, 116; и *Речник*, 1925, 297, књ. 2).

150 – Пише нечитко „Ку…вци, Пожаревац" – Место са сличним називом не постоји у пожаревачком срезу, но, постоји место Купиновац, али је оно било у ресавском срезу, Свилајнац (*Речник*, 1925, 227, књ. 2).

153 – Пише „Миљевић, Пожаревац" – Село Миљевић се по попису из 1846. називало Миљевиће (*Речник*, 1846, 105) и било је у окружју пожаревачком, док се касније налазило у голубачком срезу и пожаревачкој области (*Речник*, 1925, 270, књ. 2).

161 – Пише „Мала Брежница, Пожаревац" – треба Мала Бресница, село се налазило у рамском срезу, област пожаревачка, н. п. Вел. Градиште (*Речник*, 1925, 253, књ. 2).

164 – Пише „Витежво, Ћуприја" – назив места је Витежево, налазило се у ресавском срезу и ћупријском окружју (*Речник*, 1846, 29), а касније у ресавском срезу и моравској области, н. п. Свилајнац (*Речник*, 1925, 64, књ. 2).

165 – Пише „Тополине, Крагујевац" – место са тим називом не постоји у околини Крагујевца, постојало је село Топоница у крагујевачком окружју и гружанском срезу (*Речник*, 1846, 174).

177 – На више места у пописима страдалих село Маљуревац је погрешно уписивано као Маруљевац.

178 – Пише „Боженац, Пожаревац" – место се називало Божевац и било је у млавском срезу и окружју пожаревачком (*Речник*, 1846, 16), касније у пожаревачком срезу и истоименој области.

179 – Село Сена се налазило у звишком срезу, област пожаревачка, н. п. Кучево (*Речник*, 1925, 381, књ. 2).

186, 256, 273, 279, 292 и 299 – Пише „Маруљевац, Пожаревац", у питању је село Маљуревац, пожаревачки срез.

190 – Село Десина се налазило у рамском срезу, област пожаревачка, н. п. В. Градиште (*Речник*, 1925, 119. књ. 2).

194 – Пише „Речице, Пожаревац" – треба Речица, налазило се у рамском срезу, обл. пожаревачка, н. п. В. Градиште (*Речник*, 1925, 361, књ. 2).

198 – Пише „Доња Прешевица, Крагујевац" – такво место не постоји у пописима, у питању је Доња Пешчаница која је била у моравском срезу, н. п. Житковац (*Речник*, 1930, 130).

200 и 209 – Пише „Кломеник, Пожаревац" – у питању је село Кленовик, које се више пута у пописима погрешно наводи као Кломеник.

203 – Пише нечитко „Ми..новац, Ћуприја" – у питању је највероватније село Мириловац које се некада налазило у ћупријском срезу (*Речник*, 1846, 105), а касније у параћинском срезу. Нечитки су и име и презиме страдалог, тако да је овај облик само једно могуће тумачење.

208 – Азања је некада била у јасеничком срезу и смедеревском окружју (*Речник*, 1846, 3), а касније у подунавској области.

211 – Пише нечитко „Во…, Пожаревац" – постоји више села у пожаревачкој области чија имена почињу на слово „В"- Војлово, Волуја, Вошановац, Водице, итд.?

213 – Пише „Живице, Пожаревац" – назив села је Живица, постоји у Србији више села са тим именом, Живица се налазила у живичкој општини и пожаревачком срезу (*Речник*, 1925, 157).

222 – Пише нечитко „М…ковац, Пожаревац" – у питању је село Мрчковац, било је у пожаревачком срезу, касније у голубачком, област пожаревачка (*Речник*, 1925, 228, књ. 2).

235 – Село Рашанац је било у млавском срезу, пожаревачка област, н. п. Петровац (*Речник*, 1925, 357, књ. 2).

236 – Пише „Сарамово, Крагујевац" – у крагујевачком окружју и лепеничком срезу постојало је село Сараново, касније је припало лепеничком срезу, шумадијска област (*Речник*, 1925, 371).

247 – Село Селевац је било у јасеничком срезу и окружју смедеревском (*Речник*, 1846, 147), а касније у подунавској области, н. п. Азања.

261 – Село Крвије је било у млавском срезу и пожаревачкој области, н. п. Петровац (*Речник*, 1925, 229, књ. 1).

263 – Пише „Брзоводе, Пожаревац" – треба Брзоходе, у попису из 1846. село се налазило у моравском срезу, обл. пожаревачка, н. п. Жабари (*Речник*, 1925, 229, књ. 1).

270 – Село Биновац се налазило у подунавском срезу и подунавској обл., н. п. Смедерево (*Речник*, 1925, 22, књ. 2).

274 – Пише „Жировница, Лепеница" – Село Жировница се налазило у лепеничком срезу и крагујевачком окружју (*Речник*, 1846, 58), касније у крагујевачком срезу, шумадијска област, н. п. Крагујевац (*Речник*, 1925, 158, књ. 2).

283 – Пише „Медвеђе, Морава, Србија" – у питању је село Медвеђа у деспотовачком срезу, моравска област, н. п. В. Поповић (*Речник*, 1925, 264, књ. 2).

284 – Пише „Лозовик, Пожаревац" – Постојала су два Лозовика, један у околини Јагодине, а други у орашком срезу, подунавска област, н. п. Сараорци. Некада је припадао окружју смедеревском (*Речник*, 1846, 95; и *Речник*, 1925, 242, књ. 2). Највероватније се односи на Л. у подунавској области.

289 – Постојала су у Србији два села са тим именом, овде је у питању село Вапа у заблаћској општини, трнавски срез, н. п. Чачак (*Речник*, 1925, 51, књ. 2).

290 – Пише „Мирјево, Пожаревац" – село Мирјево се налазило у моравском срезу, пожаревачка област, н. п. Пож. Александровац (*Речник*, 1925, 271, књ. 2). По попису из 1846. године називало се Миријево.

291 – Име села је нечитко, почиње на слово „Т".

297 – Село Враново је било у подунавском срезу и смедеревском окружју, н. п. Смедерево (*Речник*, 1925, 71, књ. 2).

298 – Село Голобок се налазило у јасеничком срезу и смедеревском окружју (*Речник*, 1846, 39), а касније у подунавској области, н. п. Сараорце (*Речник*, 1925, 88, књ. 2).

301 – Пише „Кусада, Смедерево" – треба Кусадак, некада је био у смедеревском окружју, срез јасенички (*Речник*, 1846, 89), а касније у подунавској области, н. п. Паланка (*Речник*, 1925, 228, књ. 2).

302 – Пише „Петровци, Пожаревац" – треба Петровац, варошица Петровац се налазила у млавском срезу, пожаревачка област (*Речник*, 1925, 311, књ. 2).

303 – Пише „Живковци, Рудник, Србија" – Село Живковци се налазило у рудничком окружју, срез качерски (*Речник*, 1846, 58), у каснијим пописима у шумадијској области, н. п. Белановица (*Речник*, 1925, 157, књ. 2).

305 – Пише „В. Поповац, моравски, Србија" – село В. Поповац се налазило у моравском срезу и пожаревачком окружју (*Речник*, 1846, 126), а касније у млавском срезу и пожаревачкој области, н. п. Петровац (*Речник*, 1925, 57, књ. 2).

311 – Пише „Зивице, Пожаревац" – у питању је село Живица у пожаревачком срезу, област пожаревачка (*Речник*, 1925, 157, књ. 2).

317 – Варошица Вел. Орашје је некада била у смедеревском срезу (*Речник*, 1846, 116), касније у подунавској области.

323 – Нечитко пише „…шница, Подриње" – највероватније је у питању село Трбушница, које се налазило у јадранском срезу и подрињском окружју, постојало је и село Трбушница у београдском окружју, колубарски срез, код Лазаревца (*Речник*, 1846, 174).

327 – Пише „Пударац, Београд" – у питању је село Пударци које се налазило у подунавском срезу и београдском окружју (*Речник*, 1846, 131).

330 – Село Манастирица се налазило у млавском срезу и пожаревачкој области, н. п. Петровац (*Речник*, 1925, 228, књ. 2).

334 – Нечитко пише „Ми…новац, Пожаревац" – у питању је село Мишљеновац, које се налазило у звишком срезу, пожаревачка област (*Речник*, 1925, 228).

335 и 343 – Пише „Бољетин, краински, Србија" – Село Бољетин се налазило у срезу поречко-речком и крајинском окружју (*Речник*, 1846, 17), а касније у поречком срезу и тимочкој области, н. п. Д. Милановац (*Речник*, 1925, 30, књ. 2).

338 и 339 – Село Војилово је било у голубачком срезу, област пожаревачка, н. п. Голубац (*Речник*, 1925, 227, књ. 1).

337 – Село Врбовац се налазило у смедеревском окружју и срезу подунавском (*Речник*, 1846, 34), а касније у подунавској области, н. п. Смедерево.

344 – Пише само „Вел.ко Крчмари, Србија" – односи се на место Велико Крмчаре, који су били у лепеничком срезу (Рача), н. п. Рака крагујевачка (*Речник*, 1930, 487).

353 – Нечитко пише „Тр..ње, моравски, Србија” – У питању је село Трњање, налазило се у моравском срезу и пожаревачком окружју (*Речник*, 1846, 176).

359 – Село Орљево је било у моравском срезу, пожаревачка област, н. п. Пож. Александровац (*Речник*, 1925, 298, књ. 1).

361 – Пише „Сење, Параћин, Србија” – село Сење је било у параћинском срезу, област моравска (*Речник*, 1925, 382, књ. 1).

362 – Село Барич је постојало у београдској и у пожаревачкој области: овде је у питању село Барич које се налазило у голубачком срезу, н. п. Голубац, (*Речник*, 1925, 12, књ. 2).

363 – Пише нечитко „..љенац, Пожаревац” – у питању је село Црљенац које се налазило у млавском срезу, н. п. Петровац (*Речник*, 1930, 100), по *Речнику* из 1925. године село се звало Црљанац и било је у млавском срезу и пожаревачкој области (стр. 445, књ. 2).

365 – Пише „Ландола, Смедерево”, у питању је село Ландол, које се налазило у срезу подунавско и смедеревском окружју (*Речник*, 1846, 90).

368 – Пише „Зеленика, Пожаревац” – у питању је село Зеленик, налазило се у голубачком срезу, пожаревачка област (*Речник*, 1925, 171, књ. 2).

372 – Постојала су два села са именом Ракинац у орашком и моравском срезу (Речник, 1925, књ. 2, 353).

373 – Пише „Топоница, Крагујевац” – село Топоница је било у гружанском срезу и крагујевачком окружју (*Речник*, 1846, 174): постојало је више села са именом Топоница у пожаревачком, нишком, белопаланачком гњиланском срезу.

376 – Пише „Церјанац, Пожаревац” – у питању је село Церјанац (види под бројем 363).

384 – Пише читко „Дубравица”, али нема шире административно-обласне одреднице. Постојала су села са тим именом у пожаревачком, столачком, сребреничком, травничком и дубровачком срезу.

385 – Пише само „Петка” – постојала су два села са тим именом, једно у пожаревачком, а друго у колубарском срезу.

387 – Нечитко пише „Барц..к Вакуф, Босна” – у питању је варошица Варцар Вакуф у травничкој области, но презиме је нечитко.

388 – За Перу Бајића немамо забележено место и област из које је интерниран.

390 – Нечитко пише „..еоци, Београд” – највероватније је Р. Ђ. из села Вреоци код Београда.

392 – Презиме није читко, може бити и Живановић и Живанчевић?

394 – Пише теже читљиво „Суботица, Моравски” – у Србији је постојало више места са тим именом, овде је у питању село Суботица у ресавском срезу, моравска област, н. п. Свилајнац (*Речник*, 1925, 409, књ. 2).

Споменик жртвама логора у Араду подигнут на арадском „Доњем гробљу”

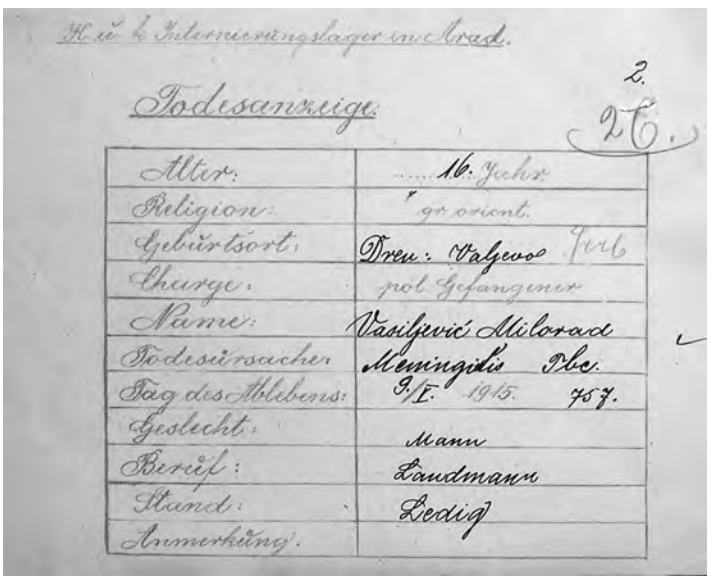

K. u. k. Internierungslager in Arad.

2.

Todesanzeige.

Alter:	16. Jahr
Religion:	gr. orient.
Geburtsort:	Dren: Valjevo Serb
Charge:	pol. Gefangener
Name:	Vasiljević Milorad
Todesursache:	Meningitis Tbc.
Tag des Ablebens:	9/I. 1915. 757.
Geslecht:	Mann
Beruf:	Landmann
Stand:	Ledig
Anmerkung:	

Умрлица за Милорада Васиљевића, старог 16 година, из Дрена код Ваљева

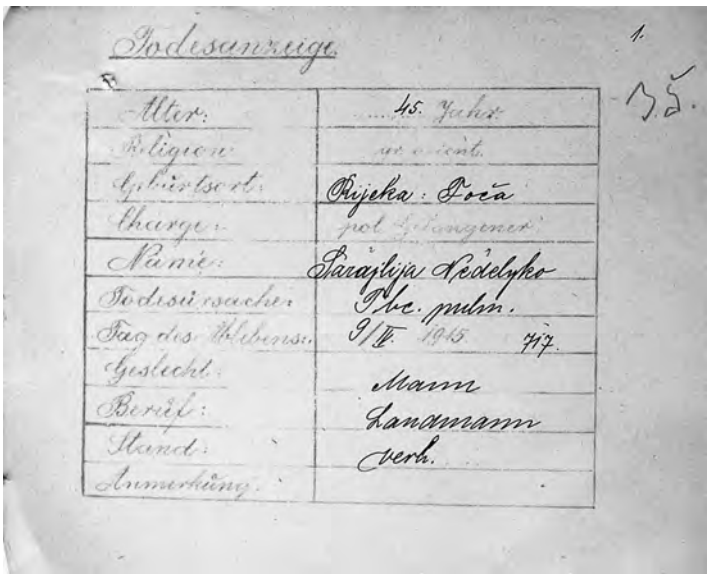

Todesanzeige. 1. 35.

Alter:	45. Jahr.
Religion:	or. orient.
Geburtsort:	Rijeka: Foča
Charge:	pol. Gefangener
Name:	Sarajlija Nedeljko
Todesursache:	Abc. pulm.
Tag des Ablebens:	9/V. 1915. 717.
Geschlecht:	Mann
Beruf:	Landmann
Stand:	verh.
Anmerkung:	

Умрлица за Недељка Сарајлију, старог 45 година, из Ријеке код Фоче

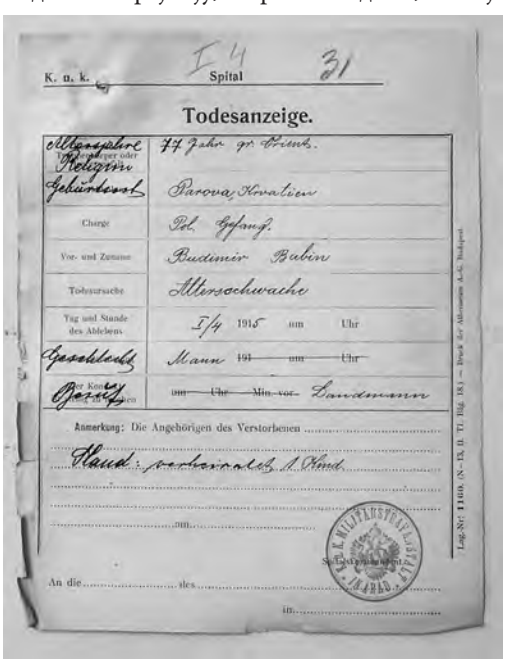

K. u. k. Spital I 4 31

Todesanzeige.

Alter	77 Jahr gr. Orient.
Religion	
Geburtsort	Parova, Kroatien
Charge	Pol. Gefang.
Vor- und Zuname	Budimir Bubin
Todesursache	Altersschwäche
Tag und Stunde des Ablebens	5/4 1915 um Uhr
Geschlecht	Mann ~~191 um Uhr~~
Beruf	~~um Uhr Min. vor~~ Landmann

Anmerkung: Die Angehörigen des Verstorbenen

Stand: verheiratet 1. Kind

An die ... des ...

in ...

Zug-Nr. 11410. (N. IX. II. Tl. 1914. 18.) — Druck der Akademischen A.-G. Budapest.

Умрлица за Будимира Бабина, старог 77 година, из Пазове

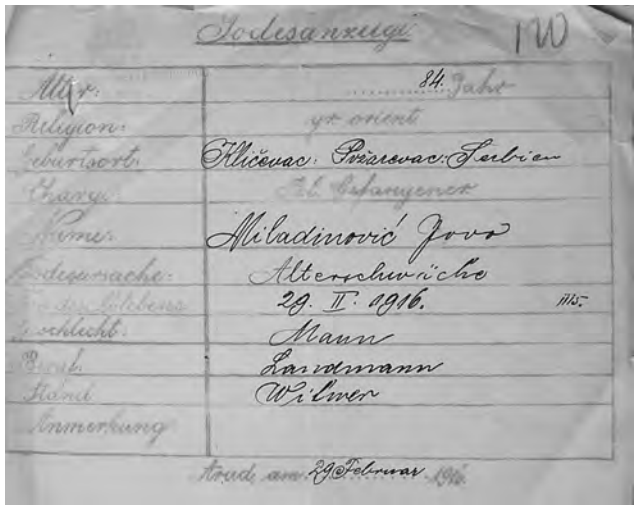

Todesanzeige 100

Alter:	84. Jahre
Religion:	gr. orient.
Geburtsort:	Kličevac. Požarevac. Serbien
Charge:	Zl. Gefangener
Name:	Miladinović Jova
Todesursache:	Altersschwäche
Tag des Ablebens	29. II. 1916. 1115.
Geschlecht:	Mann
Beruf:	Landmann
Stand:	Witwer
Anmerkung	

Stand. am 29 Februar 1916

Умрлица за Јову Миладиновића, старог 84 године, из Кличевца код Пожаревца

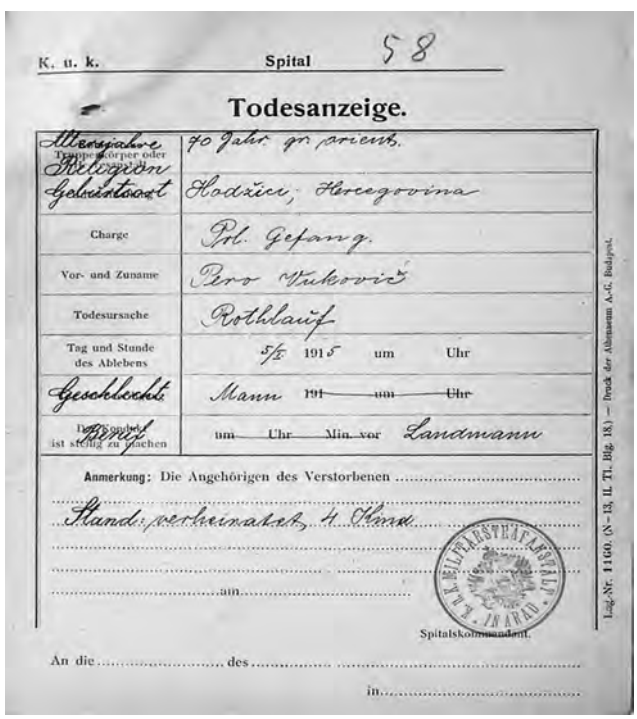

K. u. k. Spital 58

Todesanzeige.

Alter oder Tagesalter der Leichen	70 Jahr. gr. orient.
Religion	
Geburtsort	Hodžici, Hercegovina
Charge	Pol. Gefang.
Vor- und Zuname	Pero Vuković
Todesursache	Rothlauf
Tag und Stunde des Ablebens	5/I 1915 um Uhr
Geschlecht	Mann ~~191 um Uhr~~
Beruf ist stets zu machen	~~um Uhr Min. vor~~ Landmann

Anmerkung: Die Angehörigen des Verstorbenen .....

Stand: verheiratet, 4 Kind.

.....

.....

.....um.....

Spitalskommandant.

An die ..... des .....

in.....

Log.-Nr. 1160. (X—13. II. Tl. Blg. 18.) — Druck der Athenaeum A.-G. Budapest.

Умрлица за Перу Вуковића, старог 70 година, из Хаџића (Херцеговина)

Todesanzeige

Internierungskommando ARAD

Alter: 87 Jahr

Religion: gr. orient.

Geburtsort: Brežano (Požarevac) Serbien

Charge: Pol. Gefangener

Name: Đorđević Ana

Tag des Ablebens: 23. III. 1916

Todesursache: Altersschw.

Geschlecht: Weib

Beruf: Bauern

Stand: Witwe

Anmerkung:

Arad, am 24. III. 1916

Умрлица за Ану Ђорђевић, стару 87 година, из Брежана код Пожаревца

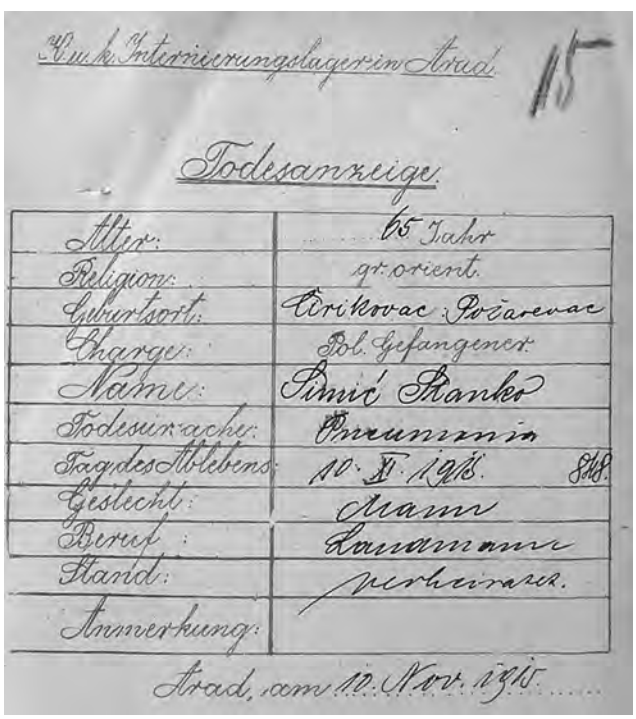

K. u. k. Interniertungslager in Arad

Todesanzeige

Alter:	65 Jahr
Religion:	gr. orient.
Geburtsort:	Ćirikovac (Požarevac)
Charge:	Pol. Gefangener
Name:	Simić Stanko
Todesursache:	Pneumonia
Tag des Ablebens:	10. XI. 1915.
Geschlecht:	Mann
Beruf:	Landmann
Stand:	verheiratet.
Anmerkung:	

Arad, am 10. Nov. 1915.

Умрлица за Станка Симића, старог 65 година, из Ћириковца код Пожаревца

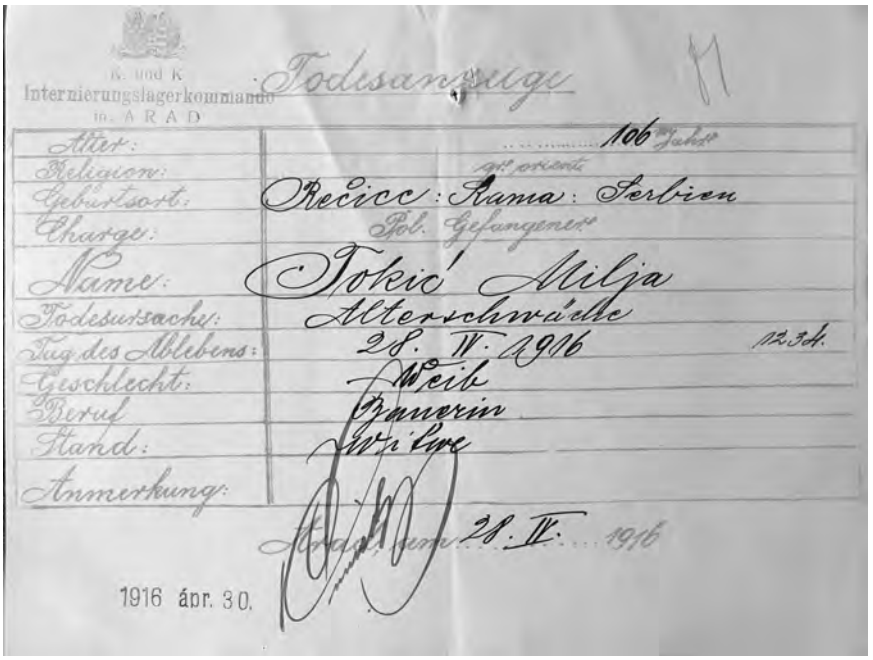
K. und K.
Internierungslagerkommando
in ARAD

Todesanzeige

Alter:	106 Jahre
Religion:	gr. orient.
Geburtsort:	Rečicc : Rama : Serbien
Charge:	Pol. Gefangener
Name:	Tokić Milja
Todesursache:	Altersschwäche
Tag des Ablebens:	28. IV. 1916 12.30 h.
Geschlecht:	Weib
Beruf	Bauerin
Stand:	Witwe
Anmerkung:	

Arad, am 28. IV. 1916

1916 ápr. 30.

Умрлица за Миљу Токић, стару 106 година, из села Речица

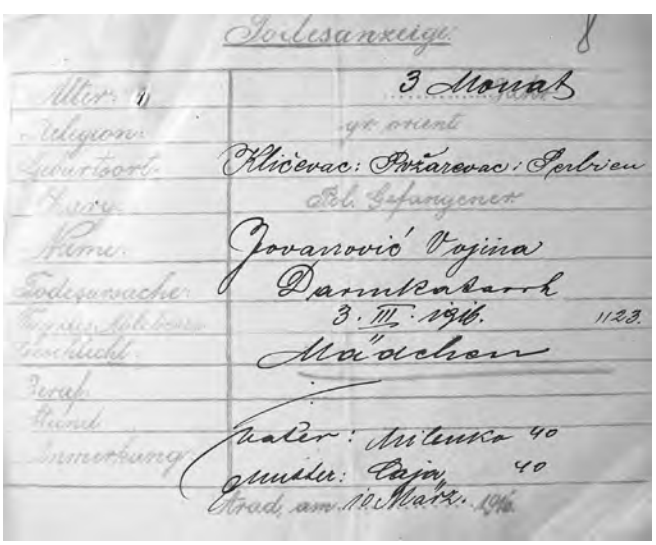
Todesanzeige 8

Alter:	3 Monat
Religion:	gr. orient
Geburtsort:	Kličevac : Požarevac : Serbien
Charge:	Pol. Gefangener
Name:	Jovanović Vojina
Todesursache:	Darmkatarrh
Tag des Ablebens:	3. III. 1916. 11.23.
Geschlecht:	Mädchen
Beruf:	
Stand:	
Anmerkung:	Vater: Milenko 40 Mutter: Caja 40

Arad, am 10. März 1916

Умрлица за Војина Јовановића, старог 3 месеца, из Кличевца, Општина Пожаревац, умрлог 3. марта 1916.

V. Списак помрлих интернираца и заробљених Срба сахрањених на арадском „Долњем гробљу“

Рукописни списак страдалих интернираца у арадском логору и сахрањених на „Долњем гробљу”, под насловом „Списак помрлих интернираца и заробљених Срба сахрањених у арадском Долњем гробљу” преузет је из Архива Србије. Списак има 28 страна са именима умрлих логораша, плус насловну страну, на којој пише да је сачињен 12/25. маја 1921. године од „јереја Уроша Ковинчића, администратора парохије арадске”, односно свештеника Српске православне цркве Светог Петра и Павла у Араду, познате још и као Текелијина црква, по презимену породице која је била и њен вишедеценијски дародавац. Списак је примљен 2. маја 1990. године од Дипломатског архива Републике Србије и био је део фондова Министарства иностраних дела, сигнатура му је РГ – VIII/ 1, што означава да је припадао фонду „Ратничка гробља.” Садржи седам рубрика са основним подацима о умрлим логорашима: текући број; име и презиме; место рођења; године узраста; занимање; година, месец и дан смрти; и Примедба. У „Списку” су дата имена 469 помрлих интернираца у арадском логору који су сахрањени на тзв. „Долњем гробљу”. Аутор није навео одакле су преузети подаци о помрлим интернирцима, да ли са неког списка који је прављен при Српској православној цркви у Араду, или преписивани са умрлица помрлих интернираца. Урош Ковинчић је био добро упознат са условима за живот у логору и оставио је о томе изузетно вредне описе у *Гласнику*, црквеном часопису Темишварске епархије, бројеви 18, 19, и 20. за 1922. годину.

Попис страдалих интернираца је писан читким рукописом, готово краснописом, како су писали школовани људи у то време, нарочито свештеници и учитељи. Овај попис је драгоцен јер доноси имена страдалих којих нема у другим познатим пописима. Но, по питању тачности назива места рођења страдалих је често непоуздан, јер даје само име насеља без навођења шире аминистративно-обласне одреднице (нпр. за села Рибари, Хаџићи, итд.) што ствара велике про-

блеме када су у питању села са именима која се јављају у свим српским областима, како је већ наведено код пописа направљеног коришћењем сачуваних умрлица. Ако међу личним подацима жртава постоји само име села, без среза, шире области, или окружја, готово је немогуће одредити одакле је ко само на основу имена и презимена јер су презимена и имена код Срба слична у свим српским земљама. Из тог разлога је за свако место рађена провера тачности имена и административно-управне припадности, те је тако и утврђено да постоји већи број погрешних назива места. Узрок је свакако погрешно ишчитавање података са коришћеног изворника, одакле су узимани подаци о умрлим интернирцима, нечитак рукопис, или погрешно написана имена од стране болничког особља несрпског порекла и оних који су правили пописе страдалих. Део грешака је настао и због непознавања шире административно-управне припадности мање познатих насеља одакле су били помрли интернирци. Тако У. Ковинчић село Дивце које је у Србији, ставља у Босну; За Невесиње неколико пута наводи да је у Босни, а Сребреницу ставља у Херцеговину. Села Трлић и Гуњевац, која су у Србији, смешта такође у Босну, као и село Шопић. Нека места су са погрешним једним, или два слова, попут села Очевље, које је забележио као Очево; или села Корови, као Корова, итд. Десетак места је толико погрешно ишчитано да их нисмо могли у том облику пронаћи у коришћеним пописима, попут села са називима Јупача, Вовоћ, Капелорал, Прујево, итд. У неколико случајева места су добро ишчитана, али су стављена у погрешно административно-управно средиште, што је све наведене у делу са исправкама, иза пописа имена.

Село Кленак се на више места означава као „Славонски Кленак", а у Славонији је тада постојало село Кленик, које је имало мали број становника и сигурно да из њега није било толико интернираца. У питању је село Кленак у Срему, на реци Сави, преко пута Шапца, из кога је у августу 1914, током борби са српском војском одведен велики број цивила у арадски логор. За време Првог светског рата био је у саставу Сремске жупаније, која је обухватала Срем и источну Славонију, па отуда састављач списка ово сремско село назива „Славонским." Постоје имена насеља где се погрешило за једно, или два слова, која су релативно брзо пронађена, али и насеља чија су имена од састављача списка погрешно ишчитана, у тој мери да су потпуно променила називе до непрепознавања, тако да се није могло открити право име места.

Списак садржи највећим делом имена помрлих цивила, војника је било свега 12, што чини једва нешто више од 2,5% помрлих, тако да је и то још један доказ о геноциду над српским цивилним становништвом.

Иза списка имена помрлих дате су исправке погрешних назива места, где се то могло утврдити. Постоји у списку и више случајева где су називи места тачни, односно таква места постоје, али није наведена шира административно-управна

одредница која би помогла тачно одређивање локације места (на пример: пише само назив села Церовица, Бољевац, или Брајковац, а такви називи су постојали у више срезова по Србији и Босни, тако да без обласне, или среске одреднице није могуће прецизније одређивање о ком се месту ради). Но, као и у претходним пописима, места која нисмо могли правилно ишчитати могу се одгонетнути и на основу имена и презимена помрлих, уз помоћ локалних истраживача и њихових потомака.

Редни број	Презиме и име	Године старости	Место рођења, округ, срез	Занимање	Чин, јединица, чета, батаљон, пук, дивизија, позив	Датум смрти	Место и гробље где је сахрањен	Напомена
1.	Тодић Марко	78 год.	Шабац	трговац		24. VIII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
2.	Плавшић Урош	80 год.	Шабац	ратар		24. VIII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
3.	Миловановић Марко	45 год.	Шабац	трговац		26. VIII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
4.	Стојановић Ђура	73 год.	Шабац	ратар		28. VIII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
5.	Ангелић Милан	4 мес.	Травник	син ратара		30. VIII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
6.	Петковић Никола	26 год.	Шабац	ратар		30. VIII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
7.	Драгутин Никола	45 год.	Шабац	ратар		2. IX 1914.	Арадско „Доње гробље”	
8.	Радишић Михајло	60 год.	Шабац	ратар		5. IX 1914.	Арадско „Доње гробље”	
9.	Милановић Милош	2 год.	Шабац	ратар		9. IX 1914.	Арадско „Доње гробље”	
10.	Вуковић Андријана	3 ½ год.	Шабац	кћи ратара		9. IX 1914.	Арадско „Доње гробље”	
11.	Тошић Тома	70 год.	Чањица* (Босна)?	ратар		10. IX 1914.	Арадско „Доње гробље”	

Редни број	Презиме и име	Године старости	Место рођења, округ, срез	Занимање	Чин, јединица, чета, батаљон, пук, дивизија, позив	Датум смрти	Место и гробље где је сахрањен	Напомена
12.	Мелић Адам	16 год.	Шабац	свирач		10. IX 1914.	Арадско „Доње гробље”	
13.	Милановић Милан	80 год.	Шабац	ратар		11. IX 1914.	Арадско „Доње гробље”	
14.	Живковић Георгије	31 год.	Трнова		војник код пешадије	17. IX 1914.	Арадско „Доње гробље”	
15.	Николић Живан	70 год.	Шабац	ратар		17. IX 1914.	Арадско „Доње гробље”	
16.	Веселиновић Жарко	23 год.	Бања*	војник		18. IX 1914.	Арадско „Доње гробље”	отац Радоје
17.	Шокић Илија	49 год.	Сребреница, (Босна)	надничар		18. IX 1914.	Арадско „Доње гробље”	
18.	Поповић Станоје	31 год.	Лука*		војник	20. IX 1914.	Арадско „Доње гробље”	
19.	Дорић Војислав	21 год.	Катун?*		војник	20. IX 1914.	Арадско „Доње гробље”	жена Даринка, отац Лазар, мати Радосава
20.	Јефтић Милан	22 год.	Тољевац, тамнићски, моравска *		војник	21. IX 1914.	Арадско „Доње гробље”	мати Јека
21.	Остојић Миле	50 год.	Гобаље (Босна)	ратар		23. IX 1914.	Арадско „Доње гробље”	
22.	Арсић Арса	18 год.	Житковица, голубачки, пожаревачка		војник	28. IX 1914.	Арадско „Доње гробље”	отац Арса, мати Станка
23.	Милошевић Младен	28 год.	Блажени?*		војник	28. IX 1914.	Арадско „Доње гробље”	

Редни број	Презиме и име	Године старости	Место рођења, округ, срез	Занимање	Чин, јединица, чета, батаљон, пук, дивизија, позив	Датум смрти	Место и гробље где је сахрањен	Напомена
24.	Петровић Јанко	33 год.	Јабучје, крагујевачки, крагујевачка		војник	28. IX 1914.	Арадско „Доње гробље”	жена Милица, отац Петар, мати Станка
25.	Роран? Алекса?	62 год.	Рус. Поље?*	ратар		29. IX 1914.	Арадско „Доње гробље”	
26.	Стефановић Јоца	70 год.	Шабац	столар		29. IX 1914.	Арадско „Доње гробље”	
27.	Слабојевић Јаша	60 год.	Церовица*	ратар		29. IX 1914.	Арадско „Доње гробље”	
28.	Милановић Алекса	25 год.	Бањалука (Босна)	ратар		5. X 1914.	Арадско „Доње гробље”	жена Лепосава, отац Јован, жена Катарина
29.	Дочевић Петар	65 год.	Чајнича*	ратар		5. X 1914.	Арадско „Доње гробље”	
30.	Панић Коста	67 год.	Шабац	ратар		6. X 1914.	Арадско „Доње гробље”	
31.	Апић Ђура*	72 год.	Кленак (Слав.)	ратар		8. X 1914.	Арадско „Доње гробље”	
32.	Шарић Јован	66 год.	Грмљани	надничар		8. X 1914.	Арадско „Доње гробље”	
33.	Трајловић Ана	23 год.	Јабланица*	рад. у фабрици		8. X 1914.	Арадско „Доње гробље”	
34.	Боровић Сима	75 год.	Барна?*	ратар		12. X 1914.	Арадско „Доње гробље”	
35.	Филиповић Дамјан	76 год.	Корина (Босна)?*	ратар		12. X 1914.	Арадско „Доње гробље”	
36.	Јовановић Лука	87 год.	Бољевац*	ратар		12. X 1914.	Арадско „Доње гробље”	

Редни број	Презиме и име	Године старости	Место рођења, округ, срез	Занимање	Чин, јединица, чета, батаљон, пук, дивизија, позив	Датум смрти	Место и гробље где је сахрањен	Напомена
37.	Купина Војин	47 год.	Кренак (Босна)?*	ратар		14. X 1914.	Арадско „Доње гробље”	
38.	Танасић Миле	45 год.	Кремна*	ратар		14. X 1914.	Арадско „Доње гробље”	
39.	Георгијевић Љуба	52 год.	Пергуле?*	ратар		15. X 1914.	Арадско „Доње гробље”	
40.	Стојић Стеван	19 год.	Мокрид?*	ратар		16. X 1914.	Арадско „Доње гробље”	
41.	Грловац Ђука	81 год.	Луковац*	ратар		17. X 1914.	Арадско „Доње гробље”	
42.	Чускић Риста	65 год.	Ријека	ратар		20. X 1914.	Арадско „Доње гробље”	
43.	Гр(а)бовић Дико	45 год.	Међуречје*	ратар		22. X 1914.	Арадско „Доње гробље”	
44.	Бољановић Коста	51 год.	Гацко (Херцег.)*	ратар		24. X 1914.	Арадско „Доње гробље”	
45.	Михајловић Стојан	60 год.	Ножичко (Босна)*	ратар		28. X 1914.	Арадско „Доње гробље”	
46.	Тешевић Георгије	60 год.	Дринско (Босна)*	ратар		28. X 1914.	Арадско „Доње гробље”	
47.	Лазић Лаза	75 год.	Топлице (Херц.)?*	ратар		30. X 1914.	Арадско „Доње гробље”	
48.	Попић Стеван	70 год.	Веленићи (Босна)*	ратар		5. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
49.	Серулић Секула	28 год.	Бољин?*	ратар		5. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
50.	Павловић Јова	70 год.	Мосоровићи (Босна)	ратар		5. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
51.	Крајишник Јова	60 год.	Прогошево (Босна)?*	ратар		5. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
52.	Милчевић Риста	85 год.	Сребреница (Херцег.)	ратар		7. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	

Редни број	Презиме и име	Године старости	Место рођења, округ, срез	Занимање	Чин, јединица, чета, батаљон, пук, дивизија, позив	Датум смрти	Место и гробље где је сахрањен	Напомена
53.	Митровић Марко	40 год.	Кушица?*	ратар		7. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
54.	Марковић Максим	25 год.	Сребреница (Херцег.)?*	ратар		7. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
55.	Вуковић Миле	80 год.	Брчко (Босна)	ратар		7. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
56.	Божовић Петар	65 год.	Борно (Босна)?*	ратар		9. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
57.	Брковић Јаков	50 год.	Фоча (Босна)	ратар		9. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
58.	Давидовић Јанко	63 год.	Слав. Кленак*	ратар		9. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
59.	Јефтић Риста	65 год.	Станишевац (Босна)*	ратар		9. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
60.	Николић Ружа	1 ½	Секумишите (Босна)?*	ратар		9. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
61.	Животић Јефтимије	42 год.	Ковачице, Подгорски, Ваљевски*	ратар		11. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
62.	Продановић Новица	26 год.	Фоча (Босна)	ратар		11. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
63.	Лазић Милош	47 год.	Слав?. Кленак	ратар		11. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
64.	Сиедлер? Рада	60 год.	Грабовац (Слав.)?*	ратар		11. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
65.	Ђурић Јова	48 год.	Сребреница (Херц.)	ратар		11. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
66.	Костић Милош	80 год.	Слав. Кленак	ратар		11. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
67.	Милетић Ђока	50 год.	Фоча (Босна)	ратар		13. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
68.	Мотика Новак	70 год.	Сарајево	ратар		13. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	

Редни број	Презиме и име	Године старости	Место рођења, округ, срез	Занимање	Чин, јединица, чета, батаљон, пук, дивизија, позив	Датум смрти	Место и гробље где је сахрањен	Напомена
69.	Петковић Марко	60 год.	Корови*	ратар		13. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
70.	Влаовић Дамјан	86 год.	Слав. Кленак	ратар		13. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
71.	Јеткић Благоје	50 год.	Сарајево	ратар		16. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
72.	Гаровић Тодор	30 год.	Бистрица (Слав.)*	ратар		16. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
73.	Ковачевић Јово	75 год.	Висовица (Босна)	ратар		16. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
74.	Кумарац Живан	55 год.	Мирић (Босна)*	ратар		16. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
75.	Крешталица Георгије	76 год.	Сарајево	ратар		16. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
76.	Радованов Сима	83 год.	Бечеј	колар		16. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
77.	Туркљан Рада	65 год.	Билић (Херцег.)?*	ратар		16. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
78.	Тешевић Јанко	40 год.	Фоча (Босна)	ратар		16. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
79.	Живановић Милутин	76 год.	Тобоља (Босна)?*	ратар		16. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
80.	Продан Аврам	28 год.	Борча (Босна)*	ратар		18. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
81.	Боровић Сава	50 год.	Фоча (Босна)	ратар		18. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
82.	Шуловић Никола	74 год.	Фоча (Босна)	ратар		18. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
83.	Синђелић Влајко	51 год.	Рума (Срем)	ратар		18. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
84.	Костић Рада	60 год.	Кленак*	ратар		19. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	

Редни број	Презиме и име	Године старости	Место рођења, округ, срез	Занимање	Чин, јединица, чета, батаљон, пук, дивизија, позив	Датум смрти	Место и гробље где је сахрањен	Напомена
85.	Колобџија С. Миле	80 год.	Кленак	ратар		19. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
86.	Павле Гаро	80 год.	Вишеград (Босна)	ратар		19. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
87.	Јанић Јова	60 год.	Кривојевићи (Босна)	ратар		19. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
88.	Ђурђевић Петар	30 год.	Кленак	ратар		20. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
89.	Марковић Аница	50 год.	Дубно (Босна)?*	надничарка		21. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
90.	Малета Јова	50 год.	Прдњева (Босна)?*	ратар		21. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
91.	Стојановић Новица	30 год.	Фоча (Босна)	ратар		21. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
92.	Константиновић Стеван	65 год.	Рума (Срем)	ратар		22. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
93.	Нинковић Петар	45 год.	Пале (Босна)	ратар		22. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
94.	Суботић Петар	32 год.	Пнијево (Босна)?*	ратар		22. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
95.	Зделар Никола	60 год.	Кленак	ратар		22. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
96.	Божић Јефта	36 год.	Фоча (Босна)	ратар		24. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
97.	Краменовић Вид	38 год.	Бањалука (Босна)	ратар		24. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
98.	Милошевић Лука	70 год.	Невесиње (Босна)	ратар		24. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
99.	Шимшић Никола	60 год.	Станојевци (Босна)?*	ратар		24. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
100.	Влакић Никола	64 год.	Зворник (Босна)	ратар		24. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	

Редни број	Презиме и име	Године старости	Место рођења, округ, срез	Занимање	Чин, јединица, чета, батаљон, пук, дивизија, позив	Датум смрти	Место и гробље где је сахрањен	Напомена
101.	Аврам Милован	40 год.	Златни бор (Босна)?*	ратар		26. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
102.	Стојановић Недељко	20 год.	Очево (Босна)?*	ратар		26. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
103.	Петковић Јова	55 год.	Кленак (Босна)*	ратар		26. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
104.	Ђурић Дуја	55 год.	Бос. Градишка	ратар		28. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
105.	Кључанин Митар	90 год.	Осечиница?*	ратар		28. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
106.	Шимшић Живко	47 год.	Дубово (Босна)*	ратар		28. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
107.	Шијаковић Јован	62 год.	Црнић?*	ратар		28. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
108.	Продановић Спасоје	60 год.	Руда Главица (Босна)	ратар		28. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
109.	Шарић Алекса	40 год.	Прујево (Босна)?*	ратар		28. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
110.	Ђокић Марко	61 год.	Лесковица (Босна)	ратар		30. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
111.	Лечић Лазар	70 год.	Фоча (Босна)	ратар		30. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
112.	Миојевић Мија	60 год.	Љубиње (Херцеговина)	ратар		30. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
113.	Пашић Милош	85 год.	Љубиње (Херцеговина)	ратар		30. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
114.	Певић Алекса	70 год.	Кленак	ратар		30. XI 1914.	Арадско „Доње гробље”	
115.	Ставрић Стеван	51 год.	Модрић?*	ратар		1. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
116.	Стеван Делић	66 год.	Љубиња (Босна)?*	ратар		1. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	

Редни број	Презиме и име	Године старости	Место рођења, округ, срез	Занимање	Чин, јединица, чета, батаљон, пук, дивизија, позив	Датум смрти	Место и гробље где је сахрањен	Напомена
117.	Крајишник Новак	66 год.	Бујево (Босна)?*	ратар		2. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
118.	Недељковић Влада	19 год.	Рума, Срем	ратар		2. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
119.	Петровић Рада	65 год.	Сабренча (Херцеговина)?*	ратар		2. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
120.	Тушовљер Петар	55 год.	Сарајево	ратар		2. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
121.	Кристановић Војин	38 год.	Вишеград (Босна)	ратар		4. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
122.	Прендија Обрен	53 год.	Високо (Босна)	ратар		4. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
123.	Ђурић Ђура	70 год.	Сребреница (Херцеговина)	ратар		4. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
124.	Влајчин Никола	55 год.	Пнијево (Босна)?*	ратар		7. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
125.	Вуковић Радован	66 год.	Фоча (Босна)	ратар		7. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
126.	Милошевић Спасоје	75 год.	Пнијево (Босна)?*	ратар		7. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
127.	Петровић Стеван	36 год.	Сребреница (Херцеговина)	ратар		7. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
128.	Милановић Лазар	65 год.	Златни бор (Босна)	ратар		7. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
129.	Шућур Јован	70 год.	Сарајево	ратар		7. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
130.	супруга Таде Божића рођ. Марков	33 год.	Сарајево	ратар		7. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
131.	Студо Јова	55 год.	Високо (Босна)	ратар		7. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
132.	Фуртула Мирко	28 год.	Рогатица (Босна)	ратар		7. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	

Редни број	Презиме и име	Године старости	Место рођења, округ, срез	Занимање	Чин, јединица, чета, батаљон, пук, дивизија, позив	Датум смрти	Место и гробље где је сахрањен	Напомена
133.	Милашиновић Младен	37 год.	Рума, Срем	ратар		7. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
134.	Радивојевић Мане	23 год.	Бос. Градишка	ратар		7. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
135.	Карић Гаја	67 год.	Кленак	ратар		7. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
136.	Чубрић Митар	83 год.	Сентиван (Бачка)	ратар		8. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
137.	Миловић Божа	35 год.	Чајниче (Босна)	ратар		8. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
138.	Попић Марко	70 год.	Власеница (Босна)	ратар		8. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
139.	Делић Лазар	80 год.	Грувања (Босна)?*	ратар		10. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
140.	Јовановић Нестор	66 год.	Рума Срем	ратар		10. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
141.	Комарац Лука	23 год.	Висовица (Босна)	ратар		10. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
142.	Липовац Лазар	75 год.	Грабовица (Херцеговина)*	ратар		10. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
143.	Пукела Риста	35 год.	Гламочевић (Босна)*	ратар		11. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
144.	Боршић Андрија	80 год.	Радошевић (Херцеговина)*	ратар		13. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
145.	Шуљков Стеван	55 год.	Фоча (Босна)	ратар		13. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
146.	Савић Павле	71 год.	Вишеград (Босна)	ратар		13. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
147.	Степановић Влајко	46 год.	Кленак	ратар		13. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
148.	Јоковић Милан	55 год.	Сребреница (Херцеговина)*	ратар		14. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	

Редни број	Презиме и име	Године старости	Место рођења, округ, срез	Занимање	Чин, јединица, чета, батаљон, пук, дивизија, позив	Датум смрти	Место и гробље где је сахрањен	Напомена
149.	Кисић Игњат	61 год.	Прујаво (Босна)?*	ратар		14. XII 1914.	Арадско „Долње гробље”	
150.	Кошарац Јова	70 год.	Сарајево	ратар		14. XII 1914.	Арадско „Долње гробље”	
151.	Малетић Георгије	57 год.	Прујаво (Босна)?*	ратар		14. XII 1914.	Арадско „Долње гробље”	
152.	Коста Урошевић	81 год.	Сребреница (Херцеговина)	ратар		14. XII 1914.	Арадско „Долње гробље”	
153.	Вујаклија Мирко	78 год.	Рума (Срем)	ратар		14. […] 1914.	Арадско „Долње гробље”	
154.	Божић Радован	35 год.	Вишеград (Босна)	ратар		18. XII 1914.	Арадско „Долње гробље”	
155.	Михајловић Петар	24 год.	Љубиња (Босна)	ратар		18. XII 1914.	Арадско „Долње гробље”	
156.	Јовановић Тома	42 год.	Рума, Срем	ратар		18. XII 1914.	Арадско „Долње гробље”	
157.	Петковић Јован	52 год.	Фоча (Босна)	ратар		18. XII 1914.	Арадско „Долње гробље”	
158.	Тадић Недо?	67 год.	Ракова нога (Босна)*	ратар		18. XII 1914.	Арадско „Долње гробље”	
159.	Трифуновић Јанко	25 год.	Белобушје*	ратар		18. XII 1914.	Арадско „Долње гробље”	
160.	Перишић Лука	47 год.	Заваид (Босна)?*	ратар		18. XII 1914.	Арадско „Долње гробље”	
161.	Вујичић Јаков	101 год.	Невесиње (Херцеговина)	ратар		18. XII 1914.	Арадско „Долње гробље”	
162.	Васић Стеван	80 год.	Сребреница (Херцеговина)	ратар		18. XII 1914.	Арадско „Долње гробље”	
163.	Алексић Петар	65 год.	Невесиње (Херцеговина)	ратар		18. XII 1914.	Арадско „Долње гробље”	
164.	Јакшић Јефта	48 год.	Вишеград (Босна)	ратар		20. XII 1914.	Арадско „Долње гробље”	

Редни број	Презиме и име	Године старости	Место рођења, округ, срез	Занимање	Чин, јединица, чета, батаљон, пук, дивизија, позив	Датум смрти	Место и гробље где је сахрањен	Напомена
165.	Попара Мато	31 год.	Бихаћ (Босна)	ратар		20. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
166.	Веселиновић Ђока	55 год.	Брајковац*	ратар		20. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	учинио самоубијство
167.	Спрема Тома	1 год.	Завидола (Херцеговина)?*			20. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
168.	Лакић Петар	68 год.	Љубиња (Босна)	ратар		20. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
169.	Костић Светозар	38 год.	Срез. тамнавски	ратар		20. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
170.	Михајловић Живко	65 год.	Рума, Срем	ратар		20. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
171.	Милићевић Сима	50 год.	Билета (Босна)?*	ратар		20. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
172.	Мишковић Мирко	54 год.	Барзиловица	ратар		20. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
173.	Видаковић Риста	70 год.	Сарајево	ратар		20. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
174.	Черановић Сава	1½	Михољевци (Херцеговина)?*			22. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
175.	Гавриловић Влада	45 год.	Рачевац?*	ратар		22. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
176.	Јефтић Владислав	65 год.	Вишеград (Босна)	ратар		22. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
177.	Милосављевић Тихомир	60 год.	Совљак	ратар		22. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
178.	Перишић Тома	46 год.	Љубиње (Херц)	ратар		22. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
179.	Ерић Милутин	62 год.	Дивци (Босна)?*	ратар		22. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
180.	Модрапа Риста	63 год.	Столац (Херцеговина)	ратар		22. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	

Редни број	Презиме и име	Године старости	Место рођења, округ, срез	Занимање	Чин, јединица, чета, батаљон, пук, дивизија, позив	Датум смрти	Место и гробље где је сахрањен	Напомена
181.	Симић Василије	50 год.	Метковић	ратар		22. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
182.	Тадијановић Аца	60 год.	Кленак	ратар		22. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
183.	Живојновић Радован	52 год.	Опаковац?*	ратар		22. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
184.	Јан(к)овић Никола	30 год.	Фоча (Босна)	ратар		24. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
185.	Ранковић Драгољуб	19 год.	Ваљево	ратар		24. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
186.	Ковачина Риста	67 год.	Љубиње (Херцеговина)	ратар		24. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
187.	Кларић Петко	36 год.	Фоча (Босна)	ратар		24. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
188.	Нинић Остоја	88 год.	Фоча (Босна)	ратар		24. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
189.	Ковач Риста	82 год.	Љубиње (Херцеговина)	ратар		25. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
190.	Станчић Јанко	60 год.	Баново (Босна)?*	ратар		25. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
191.	Јанковић Матија	58 год.	Гуњевац (Босна)?*	ратар		25. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
192.	Кандић Живојин	55 год.	Трлић (Босна)?*	ратар		25. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
193.	Симеоновић Драга	70 год.	Короња (Херцеговина)?*	ратар		25. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
194.	Пазин Стеван	55 год.	Толивно (Босна)?*	ратар		25. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
195.	Чучковић Стеван	72 год.	Вилић (Босна)*	ратар		26. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
196.	Миливојевић Милан	25 год.	Кезивара (Босна)?*	ратар		26. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	

Редни број	Презиме и име	Године старости	Место рођења, округ, срез	Занимање	Чин, јединица, чета, батаљон, пук, дивизија, позив	Датум смрти	Место и гробље где је сахрањен	Напомена
197.	Ђурић Митар	16 год.	Поња (Босна)?*	ратар		26. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
198.	Топаловић Вилентије	60 год.	Шопић (Босна)?*	ратар		26. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
199.	Микић Павел	45 год.	Зајача, Јадрански, Подрински	ратар		27. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
200.	Маријановић Викентије	41 год.	Стубља?*	ратар		28. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
201.	Бекванац(?)* Коста	50 год.	Кађ (Бачка)	колар		28. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
202.	Богославац Дамјан	51 год.	Пруј̂ева (Босна)?*	ратар		28. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
203.	Грујевић Алекса	44 год.	Гардишиће (Босна)?*	ратар		28. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
204.	Степановић Лека	65 год.	Тешула (Босна)?*	ратар		28. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
205.	Живковић Максим	55 год.	Рума, Срем	ратар		28. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
206.	Живановић Драгутин	45 год.	Врањић (Босна)?*	ратар		28. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
207.	Јанковић Миленко	30 год.	Вишеград (Босна)	ратар		28. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
208.	Михајловић Викентије	61 год.	не зна се?	ратар		28. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
209.	Ковач Риста	37 год.	Чермљени (Херцеговина)?*	ратар		30. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
210.	Остојић Миленко	40 год.	Фоча (Босна)	ратар		30. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
211.	Дамјановић Никола	60 год.	Мракова (Босна)?*	ратар		30. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
212.	Јакшић Чедомир	32 год.	Стублине, посавски, ваљевски	ратар		30. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	

Редни број	Презиме и име	Године старости	Место рођења, округ, срез	Занимање	Чин, јединица, чета, батаљон, пук, дивизија, позив	Датум смрти	Место и гробље где је сахрањен	Напомена
213.	Сумић Стеван	50 год.	Кађ (Бачка)	ратар		30. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
214.	Тикља Никола	19 год.	Билић (Херцеговина)?*	ратар		30. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
215.	Јеремић Милован	20 год.	Радљево, ваљевски, тамнавски*	ратар		30. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
216.	Радуловић Младен	69 год.	Рума, Срем	ратар		30. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
217.	Буха Никола	84 год.	Невесиње (Херцеговина)	ратар		30. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
218.	Влахић Бошко	20 год.	Дол. Лајковац	ратар		30. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
219.	Куколовић Лазар	55 год.	Кладања?*	ратар		30. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
220.	Радојчић Бранко	56 год.	Брдарица, поцерски, Подрински	ратар		30. XII 1914.	Арадско „Доње гробље”	
221.	Радојчић Ранко	70 год.	Кленак	ратар		2. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
222.	Голић Божа	60 год.	Карано?* (Херцеговина)	ратар		2. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
223.	Војисављевић Велимир	77 год.	Драгова?*	ратар		2. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
224.	Алексић Никола	85 год.	Сарајево	ратар		2. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
225.	Миловановић Милан	62 год.	Стубленица, тамнавски, ваљевски	ратар		2. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
226.	Миловановић Јован	56 год.	Вољева*	ратар		2. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
227.	Церовић Сава	50 год.	Неправдићи (Босна)	ратар		2. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	

Редни број	Презиме и име	Године старости	Место рођења, округ, срез	Занимање	Чин, јединица, чета, батаљон, пук, дивизија, позив	Датум смрти	Место и гробље где је сахрањен	Напомена
228.	Митић Коста	47 год.	Кленак	ратар		2. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
229.	Лакић Лазар	61 год.	Сарајево	ратар		2. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
230.	Ђорђевић Никола	38 год.	Торово?*	ратар		2. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
231.	Тодоровић Миле	55 год.	Топлица (Босна)*	ратар		2. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
232.	Ненадовић Радивој	46 год.	Врањска*	ратар		2. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
233.	Дикановић Васа	52 год.	Читлук*	ратар		2. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
234.	Лазић Влада	60 год.	Сребреница (Херцеговина)	ратар		2. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
235.	Лазић Марко	45 год.	Топлица (Босна)*	ратар		2. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
236.	Поповић Лука	62 год.	Стобан?*	ратар		2. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
237.	Остојић Сима	38 год.	Петка*	ратар		2. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
238.	Ристин Ђура	38 год.	Грињани (Херцеговина)*	ратар		2. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
239.	Милошевић Стојан	18 год.	Стенојевци?*	ратар		2. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
240.	Бабић Драгољуб	18 год.	Пироман, посавски, ваљевски	ратар		2. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
241.	Богдановић Љубомир	45 год.	Шушњар, колубарски, београдски	ратар		2. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
242.	Суботић Сима	58 год.	Јарина?*	ратар		4. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	

Редни број	Презиме и име	Године старости	Место рођења, округ, срез	Занимање	Чин, јединица, чета, батаљон, пук, дивизија, позив	Датум смрти	Место и гробље где је сахрањен	Напомена
243.	Павловић Благоје	47 год.	Звиздар*	ратар		4. I 1915.	Арадско „Долње гробље”	
244.	Јовановић Драгоје	70 год.	Драгода*	ратар		4. I 1915.	Арадско „Долње гробље”	
245.	Васић Дамјан	58 год.	Радашевић (Босна)*	ратар		4. I 1915.	Арадско „Долње гробље”	
246.	Стефановић Симеон	55 год.	Таково*	ратар		4. I 1915.	Арадско „Долње гробље”	
247.	Крсиорок ? Милорад	16 год.	Душманић*	ратар		4. I 1915.	Арадско „Долње гробље”	
248.	Црњак Георгије	53 год.	Фоча (Босна)	ратар		4. I 1915.	Арадско „Долње гробље”	
249.	[Савић] Лазов Пера	45 год.	Грмљани (Херцеговина)	ратар		4. I 1915.	Арадско „Долње гробље”	
250.	Јанковић Жика	18 год.	Тршић, јадрански, подрински	ратар		4. I 1915.	Арадско „Долње гробље”	
251.	Станишић Аврам	50 год.	Страхово?*	ратар		4. I 1915.	Арадско „Долње гробље”	
252.	Марковић Илија	55 год.	Трновица (Босна)*	ратар		4. I 1915.	Арадско „Долње гробље”	
253.	Марковић Димитрије	56 год.	Степојевац, посавски, београдски	ратар		4. I 1915.	Арадско „Долње гробље”	
254.	Миодраговић Јован	30 год.	Врањска (Херцеговина)	ратар		4. I 1915.	Арадско „Долње гробље”	
255.	Маријановић Михајло	33 год.	Бравно (Херцеговина)?*	ратар		4. I 1915.	Арадско „Долње гробље”	
256.	Овадовић Сима	65 год.	Шеблари?*	ратар		6. I 1915.	Арадско „Долње гробље”	
257.	Јегић Игњатије	53 год.	Кленак	ратар		6. I 1915.	Арадско „Долње гробље”	

Редни број	Презиме и име	Године старости	Место рођења, округ, срез	Занимање	Чин, јединица, чета, батаљон, пук, дивизија, позив	Датум смрти	Место и гробље где је сахрањен	Напомена
258.	Обрадовић Сава	48 год.	Седра (Босна)?*	ратар		6. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
259.	Мартиновић Ђорђе	56 год.	Вукоња, тамнавски, ваљевски*	ратар		6. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
260.	Велетић Петар	68 год.	Влатовић (Босна)?*	ратар		6. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
261.	Станимировић Никола	56 год.	Вођњак, јадрански, подрински	ратар		6. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
262.	Радојчић Лазар	50 год.	Дол. Лајковац	ратар		6. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
263.	Лукић Владан	63 год.	Кожуар, тамнавски, ваљевски	ратар		6. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
264.	Матић Бошко	60 год.	Жабљар?*	ратар		6. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
265.	Перић Адам	56 год.	Рибари*	ратар		6. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
266.	Јеремић Рајко	48 год.	Стублине, посавски, ваљевски*	ратар		6. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
267.	Живковић Василије	18 год.	Врнишко?*	ратар		6. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
268.	Павловић Чедомир	50 год.	Литолист, * мачвански, подрински	ратар		6. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
269.	Југовић Чедомир	48 год.	Вођњак, јадрански, подрински	ратар		7. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
270.	Ђорђевић Никола	75 год.	Суво?*	ратар		7. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
271.	Георгије Ратар	70 год.	Кленак	ратар		7. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	

Редни број	Презиме и име	Године старости	Место рођења, округ, срез	Занимање	Чин, јединица, чета, батаљон, пук, дивизија, позив	Датум смрти	Место и гробље где је сахрањен	Напомена
272.	Вуковић Петар	70 год.	Хаџици (Херцеговина)*	ратар		7. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
273.	Марковић Љуба	19 год.	Цуљковић, поцерски, подрински	ратар		7. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
274.	Лакић Никола	54 год.	Грмљани (Херцеговина)	ратар		7. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
275.	Бабин Будимир	70 год.	Пазова, Срем	ратар		7. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
276.	Васиљевић Иван	43 год.	Сребреница (Босна)	ратар		7. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
277.	Жукић Мирко	54 год.	Руњани, јадрански, подрински	ратар		7. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
278.	Жукић Милко	20 год.	Руњани, јадрански, подрински	ратар		7. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
279.	Илић Драгутин	56 год.	Зајаче, јадрански, подрински*	ратар		7. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
280.	Херцеговић Светозар	28 год.	Клења?*	ратар		7. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
281.	Јовановић Михајло	57 год.	Дролудо?*	ратар		7. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
282.	Ракић Живко	50 год.	Симино – брдо*	ратар		7. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
283.	[Ракић Живко]	57 год.	Симино - брдо	ратар		7. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
284.	Недељковић Адам	50 год.	Бразовица*	ратар		7. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
285.	Петровић Живко	18 год.	Совљак	ратар		7. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
286.	Мушкатировић Миливој	40 год.	Орашац	ратар		7. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	

Редни број	Презиме и име	Године старости	Место рођења, округ, срез	Занимање	Чин, јединица, чета, батаљон, пук, дивизија, позив	Датум смрти	Место и гробље где је сахрањен	Напомена
287.	Павловић Милован	40 год.	Фоча (Босна)	ратар		7. I 1915.	Арадско „Долње гробље”	
288.	Перић Адам	60 год.	Рибарице	ратар		7. I 1915.	Арадско „Долње гробље”	
289.	Курјак Јова	57 год.	Марошевић (Босна)?*	ратар		8. I 1915.	Арадско „Долње гробље”	
290.	Ђуришић Чедомир	68 год.	Степојевац	ратар		8. I 1915.	Арадско „Долње гробље”	
291.	Јефтовић Јеремије	62 год.	Мањевић*, Колубарски, Ваљевски	ратар		8. I 1915.	Арадско „Долње гробље”	
292.	Лазић Веселин	62 год.	Стремо?*	ратар		8. I 1915.	Арадско „Долње гробље”	
293.	Митровић Илија	63 год.	Велико*	ратар		8. I 1915.	Арадско „Долње гробље”	
294.	Мандић Драгомир	28 год.	Борка*	ратар		9. I 1915.	Арадско „Долње гробље”	
295.	Аксентијевић Драгомир	61 год.	Вировица*	ратар		9. I 1915.	Арадско „Долње гробље”	
296.	Миличевић Стеван	60 год.	Засовица, * мачвански, подрински	ратар		9. I 1915.	Арадско „Долње гробље”	
297.	Исајловић Јеврем	70 год.	Царине [Царина] азбуковачки подрински*	ратар		9. I 1915.	Арадско „Долње гробље”	
298.	Милић Петар	42 год.	Кровић (Босна)?*	ратар		9. I 1915.	Арадско „Долње гробље”	
299.	Миланић Спасоје	45 год.	Дудовица	ратар		9. I 1915.	Арадско „Долње гробље”	
300.	Миличић Војислав	40 год.	Радњево, * тамњавски, ваљевски	ратар		10. I 1915.	Арадско „Долње гробље”	

Редни број	Презиме и име	Године старости	Место рођења, округ, срез	Занимање	Чин, јединица, чета, батаљон, пук, дивизија, позив	Датум смрти	Место и гробље где је сахрањен	Напомена
301.	Павловић Стеван	63 год.	Радњево, * тамњавски, ваљевски	ратар		10. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
302.	Пејовић Милан	35 год.	Веленић (Босна)*	ратар		10. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
303.	Орашанин Михајло	55 год.	Лумница (Босна)?*	ратар		10. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
304.	Мибордић Света?	17 год.	Црна Бара	ратар		10. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
305.	Шимић Петар	50 год.	Рајковић, * колубарски, ваљевски	ратар		9. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
306.	Митровић Игњат	50 год.	Кржоња?*	ратар		9. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
307.	Новаковић Милан	47 год.	Табановић, мачвански, подрински	ратар		10. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
308.	Мотика Милован	80 год.	Кривавић (Босна)?*	ратар		10. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
309.	Табић Јеремија	60 год.	Трбушница	ратар		10. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
310.	Петар Челић	61 год.	Баново (Босна)?*	ратар		10. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
311.	Станојевић Продан	18 год.	Степање, тамнавски, ваљевски	ратар		10. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
312.	Паравина? Спасоје	42 год.	Крајишници,* јадрански, подрински	ратар		10. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
313.	Радивојевић Павле	30 год.	Ракуша?*	ратар		11. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
314.	Матић Светозар	47 год.	Тодошин?*	ратар		11. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	

Редни број	Презиме и име	Године старости	Место рођења, округ, срез	Занимање	Чин, јединица, чета, батаљон, пук, дивизија, позив	Датум смрти	Место и гробље где је сахрањен	Напомена
315.	Тодоровић Живко	34 год.	не зна се	ратар		11. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
316.	Митровић Доброслав	21 год.	Жупањац*	ратар		11. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
317.	Тадић Јеремија	60 год.	не зна се	ратар		11. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
318.	Шегић Душан	48 год.	Радљево, тамнавски, ваљевски	ратар		11. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
319.	Марковић Милан	49 год.	Крживо?*	ратар		11. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
320.	Гајић Милан	40 год.	Крживо?*	ратар		11. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
321.	Пантелић Недељко	55 год.	Стубице*	ратар		11. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
322.	Петар Дедић	70 год.	Четелић?* Херцеговина	ратар		11. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
323.	Петар Ћирковић	60 год.	Плашчево (Слав.)?*	ратар		11. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
324.	Јанковић Рајко	63 год.	Таково*	ратар		11. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
325.	Живановић Радомир	38 год.	Топић (Босна)	ратар		11. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
326.	Драгичевић Младен	18 год.	Совљака?*	ратар		11. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
327.	Петровић Милорад	17 год.	не зна се	ратар		11. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
328.	Јосић Душан	17 год.	Ковиљача, јадрански, подрински	ратар		11. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
329.	Гаврић Велимир	57 год.	Трбушница*	ратар		11. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	

Редни број	Презиме и име	Године старости	Место рођења, округ, срез	Занимање	Чин, јединица, чета, батаљон, пук, дивизија, позив	Датум смрти	Место и гробље где је сахрањен	Напомена
330.	Жарковић Ђока	65 год.	Крушица, * Херцеговина	ратар		11. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
331.	Ковачевић Рада	51 год.	Новаката, * (Босна)	ратар		11. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
332.	Радовић Јова	40 год.	Јеглиште (Босна)	ратар		12. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
333.	Обрадовић Јеврем	20 год.	Маталаге?*	ратар		12. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
334.	Марковић Цветко	37 год.	Ковиљача, Јадрански, Подрински	ратар		12. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
335.	Милутин Вујановић	19 год.	Липолист, Мачвански, Подрински	ратар		12. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
336.	Трифуновић Спасоје	35 год.	Јабучје, Крагујевац, Крагујевачки	ратар		12. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
337.	Арсеновић Милош	49 год.	Шушњар, колубарски, београдски	ратар		12. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
338.	Радивојевић Живан	27 год.	Јабучје, Крагујевац, крагујевачки	ратар		12. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
339.	Белић Јаков	50 год.	Ваљево	ратар		12. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
340.	Ракић Петар	38 год.	Равња?*	ратар		12. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
341.	Пожарац Милутин	18 год.	Помбуковци*	ратар		12. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
342.	Драгичевић Димитрије	47 год.	Ратковица?*	ратар		12. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
343.	Грбовић Петар	60 год.	Поникли (Босна)?*	ратар		12. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	

Редни број	Презиме и име	Године старости	Место рођења, округ, срез	Занимање	Чин, јединица, чета, батаљон, пук, дивизија, позив	Датум смрти	Место и гробље где је сахрањен	Напомена
344.	Ђокић Стојан	45 год.	Нерева?*, (Босна)	ратар		12. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
345.	Будалић Тодор	40 год.	Луковац?* (Херцеговина)	ратар		12. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
346.	Лазић Љубомир	50 год.	Ковиљача, јадрански, подрински	ратар		12. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
347.	Риста Лакић	52 год.	Грмљани (Херцеговина)	ратар		12. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
348.	Матић Драгоје	58 год.	Кртинска, посавски, ваљевски	ратар		12. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
349.	Бојић Цветко	52 год.	Вођњак, јадрански, подрински	ратар		12. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
350.	Лакић Сава	44 год.	Грмљани (Херцеговина)	ратар		12. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
351.	Андрић Марко	45 год.	Карново (Босна)*	ратар		13. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
352.	Милановић Сима	30 год.	Петковић (Босна)*	ратар		13. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
353.	Каћански Илија	57 год.	Тврдојевац, тамнавски, ваљевски	ратар		13. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
354.	Гавриловић Петар	48 год.	Медошевац	ратар		13. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
355.	Ковачевић Трифун	32 год.	Красава,* рађевски подрински	ратар		13. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
356.	Вешковић Петар	45 год.	Обреновић,* црногорски, Ужи.. ки	ратар		13. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	

Редни број	Презиме и име	Године старости	Место рођења, округ, срез	Занимање	Чин, јединица, чета, батаљон, пук, дивизија, позив	Датум смрти	Место и гробље где је сахрањен	Напомена
357.	Ђорђевић Ранислав	60 год.	Шарбана, * тамнавски, ваљевски	ратар		13. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
358.	Остојић Михајло	45 год.	Бањани*	ратар		12. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
359.	Сретеновић Милорад	28 год.	Жупањац, колубарски, београдски	ратар		12. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
360.	Јовановић Ненад	50 год.	Гродна?*	ратар		12. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
361.	Лазић Милан	62 год.	Вранић, посавски, београдски	ратар		13. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
362.	Маринковић Станко	55 год.	Уровци,* посавски, ваљевски	ратар		13. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
363.	Рашковић Радован	59 год.	Прово*	ратар		13. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
364.	Ђокић Марко	20 год.	Зајаче,* Јадрански, Подрински	ратар		13. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
365.	Вељковић Александер	17 год.	Дудовица*	ратар		13. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
366.	Андрић Љубомир	50 год.	Бањани, *	ратар		13. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
367.	Јовановић Петар	56 год.	Пољуси*	ратар		13. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
368.	Пантић Кузман	56 год.	Вранић, посавски, београдски	ратар		13. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
369.	Весић Живојин	32 год.	Вировци,* колубарски, ваљевски	ратар		13. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
370.	Радовановић Радомир	56 год.	Вировци,* колубарски, ваљевски	ратар		13. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	

Редни број	Презиме и име	Године старости	Место рођења, округ, срез	Занимање	Чин, јединица, чета, батаљон, пук, дивизија, позив	Датум смрти	Место и гробље где је сахрањен	Напомена
371.	Марковић Милан	65 год.	Петка*	ратар		14. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
372.	Маринковић Милош	65 год.	Мургаш, тамнавски, ваљевски	ратар		14. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
373.	Горнеа Коста	38 год.	Мекегруде (Херцеговина)*	ратар		14. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
374.	Димитријевић Михајло	17 год.	Великосело*	ратар		14. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
375.	Тодић Никола	50 год.	Богатић	ратар		14. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
376.	Ђукић Иван	63 год.	Вовић?*	ратар		14. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
377.	Дошић Јован	55 год.	Јупача?*	кирајџија		14. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
378.	Симић Стеван	18 год.	Капелорал?*	ратар		14. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
379.	Куторовић Тихомир	15 год.	Бањани	ратар		14. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
380.	Павловић Милорад	19 год.	Радљево, тамнавски, ваљевски	ратар		14. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
381.	Обрадовић Михајло	37 год.	Паљуви	ратар		14. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
382.	Келецијa Младен	52 год.	Слав. Кленак	ратар		14. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
383.	Церолија Спасоје	35 год.	Врањска (Херцеговина)	кирајџија		14. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
384.	Теодоровић Панта	55 год.	Степојевац, осавски, београдски	кирајџија		14. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	

Редни број	Презиме и име	Године старости	Место рођења, округ, срез	Занимање	Чин, јединица, чета, батаљон, пук, дивизија, позив	Датум смрти	Место и гробље где је сахрањен	Напомена
385.	Филиповић Милорад	11 год.	Раденковић, мачвански, подрински	кирајџија		14. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
386.	Барић Марко	47 год.	Прујево (Босна)	кирајџија		14. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
387.	Јокановић Милица	не зна се	Бабујаја,? Херцеговина*	кирајџија		14. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
388.	Мирковић Ђока	90 год.	Глашинар (Херцеговина)?*	ратар		14. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
389.	Петровић Мирко	50 год.	Врачевић, колубарски, ваљевски	ратар		14. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
390.	Исаиловић Воја	18 год.	Метловача, мачвански, подрински	ратар		14. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
391.	Јуришић Влада	66 год.	Калиновац, тамнавски, ваљевски	ратар		14. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
392.	Ненадовић Лука	20 год.	Бањани	ратар		14. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
393.	Бајаић ? Драгомир	19 год.	Петка*	ратар		14. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
394.	Радован…? Благоје	44 год.	Попово (Херцеговина)*	ратар		14. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
395.	Велимировић Андрија	33 год.	Ириг Срем	опанчар		27. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	отац покојни Симеон, жена Анка
396.	Супруга Илије Батанића, рођена Недић	40 год.	Соколац (Босна)*			30. I 1915.	Арадско „Доње гробље”	
397.	Тичин Драгутин	25 год.	Власеница (Босна)	ратар		5. II 1915.	Арадско „Доње гробље”	

Редни број	Презиме и име	Године старости	Место рођења, округ, срез	Занимање	Чин, јединица, чета, батаљон, пук, дивизија, позив	Датум смрти	Место и гробље где је сахрањен	Напомена
398.	Маринов Иван	19 год.	Журовица?*	ратар		5. II 1915.	Арадско „Доње гробље”	
399.	Андрија…? Илија	14 год.	Жабари?*	ратар		11. XII 1915.	Арадско „Доње гробље”	
400.	Михајловић Алекса	16 год.	Ушће*	не зна се		14. XII 1915.	Арадско „Доње гробље”	
401.	Михајловић Максим	30 год.	Витесава?*	не зна се		15. XII 1915.	Арадско „Доње гробље”	
402.	Костић Маринко	не зна се	Иванчево?*	ратар		16. XII 1915.	Арадско „Доње гробље”	
403.	Јовановић Илија	21 год.	Дебежда?*		војник	27. XII 1915.	Арадско „Доње гробље”	
404.	Милошевић Милорад	30 год.	Милановац		војник	31. XII 1915.	Арадско „Доње гробље”	
405.	Игњатовић Добромир	61 год.	Пожаревац	не зна се		5. I 1916.	Арадско „Доње гробље”	
406.	Јосиповић Живојин	49 год.	Рибасомоља?*	не зна се		5. I 1916.	Арадско „Доње гробље”	
407.	Јоцић Милојко	55 год.	Тимочко?*	не зна се		7. I 1916.	Арадско „Доње гробље”	
408.	Станковић Петар	63 год.	Парашин?*	не зна се		8. I 1916.	Арадско „Доње гробље”	
409.	Дулаш Милутин	25 год.	Моквилово (Босна)?*	ратар		10. I 1916.	Арадско „Доње гробље”	
410.	Цвејић Степан	58 год.	Кличевац, пожаревачки, расински	ратар		13. I 1916.	Арадско „Доње гробље”	
411.	Вучковић Сава	51 год.	Лозница, јадрански, подрински	ратар		13. I 1916.	Арадско „Доње гробље”	
412.	Пондић Љубомир	18 год.	Лука*	ратар		18. I 1916.	Арадско „Доње гробље”	

Редни број	Презиме и име	Године старости	Место рођења, округ, срез	Занимање	Чин, јединица, чета, батаљон, пук, дивизија, позив	Датум смрти	Место и гробље где је сахрањен	Напомена
413.	Миловановић Марко	59 год.	Горња?*	ратар		22. I 1916.	Арадско „Доње гробље”	
414.	Николић Ђорђе	65 год.	Смедерево	ратар		24. I 1916.	Арадско „Доње гробље”	
415.	Антић Марко	52 год.	Петка	ратар		25. I 1916.	Арадско „Доње гробље”	
416.	Гојковић Доброслав	31 год.	Рача, срез топлички	ратар		20. I 1916.	Арадско „Доње гробље”	
417.	Ђорђевић Петар	55 год.	Радмировац*	ратар		25. I 1916.	Арадско „Доње гробље”	
418.	Станимировић Даница	9 год.	Шабац	ратар		4. II 1916.	Арадско „Доње гробље”	отац Никола, мајка Љубица рођена Петровић
419.	Ђурђевић Стојан	29 год.	Бора?*		војник	10. II 1916.	Арадско „Доње гробље”	
420.	Миловановић Богдан	27 год.	Витановци*		војник	3. IV 1916.	Арадско „Доње гробље”	
421.	Станковић Душан	19 год.	Лесковац?*		војник	4. IV 1916.	Арадско „Доње гробље”	
422.	Стојковић Рајко	63 год.	Дрмно	ратар	војник	2. V 1916.	Арадско „Доње гробље”	
423.	Јовановић Милосав	16 год.	Азања, јасенички, смедеревски*	ратар		6. V 1916.	Арадско „Доње гробље”	
424.	Михајловић Димитрије	70 год.	Курјачко?*	ратар		8. V 1916.	Арадско „Доње гробље”	
425.	Богдановић Милутин	62 год.	Милошевац, смедревски*	ратар		9. V 1916.	Арадско „Доње гробље”	
426.	Радошевић Радојко	55 год.	Крагујевац	ратар		10. V 1916.	Арадско „Доње гробље”	

Редни број	Презиме и име	Године старости	Место рођења, округ, срез	Занимање	Чин, јединица, чета, батаљон, пук, дивизија, позив	Датум смрти	Место и гробље где је сахрањен	Напомена
427.	Миленковић Миленко	66 год.	Дубравица*	ратар		11. V 1916.	Арадско „Долње гробље”	
428.	Стојчевић Милован	66 год.	Рамски, Пожаревачки?*	ратар		11. V 1916.	Арадско „Долње гробље”	
429.	Милутиновић Јанко	38 год.	Добриње*	ратар		16. V 1916.	Арадско „Долње гробље”	
430.	Пучић Илија	35 год.	Рудовање*, Моравски	ратар		12. V 1916.	Арадско „Долње гробље”	
431.	Павловић Станимир	18 год.	Мирло	ратар		13. V 1916.	Арадско „Долње гробље”	
432.	Живановић Јован	67 год.	Љубиње, Рамски*	ратар		13. V 1916.	Арадско „Долње гробље”	
433.	Јовановић Цвеја	68 год.	Меленци, Пожаревачки?*	ратар		13. V 1916.	Арадско „Долње гробље”	
434.	Станисављевић Станоје	60 год.	Шапине, Пожаревачки	ратар		13. V 1916.	Арадско „Долње гробље”	
435.	Стојчевић Бошко	70 год.	Костолац, Пожаревачки	ратар		13. V 1916.	Арадско „Долње гробље”	
436.	Спасић Милован	65 год.	Дубровица, Пожаревачки*	ратар		21. V 1916.	Арадско „Долње гробље”	
437.	Живковић Милорад	66 год.	Дрина*	ратар		23. V 1916.	Арадско „Долње гробље”	
438.	Ивановић Милосав	72 год.	Рушани, јадрански, подрински *	ратар		23. V 1916.	Арадско „Долње гробље”	
439.	Јовановић Трајко	60 год.	Сладинци, голубачки, пожаревачки*	ратар		24. V 1916.	Арадско „Долње гробље”	
440.	Петровић Илија	56 год.	Црвена?*	ратар		24. V 1916.	Арадско „Долње гробље”	
441.	Адамов Ђорђе	90 год.	Петка	ратар		25. V 1916.	Арадско „Долње гробље”	

Редни број	Презиме и име	Године старости	Место рођења, округ, срез	Занимање	Чин, јединица, чета, батаљон, пук, дивизија, позив	Датум смрти	Место и гробље где је сахрањен	Напомена
442.	Андрејић Игњавије	65 год.	Божевац, млавски, пожаревачки*	ратар		26. V 1916.	Арадско „Доње гробље”	
443.	Петровић Чедомир	17 год.	Шипуља?*	не зна се		27. V 1916.	Арадско „Доње гробље”	
444.	Матић Илија	55 год.	Љубиње, рамски, пожаревачки	не зна се		30. V 1916.	Арадско „Доње гробље”	
445.	Шалић Милоје	16 год.	Баточина, лепенички, крагујевачки*	не зна се		31. V 1916.	Арадско „Доње гробље”	
446.	Божић Мирослава	50 год.	Курјаче, рамски, пожаревачки	не зна се		5. VI 1916.	Арадско „Доње гробље”	
447.	Ивић Јеврем	65 год.	Костолац, рамски, пожаревачки	не зна се		7. VI 1916.	Арадско „Доње гробље”	
448.	Милановић Воја	65 год.	Кучевац*	не зна се		9. VI 1916.	Арадско „Доње гробље”	
449.	Трајловић Трајло	60 год.	Дол. Милановац, Поречки - Крајински	не зна се		9. VI 1916.	Арадско „Доње гробље”	
450.	Павловић Јован	73 год.	Великовац?*	не зна се		15. VI 1916.	Арадско „Доње гробље”	
451.	Павловић Александар	28 год.	Добрић*	не зна се		16. VI 1916.	Арадско „Доње гробље”	
452.	Ђурић Светолик	17 год.	Дољи?*	не зна се		17. VI 1916.	Арадско „Доње гробље”	
453.	Филиповић Панта	62 год.	Рам *	не зна се		17. VI 1916.	Арадско „Доње гробље”	
454.	Живковић Павле	85 год.	Ватоње?*	не зна се		17. VI 1916.	Арадско „Доње гробље”	
455.	Кузмановић Васа	55 год.	Миш..ноке?*	не зна се		18. VI 1916.	Арадско „Доње гробље”	
456.	Живановић Милко	75 год.	Костолац, рамски, пожаревски	не зна се		18. VI 1916.	Арадско „Доње гробље”	

Редни број	Презиме и име	Године старости	Место рођења, округ, срез	Занимање	Чин, јединица, чета, батаљон, пук, дивизија, позив	Датум смрти	Место и гробље где је сахрањен	Напомена
457.	Миличевић Станко	81 год.	не зна се	не зна се		18. VI 1916.	Арадско „Доње гробље”	
458.	Крвељан Јанко	56 год.	Бољетине?*	не зна се		18. VI 1916.	Арадско „Доње гробље”	
459.	Ђокић Радојко	16 год.	Пољана, пожаревачки, пожаревачки*	не зна се		21. VI 1916.	Арадско „Доње гробље”	
460.	Јаношевић Станоје	15 год.	Стропуње?*	не зна се		21. VI 1916.	Арадско „Доње гробље”	
461.	Срећковић Радисав	18 год.	Доброводица, крагујевачки, крагујевачки*	не зна се		25. VI 1916.	Арадско „Доње гробље”	
462.	Богићевић Алекса	54 год.	Скрујево ?*	не зна се		26. VI 1916.	Арадско „Доње гробље”	
463.	Радовановић Милош	15 год.	Чорнић?*	не зна се		28. VI 1916.	Арадско „Доње гробље”	
464.	Николић Божидар	16 год.	Драговац*	не зна се		1. VII 1916.	Арадско „Доње гробље”	
465.	Радосављевић Радован	22 год.	Чабавић	не зна се		4. VII 1916.	Арадско „Доње гробље”	
466.	Вуловић Викентије	25 год.	Радања*	не зна се		8. VII 1916.	Арадско „Доње гробље”	
467.	Михајловић Иванко	19 год.	Вранић, посавски, београдски	не зна се		16. VII 1916.	Арадско „Доње гробље”	
468.	Павловић Борисав	17 год.	Петријево, смедеревски, смедеревски*	не зна се		27. VII 1916.	Арадско „Доње гробље”	
469.	Димитријевић Анђелко	20 год.	Богова*	не зна се		4. XII 1916.	Арадско „Доње гробље”	

Исправке и коментари уз списак умрлих интернираца јереја Уроша Ковинчића

11 – Читко пише „Чањица, Босна", но такво место се не помиње у пописима, постоји село Чањево код Чајнича (*Речник*, 1930, 104).

14 – Пише само „Трнова" – постоји више села са именом Трнова, али су она ван територије Србије (код Дубровника, у цељском, зворничком и санском срезу), а како је Г. Живковић био војник у српској војсци, највероватније да је у питању неко од села са именом Трнава (било их је у тадашњој Србији десет – од Косова и Рашке, до села у златиборском, ужичком, беличком, лепеничком, прешевском и студеничком срезу). Постојала су и села Трновча (у смедеревском срезу) и Трновче (у млавском срезу).

16 – Жарко Веселиновић је заробљен као војник, па је могао бити са територије целе Србије, где постоји више села са тим именом – Бања у прибојском срезу; у дреничком (најближа пошта Лауша); у јасеничком (Аранђеловац); у косаничком срезу (Куршумлија); у неготинском срезу (битољска област); трстеничком (Вр. Бања) и Бања код Ораховца у косовској области.

18 – Станоје Поповић, војник, рођен у селу Лука – Село са тим именом постоји у крајинском срезу, тимочка област, најближа пошта у месту Салаш (*Речник*, 1925, 245).

19 – Читко пише „Катим", но, такво место у пописима не постоји, највероватније је у питању село Катун у алексиначком срезу, или Катун у пчињском срезу код Врања (*Речник*, 1925, 196).

20 – Читко пише име села Тољевци, у питању је село Тољевац (темнићки срез, моравска област, н. п. Д. Крчин (*Речник*, 1925, 417).

21 – Читко пише „Гобље, Босна", но, такво место не постоји у пописима, највероватније је у питању село Гобаље у сарајевском срезу (*Речник*, 1930, 161).

23 – За име места пише само „Блажени" и нема га у коришћеним пописима места.

25 – Име села „Рус. Поље" не постоји у пописима. Име и презиме интернирца је погрешно прочитано као Алекса Роран? Можда је у питању Зоран Алексић?

27 – Постоје два села са именом Церовица, једно у прокупачком срезу (Блаце), а

друго у звишком (пожаревачка област), највероватније је у питању Церовица у пожаревачкој области?

29 – Читко пише „Чајница, „без шире административно-обласне припадности. Највероватније је у питању место Чајниче (Чајнице) у Босни (*Речник*, 1925, 448).

31, 52, 54, 58, 65, 70, 84, 85, 95, 114, 147 – На више места у попису пише за место Кленак да је у Славонији? Места са именом Кленак постоје у Срему и у зетској области, срез никшићски (*Речник*, 1925, 200, књ. 1). У Славонији је постојало српско село Кленик (нашички срез, осјечка област), то је био засеок са свега пет кућа, тако да је мало вероватно да су десетине људи одатле интернирани у арадски логор. Почетком рата Аустро-Угарска је увела и нову административну поделу, Сремска жупанија са седиштем у Вуковару простирала се на Срем и источну Славонију и територијално је припадала тзв. Краљевини Хрватској и Славонији, тако да је по тој основи за аустроугарске службенике Кленак сматран местом у Славонији.

32 – Читко пише „Груљани" без шире административно-обласне одреднице. Највероватније да је у питању село Грљани, које се налазило у кочанском срезу, Ј. Шарић је био надничар и могао је бити и из новооослобођених крајева у Старој Србији.

33 – Пише само „Јабланица" без других одредница. Постојало је двадесетак насеља са тим именом, но податак да је Ана Трајковић била радница у фабрици упућује нас на неко веће место које је имало фабрику у то време. Можда је у питању село Јабланица код Крушевца?

34 – Читко пише „Барна", но такво место не постоји у пописима, можда је погрешно прочитано од Барник, или Барњачи?

35 – Читко пише „Корина, Босна", но, такво место не постоји у коришћеним пописима. Постоји место Коритна (чазмански срез) и десетак места са именом Корита, вероватно је у питању село Карина у сребреничком срезу.

36 – Пише „Бољевци"– вероватно је у питању једно од два села са именом Бољевац, једно је било у тимочком, а друго у расинском срезу (*Речник*, 1925, 30, књ. 1).

37 – Пише „Кренак, Босна" – У коришћеним пописима не постоји место са тим именом.

38 – Пише само „Кромна" – такво место не постоји, вероватно је у питању место Кремна (било је две Кремне, једна у златиборском срезу, општина креманска, н. п. Ужице: а друга у прњаворском срезу у Босни).

39 – Пише само „Пергуле" – село са тим именом нисмо нашли у коришћеним пописима.

40 – Пише само „Мокрид" – вероватно је у питању село Мокридо у невесињском срезу?

41 – Пише само „Луковац" – највероватније да је у питању село Луковац у брчанско срезу, н. п. Брчко (*Речник*, 1925, 246).

42 – Пише само „Ријека” – постојало је више места са тим именом у вишеградском, невесињском, војничком, јајачком и травничком срезу: Такође и презиме је погрешно прочитано као Чучкић, уместо Чускић.
43 – Пише само „Међуречје” – Постоје два места у Босни са тим именом, једно у вишеградском срезу, н. п. Увац, а друго у чајничком, н. п. Чајниче. Такође, и презиме може бити да је Грбовић?
44 – Пише „Гачко (Херцег.) – У питању је Гацко, име је погрешно прочитано – треба Коста, уместо Поста.
45 – Пише „Нозичко (Босна)” – у питању је село Ножичко у прњаворском срезу, врбаска област (*Речник*, 1925, 289).
46 – Пише само „Дринско (Босна)” – место Дринско је било у вишеградском срезу, сарајевска обл. (*Речник*, 1925, 145).
47 – Пише читко „Топлице (Херц.)” – места са тим именом постојала су само у околини Љубљане и Загреба, у Босни је постојало више села са именом Топлица.
48 – Пише „Веленић, (Босна) – Постоји место Веленићи у фочанском срезу.
49 – Пише само „Бољин, Срб” – таквог места нема у пописима, највероватније је у питању село Бољетин (код Д. Милановца, поречки срез).
50 – Пише „Мозоровић (Босна)” – треба Мосоровићи, фочански срез, н. п. Калиновик, (*Речник*, 1925, 276, књ. 2).
51 – Пише читко „Прогошево (Босна)” – такво место не постоји у пописима.
52, 54, 65, 70 – На неколико места у попису Сребреница је стављена у Херцеговину, иако је била у сребреничком срезу, тузланска област.

Списак

Насловна страна Списка умрлих интернираца који је сачинио јереј Урош Ковинчић

Последња страна Списка умрлих интернираца Срба
сахрањених на арадском „Долњем гробљу” (Архив Србије, РГ VIII/1)

53 – Читко пише само „Кушица” – но, место са тим називом не постоји у пописима. Ако потрагу за правим називом усмеримо само на крајеве из којих је аустроугарска војска узимала интернирце за арадски логор, онда би назив места могао да буде Крушчица, Крушевица (у београдском срезу), или Кусиће (који су били у рамском срезу и пожаревачкој области)?

56 – Пише „Борно, Босна” – но, место са тим именом не постоји у пописима Босне. Вероватно је погрешно прочитан назив места, постоје села са именом Борова (срез чајнички), Борова (рогатички), Борина (фојнички срез).

59 – Село Станишевац је било у вишеградском срезу, сарајевска област, н. п. Вардиште (*Речник*, 1925, 399, књ. 2).

60 – Пише „Секумиште (Босна)” – У пописима Босне не постоји место са таквим називом.

61 – Пише „Ковачица”, па накнадно ситним словима додато „подгорски, ваљевски”. У ваљевском окружју постојало је село Ковачице, у колубарском срезу.

64 – Пише „Грабовац (Слав.)” – у Славонији су постојала села Нови и Стари Грабовац, новски срез, осјечка област.

69 – Пише „Корова” – Постојало је само село Корови у прњаворском срезу (*Речник*, 1925, 211, књ. 2).

72 – Пише „Бистрица (Слав.) – у Славонији је постојало село Бистрица у слатинском срезу, код Подравске Слатине?

74 – Пише „Мирић (Босна)" – У питању је највероватније село Мирић у огулинском срезу, п. крајишка област (*Речник* 1925, 270, књ. 2).

77 – Пише „Билић (Херцег.)" – места са тим именом нема у коришћеним пописима, но, у пописима страдалих интернираца често се за место Билећа писало „Билећ", или „Билика", тако да је највероватније у питању Билећа.

79 – Пише „Тобоља (Босна)" – у пописима постоји само место Тоболић у слуњском срезу, савска област (*Речник*, 1930, 465).

80 – Пише „Бора, Босна" – вероватно да је име места Борач, село са тим именом постоји у рогатичком срезу.

89 – Пише „Дубно (Босна)" – место са тим именом не постоји у Босни, највероватније је у питању село Дубово, било је у вишеградском срезу, сарајевска област (*Речник*, 1925, 145, књ. 2).

90 – Пише „Прдњева (Босна)" – Највероватније да је у питању место Предња њива у височком срезу (*Реч*. 1930, 368).

94, 124, 126 – Нечитко пише „П…во.? (Босна)" – место са тим именом не постоји, највероватније је у питању Прњавор, одакле је у логоре одведено више становника?

99 – Пише „Станојевци (Босна)" – у питању је село Станојевићи, постојала су два, једно у столачком срезу, а друго код Пала, сарајевски срез.

101 – Пише „Златни Бор (Босна)" – највероватније је у питању село Златни Бор у фочанском срезу, сарајевска област, (*Речник*, 1925, 173, књ. 1), такође име и презиме нису добро прочитани, највероватније треба Аврам Миловановић?

102 – Пише „Очево (Босна)" – највероватније је у питању село Очевље у височком срезу, сарајевска област.

103 – Пише „Кленак (Босна)" – село Кленак не постоји у Босни, назив места је погрешно прочитан.

105 – Пише само „Осечиница", највероватније је у питању село Осеченица у колубарском срезу, ваљевска област (*Речник*, 1925, 299, књ. 2).

106 – Село Дубово је било у вишеградском срезу, сарајевска област (*Речник*, 1925, 145, књ. 2).

107 – Пише само „Црнић"- такво место не постоји у пописима. Постојали су Велико и Мало Црниће у пожаревачком срезу: и два села са именом Црнићи у Босни, једно у столачком, а друго у фојничком срезу (*Речник*, 1925, 145).

109, 149, 151 – Пише „Прујево (Босна)" – такво место не постоји у коришћеним пописима, највероватније да је у питању место Прњавор, прњаворски срез, врбаска област.

110 – Пише „Лесковица (Босна)" – но, у Босни не постоје села са тим именом, постоје три села са именом Лесковице у Србији.

115 – Пише само „Модрић” – Постоји само село Модрићи у сењском срезу и село Модрик у рогатичком срезу.

116 – Пише „Љубиња (Босна)” – такво место не постоји у коришћеним пописима. Постоји Љубиње, мостарски срез и село Љубина, дворски срез, прим. - крајишка област (*Речник*, 1925, 249, књ. 2).

117 – Пише „Бујево (Босна)” – но, таквог места нема у Босни.

119 – Пише „Сабренча (Херцег.)” – у пописима не постоји место са тим називом.

139 – Пише „Грувања (Босна)” – такво место не постоји у пописима БиХ.

142 – Пише „Грабовица (Херц.)” – постојало је више места са тим именом у Херцеговини, засеок Грабовица у мостар ском срезу, Грабовица у невесињском и Грабовица у билећском срезу (*Речник*, 1925, 106, књ. 2).

143 – Пише „Гламочевић (Босна)” – место се звало Гламочевићи и било је у чајничком срезу (*Речник*, 1930, 158).

144 – Пише „Радошевић (Херц.)” – село Радошевић је било у сребреничком срезу, уколико су у питању Радошевићи, они су били у врбовском срезу, прим. – крајишка област, н. п. Српске Моравице (*Речник*, 1925, 351).

155 и 168 – Пише „Љубиња (Босна)” – постоје два места са именом Љубиње, једно је у љубинском срезу, Херцеговина, а друго Љубиње је било у рамском срезу код Вел. Градишта. Такође, у Босни су постојала три места са именом Љубина – једно у фочанском срезу, друго у височком и треће у сарајевском срезу. Највероватније да је у питању место Љубина, само погрешно ишчитано као „Љубиња” (*Речник*, 1930, 275).

158 – Село Ракова Нога се налазило у фојничком срезу, сарајевска област (*Речник*, 1925, 353).

159 – Пише „Белобушје” – у питању је село Бело Бучје, срез бугојански, Бугојно (*Речник*, 1930, 60).

160 – Пише „Заваид (Босна)” – место се називало Завајит, негде и Заваит, било је у фочанском срезу (*Речник*, 1930, 518).

166 – Пише само „Брајковац” – постојало је више места са тим именом, у колубарском срезу, у фочанском, милешевском (Пријепоље) и расинском (Крушевац), види: *Речник*, 1930, 77.

167 – Пише само „Завидола (Херц.)” – Такво место не постоји у пописима.

169 – Пише само да је умрли из тамнавског среза – тамнавски срез је био прво у ваљевском окружју, а касније са седиштем у Убу.

171 – Пише „Билета (Босна)” – највероватније да је у питању Билећа, но она је била у Херцеговини, не у Босни?

174 – Пише „Михољевци (Херц.)” – по коришћеним пописима место са тим именом не постоји у Херцеговини, постоји Михаљевац у кореничком срезу и Михаљевићи, који су се налазили у огулинском срезу. Село Михаљевци је постојало у Славонији.

175 – Пише само „Рачевац” – такво место не постоји у пописима, постоји Рашанац у млавском срезу и село Рачевићи у сребреничком срезу.
177, 285, 326 – Пише само „Совљак” – село Совљак је било у тамнавском срезу, ваљевска област.
179 – Пише „Дивци (Босна)” – постојала су два села са именом Дивци, једно у ваљевском, а друго у милешевском срезу, највероватније да је у питању село Дивци у ваљевском срезу?
183 – Пише само „Опаковац” – постоји само село Опатовац у вуковарском срезу?
190 – Пише „Баново (Босна)” – Баново постоји само у крижевачком срезу, одакле највероватније нису узимали таоце, постоји и Баново Поље, али оно је у мачванском срезу, а не у Босни; и постоје Бановићи у тузланском срезу?
191 – Пише „Гуњевац (Босна)” – село Гуњевац је било у тамнавском срезу, ваљевска област, док у Босни постоји село Гуњевци (срез босанско-дубички, Бос. Дубица).
192 – Село Трлић се налазило у тамнавском срезу, ваљевска област, а не у Босни.
193 – Пише „Корања (Херц.)” – такво место не постоји у пописима.
194 – Пише „Толивно (Босна)” – у Босни постоји село Толовићи у травничком срезу.
195 – Читко пише „Вилић (Босна)” – у Босни постоје два села са тим именом, једно у жепачком, а друго у сарајевском срезу.
196 – Пише „Кезивара (Босна)” – насеље са тим именом не постоји у БиХ.
197 – Пише „Поња (Босна)” – насеље са тим именом не постоји у коришћеним пописима.
198 – Пише „Шопић (Босна)” – село Шопић је било у београдској области.
199 – Пише „Зајача, јадрански, подрињски” – село Зајача је било у Мачви, јадрански срез, подрињска област.
200 – Пише само „Стубља” – највероватније је у питању село Стубље у вишеградском срезу?
201 – Пише Коста Бекванац, Кић – у Кићу је било презиме Беквалац?
202 – Пише нечитко „Прујаво (Босна)”? – највероватније је у питању место Прњавор.
203 – Нечитко пише „Гард…е (Босна)” – највероватније је у питању село Гардачине код Бос. Крупе?
204 – Пише „Тешула (Босна)” – вероватно је у питању село Тешево у височком срезу?
206 – Пише „Врањић (Босна)” – Село Вранић је постојало у београдској области, а у Босни постоје три села са именом Вранићи (у травничком, фочанском и которварошком срезу).
209 – Пише „Чермљени (Херц.)” – место са тим именом не постоји у коришћеним по-

писима, у Херцеговини, вероватно су погрешно ишчитани подаци са смртовнице, постоји село Чемерно у гатачком срезу и мостарској област (*Речник* 1925, 450, књ. 2).

211 – Пише „Мракова (Босна)" – Постоји село Мракови (фојнички срез) и два села са именом Мраково, у височком и Коњичком срезу (*Речник*, 1925, 277).

214 – Пише „Билић (Херц.)" – село Билић постоји само у сомборском срезу (салаши у околини Сомбора), а села са именом Билићи се налазе у травничком и грачаничком срезу, општина у Маглају (*Речник*, 1930, 64) – највероватније је у питању место Билећа?

215 – Пише само Радљево, па је касније ситним словима додато оловком „тамнавски, ваљевски", село Радљево је било у тамнавском срезу и ваљевској области.

219 – Пише само „Кладања" – највероватније је у питању место Кладањ у кладањском срезу, тузланска област.

222 – Пише „Карано (Херц.)" – место са тим именом не постоји у Херцеговини, вероватно је у питању село Карина у сребреничком срезу, који Урош Ковинчић стално ставља у Херцеговину?

223 – Пише само „Драгова" – највероватније се односи на село Драговац у пожаревачком срезу?

227 – Пише „Неправдице (Босна)" – треба Неправдићи, били су у рогатичком срезу.

230, 235 – Пише само „Торово" – Торово постоји само у Словенији (код Крања), највероватније је у питању неко од села са именом Торине, постојала су у травничком, сарајевском, качерском срезу (дунавска бановина) и у грачаничком срезу (код Липљана).

231, 235 – Пише „Топлица (Босна)" – Постоје села са именом Топлица у сребреничком и фојничком срезу (*Речник*, 1925, 418, књ. 2).

232, 254 – Пише само „Врањска" – село Врањска је било у билећском срезу, мостарска област (*Речник*, 1925, 71, књ. 1).

233 – Пише само „Читлук" – села са тим именом постојала су у студеничком, митровачком и сјеничком срезу (Рашка област), затим код Бос. Новог, у мостарском, госпићком, рађевском (Лозница), азбуковачком (Љубовија), прибојском (Прибој), книнском, код Соко Бање и у расинском срезу код Крушевца (*Речник*, 1925, 452, књ. 2).

236 – Пише само „Стобан" – вероватно је у питању село Стоборани у рогатичком срезу?

237 – Пише само „Петка" – постојала су два села са тим именом, једно у пожаревачком срезу, а друго у колубарском (*Речник*, 1925, 310, књ. 2).

238 – Пише „Гринњани (Херц.)" – у питању је село Грмљани, из кога је у логоре одведен већи број становника.

239 – Пише само „Стенојевци" – насеље са тим именом не постоји, највероват-

није је село Степојевац (посавски срез, Умка) одакле је одведен већи број становника у аустроугарске логоре.

242 – Пише само „Јарина" – место са тим именом нисмо нашли у коришћеним пописима, постоји село Јарице код Кључа у Босни (*Речник*, 1925, 36, књ. 1)?; и село Јарињe у јошаничком срезу, Крушевачко окружје (*Речник*, 1846, 69)?

243 – Пише само „ЗвиздарР" – село Звиздар је било у тамнавском срезу, н. п. Уб.

244 – Пише само „Драгодо" – село Драгодол је било у азбуковачком срезу, Љубовија (*Речник*, 1930, 136).

245 – Пише „Радашевић (Босна)" – тачан назив села је Радошевић, налазило се у сребреничком срезу.

246 – Пише само „Таково" – постојала су два села са тим именом, једно је било у таковском срезу (Таково), а друго у тамнавском, код Уба, у ваљевској области.

247 – Пише само „Душновић" – највероватније да је у питању село Душманић (налазило се у голубачком срезу, пожаревачка област).

251 – Пише само „Страхово" – највероватније је у питању село Стрмово, било је два села са тим именом у зони дејстава аустроугарске војске, оба у колубарском срезу, једно у боговађској, а друго у венчанској општини.

252 – Пише „Трновица (Босна)" – село Трновица је била у билећском срезу, а Трновице су постојале у фочанском срезу.

255 – Пише „Бравно (Херц.)" – село са тим именом не постоји у коришћеним пописима, вероватно се односи на село Бровско у кључком срезу, бихаћка област?

256 – Пише само „Шеблари" – место са тим именом не постоји у пописима, највероватније је у питању село Шорбане (налазило се код Уба).

258 – Пише „Седари (Босна)" – највероватније се односи на село Седра у фочанском срезу?

259 – Пише само „Вукоња", касније оловком ситним словима додато „тамнавски, ваљевски". Село Вукона се налазило у тамнавском срезу, н. п. Уб, ваљевско окружје.

260 – Пише „Влатовић (Босна)" – са тим именом нема насеља у Босни, највероватније је у питању село Влатковић у которварошком срезу?

264 – Пише само „Жабљар" – највероватније је у питању једно од три села са именом Жабари, једно је било у поцерском срезу, код Шапца, друго у моравском, пожаревачка област и треће у ваљевском срезу (*Речник*, 1925, 154, књ. 2)

265 – Пише само „Рибари" – Постоји више села са тим именом – Рибари у коњичком срезу, мостарска област; у фочанском, у војнићском, прим. – крајишка област и Рибари у мачванском срезу (*Речник*, 1925, 361, књ. 2).

267 – Пише само „Врнишко" – такво место не постоји у пописима, можда је погрешно прочитано село Врањска?

268 – Пише „Липолист” и касније оловком ситним словима додато „јадрански, подрињски”. Мисли се на Липолист у мачванском срезу, н. п. Богатић (*Речник*, 1925, 239, књ. 1).

270 – Пише само „Суво” – како смо и претходно имали у пописима таоце из Сувог Села, онда је највероватније из Сувог Села у посаво-тамнавском срезу, подрињска област, н. п. Владимирци.

272 – Пише „Хаџици (Херц.)” – највероватније је у питању село Хаџићи, но има више села са тим именом, само у цазинском срезу три, у сарајевском четири, итд.

279 – Пише „Зајаче, јадрански, подрињски” – село се звало Зајача.

280 – Пише само „Клења” – у Србији су постојала три насеља са именом Клење – једно у белопаланачком срезу, нишка област, друго у мачванском, подрињска област и треће у голубачком срезу, пожаревачка област (*Речник*, 1925, 200, књ. 2).

281 – Пише само „Дролуда” – места са тим именом нема у пописима, можда је погрешно ишчитано назив села Дрлупа у београдском срезу?

282, 283 – Пише „Симино Брдо” – село Симино брдо је било у јадранском срезу и подринској области, н. п. Драгинац, Мачва.

284 – Пише само „Бразовица” – село са тим именом не постоји у пописима, највероватније је у питању једно са именом Брезовица, једно је било у ваљевском срезу, а друго у тамнавском (Уб), ваљевска област.

289 – Пише нечитко „Марошовић (Босна)” – место са тим именом нисмо нашли у коришћеним пописима, но, можда је у питању село Мирошевић у фојничком срезу (*Речник*, 1925, 271, књ. 2).

291 – Пише „Мањевић, колубарски, ваљевска” – у питању је село Маљевић, које је било у колубарском срезу, н. п. Мионица (*Речник*, 1925, 258, књ. 2).

292 – Пише нечитко „Стремо..?” – највероватније се односи на село Стрмово, постојала су два у колубарском срезу.

293 – Пише само „Велико” – Највероватније је у питању Велико Село, постојала су два, једно у пожаревачком срезу, а друго у београдској области.

294 – Пише само „Борка” – место са овим именом не постоји у пописима, највероватније је село Борак (постојало је у ваљевској области, тамнавски срез и у чајничком срезу). У београдској области постојало је место Велики Борак.

295 – Пише само „Вировица” – највероватније је у питању село Вировац у колубарском срезу, ваљевска област, које се у деветнаестом веку називало Вировци (*Речник*, 1846, 29).

296 – Пише „Засовица”, треба Засавица.

297 – Пише „Царине, азбуковачки, подрински” – у питању је село Царина, било је управо у истом срезу и истој области.

298 – Пише „Кровић (Босна)" – такво место не постоји у пописима, највероватније да су у питању Кровчићи у чајничком срезу?

300, 301, 318 – Пише „Радњево, тамнавски, ваљевски" – у питању је село Радљево.

302 – Пише „Веленич (Босна)" – треба Веленићи, били су у фочанском срезу, сарајевска област.

303 – Пише „Лумница (Босна)" – место са тим именом не постоји у пописима, највероватније је у питању село Лужница – било их је три, једно у височком срезу, друго у јајачком и треће у травничком срезу (*Речник*, 1930, 274).

306 – Пише само „Кржоња" – место са тим именом не постоји у пописима, највероватније је у питању село Кржова, било је у Рађевском срезу, подрињска област, н. п. Крупањ?

308 – Пише „Кривавић (Босна)" – место са тим именом не постоји у пописима, можда је у питању село Кривајевићи у кладањском срезу, или Кривојевићи у сарајевском срезу?

310 – Пише „Баново (Босна)" – место са тим именом не постоји у Босни, већ у крижевачком срезу, загребачка област. Постоји Баново Поље, али је оно било у мачванском срезу, подрњска област?

312 – Село Крајишници је било у јадранском срезу, подринска област, н. п. Лозница.

313 – Пише само „Ракуша" – вероватно је погрешно ишчитан прави назив села јер такво место не постоји у пописима, али постоји село Ракаш код Истока на Косову и Метохији?

314 – Пише само „Тодошин" – место са тим именом не постоји у пописима, можда је у питању село Тодорин до, било је у колубарском срезу, ваљевско окружје (*Речник*, 1846, 173).

316 – Село Жупањац се налазило у колубарском срезу, подунавска област, н. п. Лазаревац (*Речник*, 1925, 160, књ. 2).

319, 320 – Пише само „Кржава" – највероватније је у питању село Кржава у рађевском срезу, подринска област, н. п. Крупањ.

321 – Пише само „Стубице" – села са тим именом постојала су у љубушком срезу, мостарска област; и у колубарском срезу, подунавска област, н. п. Лазаревац.

322 – Пише „Чепелић (Херц.) – треба Чепелица, село се налазило у билећском срезу (*Речник*, 1925, 450, књ. 2).

323 – Пише „Плашчево (Слав.)" – место са тим именом нисмо нашли у коришћеним пописима, постоји село Плашчица у брињском срезу, прим.- крајишка област, н. п. Бриње (*Речник*, 1925, 316, књ. 2)?

324 – Пише само „Таково" – постојала су два села са тим именом, једно је било у таковском срезу (Таково), а друго у тамнавском (Уб). Највероватније је у питању Таково у тамнавском срезу због војних операција које су вођене крајем 1915. на територији тамнавског среза.

325 – Пише „Топић (Босна)” – треба Топић, цазински срез, Цазин, (*Речник*, 1930, 466).

326 – Пише само „Совљака” – нема сумње да је у питању село Совљак у мачванском срезу.

329 – Пише само „Трбушница” – постојала су два села са именом Трбушница: једно у колубарском срезу (Лазаревац), а друго у Јадранском (Ковиљача). У обе области вођене су борбе и узет велики број таоца, тако да се тачно место може одредити само помоћу упоређивања презимена у тим местима.

330 – Пише „Крушчица (Херц.)” – У Херцеговини су била два села са именом Крушчице, једно у коњичком срезу (н. п. Острожац), а друго у невесињском (Невесиње), оба у мостарској области.

331 – Пише „Новаката (Босна)” – места са тим именом нема у пописима.

332 – Пише „Јеглиште (Босна)” – места са тим именом нема у коришћеним пописима.

333 – Пише само „Маталаге” – највероватније је у питању село Баталаге (тамнавски срез, ваљевска област, н. п. Уб).

340 – Пише само „Равња” – постојала су два села са именом Равње, једно је било у мачванском срезу (Богатић); а друго у ваљевском срезу.

341 – Пише само „Памбуковци” – у питању је село Памбуковица, тамнавски срез, ваљевска област.

342 – Пише само „Ратковица” – села са тим именом су постојала у кратовском срезу, скопска област; и новоградишком, осјечка област. Но, највероватније је име погрешно ишчитано и да је у питању село Ратковац, била су три села са тим именом: у фочанском срезу и прњаворском срезу у Босни; и Ратковац у колубарском срезу, н. п. Мионица, одакле је узет велики број талаца.

343 – Пише „Поникли (Босна)” – место са тим именом не постоји у пописима, највероватније је у питању село Поникве у чајничком срезу, одакле је узето више таоца.

344 – Пише „Нерева (Босна)” – место са тим именом не постоји у пописима. Постојало је село Нерађе у столачком срезу, н. п. је била у Габели (*Речник*, 1930, 312).

345 – Пише „Луковац (Херц.)” – највероватније је у питању село Луковице, које су биле у гатачком срезу, мостарска област.

351 – Пише „Карново (Босна)” – место са тим именом не постоји у пописима. Можда је погрешно ишчитано име села Карановац, у грачаничком срезу, тузланска област?

352 – Пише „Петковић (Босна)” – било је два села са именом Петковић у сребреничком срезу: једно код Братунца и друго код Сребренице у осатској општини, седиште у Корини (*Речник*, 1930, 341).

355 – Село Красава је било у рађевском срезу, подрињска област (*Речник*, 1846, 84).

356 – Пише „Обреновић, црногорски, подрињски" – у питању је село Обреновићи, црногорски срез, код Косјерића (*Речник*, 1930, 320).

357 – Пише „Шарбана, тамнавски, ваљевски" – село Шарбане је било у радљевској општини, н. п. Уб.

358, 366 – Пише само „Бањани" – постојала су три села са именом Бањани: једно у бос. крупском срезу, бихаћска област, друго у таковском срезу, н. п. Г. Милановац; и село Бањане у тамнавском срезу, ваљевска област, н. п. Уб, које се некада звало Бањани (*Речник*, 1846, 8; и *Речник*, 1925, 11, књ. 2).

359 – Пише „Жупањац, колубарски, београдски" – село Жупањац је било у колубарском срезу, н. п. Лазаревац.

360 – Пише само „Гродна" – вероватно је погрешно ишчитано име места Гроцка?

361, 368 – Село Вранић је било у посавском срезу, београдска област.

362 – Пише „Уровци, посавски, ваљевски" – Уровци су били у ваљевској области, н. п. Обреновац.

363 – Пише само „Прово" – највероватније се односи на село Прово у посавотамнавском срезу и подринској области?

364 – Пише „Зајаче, јадрански, подрински" – име села је Зајаче.

365 – Пише само „Дудовица" – село Дудовица је било у колубарском срезу и подунавској области.

367 – Пише само „Пољуси" – у питању је село Паљуси, некада било у ваљевском окружју и посавском срезу (*Речник*, 1846, 119).

369, 370 – Пише „Вировци, колубарски, ваљевска" – у старијим пописима село се звало Вировци, док се у новијим назива Вировац (*Речник*, 1846, 29; и Речници из 1925. и 1930. године).

371, 393 – Пише само „Петка" – постојала су два села са тим именом, једно у пожаревачком срезу, а друго у колубарском.

373 – Пише „Меке Груде" – у питању је село Мека Груда у билећском срезу.

374 – Пише само „Велико Село ?" – села са тим именом постојала су у врачарском срезу, београдска област; и у пожаревачком срезу.

376 – Пише само „Вовић?" – место са тим именом не постоји у пописима.

377 – Пише само „Јупача" – место са тим именом не постоји у пописима.

378 – Пише само Капелорал?" – место са тим именом не постоји у пописима.

382 – Презиме је погрешно прочитано као „Келеција" Младен, а треба Скелеција.

386 – На више места нечитко пише „Прујево (Босна)" – највероватније је у питању погрешно прочитано место Прњавор, одакле је више Срба одведено у аустроугарске логоре?

387 – Пише „Бабујаја (Херц.)" – највероватније је у питању место Бабја глава код Невесиња?

388 – Пише „Глашинар (Херц.)" – такво место не постоји у пописима.

394 – Пише „Попово (Херц.)" – постоје два села са именом Попово, но нису у Херцеговини, једно је у крањском срезу, а друго у лабском, на Космету. Код Билеће постоји село Попов До (*Речник*, 1925, 330, књ. 2); такође и презиме није добро ишчитано, уместо „Радован..", треба највероватније Радовановић?

396 – Пише „Соколац (Босна)" – у Босни има више места са тим именом: Соколац у бихаћском, мркоњичком и варцарвакуфском срезу; и два села у рогатичком срезу (*Речник*, 1925, 392, књ. 2); име страдале није било познато преписивачу списка У. Ковинчићу, па је написао „супруга Илије Батанића, рођ. Недић".

398 – Пише само „Журовица" – место са тим називом не постоји у пописима. Но, у Босни постоје два села са именом Жеравица и Жуновица код Хаџића, у сарајевском срезу?

399 – Пише само „Жабари" – места са именом Жабари постојала су у моравском срезу, пожаревачка област; у поцерском срезу, подринска област; и у ваљевском срезу.

400 – Пише само „Ушће" – постојала су два села са тим именом, једно у требињском срезу, а друго у посавском, код Обреновца.

401 – Пише само „Витесава" – место са тим именом не постоји у пописима. Постојала су места Вишесава у рачанском срезу (Бајина Башта) и село Витесовци код Бос. Новог?

402 – Пише само „Ивансево" – место са тим именом не постоји, постојало је Иваново село код Грубишиног Поља и Иванчићи у сарајевском срезу.

403 – Пише само „Дебежда" – место са тим именом не постоји у пописима, како је Илија Јовановић био војник, можда је у питању село Тибужде код Врања?

406 – Пише само „Рибасомоље?" – место са тим именом не постоји у пописима.

407 – Пише само „Тимочко" – место са тим именом не постоји у пописима, или је то само ознака административно-обласне припадности?

408 – Пише само „Парашин" – највероватније је у питању место Параћин?

409 – Пише „Моквилово (Босна)"– место са тим именом не постоји у пописима, највероватније је погрешно ишчитан назив села Мокри Луг у рогатичком срезу?

412 – Пише само „Лука" – места са тим именом постојала су у Босни у гатачком, коњичком, сарајевском, сребреничком, требињском, фочанском и ливањском срезу; и у Србији, у тимочкој области, крајински срез?

413 – Пише само „Горња?" – постоји више од стотину места која почињу са „Горња" у крајевима где су вођене војне операције.

416 – Пише „Рача (срез Топл.)" – места са именом Рача постојала су у лепенич-

ком, мачванском, рачанском (код Куршумлије) и код Бајине Баште; и Рача код Власенице у Босни?

417 – Село Радмировац (сврљишки срез), н. п. Сврљиг (*Речник*, 1925, 349, књ. 2).

419 – Пише само „Бора" – вероватно је у питању место Борак, било их је два у посавском срезу, један у ваљевској области, други у београдској области; или село Борач, које је било у гружанском срезу?

420 – Село Витановци су били у крушевачком срезу (*Речник*, 1846, 29), у каснијим пописима се назива Витановац (*Речник*, 1925, 494, књ. 2).

421 – Пише само „Лесковац?" – то је врло чест топоним, постоји град Лесковац, али и села са тим именом у млавском, гружанском, зајечарском, посавском, шарпланинском, преспанском, охридском и источком срезу. Као војник Д. С. је могао бити и из крајева ослобођених у балканским ратовима.

423 – Азања је у деветнаестом веку била у јасеничком срезу и смедеревском окружју (*Речник*, 1846, 3), а касније у подунавској области и јасеничком срезу (*Речник*, 1925, 3, књ. 2).

424, 446 – Пише само „Курјачко" – највероватније је у питању село Курјаче, које је било у рамском срезу и пожаревачкој области?

425 – Пише „Милошевац, смедеревски" – у питању је село Милошевац које је било у смедеревском окружју и подунавском срезу (*Речник*, 1846, 105), а касније у орашком срезу и подунавској области, н. п. Сараорци.

427 – Пише „Дубравица", па ситним словима оловком додато „пожаревачки, пожаревачка", Дубравица је била у пожаревачком срезу и пожаревачкој области.

428 – За М. С. пише да је из „Рамски (ср. Пожарев.)" – у питању је рамски срез (седиште у Вел. Градишту) област пожаревачка (*Речник*, 1925, 231, књ. 1).

429 – Пише само „Добриње" – села са именом Добриња Горња, Доња и Средња постојала су у ужичком окружју и црногорском срезу; затим у градачком срезу (Модрича), височком (Високо) и сарајевском срезу (*Речник*, 1846, 49; *Речник*, 1925, 122, књ. 1).

430 – Пише „Рудовање (ср. Моравски) – постојала су два моравска среза са седиштима у Житковцу и Жабарима. Но, у питању је село Радовање које се налазило код Вел. Плане.

431 – Пише само „Мирло" – место са тим именом не постоји у пописима.

432, 444 – Пише „Љубиње (ср. Рамски)" – Љубиње је било у рамском срезу и пожаревачкој области.

433 – Пише „Меленци (ср. Пожарев.)" – у питању је село Мелнице, које се налазило у пожаревачком срезу.

436 – Пише „Дубровица (ср. Пожар.)" – име села је Дубравица.

437 – Пише само „Дрина" – село Дрина постоји у чајничком срезу (*Речник*, 1925, 145, књ. 2).

438 – Пише „Рушани, јадрански, подринска” – село Рушани се налази у вировитичком срезу, па је овде највероватније у питању село Руњани коме одговарају административно-обласне одреднице.

439 – Пише „Сладинци, голубачки, пожаревачки” – односи се на село Сладинац у голубачком срезу и пожаревачкој области. У попису из 1846. године звало се Сладинце (*Речник*, 1846, 150).

440 – Пише нечитко само „Червена.” – место са тим именом не постоји у пописима, највероватније је неко од села која су се звала Церовац? Постојала су у посавотамнавском, јасеничком, крагујевачком, али и у требињском и војничком срезу.

442 – Пише „Божевац, млавски, пожаревачка” – у питању је село Божевац које је било у млавском срезу, пожаревачко окружје (*Речник*, 1846, 16), а касније у пожаревачком срезу (*Речник*, 1925, 238, књ. 1).

443 – Пише само „Шипуља” – у пописима нема места са тим именом, можда је у питању село Шикуље (височки срез), или Шипоље (митровачки срез, рашка област)?

445 – Пише „Баточина, лепенички, крагујевачка” – Баточина је некада била у лепеничком срезу, крагујевачко окружје (*Речник* 1846, 14), а касније у крагујевачком срезу, постојали су и село и варошица са тим именом (*Речник*, 1925, 14, књ. 2).

448 – Пише само „Кучевац” – постојало је село Кучевци у азбуковачком срезу, подрињска област, н. п. Љубовија.

450 – Пише само „Великовац” – у пописима нема места са тим именом.

451 – Село Добрић је било у поцерском срезу, подринска област (Шабац).

452 – Пише само „Дољни” – или је назив места некомплетан, јер је тешко био читљив, или је у питању село Дољани (постојали су у бихаћском, коњичком, сарајевском, столачком, штипском, дежевском и митровачком срезу).

453 – Село Рам је било у рамском срезу, пожаревачка област.

454 – Нечитко пише „Ватоње” – у пописима нема места са тим именом.

455 – Нечитко пише „Миш…н..” – највероватније је у питању село Мишљеновац у звишком срезу, пожаревачка област, у 19. веку се звало Мишљновце (*Речник*, 1846, 106).

458 – Пише само „Бољетине” – највероватније је у питању село Бољетин у поречком срезу (Г. Милановац), постојало је село Бољетин и у рашкој области?

459 – Пише „Пољана, пожаревачки, пожаревачка” – село Пољана је било у пожаревачком срезу и пожаревачкој области.

460 – Пише само „Стропуње” – у пописима нема места са тим именом.

461 – Пише „Доброводице, крагујевачки, крагујевачка” – Доброводице су некада биле у лепеничком срезу, крагујевачко окружје, а касније у крагујевачком срезу и шумадијској области.

462 – Нечитко пише „Скрујево” – место са тим именом нема у пописима.

463 – Пише само „Чорнић” – у пописима нема места са тим именом.

464 – Пише само „Драговци” – највероватније је у питању село Драговац у пожаревачком срезу, постојала су села истог имена у јабланичком и грачаничком срезу у косовској области?

465 – Пише саамо „Чабовић” – места са тим именом нема у пописима.

466 – Пише само „Радања” – село Радања је било у штипском срезу.

468 – Пише „Петријево, смедеревски, смедеревски” – село Петријево је некада било у смедеревском срезу (*Речник*, 1846, 121), а после у подунавском срезу.

469 – Пише само „Богова” – највероватније је у питању село Бобова у подгорском срезу, вањевска област (*Речник*, 1925, 26).

VI. Списак шездесет и осам умрлих српских интернираца у Араду преузет из документа „Табел”

Приликом даљег сређивања архивске грађе темишварске епархије нађена је и ова „Табела”, писана је на румунском језику и румунском ортографијом. У наслову пише: „*Табела са подацима о српским интернирцима који су умрли у Араду током Првог светског* рата”. Подаци су узети из Регистра умрлих 1914–1915. при Српској православној цркви у Араду. На крају списка пише да је сачињена 6. априла 1962. године у Араду. Списак је саставио викар Стефан Томић на основу списка свештеника Драгутина Остојића, свештеника Српске православне цркве у Араду. Табела има пет рубрика, писана је писаћом машином на папиру А-4 формата 30,5 x 20,5 центиметара: редни број умрлог, име и презиме, узрок смрти и назив гробља где су сахрањени. Сви су сахрањени на гробљу Помениреа. То гробље је у почетку називано „Доње гробље” и сматра се за најстарије градско гробље. Налазило се на југозападном крају града, уз градску четврт Прњавор. Није познато за кога је прављена и зашто нису укључени сви умрли интернирци који су наведени у Протоколу умрлих Српске православне цркве у Араду. Можда је ово био покушај састављања само списка умрлих војника у арадском логору, јер је код већине наведено да су умрли од последица рањавања, што даје основу да се воде као војници, једина женска особа је Милица Јаконовић под редним бројем 43 и Алекса Лукић који је умро од тифуса. Под бројем 22 наведено је име Петру (Петар) Осотин који је такође умро од последица рањавања. У последњој рубрици се наводи да је био руски војник.

Бр.	Датум смрти	Име и презиме	Узрок смрти	Гробље где су сахрањени
1.	1914.	Милан Ђорђевић	Рањен	Помениреа
2.	15. 09. 1914.	Ђорђе Милковић		
3.	16. 09. 1914.	Жарко Веселиновић		
4.	17. 09. 1914.	Алекса Милановић		
5.	18. 09. 1914.	Војислав Дорић		
6.	18. 09. 1914.	Станоје Пауновић		
7.	20. 09. 1914.	Милан Јефтић		
8.	22. 09. 1914.	Живојин Јоцић		
9.	26. 09. 1914.	Арса Арсић		
10.	26. 09. 1914.	Младе Милошевић		
11.	26. 09. 1914.	Јанко Петровић		
12.	29. 09. 1914.	Добривој Кузмановић		
13.	2. 10. 1914.	Грија Прановић		
14.	2. 10. 1914.	Станоје Маринковић		
15.	2. 10. 1914.	Жива Илић		
16.	5. 10. 1914.	Ђорђе Михајловић		
17.	5. 10. 1914.	Стоја(н) Симоновић		
18.	7. 10. 1914.	Драгутин Кристић		
19.	10. 10. 1914.	Виослав (Војислав) Проводовић		
20.	13. 10. 1914.	Михаил Ђорђевић		
21.	21. 10. 1914.	Сава Николић		
22.	21. 10. 1914.	Петру (Петар) Осотин		руски војник
23	22. 10. 1914.	Прока Милосављевић		
24.	7. 11. 1914.	Аврам Карачовић		
25.	9. 12. 1914.	Андрија Стојадиновић		
26.	15. 12. 1914.	Милован Гаврић		
27.	16. 12. 1914.	Алекса Лукић	тифус	
28.	26. 12. 1914.	Светозар Јагић		

29.	14. 01. 1915.	Милорад Филиповић		
30.	14. 01. 1915.	Тихомир Ку(о)туровић		
31.	14. 01. 1915.	Милан Павловић		
32.	14. 01. 1915.	Михаил Димитријевић	рањен	Помениреа
33.	14. 01. 1915.	Иван Ђурић		
34.	14. 01. 1915.	Мирко Петровић		
35.	14. 01. 1915.	Вуја Исајловић		
36.	14. 01. 1915.	Владимир Јовичић		
37.	14. 01. 1915.	Јован Дамић		
38.	14. 01. 1915.	Спасоје Теромиа?		
39.	14. 01. 1915.	Младен Скелеџија		
40.	14. 01. 1915.	Коста Гарнеа?		
41.	14. 01. 1915.	Благоје Падован		
42.	14. 01. 1915.	Марко Берић		
43.	14. 01. 1915.	Милица Јаконовић		
44.	14. 01. 1915.	Ђоко Мирковић		
45.	14. 01. 1915.	Милош Маринковић		
46.	14. 01. 1915.	Милан Марковић		
47.	14. 01. 1915.	Лука Ненадовић		
48.	14. 01. 1915.	Никола Товић		
49.	14. 01. 1915.	Михајло Образовић		
50.	14. 01. 1915.	Стева Симић		
51.	14. 01. 1915.	Панта Теодоровић		
52.	14. 01. 1915.	Драгомир Бајагић		
53.	14. 01. 1915.	Радомир Радовановић		
54.	14. 01. 1915.	Живојин Весић		
55.	14. 01. 1915.	Кузман Пантић		
56.	14. 01. 1915.	Петар Јовановић		
57.	14. 01. 1915.	Љубомир Андрић		
58.	14. 01. 1915.	Алекса Валиковић		

59.	14. 01. 1915.	Марко Ђокић		
60.	14. 01. 1915.	Радован Рашковић		
61.	14. 01. 1915.	Станко Маринковић		
62.	14. 01. 1915.	Милан Лазић		
63.	14. 01. 1915.	Ненад Јовановић		
64.	14. 01. 1915.	Милорад Св(р)етеновић		
65.	14. 01. 1915.	Михајло Остојић		
66.	14. 01. 1915.	Хранислав Ђорђевић		
67.	14. 01. 1915.	Петар Весковић		
68.	--. 1915.	Алекса Лукић		

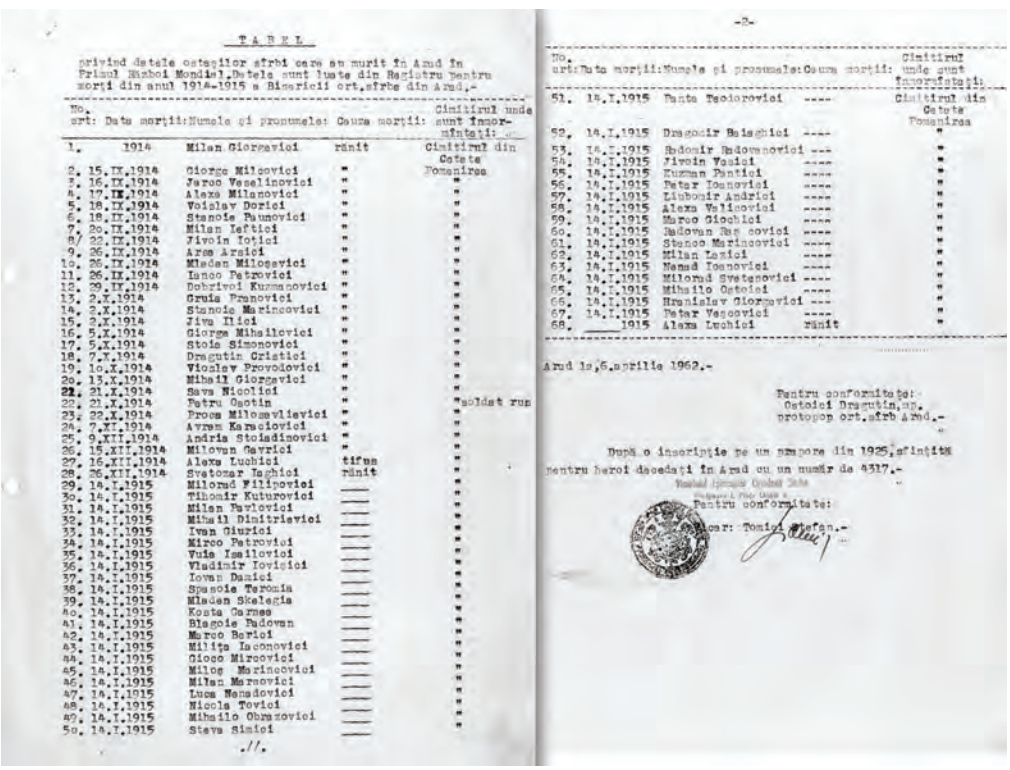

TABEL

privind datele ostaşilor sîrbi care au murit în Arad în Primul Război Mondial.Datele sunt luate din Registru pentru morţi din anul 1914-1915 a Bisericii ort.sîrbe din Arad.-

No. ort:	Data morţii:	Numele şi prenumele:	Cauza morţii:	Cimitirul unde sunt înmormînţaţi:
1.	1914	Milan Giorgevici	rănit	Cimitirul din Cetate Romanirea
2.	15.IX.1914	Giorge Milcovici	"	"
3.	16.IX.1914	Jaroo Veselinovici	"	"
4.	17.IX.1914	Alexa Milanovici	"	"
5.	18.IX.1914	Voislav Dorici	"	"
6.	18.IX.1914	Stanoie Paunovici	"	"
7.	20.IX.1914	Milan Ieftici	"	"
8/	22.IX.1914	Jivoin Ioţici	"	"
9.	26.IX.1914	Arse Arsici	"	"
10.	26.IX.1914	Mladen Milosevici	"	"
11.	26.IX.1914	Ianoo Petrovici	"	"
12.	29.IX.1914	Dobrivoi Kurmanovici	"	"
13.	2.X.1914	Gruia Franovici	"	"
14.	2.X.1914	Stanoie Marincovici	"	"
15.	2.X.1914	Jiva Ilici	"	"
16.	5.X.1914	Giorge Mihailovici	"	"
17.	5.X.1914	Stoie Simonovici	"	"
18.	7.X.1914	Dragutin Cristici	"	"
19.	10.X.1914	Vioslev Provodovici	"	"
20.	13.X.1914	Mihail Giorgevici	"	"
21.	21.X.1914	Savo Nicolici	"	"
22.	21.X.1914	Petru Gaotin	"	"soldat run
23.	22.X.1914	Proca Milosavlievici	"	"
24.	7.XI.1914	Arman Karaclovici	"	"
25.	9.XII.1914	Andria Stoiadinovici	"	"
26.	15.XII.1914	Milovan Gavrici	"	"
27.	16.XII.1914	Alexa Luchici	tifus	"
28.	26.XII.1914	Svetozar Iaţhici	rănit	"
29.	14.I.1915	Milorad Filipovici	____	"
30.	14.I.1915	Tihomir Kuturovici	____	"
31.	14.I.1915	Milan Pavlovici	____	"
32.	14.I.1915	Mihail Dimitrievici	____	"
33.	14.I.1915	Ivan Giurici	____	"
34.	14.I.1915	Mirco Petrovici	____	"
35.	14.I.1915	Vuia Iemilovici	____	"
36.	14.I.1915	Vladimir Iovisici	____	"
37.	14.I.1915	Iovan Damici	____	"
38.	14.I.1915	Spasoie Teromia	____	"
39.	14.I.1915	Mladen Skelegia	____	"
40.	14.I.1915	Konta Garnes	____	"
41.	14.I.1915	Blagoie Radovan	____	"
42.	14.I.1915	Marco Berici	____	"
43.	14.I.1915	Milişa Iaconovici	____	"
44.	14.I.1915	Gioco Mircovici	____	"
45.	14.I.1915	Milog Marincovici	____	"
46.	14.I.1915	Milan Maranovici	____	"
47.	14.I.1915	Iuca Mandovici	____	"
48.	14.I.1915	Nicola Tovici	____	"
49.	14.I.1915	Mihailo Obrazovici	____	"
50.	14.I.1915	Steva Simici	____	"

./.

-2-

No. ort:	Data morţii:	Numele şi prenumele:	Cauza morţii:	Cimitirul unde sunt înmormînţaţi:
51.	14.I.1915	Pante Teodorovici	----	Cimitirul din Cetate Romanirea
52.	14.I.1915	Dragomir Belaghici	----	"
53.	14.I.1915	Radomir Radomanovici	---	"
54.	14.I.1915	Jivoin Vasici	----	"
55.	14.I.1915	Kuzman Pantici	----	"
56.	14.I.1915	Petar Ioanovici	----	"
57.	14.I.1915	Liubomir Andrici	----	"
58.	14.I.1915	Alexa Velicovici	----	"
59.	14.I.1915	Marco Giochici	----	"
60.	14.I.1915	Radovan Ras covici	----	"
61.	14.I.1915	Stanco Marincovici	----	"
62.	14.I.1915	Milan Lazici	----	"
63.	14.I.1915	Nemad Ioanovici	----	"
64.	14.I.1915	Milorad Svetanovici	----	"
65.	14.I.1915	Mihailo Ostoici	----	"
66.	14.I.1915	Hranislav Giorgovici	---	"
67.	14.I.1915	Petar Vescovici	----	"
68.	____1915	Alexa Luchici	rănit	"

Arad la,6.aprilie 1962.-

Pentru conformitate:
Ostoici Dragutin,sp.
protopop ort.sîrb Arad.-

După o inscripţie pe un sampore din 1925,sfinţită pentru eroii decedaţi în Arad cu un număr de 4317.-

Pentru conformitate:
Secretar: Tomici Ştefan.-

Документ „Табел” са именима 68 умрлих интернираца

VII. Молба интернираца из арадског логора посланику Угарског сабора

У Рукописном одељењу Матице српске под бројем М. 6526 чува се писмо једне групе интернираца из арадског логора насловљено са „Високо поштовани Господине посланиче", испод наслова, касније је оловком додато (највероватније је то урадио дародавац документа Трива Милитар) у угластој загради „Преставка Стевану В. Поповићу. Чика – Стеви." У инвентарној књизи Рукописног одељења Матице српске, у рубрици где се наводи писац архивског предмета, стоји да је то био Макса Вујић у Араду 11. новембра 1914. године. Писмо је добијено поклоном од Триве Милитара, дугогодишњег архивисте РОМС-а, писано је мастилом на мађарском језику, има четири странице, димензије су му 23 × 28 центиметра. Као датум настанка у инвентарној књизи грешком је убележена 1814, уместо 1914. година. На полеђини другог листа пише: „Рукопис: Триве Милитара." Имена и презимена потписника молбе дата су двостубачно мађарском ортографијом и преведена на мађарски језик, како је била законска обавеза за све немађарске становнике током оба светска рата. У загради смо, ради лакшег препознавања, навели и права, српска имена потписаних молиоца. Писмо је занимљиво, између осталог, због тога што се види и која су се српска имена могла заменити мађарским именима, а која не.

Стеван Поповић, познат међу Србима и као „чика Стева", био је уважени књижевник, национални и политички радник с краја деветнаестог и почетка двадесетог века, сарадник *Летописа МС, Младе Србадије, Илустрованої листа, Јавора* и часописа *Позориште*. Више деценија уређивао је календар *Орао* и часопис *Њива*, објавио је петнаест уџбеника, буквара и читанки за српске основне школе и шеснаест илустрованих књига за српску децу. За управитеља Текелијанума Матице српске изабран је 1883. године и ту дужност је обављао све до своје смрти 1917. године. Од 1894. биран је у Хрватски сабор и Угарски парламент, чији посланик је остао све до краја живота. Стеван Поповић је био познат у народу

као човек високих моралних и хуманистичких начела, спреман да увек притекне у помоћ националним институцијама и појединцима у борби са Србима ненаклоњеним органима аустроугарске власти и моћном бирократијом. Та чињеница је вероватно и била разлог што су интернирци из арадског логора молбу упутили баш њему, очекујући да ће се за њих заложити користећи посланички статус и велики углед који је имао.[135] Вељко Петровић каже за С. Поповића да се није истицао борбеношћу у националном раду, али је свој „политички и посланички положај употребљавао као средство да притекне у помоћ својим сународницима". Писмо гласи:

„Високо поштовани Господине посланиче,

Ми доле подписани, ваши гласачи, као политички сумњива лица затворени у затвор арадске тврђаве, обраћамо Вам се са дубоким поштовањем. У овом тренутку, убеђени у своју невиност обраћамо се мађарском краљевском министарству правде, с циљем да нас невине ослободи затворске казне. Нашу молбу упућујемо Вам, не да бисмо вратили своју слободу, него да би својим делима доказали нашу верност највишем трону и љубљеној домовини.

Најлепше молимо Вашу Висост да заједно са осталим посланицима Парламента и другим високим званичницима учините све да се наша молба повољно реши, поготово што Ваша Висост добро зна да никада није било сумње у наш патриотизам и у нашу верност према Трону.

Арад, 11. новембра 1914. године

Остајемо с поштовањем Ваше покорне слуге".[136]

Vujics Maxa	Kehel Franja
Tomics Koszta	Csovity Dusan
Aukics Bozsidar	Krcsadinacz Stefan
Popovics ...?	Jovanovicz A. Nikola
Ignyatovics Lyubomir	Jankovics Jovan
Pavlovics Szvetozar	Palanacski Gyula
Branković Ivan	Udiczky Csedomir
Szimics Sztevan	Petrovits Golub
Jeftity Laza	Markovits Sandor (Александар)

[135] Биографски подаци су преузети из *Енциклопедије СХС,* Станоја Станојевића, књига III, 494.

[136] Писмо је превео библиотекар БМС у Новом Саду Петер Хајнерман.

Jovanovics M. Jova
Maximovics Istvan (Стефан)
Sztancsul Dragomir
Radovancsev Venijamin
Csudomirovics Janos (Јован)
Popics Milan
Alexics Sebo (Сава)
Dejanovics Bogdan
Kapunacz Mita
Kaszapinovics
Kocsova Sandor (Александар)
Szmederevacz Szvetiszlav
Ilijevics Lazar
Ilijevics Janos (Јован)
Sztanojlovits Janos (Јован)
Vajdics Alajos
Sztoity Milan
Dronjak Dome (Димитрије)
Jovanov Peter (Петар)
Popovics Istvan (Стефан), kereskedo
Suvak Sandor (Александар)
Gyorgyevits Szvetiszlav
Jovanovics M. Vasza
Pavlov Demeter (Димитрије)
Jankovits Momahazy Milan
Drndarski Mihaly (Михајло)
Petrovics Jocza
Petrovics Emil
Diklics Milan
Botha Gyorgy (Ђорђе)
Tomics Miklos (Никола)
Radoszavlyevits Marko
Momcsilov Milos
Vaszics Lazar
Sztefanovits Miklos (Никола) arkodi kozsegi jegyzo
Szubotics Tihomir, szefkernyi konzs. jedyzo
Pavlovics Gyoka
Konsztandinovics Nika
Tomity Jocza
Sztanisazavljevics Koszta
Jovanovics Szvetiszlav
Radulovics Paja
Popovics Velimir
Tyurcsity Gyergy (Ђорђе)
Jankovicsna Sambek Zsofia
Athanackovics Milena
Pritta Demeter
Pritta Emilia
Kirtyanszky Zarija
Jovanovics R. Dusan

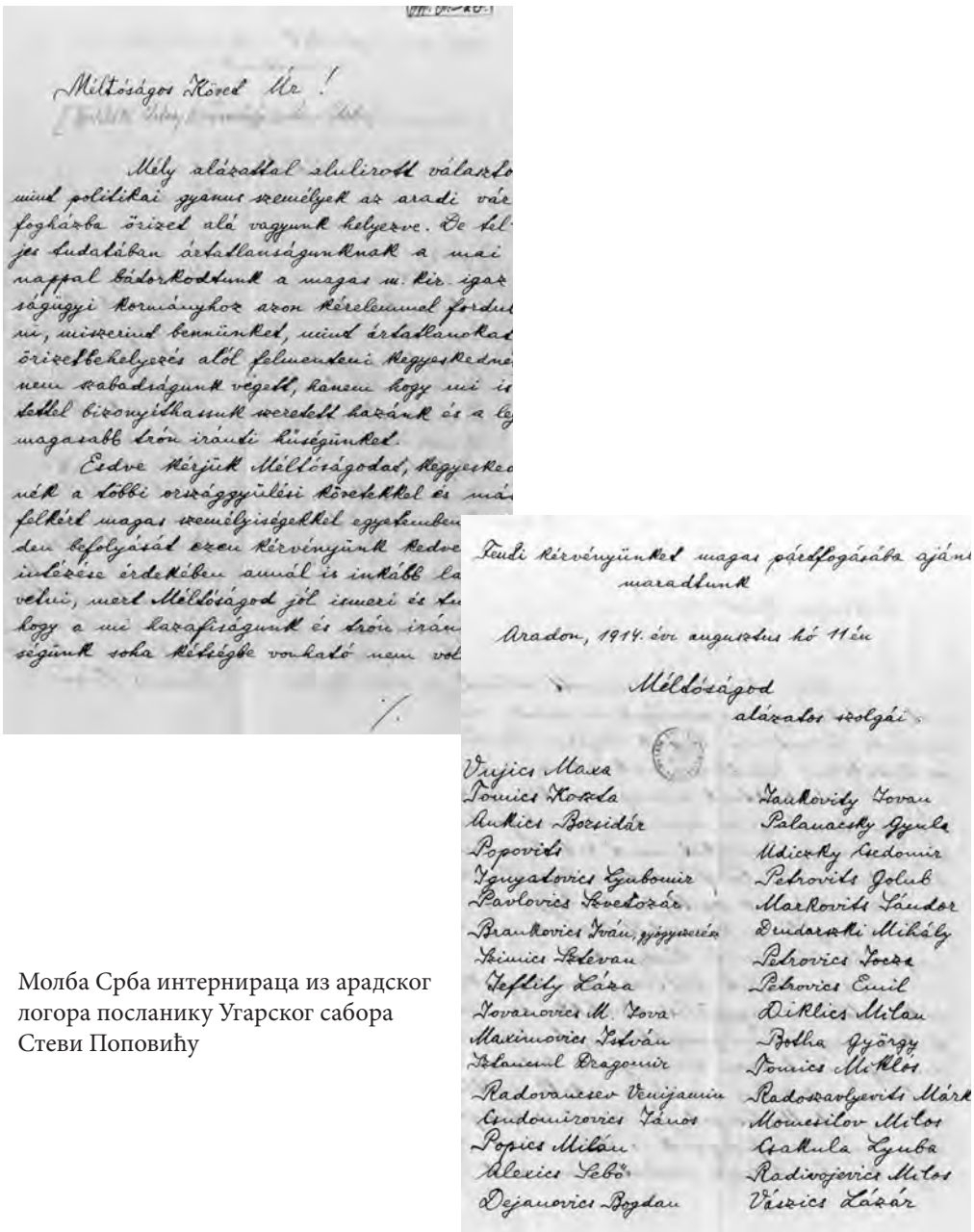

Méltóságos Köved Úr!

Mély alázattal alulirott választo
mind politikai gyanus személyek az aradi vár
fogházba őrized alá vagyunk helyezve. De fel
jes tudatában ártatlanságunknak a mai
nappal bátorkodtunk a magas m. kir. igaz
ságügyi Kormányhoz azon kérelemmel fordu
ni, miszerint bennünket, mint ártatlanokat
őrizetbehelyezés alól felmenteni kegyeskedne
nem szabadságunk végett, hanem hogy mi is
tettel bizonyíthassuk wereked hazánk és a fe
magasabb trón iránti hűségünket.

Ezért kérjük Méltóságodat, kegyeskedj
nék a többi országgyűlési Követekkel és más
felkéré magas személyiségekkel egyetemben
den befolyását azon kérvényünk kedve
indázása érdekében annál is inkább la
velni, mert Méltóságod jól ismeri és tu
hogy a mi hazafiságunk és trón irán
ségünk soha kétségbe vonható nem vol

Fenti kérvényünket magas pártfogásába ajánl
maradtunk

Aradon, 1914. évi augusztus hó 11-én

Méltóságod
alázatos szolgái:

Vujics Maxa
Tomics Kozda
Mukics Borsidár
Popovics
Ignyatovics Ljubomir
Pavlovics Svetozár
Brankovics Iván, gyógyszerész
Skimics Stevan
Teflity Lázár
Jovanovics M. Jova
Maximovics István
Stanoiul Dragomir
Radovanovics Venijamin
Cudomirovics János
Popics Milán
Alexics Sebő
Dejanovics Bogdan
Jankovity Jovan
Palanacsky Gyula
Mdicsky Aleksa
Petrovics Golub
Markovics Sándor
Drndarski Mihály
Petrovics Joca
Petrovics Emil
Diklics Milan
Botha György
Tomics Miklós
Radosavljevics Márk
Momcsilov Milos
Csakula Ljuba
Radivojevics Milos
Vásics Lázár

Молба Срба интернираца из арадског логора посланику Угарског сабора Стеви Поповићу

VIII. Попис умрлих цивила и војника из *Службених новина Краљевине СХС*

Наведена имена умрлих у арадском логору су нађена у *Службеним новинама Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца* које су излазиле током 1920. године, у следећој години пописи умрлих грађана Србије по логорима земаља Централних сила нису објављивани. Спискови су добијани највероватније од Црвеног крста Србије, тако у броју *Службених новина* од 24. јануара 1920, број 17, испред списка пише: „I Списак заробљених војника и интернираних грађана српских, за које је Заробљеничко одељење Српског Црвеног Крста добило извештај да су у ропству помрли". Пописи су објављени онако како су наведени у *Службеним новинама*, без исправки, чак и код места за која смо знали да су погрешно наведена, или да има граматичких неправилности.

Објављени спискови прављени су на брзину, са грешкама нарочито код имена места рођења умрлих (Треновац, Запоља, Ризнице, Мелеува, Гробина, итд.), што никако не умањује њихову вредност за будуће истраживаче и потомке, јер ће се по презименима и сличности имена места открити прави назив места. Очигледно да су преписивани са неког списка који је имао више података о умрлим, а овде је објављена скраћена верзија. Посебан проблем су задавали бројеви којима се означавао датум смрти интернираца, било је много више бројева него што је потребно да се означе дан, месец и година смрти: тако пише да је Предић Сара умрла 30-1 52 916 године. Једна од варијанти за разумевање је могућност да ти бројеви означавају да се за Сару не зна тачан датум смрти, па би ови бројеви значили да је умрла између 30. 1. (јануара) и 5. 2. (фебруара) 1916. године, што не би било необично када знамо да су умрли лежали и по неколико дана док их не би сахранили. У време зиме било је дана када је умирало и преко деведесет интернираца дневно, тако да није било ни сандука, ни довољно здравих интернираца да сахране све оне који су умирали тог дана. Исти случај имамо и код Перић Живана, затим код Радовановић Божидара, Митић Раденка, Павловић Лазара, итд. Попис садржи највећим делом имена умрлих цивила и деце, војника има свега тројица (Арсић Арсен, број 916; Арсић Стојанче, број 988; и Савић Димитрије,

број 2339). На будућим истраживачима остаје да пронађу оригиналне спискове са којих су узимани подаци за *Службене новине*, уколико нису уништени током Другог светског рата.

18. Алексић Момир, Дрмно, Пожаревац, умро 6-12- 2 – 1919 у Араду? (Вероватно је последњи број погрешно откуцан, или је због болести остао у Араду и после ослобођења).
98. Адамовић Ђорђе, из Петке, пожарев, стар 90 г. сељак, умро 23-5 916 г. у Араду.
411. Антић Мирко, из Петке, Пожаревац, стар 52 г, сељак, умро 23-1 916 г. у Араду.
672. Анђелић Миланка, из Шапца, стара 4 год, дете, умрло 29.8 914 г. у Араду.
916. Арсић Арсен, из Житковца, стар 18 год, обвез. 13 пука, умро 26-9 914 г. у Араду.
988. Арсић Стојанче, из Целенграда, стар 29 г. редов 8 п.п., умро 19-11 917 у Араду.
995. Арсић Стојанче, из Куманова, рођ. 1888 г. сељак, умро 19 10 917 у Араду.
1091. Аћимовић Станко, из Царевца, Пожаревац, умро 14.08 917 г. у Араду.
1707. Митић Раденко, Клење, Пожаревац, стар 62 год., сељак, умро 30.15-2- 1916 г. у Араду.
1730. Митровић Сава из Пољана, 49 година стар, сељак, умро 9.1. 916 г. у Араду;
1740. Михајловић Алекса, умро у Араду,.....?
1767. Миладиновић Димитрије, 2 г. стар, Брдарац, умро у Араду, год. ?
1803. Недељковић Стојан, Петка, Пожаревац, 63 г. стар, сељак, умро 23 29 – 1 916. г. у Араду.
1865. Николић Петар, из Кличевца, 67 год. стар, сељак, умро у Араду.
1914. Павловић Ацо, Смедерево, 38 г. стар, сељак, умро 6-12-2 916 г. у Араду.
1923. Павловић Иван, Липа, Смедерево, 76 год. стар, сељак, умро у Араду.
1927. Павловић Лазар, из Петке, Пожаревац, 65 г. стар, сељак, умро 23-29 1. 916. г. у Араду.
1932. Павловић Милан, Сикировац, 81 г. стар, сељак, умро 6. 12 916. г. у Араду.
1974. Пантић Вељко, из Пожаревца, 20 г. стар, умро 6 12 2 916 г. у Араду.
1978. Пантић Љубомир, из Кула, Пожаревац, 19 г. стар, умро 23 – 29 I916 г. у Араду.
1983. Пантић Сава, Божевац – Пожаревац, 20 г. стар, умро 6 – 12 – 2 – 916. г. у Араду.
2022. Перић Вујика, Пудрези Пожаревац, 63 г. стар, сељак, умро 23-29 1. 916. г. у Араду.
2023. Перић Живан, Дрмно Пожаревац, дете 3 године старо, умро 30 152. 916. г. у Араду.

2061. Петровић Ђорђе, Дубровица – Пожаревац, 79 г. стар, сељак, умро 23-29-1. 916 г. у Араду.
2148. Предић Сара, Брежане – Пожаревац, 65 г. стара, сељанка, умрла 30-152 916. г. у Араду.
2165. Раденковић Најда(н), Липе, Смедерево, 75 г. стар, сељак, умро 6-12 916 г. у Араду.
2181. Радовановић Божидар, Треновац, Смедерево, 15 г. стар, сељак, умро 23-29 – 1. 916 г. у Араду.
2191. Радовановић Тома, из Витезви, Ћуприја, 52 г. стар, сељак, умро 30-1 5-2, 916 г. у Араду.
2192. Радовановић Радојка, из Славоније, 3 г. стара, умрла 9.1 916 г. у Араду;
2245. Рајковић Станојка, Брдарац, Пожаревац, стара 70 г. сељанка, умрла 30-1 5-2 916 г. у Араду.
2251. Рајчић Никола, Брдарац, Пожаревац, 74 г. стар, сељак, умро 6-12-2 916 г. у Араду.
2260. Ракић Тодосије, из Петке Лазаревац-Београд, цивил интерниран, умро 1-2 915 г. у Араду.
2339. Савић Димитрије, из Брадарца, Пожаревац, 70 г. стар, ред. 9 п.п., умро 23-2 1.916 г. у Араду.
2388. Симић Милош, из Београда, 17 г. стар,сељак, умро 30 1- 5 2 916 г. у Араду.
2411. Словогогић Живојин, Кличевац, стар 37 г. сељак, умро 2-2 916 г. у Араду.
2415. С(Ц)вејић Живко, рођен у Брдарцима, Пожаревац, стар 52 г. сељак, умро...? (највероватније у Араду јер су цивили из околине Пожаревца одвођени највећим делом у Арад, прим. П. Ст.).
2444. Срећковић Живан, из Скобља, Смедерево, стар 46 г. сељак, умро 30-1 5-2 916 г. у Араду.
2456. Стајић Стокин, Дрмно, Пожаревац, 85 г. стар, умро 2-8 1 916. у Араду.
2460. Стојковић Драгутин, из Мелеува (?), 59 год, сељак, умро у Араду.
2478. Станимировић Бранко, Марковац – Пожаревац, 65 г. сељак, умро 23-29-1 - 916 у Араду.
2570. Стефановић Матеја, из Вел. Градишта, 63 г. стар, сељак, умро у Араду.
2582. Стефановић Недељко, из Кличевца, 80 г. стар, сељак, умро 9 1. 916 г. у Араду.
2597. Стевић Станко, из Запоља (?), Пожаревац, 75 г, сељак, умро 30-1-5-2. 916 г. у Араду.
2629. Стојановић Радомир, из Ореовице, 15 г. стар, умро 30-1-5-2. 916 г. у Араду.
2779. Томић Лазар, рођ. у Миљевићу, 50 г. стар, сељак, умро 9. 1 – 916. у Араду.
2800. Трајло Јанко, из Ризнице (?), Пожаревац, 70 г. сељак, умро 20-12 915 у Араду.
2890. Цокић Радиша, Брдарац, Пожаревац, рођ. 1890, сељак, умро 9-12 915 г. ...(Арад?).

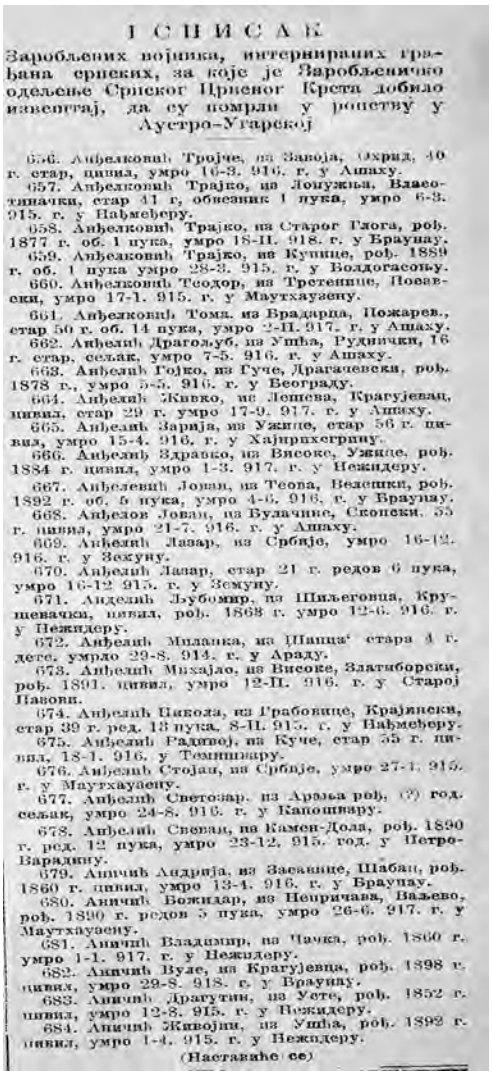

I СПИСАК

Заробљених војника, интернираних грађана српских, за које је Заробљеничко одељење Српског Црвеног Крста добило извештај, да су умрли у ропству у Аустро-Угарској

656. Анђелковић Тројче, из Завоја, Охрид, 40 г. стар, цивил, умро 16-3. 916. г. у Ашаху.
657. Анђелковић Трајко, из Лопужња, Власотиначки, стар 41 г, обвезник 1 пука, умро 6-3. 915. г. у Нађмеђеру.
658. Анђелковић Трајко, из Старог Глога, рођ. 1877 г. об. 1 пука, умро 18-II. 918. г. у Браунау.
659. Анђелковић Трајко, из Кутине, рођ. 1889 г. об. 1 пука умро 28-3. 915. г. у Болдогасоњу.
660. Анђелковић Теодор, из Третенице, Поповски, умро 17-1. 915. г. у Маутхаузену.
661. Анђелковић Тома, из Брадарца, Пожарев., стар 50 г. об. 14 пука, умро 2-II. 917. г. у Ашаху.
662. Анђелић Драгољуб, из Ушћа, Руднички, 16 г. стар, сељак, умро 7-5. 916. г. у Ашаху.
663. Анђелић Гојко, из Гуче, Драгачевски, рођ. 1878 г., умро 5-5. 916. г. у Београду.
664. Анђелић Живко, из Лешева, Крагујевац, цивил, стар 29 г. умро 17-9. 917. г. у Ашаху.
665. Анђелић Зарија, из Ужице, стар 56 г. цивил, умро 15-4. 916. г. у Хајнрихгрину.
666. Анђелић Здравко, из Високе, Ужице, рођ. 1884 г. цивил, умро 1-3. 917. г. у Нежидеру.
667. Анђелевић Јован, из Теопа, Велешки, рођ. 1892 г. об. 5 пука, умро 4-6. 916. г. у Браунау.
668. Анђелов Јован, из Булачице, Скопски, 55 г. цивил, умро 21-7. 916. г. у Ашаху.
669. Анђелић Лазар, из Србије, умро 16-12. 916. г. у Земуну.
670. Анђелић Лазар, стар 21 г. редов 6 пука, умро 16-12 915. г. у Земуну.
671. Анђелић Љубомир, из Шиљеговца, Крушевачки, цивил, рођ. 1868 г. умро 12-6. 916. г. у Нежидеру.
672. Анђелић Миланка, из Шапца' стара 4 г. дете, умрло 29-8. 914. г. у Араду.
673. Анђелић Михајло, из Високе, Златиборски, рођ. 1891. цивил, умро 12-II. 916. г. у Старој Павови.
674. Анђелић Никола, из Грабовице, Крајински, стар 39 г. ред. 13 пука, 8-II. 915. г. у Нађмеђеру.
675. Анђелић Радивој, из Куче, стар 55 г. цивил, 18-1. 916. у Темишвару.
676. Анђелић Стојан, из Србије, умро 27-1. 915. г. у Маутхаузену.
677. Анђелић Светозар, из Арања рођ. (?) год. сељак, умро 24-8. 916. г. у Капошвару.
678. Анђелић Спеван, из Камен-Дола, рођ. 1890 г. ред. 12 пука, умро 23-12. 915. год. у Петро-Варадину.
679. Аничић Андрија, из Засавице, Шабац, рођ. 1860 г. цивил, умро 13-4. 916. г. у Браунау.
680. Аничић Божидар, из Непричава, Ваљево, рођ. 1890 г. редов 5 пука, умро 26-6. 917. г. у Маутхаузену.
681. Аничић Владимир, из Чачка, рођ. 1860 г. умро 1-1. 917. г. у Нежидеру.
682. Аничић Вуле, из Крагујевца, рођ. 1898 г. цивил, умро 29-8. 918. г. у Браунау.
683. Аничић Драгутин, из Усте, рођ. 1852 г. цивил, умро 12-8. 915. г. у Нежидеру.
684. Аничић Живојин, из Ушћа, рођ. 1892 г. цивил, умро 1-4. 915. г. у Нежидеру.

(Наставиће се)

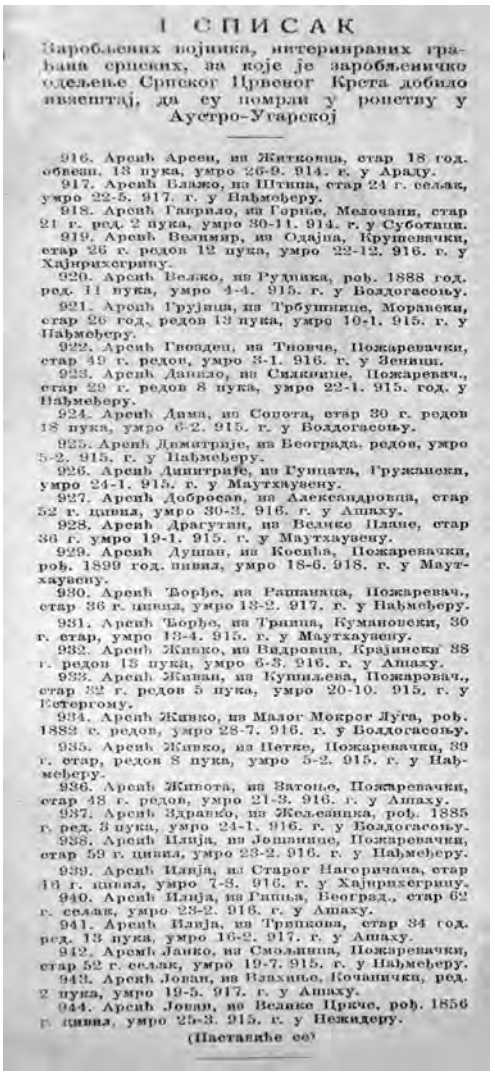

I СПИСАК

Заробљених војника, интернираних грађана српских, за које је заробљеничко одељење Српског Црвеног Крста добило извештај, да су умрли у ропству у Аустро-Угарској

916. Арсић Арсен, из Житковца, стар 18 год. обвезн. 13 пука, умро 26-9. 914. г. у Араду.
917. Арсић Блажо, из Штипа, стар 24 г. сељак, умро 22-5. 917. г. у Нађмеђеру.
918. Арсић Гаврило, из Горње, Мелочани, стар 21 г. ред. 2 пука, умро 30-11. 914. г. у Суботици.
919. Арсић Велимир, из Одајна, Крушевачки, стар 26 г. редов 12 пука, умро 22-12. 916. г. у Хајнрихгрину.
920. Арсић Велко, из Рудника, рођ. 1888 год. ред. 11 пука, умро 4-4. 915. г. у Болдогасоњу.
921. Арсић Грујица, из Трбушнице, Моравски, стар 26 год. редов 13 пука, умро 10-1. 915. г. у Нађмеђеру.
922. Арсић Гвоздец, из Тиовче, Пожаревачки, стар 49 г. редов, умро 3-1. 916. г. у Зеници.
923. Арсић Данило, из Силнице, Пожаревач., стар 29 г. редов 8 пука, умро 22-1. 915. год. у Нађмеђеру.
924. Арсић Дима, из Сопота, стар 30 г. редов 18 пука, умро 6-2. 915. г. у Болдогасоњу.
925. Арсић Димитрије, из Београда, редов, умро 5-2. 915. г. у Нађмеђеру.
926. Арсић Димитрије, из Гунцата, Гружански, умро 24-1. 915. г. у Маутхаузену.
927. Арсић Добросав, из Александровца, стар 52 г. цивил, умро 30-3. 916. г. у Ашаху.
928. Арсић Драгутин, из Велике Плане, стар 36 г. умро 19-1. 915. г. у Маутхаузену.
929. Арсић Душан, из Косића, Пожаревачки, рођ. 1899 год. цивил, умро 18-6. 918. г. у Маутхаузену.
930. Арсић Ђорђе, из Рашанаца, Пожаревач., стар 36 г. цивил, умро 13-2. 917. г. у Нађмеђеру.
931. Арсић Ђорђе, из Трапна, Кумановски, 30 г. стар, умро 13-4. 915. г. у Маутхаузену.
932. Арсић Живко, из Видровца, Крајински 38 г. редов 13 пука, умро 6-3. 916. г. у Ашаху.
933. Арсић Живан, из Купиљева, Пожаровач., стар 32 г. редов 5 пука, умро 20-10. 915. г. у Естергому.
934. Арсић Живко, из Малог Мокрог Луга, рођ. 1883 г. редов, умро 28-7. 916. г. у Болдогасоњу.
935. Арсић Живко, из Петке, Пожаревачки, 39 г. стар, редов 8 пука, умро 5-2. 915. г. у Нађмеђеру.
936. Арсић Живота, из Затоње, Пожаревачки, стар 48 г. редов, умро 21-3. 916. г. у Ашаху.
937. Арсић Здравко, из Жељезника, рођ. 1885 г. ред. 3 пука, умро 24-1. 916. г. у Болдогасоњу.
938. Арсић Илија, из Доњиниче, Пожаревачки, стар 59 г. цивил, умро 23-2. 916. г. у Нађмеђеру.
939. Арсић Илија, из Старог Нагоричана, стар 16 г. цивил, умро 7-3. 916. г. у Хајнрихгрину.
940. Арсић Илија, из Гапша, Београд., стар 62 г. сељак, умро 23-2. 916. г. у Ашаху.
941. Арсић Илија, из Трнкова, стар 34 год. ред. 13 пука, умро 16-2. 917. г. у Ашаху.
942. Арсић Јанко, из Смољнице, Пожаревачки, стар 52 г. сељак, умро 19-7. 915. г. у Нађмеђеру.
943. Арсић Јован, из Вахиње, Кочанички, ред. 2 пука, умро 19-5. 917. г. у Ашаху.
944. Арсић Јован, из Велике Прчке, рођ. 1856 г. цивил, умро 25-3. 915. г. у Нежидеру.

(Наставиће се)

Службене новине Краљевства СХС, Београд, бр. 268, 278
од 1. децембра 1920. и 14. децембра 1920. године

IX. Попис осамсто интернираца на румунском језику

Списак на коме се налазе подаци за осам стотина интернираца умрлих у арадском логору, куцан писаћом машином на румунском језику, формата А-4, помиње први пут С. Бугарски у својој књизи о умрлим војницима и заробљеницима у Араду. Он наводи да је дугогодишњи свештеник Српске православне цркве Светог Петра и Павла у Араду, Драгутин Остојић, „оставио сведочење" о његовом постојању и да је настао на основу података са осам стотина умрлица које су добијене од звонара католичке цркве у Араду. Звонар је те умрлице, како смо већ навели, 1940. године предао учитељу српске школе Ђури Милинковићу са образложењем да се односе на умрле Србе у арадском логору и да припадају српском народу.[137] Списак „800" за разлику од оригиналних умрлица, које имају једанаест рубрика, има само шест рубрика са основним подацима о умрлим интернирцима у арадском логору: редни број умрлог, име и презиме, место рођења, старост и простор за земљу из које долази умрли. За сада се не зна ко је аутор овог пописа, зашто је писан румунском ортографијом и за кога. Можда ће се одговор наћи у документима архиве Српске православне цркве Светог Петра и Павла у Араду и архиве Српске православне епархије у Темишвару? Истраживачи које се баве прикупљањем имена умрлих интернираца у арадском логору очекивали су да ће тај попис донети до сада непозната имена.

Пажљивим ишчитавањем и проверавањем свих имена са списка „800" и умрлица објављених у првом издању *Столећа заборава*, установио сам да се велика већина имена са оригиналних умрлица налази на овом списку и да су већ објављена у првом издању књиге *Столеће заборава*, сем двадесетак за које умрлице нису нађене када и остале које смо дали у списковима за период 1914–1916. године. Но, овај списак може да буде веома користан у случајевима када су подаци преписивани са оригиналних умрлица нечитки, како би се упоређивањем открила тачна лична имена и имена места одакле су страдали интернирци доведени у арадски логор. Такође, код случајева када имамо исто име и презиме, важни су остали лични подаци како би се утврдило да ли су то исте, или различите особе.

[137] Опширније о томе у књизи: С. Бугарски, *н. д.*, 35.

У списку „800” више пута се понављају имена неких од умрлих интернираца. Тако на пример:
На страници 18, под бројем 664, пише Миланковић Милица, која се јавља и под бројем 681 са истим личним подацима; Такође, и Даница Милановић је уписана и под бројевима 665 и 682; Исто тако, Јоца Стојановић је уписан под два броја – 678 и као Стојановић Ђока под бројем 661 истог списка, а сви други лични подаци су идентични; И Савић Стефан се јавља, прво под бројем 674, а онда и под бројем 691; Милосав Миладиновић је уписан такође два пута, под бројем 531 и 695; А Михајло Костић је уписан под бројевима 535 и 699.

Преписивач умрлица са немачког на румунски језик није добро познавао имена места и у којој српској области се налази које место, тако да је више пута за места у Херцеговини наводио да су у Србији. Проблем тачног ишчитавања имена места је присутан и у овом попису, тако је место Феризовић наведено као Теризовић; Совљак, као Солиак; Степање, као Степанија; Постење, као Кистање, Команице (Ваљево), као Коснатице; уместо села Уровац (Ваљево) пише Уровски; село Степојевац (Београд) назива Супањет итд. Такође преписивач није наводио ни пол умрлог, па је десетак пута женска имена наводио као мушка (на пример, Маловић Петра је наведена као Петар (под бројем 50); а Милка Ђерић као Милко; док за Панту Николића, који је имао четворо деце (што знамо са оригиналних умрлица), пише да је Паула Николић), итд. На претходним пописима таквих грешака није могло бити јер су постојале рубрике за пол умрлог и број деце.
Имена којих нема у већ објављеним умрлицама су:

Број 15 – Башић Теодосије, Петка, Београд, 1. 02. 1915, 50 година, Србија;
Број 18 – Причовић Јоца, Боровско, Рогатица, 1. 02. 1915, 4 године, Босна;
Број 20 – Ванић Милан, Уровци – Ваљево, 1. 02. 1915, 25 год., Србија;
Број 21 – Васић Драгосав, Мионица- Ваљево, 1. 02. 1915, 27 год., Србија;
Број 26 – Церковић Младен, Кистање – Подрињски, 3. 02. 1915, 17 год., Србија;
Број 27 – Илић Љубомир, Зуба(?) – Ваљево, 3. 02. 1915, 17 год., Србија;
Број 31 – Лучић Драгутин, Совљак – Тамнавски, 3. 02. 1915, 50 год., Србија;
Број 32 – Лучић Љубомир, Памбуковица – Београд, 3. 02. 1915, 45 год., Србија;
Број 214 – Милинковић Јовица, Великоцрљени – Београд, 9. 02. 1915, 62 год., Србија;
Број 736 – Ћосовић Јово, М....., Рогатица, 2. 09. 1916, 68 год., Србија;
Број 737 – Илић Љубомир, Вранићи, Посавина, 2. 09. 1916, 17 год., Србија;
Број 741 – Вујанић Милисав, Липолист, Мачва, 3. 05. 1915, 16 год., Србија;
Број 742 – Томичевић Стева, Кричанова(?), Бос. Брод, 21. 4. 1915, 24 год. ?;
Број 743 – Божић Сава, Грмљани, Љубиње, 4. 05. 1915, 25 год;
Број 744 – Ђорда Стеван, Гробина, Сарајево, умро 5. 05. 1915, 40 год., Босна;
Број 755 – Јоковић Марко, Кличевац, Пожаревац, 3. 02. 1916, 20 год., Србија;

-1-

Nr. crt.	Numele și pronumele	Locul nașterii	Ziua decesului	Etatea anii	Observații
1.	Marianovici Nenad	Obrecvacilza-Valievo	1.II.1915	36	Serbia
2.	Marcovici Milivoi	Lunicvaț-Valievo	1.II.1915	35	Serbia
3.	Milanovici Milorad	Sopici- Belgrad	1.II.1915	16	Serbia
4.	Miletici Dragosav	Dolovinți-Podrinie	1.II.1915	19	Serbia
5.	Nicolici Prodan	Vlodani-Beleli	1.II.1915	38	Bosnia
6.	Pavlovici Dragoliub	Petlovacia-Podrinski	1.II.1915	27	Serbia
7.	Petranievici Tihomir	Miliborac-Valievo	1.II.1915	16	Serbia
8.	Petrovici George	Vlaiscovaț-Valievo	1.II.1915	2o	Serbia
9.	Petrovici Liubo	Belin-Sabaț	1.II.1915	5o	Serbia
1o.	Petrovici Milorad	Socolovici-Belgrad	1.II.1915	18	Serbia
11.	Planincici Milija	Dunova-Rogatița	1.II.1915	1	Bosnia
12.	Popovici Borislav	Stepalie-Valievo	1.II.1915	3o	Serbia
13.	Posavaț Mirco	Pusbonovița-Valievo	1.II.1915	65	Serbia
14.	Radoicici Svetozar	Dadivladicevaț-Valievo	1.II.1915	19	Serbia
15.	Ruchici Theodosie	Ieboa-Belgrad	1.II.1915	5o	Serbia
16.	Rancovici Tihomir	Valievo-Valievo	1.II.1915	24	Serbia
17.	Stoicovici Jivan	Vrancici-Belgrad	1.II.1915	63	Serbia
18.	Tritcovici Ioco	Rocovsko-Rogatița	1.II.1915	4	Bosnia
19.	Trugchici Peter	Petlovacia-Podrinski	1.II.1915	17	Serbia
2o.	Vucici Milan	Vrovți-Valievo	1.II.1915	35	Serbia
21.	Vucici Dragomir	Mladița-Valievo	1.II.1915	27	Serbia
22.	Vucovici Velimir	Boroilovița-Belgrad	1.II.1915	5o	Serbia
23.	Dogovici Tihelic	Stepalovaț-Belgrad	1.II.1915	6o	Serbia
24.	Bogosavici Radovan	Sovliak-Valievo	1.II.1915	16	Serbia
25.	Damianovici Damian	Glužina-Valievo	1.II.1915	45	Serbia
26.	Cercovici Mladen	Klutonia-Podrinski	3.II.1915	17	Serbia
27.	Ilici Liubomir	Zuba-Valievo	3.II.1915	48	Serbia
28.	Ivanovici Radomir	Lalcovaț-Valievo	3.II.1915	45	Serbia
29.	Eftici Dragoliub	Sovliak-Tamnavski	3.II.1915	4o	Serbia
3o.	Kegici Peter	Prnjavor- -	3.II.1915	56	Serbia
31.	Lochici Dragutin	Sovliak-Tamnavski	3.II.1915	5o	Serbia
32.	Lochici Liubomir	Pashonovița-Belgrad	3.II.1915	45	Serbia
33.	Mateici Miagoie	Stepalovaț-Belgrad	3.II.1915	5o	Serbia
34.	Mietovici Dragomir	Sovliak-Tamnavski	3.II.1915	5o	Serbia
35.	Milici Ralco	Stanovo-Valievo	3.II.1915	6o	Serbia
36.	Milovanovici Liubomir	Pabanovici-Valievo	3.II.1915	45	Serbia

-10-

Nr. crt.	Numele și pronumele	Locul nașterii	Ziua decesului	Etatea anii	Observațiuni
341.	Kalaba Vasa	Prnjavor-Prnjavor	16.II.1915	45	
342.	Kuzmanović Jakov	Vrdegrad-Bosna	16.II.1915	7o	
343.	Lukić Velimir	Kosnar-Valjevo	16.II.1915	58	
344.	Marićić Nikola	Kotor-Srebrenića	16.II.1915	43	
345.	Matić Cvetko	Kibanića-Podrinje	16.II.1915	17	
346.	Miletić Milan	Foča-Bosna	16.II.1915	16	
347.	Ostoići Marko	Klenje-Podrinje	16.II.1915	16	
348.	Radosavlievič Drag.	Sokolona-Posavina	16.II.1915	35	
349.	Sajić Milorad	Zakonco Rogatića	16.II.1915	6	
35o.	Savić Mihailo	Bojina Bagt.Račon.	16.II.1915	24	
351.	Todorović Bogosav	Vranić Posovski	16.II.1915	16	
352.	Zinonović Dimitrie	Strmona Valjevo	16.II.1915	55	
353.	Zivković Todor	Stara Pazova Buk.	16.II.1915	48	
354.	Bošković Joko	Bijeljina-Bijelj.	21.II.1915	6o	
355.	Dukić Vukosava	Podromanja-Rogat.	21.II.1915	5	
356.	Konočević Sreten	Neprođana Valjevo	21.II.1915	68	
357.	Laić Simo	Mrakovo Bosne	21.II.1915	42	
358.	Maksimović Marko	Purgać Valjeva	21.II.1915	55	
359.	Marković Simeon	Stepojevać Poson.	21.II.1915	3o	
36o.	Matejić Spasoje	Vrelo Posonina	21.II.1915	63	
361.	Matić Gligorija	Grbunje Podrinje	21.II.1915	21	
362.	Mirogye Ignat	Klenak Ruma	21.II.1915	2o	
363.	Mitrović Bojinaj	Vrnić Posorina	21.II.1915	18	
364.	Mitrović Milan	Skugrić Gradačać	21.II.1915	35	
365.	Petrović Radovan	Gor.Mušići Valjev.	21.II.1915	6o	
366.	Radić Steva	Sokolać Rogatića	21.II.1915	54	
367.	Radojčić Jivan	Bela Reka Podrinj.	21.II.1915	18	
368.	Radonović Matija	Vreoći Kolubara	21.II.1915	55	
369.	Ratković Tenselja	Klonića Valjevo	21.II.1915	55	
37o.	Vukobić Todor	Toplića Srebrenić.	21.II.1915	5o	
371.	Konković Dragutin	Stumovo Valjevo	1o.II.1915	44	
372.	Bakić Arsen	Osentića Srebren.	1o.II.1915	4o	
373.	Savić Liubomir	Svetozar Beograd	1o.II.1915	15	
374.	Sporojević Mladen	Dren Beograd	1o.II.1915	18	
375.	Storemić Jafta	Zvonik Redevać	1o.II.1915	65	
376.	Tomić Milevan	Poljune Valjevo	1o.II.1915	19	
377.	Vesić Milan	Bogdanovać Srbije	1o.II.1915	45	
378.	Avramović Ljubomir	Srebrenića Bosna	18.II.1915	55	

./.

-18-

Nr. crt.	Numele și pronumele	Locul nașterii	Ziua decesului	Etatea anii	Observațiuni
652.	Golubović Svetozar	Svoljak Valjevo	19.VIII.915	23	Serbia
653.	Ommović Svetozar	Svoljak Valjevo	2o.VIII.915	16	"
654.	Marković Svetomir	Petka Kolubarski	21.VIII.915	17	"
655.	Bojić Sekula	Podgora Vlacka	22.VIII.915	19	"
656.	Gjavić Ilija	Sapić Cojnića	31.VIII.915	17	Bosnia
657.	Vidačić Rista	Supalji Nevosinje	31.VIII.1915	42	Herțegovina
658.	Veliković Damjanka	Zatonje Požarevać	2.XI.1915	7o	Serbia
659.	Radovanović Rada	Zatonje Gosarevać	2.XI.1915	5o	"
66o.	Kalajdzić Petar	Pališi Poća	2.XI.1915	67	"
661.	Stojadinović Gjoka	Bikuplje Požarevać	3.XI.915	78	"
662.	Nikolajević Mira	Petka Prsorevać	3.XI.1915	6o	"
663.	Stokić Radovan	Cicikovać Požarevać	4.XI.915	76	"
664.	Milinković Milića	Drumno Serbien	5.XI.1915	8o	"
665.	Milanović Denića	Babušinać	6.XI.1915	28	"
666.	Simić Stanko	Cirikovać Požarevać	1o.XI.915	65	"
667.	Begić Mileva	Kurjaća Požarevać	11.XI.915	7o	"
668.	Jovanović Stana	Klićevać Požarevać	11.XI.915	6o	"
669.	Avramović Marića	Drmno Požarevać	18.XI.915	85	"
67o.	Savić Stevan	Mihajlovać Smederevo	18.XI.915	57	"
671.	Subotić Mika	Popović Grujanov	18.XI.1915	7o	Bosnia
672.	Ivanović Zivan	Klićevać Požarevać	2o.XI.1915	3	Serbia
673.	Banković Jovan	Kragujevać	21.XI.1915	75	"
674.	Savić Stefan	Kisiljevo	26.XI.1915	75	"
675.	Veličković Damjanka	Zatonje Požarevać	2.XI.1915	7o	
676.	Radovanović Rada	Zatonje Požarevać	2.XI.1915	5o	
677.	Kalajdžić Petar	Pališi Poća	2.XI.1915	67	
678.	Stojadinović Joća	Biskuplje Požarevać	3.XI.915	78	
679.	Nikolajević Mira	Petka Požarevać	3.XI.1915	6o	
68o.	Stokić Radovan	Ćirikovać Požarevać	4.XI.915	76	
681.	Milinković Milića	Drmno Srbija	5.XI.1915	8o	
682.	Milanović Denića	Babušinać Srbija	6.XI.1915	28	
683.	Simić Stanko	Ćirikovać Požarevać	1o.XI.915	65	
684.	Begić Mileva	Kurjaće Požarevać	11.XI.1915	7o	
685.	Jovanović Stana	Klićevać Požarevać	11.XI.1915	6o	
686.	Abramović Marića	Drmno Požarevać	18-XI.1915	85	
687.	Savić Steven	Mihajlovać Smederevo	18.XI.915	57	
688.	Subotić Mika	Popović Prnjavor	18.XI.1915	7o	
689.	Ivanović Zivan	Klićevać Požarevać	2o.XI.915	3	
69o.	Banković Jovan	Kragujevać	21.XI.915	75	

./.

-21-

Nr. crt.	Numele și pronumele	Locul nașterii	Ziua decesului	Etatea anii	Observațiuni
77o.	Pantić Veljko	Požarevać -	7.II.1916	2o	
771.	Radenković Rajda	Lipa Smederevo	7.II.1916	75	
772.	Djurković Vasa	Brežane Požarevać	8.II.1916	7o	
773.	Zivković Stajan	Petka Požarevać	8.II.1916	5o	
774.	Aleksić Momir	Drmno Požarevać	8.II.1916	72	
775.	Rajčić Nikola	Brdarać Požarevać	9.II.1916	74	
776.	Pavlović Aćo	Smederevo -	9.II.1916	58	
777.	Perić Miloš	Malo Lale Požarevać	9.II.1916	18	
778.	Lukić Jevrina	Kisiljevo Požarevać	1o.II.916	8o	
779.	Milovanović Zivojin	Maruljevać Požarev.	1o.II.916	3	
78o.	Pantić Sava	Boževać Požarevać	1o.II.916	2o	
781.	Dinković Marijan	Sena Požarevać	1o.II.916	59	
782.	Doleš Milutin	Mioće Višegrad	11.II.916	33	
783.	Pavković Milan	Ćirikovać Požarev.	11.II.916	81	
784.	Jovanović Milutin	Klićevać Požarev.	11.II.916	59	
785.	Balić Mita	Dubravića Požarevać	11.II.916	95	
786.	Djerić Stana	Borska Rogatića	17.II.1915	7	
787.	Djurdjić Marko	Visoko Temeroća	17.II.1915	24	
788.	Lesendić Ioan	Stepanovać Beograd	17.II.1915	59	
789.	Marković Jovan	Turdojevać Valjevo	17.II.1916	49	
79o.	Mihajlović Nikola	Veliko Polje Valjevo	17.II.915	18	
791.	Mijatović Sreten	Sovljak Valjevo	17.II.1915	15	
792.	Radovanović Trisn	Vlajkovać Beograd	17.II.1915	18	
793.	Ranković Zivojin	Stumona Valjevo	17.II.1915	35	
794.	Sarenać Petar	Bijeljani Bićek	17.II.1915	17	
795.	Sećenić Marko	Gabela Stolać	17.II.1915	67	
796.	Tišić Ljubomir	Zvečka Valjevo	17.II.1915	18	
797.	Stojadinović Aleksija	Suvo Selo Valjevo	17.II.1915	5o	
798.	Trifunović Rajka	Petka Beograd	17.II.1915	15	
799.	Vlajković Pavle	Mitrovića Srem	17.II.1915	46	
8oo.	Zivanović Dragomir	Velikočevlje Beograd	17.II.915	17.-	

Документ на румунском језику са 800 имена умрлих интернираца Срба, из Архива Епархије СПЦ у Темишвару

X. Прилози

Службене новине Краљевства Срба, Хрвата и Словенаца донеле су у броју 67, од 12. јула 1919. године и текст под насловом „Свирепства над интернираним Србима у Араду." Текст је драгоцен за све који се баве проучавањем страдања српских интернираца у арадском логору. Ту се наводе и неки детаљи из војне истраге над управником логора у Араду, потпуковником Хегедишем и четворицом наредника током 1915. и 1916. године. Јосиф Чајка, војно судски пуковник, задужен да провери наводе жандармеријског мајора Веселог, који је у пролеће 1915. године боравио у логору да би проверио истиност жалби затворених цивила, каже у свом реферату: „Нисам могао ни веровати да би се у двадесетом веку у Европи могле дешавати и такве бестијалности!" Истрага је потврдила сведочења преживелих логораша да су у ходнике Арадске тврђаве сместили три пута више затвореника, него што су простор и остали услови дозвољавали. Интернирци су већином боравили у незаложеним ходницима Тврђаве, „на голом камену, без сламе и без покривача". Његов реферат потврђује констатацију изнету у првом издању књиге, да је главни узрок великом броју смртних случајева међу интернирцима неквалитетна храна, често загађена, у фази труљења: „Услед ове бедне хране, умножиле су се болести стомачне, те су интернирани, нарочито деца, у масама умирали", „[…] а мртви су лежали у шталама по читаве дане и ноћи међу живима, који нису имали ни толико снаге да изнесу лешеве, мада су се ови већ почели распадати." Већ само ови кратки изводи из реферата о истрази над Хегедишем убедљиво говоре да је српска историографија у обавези да пронађе комплетну архиву о овом случају и објави је.

убота, 12. Јула Службене Новине Краљевства Срба, Хрвата и Словенаца

Београд 1919. Бр. 67. — Страна 3

СВИРЕПСТВА НАД ИНТЕРНИРАНИМ СРБ У АРАДУ

— Службени податци —

У логору интернираних Срба у Араду чињени су највећи злочини над јадним нашим сугрђанима, које је задесила тешка судба, да падну шаша тамошњим модерним шиканама. Свирепства вршена над тим јадницима службено су утврђена код врховног војничког суда у Прагу и о њима смо добили овај извештај:

У августу 1914. било је доведено преко 3000 лица, босанских Срба и то људи, жене и мале деце у арадски град. Ови политички непоуздани и сумњиви људи били су потпуно надвојени од спета те нису могли ни од кога затражити да им у невољи помогну тек с пролећа 1915. пошло им је за руком да пошљу кришом писма у Босну у којима су описивали своје јаде. Босанска је влада наслала жандармерског мајора Веселога у Арад, који је на месту испеднио шта су интерниране људи под командом потпуковника Хегедиша и неколицине јеврејско мађарских наредника имали све да претрпе.

На основу протокола поменутог мајора наређено је војни заповедник у Темишвару истрагу против потпуковника Хегедиша и четворице наредника од којих су двојица у то време били на фронту, а један у руском ропству. За четвртога се доцније утврдило да је у ропству умро. Као председник дивизијског суда у Темишвару, пише војно-судски пуковник Јосиф Чајка у свом реферату, где је судска истрага вођена тражио сам безуспешно, да се потпуковник Хегедиш, који је у исто време био и командант места у Араду стави у истражни затвор, али сам успео само то да је био разрешен од службе и да се за време трајања истраге морао настанити у Темишвару.

»Иако сам био уарујан, нели писац реферата, када сам читао протоколе мајора Веселога; нисам могао ни веровати да би се у двадесетом веку у Европи могле дешавати и такве бестијалности. Али је судска истрага потврдила да је мајор Веселиновета све то утврдио. Судску истрагу је водио војно-судски поручник д-р Мирослав Саухтер, адвокат из Черновица у Буковини. Кад сам с тим истражним судијом отпутовао у јуну 1916. посетио овај логор интернираних у Араду, сакупио сам око хиљаду људи, који су та зверства преживели те сам им у кратком говору обећао заштиту власти, које су несма кажно доживеле за злочине вршене над њима, те сам им заједно строгу казну кривцима.

Судском истрагом, у току које је било саслушано неколико стотина људи страном опште познатих сведока, утврђено је да је у логору управо било места највише за хиљаду лица, али да је онде било смештено преко три хиљаде људи, који су нехуманом лежали у неваложеним казаматима у такозваним шталама на голом камену без сламе и без покривача; они су били тамо тако натрпани, да је могао само један уз другога седити или лежати, а друкчије се не могаху кретати. Поред по собама, где су имали своје постеље са сламама и покривачима; они, па чак и они сиромашни тако су плаћани од надзорника наредника, па су сваку и мањаву малевкост плаћали скупим новцем; тако је на пример чаша воде коштала 20 филира а кутија палидраца једну круну. Као храну добијали су интернирани, и то сви без разлике, и старци и болесници и деца дневно гулаш од оинчег меса у који су ваљда биле нарезане целе утробе и неочишћена црева пуна кала.

Свега једном то месо добивено од казапа премеравано је те се нашао мањак од 165 килограма према правој тежини; протокол који је о томе саставио један официр полерао је и уништио Хегедиш. Услед ове бедне хране умножиле су се болести стомачне, те су интернирани, нарочито деца масама умирали. Кад је дошли лима помор се још већма увећао, нарочито међу онима који су лежали на голом камену у школама, и то у такној мери да су у једно време износили из логора дневно до 40 лешева. Начелник града Арада, видећи ове многобројне саране, интервисао је код Хегедиша, који му је на то одговорио да он за све одговара.

Два војна лекара, који су вршили службу у логору, и то један штабни и један пуковски лекар, нашли су о здравственом стању интернираних лица, извештаје у којима су тражили да се час пре поправе исхране и станови тих бедних људи, један од тих извештаја био је упућен војноме министарству, а други војној команди у Темишвару. Хегедиш је решио оба та извешћа тиме што је на њих ставио белешку вактаа, те их оставио у свој сто, где су доцније нађени.

У таквим приликам достигла је невоља интернираних лица по новој години 1915 свој врхунац; мртви су лежали у шталама по читаве дане и ноћи међу живима, који нису имали ни толико снаге, да изнесу лешеве ма да, су се они већ почели били распадати; девојке су се на очиглед својих матера морале подавати страстима пијаних наредника — надзорника, људе који су имали куражи да речу или делом узму немоћна створења у заштиту, вешавали су стражари у карге, савијајући им главе међу колена и после их у таком положају ударали по ногама и по земљи вукли. Један од тих бедника, кога су овако мучили, умро је и остао у карги свезан, тако да је укочени леш тешком муком могао бити положен у санчук. Једна Србијанка која у такој невољи ослободила се новорођенчета, није добила ни мало коде, да оперe себе и своје дете.

Међу интернираним лицима било је неколико стотина интелегентних људи: професора, учитеља, свештеника, адвоката и трговаца. Само једном усудио се један од њих, неки млади адвокат, изаћи пред потпуковника Хегедиша са тужбом због ужасног поступања надзорника према интернираним лицима. Одговор Хегедишев био је: »ја ћу једну реч сада на Вас добити зрно у главу, велеиздајничке један.«

Када сам, како горе рекох, посетио логор изведено је преда ме око 30—40 мале дечице; то је био остатак од више по 400 деце, која су тамо била здрава доведена и онде бедно изгинула. Па и овај остатак, како ми рече лекар који ме је пратио, показивао је махом на челу знаке скоре смрти, туберкулову, која се зачела услед доцне хране.

Видео сам око 15 младих дечака између 10 и 20 година којима су били ампутирани удови који беху промрзли; некима су фијаиле обе ноге све до бедара, другима до колена, а неким подлактице или цела рука. Они ми младићи казиваху да су сви дошли здрави у логор и да су им удови промрзли на каменом поду у шталама.

Судска истрага вођена је свом строгошћу, што, разумс се, није било по вољи хегедишу. Он ме је у својој писменој пријави, упућеној војном министарству напао био на простачки начин, а тако исто и истражни судија: Мене је оптуживао за злочин велеиздаје и нарушавање јавног мира, што сам тобож починиио својим говором пред интернираним Србима: »Чех — Срби — панславиаам.« Тиме је хтео да ме учини безопасним, и одиста морао сам одговарати војном министарству, али сам у исто време молио за судску истрагу против Хегедиша због увреде части и у исто време тражио за се одреди други суд. За даље вођење парнице одређено је доцније највише војни суд дивизијски суд у Сибињу. У марту 1916. био је Хегедиш најзад после главне расправе која је вођена у Араду цео месец дана осуђен низад рди злоупотребе власти и прекиђа против сигурности поштења на једногодишњи тешки затвор и губитак официрског чина. Ратни суд увео га је одмах пошто је била проглашена пресуда у затвор. Али кад је предао жалбу пуштен је из затвора по телеграфском наређењу највишег војног суда. О самој жалби највиши војни суд у Бечу све до политичког преврата у октобру 1918. није ништа решио, очевидно због тога што је председник највишег војног суда генерал Белмон био Хегедишев шурак. Одлука војног суда није дакле постала правршном и пуковник Хегедиш остао је и поред свих својих злочина без казне и у официрском чину.

Службене новине Краљевства Срба, Хрвата и Словенаца, број 67, од 12. јула 1919.

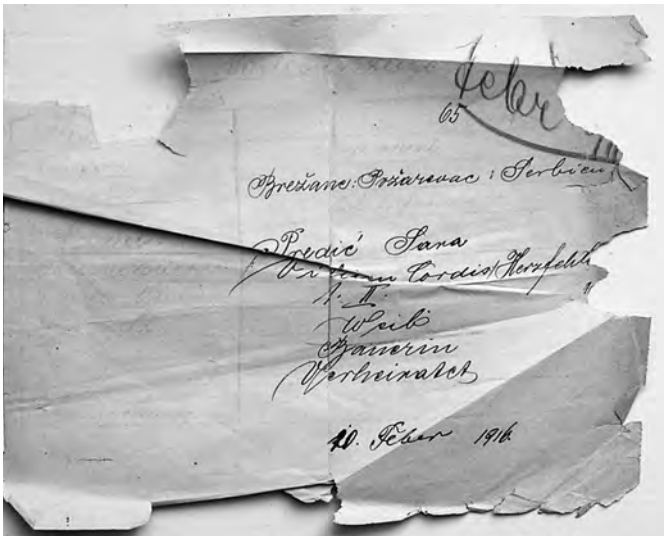

Умрлица за Јану Предић из Брежана (Пожаревац),
преминула 1. фебруара 1916. године

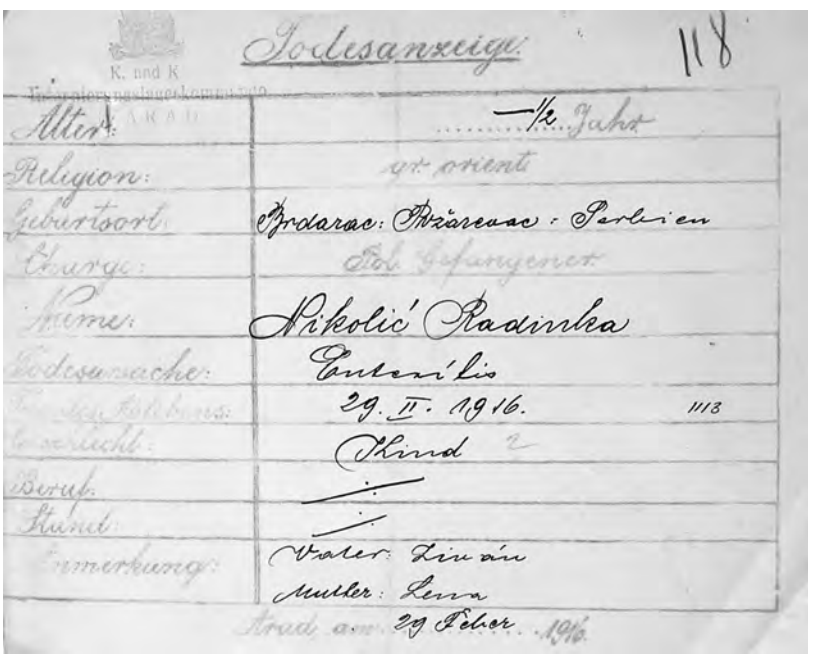

Умрлица за Радинку Николић из Брадарца
(Пожаревац), стару свега шест месеци

Регистар имена

... ...кић? Вид 179
?непознат, цивил 122
[Савић] Лазов Пера 210
…араговић? Јово* 69
Абазовић Михајло 75
Абаи Јован 42
Аврам Милован 201
Аврам...? Стјепан 96
Аврам...? Јоко 131
Аврамовић Љубомир 137
Аврамовић Марица 162
Аврамовић Милка 167
Адамов Ђорђе 223
Адамовић Ђорђе 252
Адамовић Стеван 13
Аксентијевић Драгомир, Вировци 71
Аксентијевић Драгомир 213
Аксентић Живорад 100
Аксентић Милорад 113
Алезић Милош 81
Алексић Благоје 144
Алексић Бранислав 120
Алексић Момир 252
Алексић Коста 42
Алексић Момир 165
Алексић Никола 208
Алексић Петар 204
Алексић Радојица 90
Алексић Сава 249
Алимпић Младен 78
Ангелић Милан 194
Анђелић Миланка 252
Андрејевић Живорад 131
Андрејић Игњавије? 224
Андрејевић Андрија 111
Андрија...? Илија, Жабари 221
Андрић Владимир 120
Андрић Љубомир, Бањани 74
Андрић Љубомир, Бањани 218
Андрић Љубомир 245
Андрић Макарије 93
Андрић Марко, Кар...? 217
Андрић Марко, Карина 76
Андрић Миливој 136
Аничић Живко 123
Антић Јоксим 171
Антић Марко 222
Антић Тома 166
Антонић Танасија 116
Апић Ђура* 196
Арсенијевић Живојин 143
Арсенијевић Станислав 117
Арсеновић Благоје 131
Арсеновић Милош, Шушњар 75
Арсеновић Милош 216
Арсић Арса, Житковац 195
Арсић Арса 244
Арсић Божица 173
Арсић Селак 179
Арсић Стојанче 252
Арсић Стојанче (Куманово) 252
Аршинов Павле 14, 39, 40
Атанацковић Милан 173
Атанацковић Милена 187
Аћимовић Драгомир 88
Аћимовић Јован 178
Аћимовић Станко 252
Аукић Божидар 248
Ацковић Милисав 127
Бабин Будимир, Пазова 70
Бабин Будимир, Пазова 212
Бабић Славко 156

Бабић Велимир„„„„120
Бабић Драгољуб„„„„209
Бабић Радоје„„„„126
Баић Милан„„„„72
Баић Милорад„„„„84
Бајагић Драгомир, Петка„„„„77
Бајагић Драгомир„„„„245
Бајаић? Драгомир, Петка„„„„220
Бајакић Раја„„„„88
Бајалица Јанко„„„„121
Бајић Живорад„„„„123
Бајић Исидор„„„„13
Бајић Лаза„„„„13
Бајић Перо„„„„179
Бајић Секула„„„„161
Бакић Спасоје„„„„78
Баконић Јово„„„„39
Балабан Којо„„„„80
Балић Мита„„„„166
Банковић Јован„„„„163
Барановић Перо„„„„142
Барић Марко„„„„220
Батанић Јованка„„„„119
Батанић (рођ. Недић) супруга„„„„220
Батанић Милан„„„„93
Батенић Златана„„„„127
Батинић ...?„„„„88
Батинић Живко„„„„97
Батинић Ружа„„„„94
Башић Теодосије„„„„256
Беговић Димитрије„„„„121
Беквалац? Пера„„„„113
Бекванац(?) Коста„„„„207(232)
Белић Јаков„„„„216
Белић Светислав„„„„121
Белица Јаков„„„„73
Беловуковић Драгомир„„„„90
Берић Марко, Ситнеж„„„„77
Берић Марко„„„„245
Бешевић Стеван„„„„58
Билбија Лаза„„„„39
Бирчевић Ненад„„„„119
Бјековић Милан„„„„90
Бјелаковић Милисав„„„„87
Благојевић Бошко„„„„94
Благојевић Драгић„„„„142
Благојевић Тома„„„„86
Бљевљачић Алекса„„„„88
Богдановић Велисав„„„„87
Богдановић Љубомир„„„„209
Богдановић Милутин„„„„222
Богдановић Мићо„„„„138
Богдановић Михајло„„„„82
Богдановић Саво„„„„86
Богић Милева?„„„„162
Богић Милутин„„„„171
Богић Стака?„„„„179
Богић Стојана„„„„169
Богић Трајановић„„„„177
Богићевић Алекса„„„„225
Богићевић Јана„„„„174
Богојевић Марко„„„„176
Богославац Дамјан„„„„207
Богуновић Миле„„„„154
Бодирога Мита„„„„85
Боженовић Божидар„„„„94
Божић?„„„„202
Божић Васо„„„„156
Божић Јефта„„„„200
Божић Јован„„„„113
Божић Јованка„„„„88
Божић Миливој„„„„133
Божић Мирослава„„„„224
Божић Радован„„„„204
Божић Сава„„„„256
Божовић Петар„„„„198
Бојић Цветко, Ваљево„„„„73
Бојић Цветко, Вождњак„„„„217
Бојичић Милован„„„„91
Бојичић Трифун„„„„80
Бојовић Петар, војвода„„„„37
Болешевић Иван„„„„137
Бољановић Коста„„„„197
Борић Војислав„„„„67

Борисављевић Петар.....124
Боровић Сава.....199
Боровић Сима.....196
Боршић Андрија.....203
Босиљчић Андрија.....91
Бота Ђорђе.....249
Бошковић Виде.....144
Бошковић Дуда.....42
Бошковић Јоко.....140
Бошковић Милан.....139
Бошковић Михајло.....115
Бошковић Радован.....115
Бошковић Радомир.....90
Бошковић Ранисав.....97
Брадваревић Коста.....13
Бранковић (Љубица?).....78
Бранковић Велисав.....90
Бранковић Иван.....248
Бранковић Иван.....42
Бранковић Милосав.....94
Бранковић Новица.....90
Братић Сава, Преслица? Билећа.....159
Братић Сава, Преслица.....160
Брековић Милан.....111
Брковић Јаков.....198
Бугарски Богољуб.....111
Бугарски Властимир.....113
Бугарски Стеван.....45, 50, 61
Буд(т?)улија Јоко.....138
Будалић Тодор, Лукавац.....73
Будалић Тодор, Луковице?.....217
Бундић Гавро.....139
Бурлица Сава.....144
Бутулија Васо.....134
Буха Никола.....208
Валиковић Алекса.....245
Ванић Милан.....113, 256
Вајдић Алајош?.....249
Василовић Мирко.....120
Васиљевић Иван, Сребреница.....71
Васиљевић Иван, Сребреница.....212
Васиљевић Милорад.....157, 187
Васиљевић Милош.....116
Васиљевић Тодор.....145
Васић Владимир Липолист.....80
Васић Владимир, Степојевац.....118
Васић Грујица.....160
Васић Дамјан, Радашевић.....210
Васић Дамјан.....68
Васић Десанка.....165
Васић Димитрије.....173
Васић Драгомир.....126
Васић Драгослав.....256
Васић Лазар.....249
Васић Милан.....129
Васић Милутин.....132
Васић Младен.....86
Васић Радомир.....143
Васић Светозар 89
Васић Спасоје.....79
Васић Стеван.....204
Васић Стојан.....85
Васић Чедомир.....97
Велетић Перо.....70
Велетић Петар.....211
Велимировић Андрија.....220
Величковић Витомир.....177
Величковић Дамјанка.....162
Вељковић Александар, Београд.....75, 218
Веселиновић Гавро.....142
Веселиновић Димитрије.....80
Веселиновић Ђока.....205
Веселиновић Жарко, Бања.....195(226)
Веселиновић Жарко.....244
Веселиновић Михајло.....142
Веселиновић Радоје.....173
Веселић Иван.....139
Веселић Рајко.....78
Весић Живојин, Вировци.....77
Весић Драгосав.....113
Весић Живојин, Вировци.....218
Весић Живојин.....245
Весић Милан, На...?.....93
Весић Милан, Таково.....99

Весић Милан 158
Весић Милоје 120
Весић Радован 85
Весковић Петар, Обреновац 75, 246
Вешковић Петар 217
Весковић? Радосав 144
Видаковић Никола 178
Видаковић Риста 205
Видачић Риста 161
Вилић Милан 99
Витић Радован 177
Вићентић Владимир 157
Влајковић Јеротије 97
Влајковић Павле 137
Влајковић Тимотије 97
Влајчин Никола 202
Влакић Никола 200
Влаовић Дамјан 199
Влахић Бошко 208
Војанић Милорад 96
Војисављевић Велимир 208
Војновић Владимир 99
Војновић Станко, Цазин 144
Војновић Станко, Брежане 176
Волгић Иван 139
Врана Глишо 137
Врећо Видоје 142
Вујаклија Мирко 204
Вујалић (Вујанић?) Милован 138
Вујанић Божидар 131
Вујанић Милисав 256
Вујановић Милутин, Липолист 74, 216
Вујевић Гашо 143
Вујевић Јовиша 134
Вујевић Сава 118
Вујић Адам 178
Вујић Макса 248
Вујичић Анто 101
Вујичић Јаков 204
Вујичић Лука 159
Вујовић Крсто 101
Вујовић Станоје 158
Вујчић Милош 139
Вукелић Јова 97
Вукеља Вукоје 135
Вукић Милутин 81
Вуковић Андријана 194
Вуковић Баја 159
Вуковић Велисав 113
Вуковић Миле 198
Вуковић Никола 155
Вуковић Перо, Хаџићи 71, 189
Вуковић Петар 212
Вуковић Радован 202
Вуковић Рако 134
Вуковић Ристо 133
Вуковић Стојадин 120
Вуковић Тодор 141
Вукоја Симо 155
Вукоје Вукоје 143
Вукоје Станиша 142
Вукотић Милисав 139
Вуловић Викентије 225
Вучетић Љуба 85
Вучковић Јован 34
Вучковић Сава 221
Вучуревић Ђуро 156
Гавриловић Влада 205
Гавриловић Лазо 117
Гавриловић Михајло 135
Гавриловић Нђо 160
Гавриловић П?, Степање 126
Гавриловић Петар, Медошевац 76, 217
Гаврић Василије 80
Гаврић Велимир, Трбушница 73, 215
Гаврић Гавро 137
Гаврић Милован 244
Гађански Милан 39, 42
Гаић Велимир 128
Гаић Тома 94
Гајић Андријана 131
Гајић Јован 82
Гајић Милан 215
Гајић Раденко 126

Галетић Владимир„„„„100
Гарија Милорад„„„„159
Гарнеа? Коста„„„„245
Гаро Павле„„„„200
Гаровић Тодор„„„„199
Гаћина Крсто, Мека Груда„„„„76
Георгије Ратар „„„„211
Георгијевић Љуба„„„„197
Глишић Бошко„„„„82
Глоговац Ђуран„„„„134
Глочовић Милан„„„„139
Гојковић Доброслав„„„„222
Голић Божа„„„„208
Голић Остоја„„„„156
Голубовић Светислав„„„„161
Горнеа Коста„„„„219
Грабовић Дико„„„„197
Градина Илија„„„„154
Грбић Светолик„„„„131
Грбовић Перо„„„„75
Грбовић Петар, Пон...?„„„„216
Грловац Ђука„„„„197
Грубешић Петар„„„„144
Грујевић Алекса„„„„207
Грцић Васиљ„„„„30
Давидовић Живојин„„„„127
Давидовић Јанко„„„„198
Давидовић Јован„„„„155
Дакић Милош„„„„121
Дамић Јован„„„„245
Дамјановић Дамјан„„„„115
Дамјановић Живан„„„„78
Дамјановић Живко„„„„131
Дамјановић Илија„„„„126
Дамјановић Милисав„„„„86
Дамјановић Милован„„„„82
Дамјановић Милоје„„„„129
Дамјановић Милутин„„„„117
Дамјановић Никола„„„„207
Дамјановић Стеван, Дрмно„„„„175
Дамјановић Стефан „„„„111
Девић Никола„„„„173
Дејановић Богдан„„„„249
Делић Стеван„„„„201
Дедијер ...?„„„„72
Дедић Петар„„„„215
Делић Лазар„„„„203
Денда Ђуро„„„„127
Денда Томо„„„„134
Деспотовић Јова„„„„98
Дикановић Васа„„„„209
Диклић Милан„„„„249
Димитријевић Анђелко„„„„225
Димитријевић Владислав„„„„173
Димитријевић Живко, Бањани„„„„96
Димитријевић Живко, Бајевац„„„„84
Димитријевић Живорад„„„„87
Димитријевић Михаил„„„„245
Димитријевић Михајло, Београд„„„„76
Димитријевић Михајло, В. Село„„„„219
Димитријевић Светозар„„„„81
Димић Љубодраг„„„„48
Динић Наталија„„„„166
Динковић Маријан„„„„166
Дјевић Миланка„„„„88
Дјевић Недељко„„„„81
Добричић Живко„„„„164
Довраговић Илија„„„„98
Дојић Стеван„„„„78
Долаш Милутин„„„„166
Дорић Војислав„„„„244
Дорић Војислав„„„„195(226)
Дорнић Јован„„„„76
Дочевић Петар„„„„196
Дошић Јован„„„„219
Дошлић Михајло„„„„90
Драгић Благојевић„„„„142
Драгић Јовановић„„„„69
Драгић Либиојић?„„„„97
Драгић Маринковић„„„„80
Драгић Мијатовић„„„„121
Драгић Мијатовић„„„„123
Драгић Нешковић„„„„82
Драгић Пешић„„„„124

Драгић Сарић 120
Драгићевић Аксa 78
Драгићевић Марко 88
Драгичевић Војислав 98
Драгичевић Димитрије, Ратковац 75
Драгичевић Димитрије, Ратковица? 216
Драгичевић Ђура 87
Драгичевић Илија 142
Драгичевић Јово 87
Драгичевић Љубисав 111
Драгичевић Милош 86
Драгичевић Михајло 160
Драгичевић Младен, Совљак 74
Драгичевић Младен, Совљак 215
Драгичевић Никола 39, 42
Драгичевић Филип 86
Драгодиновић Живојин 119
Драгојловић Јаков 114
Драгојловић Рајко 117
Драгутин Никола 194
Драгутиновић Спас..., Шеварице 131
Дражић Светомир 119
Дракулић С. Јово 35, 38
Дрндарски Михајло 249
Дроњак Димитрије 249
Дудић Мика 163
Дулаш Милутин 221
Дучић Јован 46
Ђерић Ава 96
Ђерић Ма… 96
Ђерић Мијат 98
Ђерић Милица 100
Ђерић Милка, Соколовац 94
Ђерић Милка, Грбић 111
Ђерић Милован 138
Ђерић Мирко 90
Ђерић Никола 143
Ђерић Радован 138
Ђерић Ристо 141
Ђерић Ружа 137
Ђерић Сава, Соколовац 98
Ђерић Сава 117
Ђерић Стана 136
Ђерић Стака 129
Ђикић Милка 121
Ђокић Марко, Зајача 218
Ђокић Бојана 100
Ђокић Добривој 117
Ђокић Јеремија 111
Ђокић Јован 170
Ђокић Љубомир, Подроманија 100
Ђокић Љубомир, Дрен 142
Ђокић Марко, Зајача 76
Ђокић Марко, Лесковица 201
Ђокић Марко 246
Ђокић Радоје 179
Ђокић Радојко 225
Ђокић Радомир 117
Ђокић Ружа 123
Ђокић Стојан, Махорево 74
Ђокић Стојан, Нер...? 217
Ђорда Стеван 256
Ђорђевић Хранислав 246
Ђорђевић Ана 173, 190
Ђорђевић Велизар 142
Ђорђевић Владислав 81
Ђорђевић Драгомир 90
Ђорђевић Живко 142
Ђорђевић Љубисав 174
Ђорђевић Миладин 167
Ђорђевић Милан, Мајур 92
Ђорђевић Милан, Конатице 98
Ђорђевић Милан 244
Ђорђевић Милош 171
Ђорђевић Милутин 81
Ђорђевић Михаил 244
Ђорђевић Никола, Суво 70
Ђорђевић Никола, Торова 209
Ђорђевић Никола, Суво Село 211
Ђорђевић Петар 222
Ђорђевић Радосав 75
Ђорђевић Ранислав 218
Ђорђевић Света 172
Ђорђевић Светислав 249

Ђорђић Велимир 135
Ђуић Милан 94
Ђукановић Светозар 87
Ђукић Вукосава 140
Ђукић Иван, Ваљево 76
Ђукић Иван, Вовић? 219
Ђукић Михајло 161
Ђукић Радивој 126
Ђукић Стана 84
Ђуковић Исидор 12, 19
Ђурђевић Михајло 123
Ђурђевић Петар 200
Ђурђевић Стојан 222
Ђурђић Марко 136
Ђурић Аксентије 134
Ђурић Богдан 128
Ђурић Димитрије 169
Ђурић Драгољуб 96
Ђурић Дуја 201
Ђурић Ђура 202
Ђурић Ђуран 129
Ђурић Живодар 143
Ђурић Живојин, Совљак 98
Ђурић Живојин, Совљак 136
Ђурић Иван 245
Ђурић Јеврем 173
Ђурић Јова 198
Ђурић Милан 119
Ђурић Милинко 96
Ђурић Митар 207
Ђурић Никола 113
Ђурић Ристо 81
Ђурић Светолик 224
Ђурић Стојадин 179
Ђуричић Властимир 98
Ђуричић Јоца 176
Ђуричић Мирко 168
Ђуричић Чедомир 213
Ђуричић Чедомир 71
Ђурковић Васа 165
Егић Игњат 69
Егић Милош 125
Екмечић Милорад 15
Ерић Милутин 205
Ерцеговчевић Милорад 138
Жарковић Ђока 216
Жарковић Ђоко 74
Жарковић Михајло 143
Ждрале Андрија 140
Живановић Димитрије 136
Живановић Драгомир 137
Живановић Драгутин 207
Живановић Душан 172
Живановић Илија 85
Живановић Јован 223
Живановић Љубомир 84
Живановић Миленко 99
Живановић Милко 224
Живановић Милорад 80
Живановић Милутин 199
Живановић Павле 134
Живановић Петар 134
Живановић Радомир, Шопић 73
Живановић Радомир, ...пић? 215
Живановић Света 126
Живановић Стеван 168
Живановић Чедомир 167
Живан(о)чевић? Тодор 180
Живковић Богосав 42
Живковић Василије, Кртинска 70
Живковић Василије, Вр...? 211
Живковић Георгије 195
Живковић Драгутин 123
Живковић Живко, Затоње 167
Живковић Живко 173
Живковић Живојин 164
Живковић Јанко, Петка 177
Живковић Јанко, Брадарац 178
Живковић Јелена 171
Живковић Максим 207
Живковић Маринко 167
Живковић Милета 175
Живковић Милорад 223
Живковић Огњен 172

Живковић Остоја 127
Живковић Павле 224
Живковић Панта 176
Живковић Петар 90
Живковић Радомир 115
Живковић Станисав 90
Живковић Стојан 165
Живковић Тодор 136
Живковић Михајло 179
Живојновић Михајло 90
Живојновић Радован 206
Животић Јефтимије 198
Животић Лепосава 170
Животић Милан 173
Животић Светомир 172
Животић Станоје 179
Жикић Светозар 120
Жикић Стеван 164
Жукић Милко 212
Жукић Миљко 70
Жукић Мирко 212
Зарић Веселин 71
Зарић Драгољуб 171
Зделар Никола 200
Зељковић Јово 156
Зечевић Марко 137
Златковић Јован 163
Зрнић Остоја 138
Зуровац Лука 80
Иванић Душан 129
Иванковић Стојан 84
Ивановић Велисав 93
Ивановић Видосава 163
Ивановић Драгомир 135
Ивановић Драгутин 159
Ивановић Ђорђе 125
Ивановић Живан, Совљак 112
Ивановић Живан 162
Ивановић Илија 163
Ивановић Јеврем 117
Ивановић Миливој 117
Ивановић Милосав 223
Ивановић Петар 174
Ивановић Радомир 115
Ивић Јеврем 224
Ивковић Ђорђе 13
Ивковић Марко 164
Ивковић Михајло 167
Ивковић Никола 13
Ивковић Стојана 171
Ивовић Мишо 87
Игњатовић Добромир 221
Игњатовић Илија 119
Игњатовић Љубомир 248
Игњатовић Михајло 175
Икановић Душан 144
Иконић Бошко 137
Илић Арсо 83
Илић Бранко, Рам 167
Илић Богдан 164
Илић Бранко, Петроварадин 39
Илић Васа 174
Илић Владимир 178
Илић Добривој 117
Илић Драгутин, Зајача 70
Илић Драгутин, Зајача 212
Илић Жива 244
Илић Иван 175
Илић Јован 36
Илић Љубисав 161
Илић Љубомир 115
Илић Љубомир, Вранићи 256
Илић Љубосав 128
Илић Маринко 133
Илић Марко 98
Илић Матија 83
Илић Милорад 123
Илић Михајло 96
Илић Радослав 39
Илић Сава 170
Илић Светозар 111
Илић Сретен 154
Илић Стеван 176
Илијевић Лазар 249

Илијевић Јован.....249
Исаиловић Воја.....220
Исаиловић Јеврем.....71
Исајловић Воја.....77
Исајловић Вуја.....245
Исајловић Јеврем.....213
Исајловић Марко.....96
Јагић Светозар.....244
Јаиновић Јаиновић?.....87
Јајусовић? Сава.....100
Јаковљевић Јово.....86
Јаковљевић Манојло.....179
Јаковљевић Маринко.....142
Јаковљевић Павле.....79
Јаковљевић Петар.....125
Јаковљевић Ранислав.....139
Јаковљевић Светозар.....82
Јаковљевић Срећко.....94
Јаконовић Милица.....245
Јакшић Јефта.....204
Јакшић Милутин.....134
Јакшић Чедомир.....207
Јанић Јова.....200
Јанковић Богосав.....82
Јанковић Живко.....177
Јанковић Жика, Тршић.....210
Јанковић Жика.....69
Јанковић Јелка.....169
Јанковић Јован.....248
Јанковић Јово.....164
Јанковић Коста.....178
Јанковић Марко.....168
Јанковић Матија.....206
Јанковић Миленко.....207
Јанковић Милан.....249
Јанковић Милка.....164
Јанковић Милутин, Рибарица.....160
Јанковић Милутин, Миљевић.....177
Јанковић Михајло.....128
Јанковић Радован.....131
Јанковић Рајко, Таково.....74
Јанковић Рајко, Табановац.....94
Јанковић Рајко, Таково.....215
Јанковић Софија.....249
Јанковић Стево.....180
Јановић Никола.....206
Јаношевић Станоје.....225
Јањић Рајко.....78
Јаран Карло.....37, 38
Јегић Игњатије.....210
Јеленић Живорад.....133
Јеленић Пантелија.....114
Јелисијевић Рајко.....114
Јелић Којан.....144
Јелић Марисав.....170
Јелић Милан.....128
Јелић Митар.....173
Јеличић Светозар.....131
Јенић Станоје.....177
Јеремић Алексије.....155
Јеремић Љубомир.....90
Јеремић Миладин.....87
Јеремић Милан.....129
Јеремић Миливој.....84
Јеремић Милован.....208
Јеремић Милосав.....94
Јеремић Радован.....161
Јеремић Рајко, Стублине.....70
Јеремић Рајко, Стублине.....211
Јеремић Светозар.....117
Јеремић Стојан.....13, 39
Јеренић Богољуб.....117
Јеринић Милован.....98
Јерковић Љубомир.....117
Јерковић Митар.....87
Јеткић Благоје.....199
Јефтановић Григорије.....30
Јефтић Андрија.....79
Јефтић Владислав.....205
Јефтић Драгољуб.....115
Јефтић Живорад.....123
Јефтић Лаза.....249
Јефтић Мара.....141
Јефтић Милан, Тољевац.....195

Јефтић Милан 244
Јефтић Риста 198
Јефтић Станко 168
Јефтовић Јеремија, Манићи 71
Јефтовић Јеремија 213
Јованов Петар 249
Јовановић Александар, Памбуковца 119
Јовановић Александар, Шопић 135
Јовановић Ненад 246
Јовановић Петар 95
Јовановић Васа 121
Јовановић Владимир 175
Јовановић Војина? 170
Јовановић Дамјан, Кленак 93
Јовановић Дамјан, Пасковац 132
Јовановић Драгоје 210
Јовановић Драгутин, Таково 91
Јовановић Драгутин, Чибутковица 95
Јовановић Н. Душан 249
Јовановић Ђура 42
Јовановић Живко 125
Јовановић Илија 221
Јовановић М. Васа 249
Јовановић М. Јова 249
Јовановић Каменко 39
Јовановић Кристо 96
Јовановић Лука 196
Јовановић Љубомир 92
Јовановић Милан, Вођњак 88
Јовановић Милан, Мељак 91
Јовановић Милена 172
Јовановић Миливој 129
Јовановић Милисав, Совљак 143
Јовановић Милосав 222
Јовановић Милош 84
Јовановић Милутин 166
Јовановић Мирко 81
Јовановић Михајло, Драгинац 70
Јовановић Михајло, Др...? 212
Јовановић Недељко 128
Јовановић Ненад, Тамнава 76
Јовановић Ненад, Гр...? 218
Јовановић Нестор 203
Јовановић А. Никола 248
Јовановић Обрад 132
Јовановић Паја 39
Јовановић Петар, Пољуви 75
Јовановић Петар, Селевац 170
Јовановић Петар, Пољуси 218
Јовановић Петар 245
Јовановић Рајко 144
Јовановић Ранислав 138
Јовановић Светислав 249
Јовановић Стана 162
Јовановић Станимир 121
Јовановић Станко, Петковица (бр. 301) 86
Јовановић Станко, Петковица (бр. 321) 87
Јовановић Стјепан 165
Јовановић Тома 204
Јовановић Трајко 223
Јовановић Урош 30, 33, 38
Јовановић Филип 100
Јовановић Цвеја 223
Јовановић Цветко 125
Јовић Гига 13
Јовић Живан 129
Јовић Живојин 86
Јовић Милан 165
Јовић Милован 171
Јовић Милутин 119
Јовић Никола 129
Јовић Стојан 158
Јовичић Владимир 245
Јовичић Радован 135
Јојић Марко 125
Јојић Светозар 132
Јокановић Душан 159
Јокановић Милица, Бабљак 77
Јокановић Милица, Баб...? 220
Јокић Вукадин 144
Јоковић Драгољуб 121
Јоковић Илија 98
Јоковић Марко 256
Јоковић Матија 90

Јоковић Милан 203
Јосиповић Живојин 221
Јосић Драгомир 134
Јосић Душан, Ковиљача 73
Јосић Душан, Ковиљача 215
Јоцић Витомир 84
Јоцић Живојин 244
Јоцић Милојко 221
Јошић Мирко 143
Југовић Богдан 51
Југовић Чедомир 211
Јуришић Влада 220
Јуришић Владимир 77
Калаба Васо 135
Калајџић Василије 132
Калајџић Крсто 98
Калајџић Петар 162
Кандић Живојин 206
Каностревац Перо 114
Капор Драго 87
Капор Марко 177
Капунац Мита 249
Карановић Светозар 123
Карачовић Аврам 244
Карић Гаја 203
Карић Сима 167
Каришик Лазо 158
Касавица Босиљка 79
Касапиновић? 249
Катањски Илија, Тврдојевац 76
Каћански Илија 217
Кацлеровић Триша 34
Келецијa Младен 219
Кесер Симеон 161
Кесеровић Љубомир 125
Кесић Петар 115
Кесић Стојан 172
Кехел Фрања 248
Кирћански Зарија 249
Кисић Игњат 204
Клавић Петко 206
Кларић Стеван 156
Клепић Раде 125
Клицин Мита 13
Кључанин Митар 201
Кнежевић Данило 159
Кнежевић Тадија 142
Кнежић Душан 139
Ковач Јелена 42
Ковач Риста, Љубиње 206
Ковач Риста 207
Ковачевић Госпава 123
Ковачевић Данило 119
Ковачевић Драгољуб 119
Ковачевић Живко 79
Ковачевић Јово 199
Ковачевић Милован 157
Ковачевић Милош 91
Ковачевић Обрен 78
Ковачевић Рада 216
Ковачевић Раде 91
Ковачевић Радо, срез Б. Крупа 74
Ковачевић Спасоје 128
Ковачевић Сретен 140
Ковачевић Трифун, Красава 76, 217
Ковачина Риста 206
Ковијанић Ристо 37, 39, 40, 54, 55
Ковинчић Урош 38, 41, 51
Козлина Милић 68
Којић Драгутин 74
Којић Милош 158
Којић Михајло 79
Којић Светозар 121
Којић Тома 84
Кокановић Велисав 155
Кокановић Живан 160
Кол Виктор 25
Колобџија С. Миле 200
Комадиновић Петар 128
Кумарац Лука 203
Конкора Илија 134
Констандиновић Ника 249
Константиновић Стеван 200
Коплић Димитрије 13

Косанић Радомир 125
Коста Панић 196
Костадиновић Спасоје 89
Костић Драгољуб 82
Костић Емил 39
Костић Маринко 221
Костић Милош 198
Костић Михајла 163
Костић Рада 199
Костић Сава 176
Костић Светозар 205
Костић Слободан 61, 62
Костић Станко 172
Костић Стојимир 175
Костић Танасије 141
Костић Тодор 144
Костић Чедомир 133
Костовић Алекса 158
Котарац Стојан 91
Кочић Василије 112
Ко?ова Александар 249
Кочовић Светозар 156
Кошарац Јова 204
Крајишник Јова 197
Крајишник Новак 202
Краменовић Вид 200
Крбић Ратко 117
Крвељан Јанко 225
Крешталица Георгије 199
Кристановић Војин 202
Кристић Драгутин 244
Кристић Живан 143
Крсиорок? Милорад 210
Крсмановић Мића 79
Крстић Драгомир 98
Крунић Михајло 169
Крчадинац Стефан 248
Крчмарац Милорад 68
Ку(о)туровић Тихомир 245
Кузмановић Васа 224
Кузмановић Добривој 244
Кузмановић Иван 124
Кузмановић Јаков 135
Кузолић Крста 100
Куколовић Лазар 208
Кукоља Петар 118
Куличевић Владислав 83
Кумарац Живан 199
Кунић Јово 81
Купина Војин 197
Куреш Душан 92
Курилић Ђуро 133
Курјак Јова 213
Кусоровић Тихомир, Бањани 77
Куторовић Тихомир, Бањани 219
Кут.(о)вић? Тихомир 245
Лазаревић Велисав 93
Лазаревић Гаврило 112
Лазаревић Живан 93
Лазаревић Никола 156
Лазаревић Радован 139
Лазић Бошко 158
Лазић Веселин 213
Лазић Влада 209
Лазић Војислав 121
Лазић Ђорђе 19, 39, 55
Лазић Звонко 119
Лазић Лаза 197
Лазић Љубомир, Ковиљача 74
Лазић Љубомир, Ковиљача 217
Лазић Марко 209
Лазић Милан, Вранић 75
Лазић Милан, Вранић 218
Лазић Милан 246
Лазић Милош 198
Лазић Павле 155
Лазић Спасоје 124
Лазић Танасије 169
Лазић Тодор 80
Лазић Тома 179
Лазић Филип 112
Лаић Симо 140
Лакић Ђуро 89
Лакић Лазар 209

Лакић Лука 156
Лакић Мијо 96
Лакић Никола, Грмљани 71, 212
Лакић Петар 205
Лакић Ристо, Грмљани 74
Лакић Риста, Грмљани 217
Лакић Сава, Грмљани 75, 217
Лаловић Душан 157
Ласица Милован 142
Лацковић Милан 84
Лекић Љубомир 125
Леонтијевић Милорад 91
Леро Милован 138
Лесендрић Иван 136
Лечић Лазар 201
Лечић Филип 159
Лимић Перо 71
Липовац Лазар 203
Лојпур Јово 145
Лубарда Војислав 54
Лубардић Јово 144
Лугоња Милош 125
Лујановић Душан 80
Лукић Алекса 244
Лукић Алекса 246
Лукић Бошко 95
Лукић Васа 145
Лукић Велимир 135
Лукић Вид 179
Лукић Владан 211
Лукић Владимир, Вранић 112
Лукић Владимир 69
Лукић Владислав 114
Лукић Драгутин 115
Лукић Живан 130
Лукић Јеврина 166
Лукић Лука 143
Лукић Љубомир, Памбуковица 115
Лукић Љубомир 174
Лукић Милан 95
Лукић Милија 174
Лукић Мирко 71
Лукић Михајло 112
Лукић Ненад 132
Лукић Обрад, Завлака 135
Лукић Обрад, Вреоци 157
Лукић Рада 80
Луковић Чедомир 70
Лунговић Прво? 167
Луча Никола 145
Лучић Драгутин 256
Лучић Љубомир 256
Љубичић Живко 171
Макаров Иван 178
Максимовић Драго 126
Максин Јован 42
Максимовић Љубомир 95
Максимовић Марко 140
Максимовић Милорад 132
Максимовић Радосав 157
Максимовић Ранисав 133
Максимовић Станко 142
Максимовић Стефан 249
Малета Јова 200
Малетић Георгије 204
Малетић Живан 95
Малешевић Стеван 13
Малић Јово 39
Малић Љубомир 97
Малић Ненад 114
Маличевић Стеван 72
Маловић Наста 79
Маловић Перо 98
Маловић Петко 144
Маловић Петра 114
Малогајски Раде 155
Мандић Драгомир, Козличић 72
Мандић Драгомир, Борак 213
Мандић Ђ(Д)ука 156
Мандић Љубомир 156
Мандић Мирко 100
Мандић Петар 128
Манић Љубомир 95
Манојловић Никола 177

Манојловић Новак 141
Маријановић Викентије 207
Маријановић Михајло, Бравно 210
Маријановић Михајло 69
Маринковић Станко 246
Маринковић Владимир 133
Маринковић Данило 126
Маринковић Душан 132
Маринковић Живан 87
Маринковић Јовица 126
Маринковић Љубомир 133
Маринковић Марко 125
Маринковић Милан, Уровац 112
Маринковић Милан 128
Маринковић Миленко 119
Маринковић Милинко 126
Маринковић Милоје 76
Маринковић Милош, Мургаш 219
Маринковић Милош 245
Маринковић Ранко 177
Маринковић Сава 79
Маринковић Славко 75
Маринковић Станко 218
Маринковић Станоје 244
Маринковић Стеван 160
Маринов Иван 221
Марић Живан 176
Марић Игњат 95
Марић Михајло 78
Марић Радомир 130
Марић Стеван 155
Маричић Никола 135
Марјановић Живота 172
Марјановић Јерко 79
Марјановић Ненад 112
Марјановић Спасоје 114
Марјановић Стојан 83
Марковић ...ивко?, Румска 83
Марковић Александар 249
Марковић Аница 200
Марковић Велимир Степојевац 86
Марковић Велимир, Стрмово 95
Марковић Глиша 13
Марковић Дамјан 132
Марковић Димитрије, Зеоке 93
Марковић Димитрије, Степојевац 210
Марковић Димитрије 69
Марковић Драгомир, Костајник 156
Марковић Драгомир, Дубочка 169
Марковић Драгутин 82
Марковић Живојин, Јошева 132
Марковић Живојин, Десина 168
Марковић Илија, Трновица 210
Марковић Илија 68
Марковић Јелена 161
Марковић Јован 136
Марковић Љуба 212
Марковић Љубинко 130
Марковић Љубисав 130
Марковић Љубо 70
Марковић Љубосав 141
Марковић Максим 198
Марковић Марија 171
Марковић Марко 89
Марковић Матија 92
Марковић Милан, Кржава 73
Марковић Милан, Петка 76
Марковић Милан, Кржава 215
Марковић Милан, Петка 219
Марковић Милан 245
Марковић Миленко 128
Марковић Миливој 112
Марковић Милко 128
Марковић Милоје 124
Марковић Милутин 130
Марковић Паун 178
Марковић Радисав 170
Марковић Радован, Сребреница 80
Марковић Радован, Прибидол 159
Марковић Радомир 174
Марковић Сава, Златарић 97
Марковић Сава, Совљак 132
Марковић Светомир 161
Марковић Симеон 140

Марковић Сретен 95
Марковић Стеван 92
Марковић Цветко, Ковиљача 74
Марковић Цветко, Ковиљача 216
Мартиновић Ђорђе, Вукона 211
Мартиновић Ђорђе 69
Мартиновић Коста 114
Мартић Владимир 144
Мартић Светозар 80
Марчевић Адам 125
Матејић Благоје 115
Матејић Спасоје 140
Матић Бошко, Жабари 211
Матић Бошко 69
Матић Глигорије 141
Матић Драгић 74
Матић Драгоје 217
Матић Живан 91
Матић Живота 164
Матић Илија 224
Матић Јанко 175
Матић Јован 95
Матић Миливој 84
Матић Милица 130
Матић Милка 165
Матић Милутин 138
Матић Светозар, Тодорин До 73
Матић Светозар, Тодо...? 214
Матић Стеван 179
Матић Урош 84
Матић Цветко 136
Матковић Војислав 138
Мелентијевић Стојан 92
Мелић Адам 195
Мибордић Света? 214
Мијатовић Драгић 121, 123
Мијатовић Драгомир 115
Мијатовић Светозар 124
Мијатовић Сретен 137
Микић Милан 95
Микић Павел 207
Микић Чедомир 98
Миладиновић Вукосава 170
Миладиновић Даница 167
Миладиновић Димитрије 252
Миладиновић Иван 173
Миладиновић Јово 189
Миладиновић Милосав 163
Миланић Спасоје, Дудовица 72
Миланковић Георгије 61
Миланић Спасоје, Дудовица 213
Милановић Алекса, Бањалука 196
Милановић Алекса 244
Милановић Воја 224
Милановић Даница 162
Милановић Драгомир 84
Милановић Живојин 92
Милановић Живорад 98
Милановић Лазар 202
Милановић Милан 195
Милановић Милован 124
Милановић Милоје 118
Милановић Милорад 112
Милановић Милош 194
Милановић Сима 217
Милановић Симо 75
Милановић Станоје 93
Милановић Стеван 84
Милашиновић Младен 203
Миленковић Миленко 222
Миленковић Милорад 164
Миленковић Никола 168
Милетић Драгосав 112
Милетић Ђока 198
Милетић Милан 136
Милетић Стака 163
Миливојевић Милан 206
Милидраговић Јово 69
Милинковић Јовица 256
Милинковић Милан 83
Милинковић Милица 162
Милинковић Милован 86
Милинковић Радован 83
Милинковић Сретен 155

Милинковић Станко 138
Милисављевић Милко 176
Милић Велисав 121
Милић Драгомир 121
Милић Козлина 68
Милић Милан 155
Милић Михајло 119
Милић Петар 213
Милић Рада 168
Милић Рајко 115
Милић Станко 179
Милић Стеван 76
Милић Стојадин 179
Милић Филип 176
Милићевић Владимир 164
Милићевић Лука 154
Милићевић Сима 205
Миличевић Гашо 121
Миличевић Обрен 93
Миличевић Софронијe 81
Миличевић Станко 225
Миличевић Стеван 213
Миличић Војислав, Радљево 72
Миличић Војислав, Радљево 213
Милковић Ђорђе 244
Милковић Јеремија 122
Миловановић Богдан 222
Миловановић Драгомир 130
Миловановић Живојин 166
Миловановић Јеврем 167
Миловановић Јован 208
Миловановић Косан 81
Миловановић Љубомир 116
Миловановић Марко, Горња...? 222
Миловановић Марко, Шабац 194
Миловановић Милан 208
Миловановић Милинка 171
Миловановић Радован 122
Миловић Божа 203
Миловић Драгомир 100
Миловић Обрад 79
Милојевић Милорад 83
Милојевић Ристо 154
Милосављевић Алекса 175
Милосављевић Јеврем 82
Милосављевић Милоје 162
Милосављевић Милош 92
Милосављевић Прока 244
Милосављевић Тихомир 205
Милошевић Витомир 164
Милошевић Драгољуб 92
Милошевић Живан 174
Милошевић Живојин 114
Милошевић Иван 172
Милошевић Лука 200
Милошевић Миленко 89
Милошевић Милорад, Шопић 132
Милошевић Милорад, Милановац 221
Милошевић Милосава 172
Милошевић Милош Ратковац 83
Милошевић Милош, Табановић 100
Милошевић Младен 244
Милошевић Младен, Блажени? 195
Милошевић Спасоје 202
Милошевић Стојан 209
Милуновић Љубомир 118
Милутиновић Велимир 142
Милутиновић Добрица 37
Милутиновић Јанко 223
Милутиновић Лазар 127
Милутиновић Никола 39, 42
Милутиновић Рафајло 79
Милчевић Риста 197
Миљковић Миливој 176
Миљушевић Павле 13
Миљковић Милан 42
Минасић Сретен 84
Миодраговић Јован 210
Миојевић Мија 201
Миражић? Игњат 141
Миражџић Сретен 72
Мирјанић Јока 79
Мирковић Велимир 116
Мирковић Душан 93

Мирковић Ђока, Гласинац 77, 220
Мирковић Ђоко 245
Мирковић Митра 159
Митић Деспот 133
Митић Коста 209
Митић Раденко 165
Миточевић Павле 173
Митровић Андреј 49, 50
Митровић Боривој 141
Митровић Глишо 99
Митровић Димитрије 81
Митровић Добросав 73
Митровић Доброслав, Жупањац 215
Митровић Драгутин 95
Митровић Ђока, Совљак 89
Митровић Ђока, Црљен 97
Митровић Живко 79
Митровић Зорка 95
Митровић Игњат, ваљевска област 72
Митровић Игњат, Кржава? 214
Митровић Илија, Велико Црљени 71
Митровић Илија, Велико ...? 213
Митровић Јован, Тамнава 91
Митровић Јован, Липолист 118
Митровић Јово 160
Митровић Марко 198
Митровић Милан 141
Митровић Милован 99
Митровић Михајло 86
Митровић Радован 141
Митровић Радосав 93
Митровић Сава 252
Митровић Секула 130
Митровић Спејосава? 145
Митровић Стана 83
Митровић Станко, Стублине 82
Митровић Станко Пауне 83
Митрушић Машан 95
Михајловић Алекса 221
Михајловић Борисав 130
Михајловић Велимир 119
Михајловић Викентије 207
Михајловић Димитрије, Вранић 118
Михајловић Димитрије, Курјаче 222
Михајловић Драгомир Лозница 84
Михајловић Драгомир 121
Михајловић Ђорђе 244
Михајловић Живко 205
Михајловић Иванко 225
Михајловић Максим 221
Михајловић Никола 136
Михајловић Петар 204
Михајловић Ружица 163
Михајловић Стојан 197
Мичиновић Драгомир 87
Мишић Алојзије 18
Мишковић Мирко 205
Младеновић Аксентије 135
Модрапа Риста 205
Момировић Миладин 92
Момчилов Милош 249
Мотика Милован, сарајевски срез 72
Мотика Милован, Кривавић? 214
Мотика Новак 198
Мраковић Степан 166
Мушкатировић Миливој, Орашац 70, 212
Натлачен Марко 47
Недељковић Адам 212
Недељковић Велимир 127
Недељковић Влада 202
Недељковић Милан 13
Недељковић Милан, Слатина 79
Недељковић Станко 139
Недељковић Стојан 252
Недељко...? Пејо 155
Нелић Софрониј е 88
Ненадић Сретен 85
Ненадовић Лука 220
Ненадовић Димитрије, Совљак 116
Ненадовић Димитрије 116
Ненадовић Јован 89
Ненадовић Лука, Бањани 77
Ненадовић Лука 245
Ненадовић Љубомир 83

Ненадовић Марко.....133
Ненадовић Радивој.....209
Несторовић Никола.....135
Несторовић Цветко.....127
Нешић Велимир.....114
Нешић Милоје.....158
Нешковић Радосав.....144
Никић Живојин.....89
Никић Милош.....99
Николајевић Мира.....162
Николић Богољуб.....128
Николић Божидар.....225
Николић Ђока.....155
Николић Ђорђе.....222
Николић Живан.....195
Николић Живота.....174
Николић Јанко.....81
Николић Јован.....176
Николић Јоко.....172
Николић Љубомир.....156
Николић Љубосав.....178
Николић Михајло.....133
Николић Ненад.....176
Николић Никола.....138
Николић Обрен.....118
Николић Панта.....120
Николић Петар.....252
Николић Продан.....112
Николић Радинка.....169
Николић Ружа.....198
Николић Сава.....244
Николић Светко.....120
Николић Станимир.....138
Николић Стеван.....169
Нинић Остоја.....206
Нинковић Душан.....116
Нинковић Маринко.....128
Нинковић Милорад.....122
Нинковић Петар.....200
Новаковић Милан, Табановићи.....73
Новаковић Милан, Требиње.....143
Новаковић Милан, Табановић.....214
Новорођенче, Арад.....167
Новорођенче, Арад.....169
Њежић Живко.....30
Обрадовић Душан.....35, 36, 52
Обрадовић Живота.....165
Обрадовић Јеврем, Баталаге.....74
Обрадовић Јеврем, Баталаге.....216
Обрадовић Јеремија.....132
Обрадовић Милан.....118
Обрадовић Михајло.....219
Обрадовић Сава.....211
Обрадовић Саво.....69
Обрадовић Симо.....69
Образовић Михајло.....245
Обренић Војислав.....124
Обренић Миленко.....86
Обренић Светозар.....134
Обреновић Ђорђе.....143
Обреновић Максим.....159
Обреновић Панто.....86
Овадовић Сима.....210(234)
Овсеница Живорад.....116
Огњановић Светозар.....13
Окука Стеван.....145
Орашанин Михајло.....214
Орашчанин? Михајло, Сребреница.....73
Осотин (Петар) Петру.....244
Остојић Драгутин.....61
Остојић Михајло.....218
Остојић Марко.....136
Остојић Милан.....88
Остојић Миле.....195
Остојић Миленко.....207
Остојић Михајло, Бањани.....76, 246
Остојић Сима.....209
Павић Никола.....116
Павлов Димитрије.....249
Павловић Александар.....224
Павловић Аца.....165
Павловић Благоје, Звиздар..... 69, 156
Павловић Благоје.....69
Павловић Божидар.....139

Павловић Борисав„„„225
Павловић Будимир„„„139
Павловић Војислав„„„89
Павловић Грозда„„„171
Павловић Драгољуб„„„112
Павловић Ђорђе„„„164
Павловић Ђока„„„249
Павловић Ђока„„„39
Павловић Живојин„„„161
Павловић Иван„„„252
Павловић Јова„„„197
Павловић Јован, Кровац„„„101
Павловић Јован„„„224
Павловић Лазар„„„252
Павловић Милан, Ћириковац„„„166
Павловић Милан„„„245
Павловић Милисав„„„77
Павловић Милован, Бунови„„„71
Павловић Милован, Фоча„„„213
Павловић Милорад, Радљево„„„219
Павловић Милош Петка„„„114
Павловић Милош, Кисиљево„„„167
Павловић Милутин„„„81
Павловић Радомир„„„85
Павловић Светозар„„„248
Павловић Станимир„„„223
Павловић Стеван, Радљево„„„72
Павловић Стеван, Радљево„„„214
Павловић Филип„„„125
Павловић Чедомир, Липолист„„„70
Павловић Чедомир, Пударци„„„176
Павловић Чедомир, Липолист„„„211
Падован Благоје„„„245
Пазин Стеван„„„206
Пајић Аница„„„155
Пајић Драгиња„„„16, 82
Пајић Душан„„„156
Пајић Јованка„„„127
Пајић Миливој„„„99
Пајић Миладин„„„92, 118
Пајић Петра„„„122
Пајић Сава„„„100
Пајић Стоја„„„78
Пајић Трифун„„„100
Пакураију Ана„„„43
Паланачки Ђула„„„248
Палић Димитрије„„„177
Панић Божидар„„„17, 45, 50
Панић Коста„„„196
Панић Петко„„„123
Пановић Светозар„„„125
Пановић Светомир„„„143
Пановић Урош„„„80
Пантелић Илија„„„92
Пантелић Јеротије„„„114
Пантелић Недељко, Стублине„„„73
Пантелић Недељко, Стуби...?„„„215
Пантелић Никола„„„116
Пантелић Радомир„„„100
Пантић Вељко„„„165
Пантић Кузман, Вранићи„„„75, 218, 245
Пантић, Љубомир„„„252
Пантић Настас„„„171
Пантић Сава„„„166
Пантић Сима„„„127
Паравиња? Спасоје, Крајишници„„„72
Паравина Спасоје, Крајишници„„„214
Паула...?„„„171
Пауновић Јанко„„„175
Пауновић Момир„„„122
Пауновић Павле„„„120
Пауновић Светозар„„„161
Пауновић Станоје„„„244
Пашевић Љубо„„„85
Пашић Милош„„„201
Певић Алекса„„„201
Пејо Недељко„„„155
Пејовић Милан, Вележићи„„„73
Пејовић Милан, Веленићи„„„214
Пелагић Васа„„„29
Перић Адам„„„213
Перић Адам, Рибарица„„„70, 71
Перић Адам, Рибари„„„211
Перић Василије„„„145

Перић Вујика 252
Перић Вукадин 169
Перић Ђорђе 77
Перић Живан 165
Перић Живана 171
Перић Илија 128
Перић Јанко 13
Перић Милош 166
Перић Новак 173
Перић Радивој 180
Перић Радован 97
Перић Ристо 81
Перић Сава 93
Перишић Лука 204
Перишић Тома 205
Петар Ћирковић, Платичево 215
Петковић Јеврем 114
Петковић Јова, Кленак 201
Петковић Јован, Фоча 204
Петковић Марко 199
Петковић Никола 194
Петковић Светко 130
Петровић Александар 89
Петровић Благоје 124
Петровић Будимир 86
Петровић Голуб 248
Петровић Грујица 114
Петровић Драгић 92
Петровић Драгослав 132
Петровић Ђорђе, Дубравица 252
Петровић Ђорђе 112
Петровић Ђурађ 140
Петровић Ђуро 138
Петровић Живко, Сврљиг 118
Петровић Живко, Совљак 70
Петровић Живко Совљак 212
Петровић Живота, Слатина 122
Петровић Живота, Ћовдин 178
Петровић Емил 249
Петровић Илија, Стрмово 125
Петровић Илија, Цер...? 223
Петровић Јанко, Јабучје 196
Петровић Јанко 244
Петровић Јеврем 101
Петровић Јоца 85
Петровић Јоца 249
Петровић Коста 159
Петровић Љубо 112
Петровић Милан 178
Петровић Милован 86
Петровић Милорад, Паљуви 74
Петровић Милорад, Соколово 112
Петровић Милорад? 215
Петровић Милутин 127
Петровић Мирко 245
Петровић Мирко, Ваљевска обл. 76
Петровић Мирко, Врачевић 220
Петровић Михајло 145
Петровић Новак 116
Петровић Обрад 133
Петровић Панта 120
Петровић Петар 93
Петровић Рада 202
Петровић Радован, Трбушница 93
Петровић Радован 141
Петровић Радосав 130
Петровић Ранисав 175
Петровић Сава 99
Петровић Срећко 140
Петровић Стеван 202
Петровић Стево 130
Петровић Стојан 167
Петровић Чедомир 224
Петровичевић Павле 92
Петронијевић Тихомир 112
Петрушић Михајло 158
Пешић Даница 174
Пешић Драгић? 124
Пешић Јован 179
Пиано Ристо 140
Пиљага Трифун 91
Пичета Илија 160
Пјанић Живко 138
Пјевић Илија 161

Плавшић Урош 194
Планинчић Анђа 101
Планинчић Ђурђе 99
Планинчић Милица 16, 88, 113
Планинчић Радован 99
Плечић Љубисав 145
Пожарац Милутин 216
Позаровић Бошко 88
Полит-Десанчић Михаило 39, 40
Пољаковић Перо 159
Пондић? Љубомир 221
Попадић Ђуро 127
Попара Мато 205
Попић Марко 203
Попић Милан 247
Попић Стеван 197
Поповић? 249
Поповић Борислав 113
Поповић Бошко 160
Поповић Василј 37
Поповић Велимир 249
Поповић Владимир 36
Поповић Војислав 132
Поповић Илија 116
Поповић Јеремија 80
Поповић Лука 209
Поповић Маринко 157
Поповић С. Марко 36
Поповић Милан 13
Поповић Миливој 159
Поповић Станоје 195
Поповић Стеван 249
Поповић Стефан 249
Посавац Милутин 75
Посавац Мирко 113
Пођорек Оскар 30, 31, 34
Прановић Грујa 244
Предић Сара 163
Прендија Обрен 202
Прица Димитрије 249
Прица Емилија 249
Причовић Јоца 256
Проводовић (Војислав) Виослав 244
Продан Аврам 199
Продановић Новица 198
Продановић Спасоје 201
Продановић Стеван 85
Пукела Риста 203
Пукеша Лазо 85
Пурковић Раде 89
Путник Лазо 178
Пучић Илија 223
Радан Спиро 97
Раденковић Најдан 165
Радивојевић Живан, Јабучје 75, 216
Радивојевић Мане 203
Радивојевић Милинко 168
Радивојевић Павле, Радуша 73
Радивојевић Павле, Ра... 214
Радијовић Милосав 130
Радић Живојин 133
Радић Милојка 174
Радић Стево 141
Радишић Михајло 194
Радмиловић Петар 158
Радован...? Благоје 220
Радованов Сима 199
Радовановић Божидар 253
Радовановић Живко 85
Радовановић Жика 89
Радовановић Јован 77
Радовановић Лазар 122
Радовановић Матија 141
Радовановић Милош 225
Радовановић Рада 162
Радовановић Радисав 143
Радовановић Радован 169
Радовановић Радојка 253
Радовановић Радомир 245
Радовановић Радомир, Шопић 122
Радовановић Радомир, Вировци 218
Радовановић Светозар 122
Радовановић Тома 165
Радовановић Триша 137

Радованчев Венијамин.....249
Радовић Алекса.....39
Радовић Живорад.....122
Радовић Илија.....155
Радовић Јова.....216
Радовић Јово.....75
Радовић Лазар.....92
Радовић Милан.....158
Радовић Мирко.....157
Радовић Радо.....99
Радојевић Лазар.....69
Радојчић Бранко.....208
Радојчић Живан.....141
Радојчић Лазар.....211
Радојчић Ранко, Кленак.....208
Радојчић Ранко.....68
Радојчић Светозар.....113
Радонић Благоје.....78
Радосављевић Драгутин.....136
Радосављевич Марко.....249
Радосављевић Милинко.....91
Радосављевић Милисав.....157
Радосављевић Милисав, Шапине.....166
Радосављевић Радован.....225
Радошевић Радојко.....223
Радуловић Душан.....42
Радуловић Јован.....38
Радуловић Младен.....208
Радуловић Паја.....249
Радуловић Ристо 52
Рајић Илија.....71
Рајић Стојић.....171
Рајић Стеван.....43, 61
Рајковић Драгомир.....174
Рајковић Станојка.....163
Рајс Арчибалд.....18, 22, 26, 35
Рајчић Љубомир.....173
Рајчић Никола.....165
Ракић Антоније.....99
Ракић Арсен.....129
[Ракић Живко].....212
Ракић Живко, Липово Брдо.....71
Ракић Живко, Симино Брдо.....70, 212
Ракић Мика.....167
Ракић Мирчета.....89
Ракић Остоја.....145
Ракић Петар, Равње.....74, 216
Ракић Петар, Мељак.....160
Ракић Светозар.....95
Ракић Теодосије.....113
Ракић Чедомир.....132
Раковић Прока.....97
Ранитовић Душан.....94
Ранковић Богољуб.....133
Ранковић Драгољуб.....206
Ранковић Драгутин.....128
Ранковић Душан.....130
Ранковић Живојин.....137
Ранковић Живота.....172
Ранковић Љубисав.....94
Ранковић Милан.....134
Ранковић Милутин.....127
Ранковић Нешко.....130
Ранковић Тихомир.....113
Ранчић Богдан.....169
Рашковић Радован.....218
Рашковић Милисав.....89
Рашковић Петар.....122
Рашковић Радован, Прово.....75
Рашковић Радован.....246
Рашковић Танасија.....141
Ристин Ђура.....209
Ристић Драгомир.....89
Ристић Марко.....118
Рогић Милан.....160
Роран? Алекса?.....199(226)
Росић Василије.....85
Росић Милош.....83
Росић Миља.....82
Ротар Дако.....70
Румановић Светозар.....88
Сабовљевић Лаза.....13
Саватијевић Панта.....126
Саватић Велимир.....91

Саватић Милорад.....95
Савић Борисав.....122
Савић Димитрије.....253
Савић Драгомир.....89
Савић Ђорђе.....180
Савић Илија.....83
Савић Јово.....135
Савић Константин.....168
Савић Лазар.....178
Савић Милован.....157
Савић Мирко.....122
Савић Михајло.....136
Савић Обрад.....171
Савић Павле.....203
Савић (Лазов) Пера.....210
Савић Раденко.....160
Савић Ристо.....140
Савић Светозар.....92
Савић Симо.....156
Савић Стеван.....162
Савић Стефан.....163
Савић Тодор.....155
Савковић Ђурица.....92
Савковић Илија.....135
Сајић Милорад.....136
Салатић Гашо.....134
Самарџић Милорад.....83
Сандић Катица.....56
Сарајлија Недељко.....155, 188
Сарајлић Мара.....140
Сарић Перо.....69
Св(р)етеновић? Милорад.....246
Светић Душан.....73
Свијетић Ристо.....134
Секулић Којо.....145
Секулић Недељко.....96
Секулић Петар.....175
Селенић Живорад.....94
Серулић Секула.....197
Сиедлер? Рада.....198
Сиљковић Борисав.....141
Симеоновић Драга.....206
Симеуновић Живорад.....116
Симић Стева.....245
Симић Василије.....206
Симић Велимир, Шопић.....88
Симић Велимир, Рукледа.....93
Симић Вићентије, Шопић.....139
Симић Вићентије.....140
Симић Димитрије, Дрен.....145
Симић Димитрије, Прибидол.....159
Симић Живко.....177
Симић Маринко.....142
Симић Милош.....165
Симић Петар.....72
Симић Сима.....143
Симић Сретен.....89
Симић Станко.....162, 190
Симић Стеван.....219
Симић Стеван.....248
Симић Чедомир.....120
Симоновић Стоја(н).....244
Синђелић Влајко.....199
Скелеџија Младен, Кленак.....78, 245
Скиркар? Тодор.....134
Скулић Видак.....96
Скулић Ристо.....72
Слабојевић Јаша.....196
Славобогић Живојин.....166
Слијепчевић Перо.....37, 39, 48, 50, 52
Смедеревац Светислав.....249
Смиљанић Живан.....160
Соксанић? Јоко.....114
Солитић? Владимир.....130
Сорајић Бранко.....122
Спасић Милован.....223
Спасојевић Војислав.....174
Спасојевић Младен.....129
Спрема Тома.....205
Спремо Цвјета.....91
Сретеновић Милорад, Жупањац.....77, 218
Срећковић Живан.....164
Срећковић Илија.....122
Срећковић Радисав.....225

Срећковић Стеван, Фаб...?.....118
Срећковић Стеван, Непричава.....124
Срнић Тихомир.....94
Ставрић Стеван.....201
Стајић Васа.....41
Стајић Стокин.....253
Стаменић Миленко.....115
Стаменовић Радосав.....123
Станимировић Бранко.....253
Станимировић Даница.....222
Станисављевић Коста.....249
Станимировић Никола, Вођњак.....69
Станимировић Никола, Вођњак.....211
Станисављевић Огњен.....169
Станисављевић Станоје.....223
Станић Ђоко.....161
Станичић Аврам.....68
Станишић Аврам.....210
Станковић Душан.....222
Станковић Ђорђе.....168
Станковић Илија.....78
Станковић Јована.....169
Станковић Љубомир.....88
Станковић Маринко.....91
Станковић Марко.....116
Станковић Перса.....170
Станковић Персида.....168
Станковић Петар.....221
Станковић Петко.....178
Становић Милорад.....124
Станојевић Бранислав.....42
Станојевић Јоца.....85
Станојевић Коста.....132
Станојевић Маринко.....96
Станојевић Милан.....157
Станојевић Милорад.....170
Станојевић Михајло.....123
Станојевић Павле.....5
Станојевић Продан.....214
Станојевић Славко.....91
Станојевић Филип.....174
Станојловић Јован.....249
Станојчић Стеван.....116
Станчић Јанко.....206
Старевић Јефта.....129
Станчул Драгомир.....249
Стевановић Винка.....170
Стевановић Владимир.....126
Стевановић Илија.....175
Стевић Богосав.....166
Стевић Ђоко.....170
Стевић Станко.....253
Стевић Цвеја.....80
Стевовић Тома.....154
Степановић Влајко.....203
Степановић Јовица.....83
Степановић Лека.....207
Степановић Милан.....126
Степић Богосав.....172
Стефановић Драгутин.....118
Стефановић Јоца.....196
Стефановић Марко.....97
Стефановић Матеја.....253
Стефановић Милинко.....172
Стефановић Недељко.....253
Стефановић Никола.....249
Стефановић Светозар.....78
Стефановић Симеон, Таково.....210
Стефановић Симеон.....68
Стефановић Стево.....144
Стојадиновић Алекса.....137
Стојадиновић Андрија.....244
Стојадиновић Анђа.....164
Стојадиновић Живка.....168
Стојадиновић Илија.....172
Стојадиновић Јоца.....162
Стојадиновић Милутин.....175
Стојадиновић Радојка.....171
Стојадиновић Сава.....123
Стојановић Богосав.....131
Стојановић Ђура.....194
Стојановић Марко.....85
Стојановић Милко.....82
Стојановић Михајло.....178

Стојановић Недељко 201
Стојановић Новица 200
Стојановић Панта 123
Стојановић Продан 72
Стојановић Радомир 164
Стојановић Светозар 124
Стојановић Тодор 120
Стојановић Чедомир 126
Стојанчевић Владимир 40, 50
Стојић Драгутин 179
Стојић Иван 176
Стојић Милан 249
Стојић Перић 177
Стојић Стеван 197
Стојковић Драгомир 163
Стојковић Драгутин 253
Стојковић Живан 113
Стојковић Милосав 134
Стојковић Радивој 149
Стојковић Рајко 222
Стојковић Станко 180
Стојнић Милосав 97
Стојчевић Бошко 223
Стојчевић Милован 223
Стојчевић Милорад 166
Стокић Живота 179
Стокић Лепосава 175
Стокић Радован 162
Стоманић Јован 84
Студо Јова 202
Ступар Радован 140
Суботић Мика 162
Суботић Петар 200
Суботић Сима 209
Суботић Симо 68
Суботић Тихомир 249
Сумић Стеван 208
Суп. Илије Батанића, рођ. Недић 220
Супруга Таде Божића рођ. Марков 202
Суџук Игњат 154
Сушић Видак 160
Табаковић Радуле 115
Табић Јеремија 214
Тадијановић Аца 206
Тадић Драгомир 91
Тадић Јеремија, Трбушац 72
Тадић Јеремија? 215
Тадић Недо?(Неђо) 203
Тадић Сима 140
Тадић Танасије 73
Танасић Миле 197
Танасковић Милан 115
Танасковић Радоје 123
Танасковић Станко 176
Тани(?а)сијевић Велисав 116
Тасић Бошко 88
Тасић Милисав (Хранислав)? 127
Тачић Слава 168
Телетнић Илија 101
Теодоровић Панта 245
Теодоровић Павле 77
Теодоровић Панта 219
Теодоровић Сретен 79
Терзић Петроније 82
Теромиа? Спасоје 245
Тешевић Георгије 197
Тешевић Јанко 199
Тикља Никола 208
Тичин Драгутин 220
Товић Никола 245
Тодић Марко 194
Тодић Никола, Богатић 77, 219
Тодорић Никола 154
Тодоровић Богосав 136
Тодоровић Веселин 124
Тодоровић Драгољуб 99
Тодоровић Живко, Крнуле 73
Тодоровић Живко? 215
Тодоровић Љубомир 149
Тодоровић Милан 78
Тодоровић Миле 206
Тодоровић Милоје 94
Тодоровић Милутин 96
Тодоровић Михајло 93

Тодоровић Панта 39
Тодоровић Петар, Шабац 142
Тодоровић Петар, Вел. Село 176
Тодоровић Чедомир 120
Тодосијевић Милорад 139
Тодосијевић Михајло 78
Токић Миља 16, 177, 190
Томандл Миховил 12, 13, 42
Томанић Светозар 124
Томић Бошко 88
Томић Даринка 120
Томић Јаша 13
Томић Јоца 249
Томић Коста 248
Томић Лазар 253
Томић Љубомир 131
Томић Миладин 93
Томић Милован 129
Томић Михајло 85
Томић Никола 249
Томић Цвеја 174
Томичевић Стева 256
Томовић Стеван 156
Топаловић Вилентије 207
Топаловић Обрен 116
Тошић Тома 195
Тошовић Јово 161
Трајловић Ана 196
Трајловић Никола 177
Трајло... Јанко 253
Трајловић Трајло 224
Тресић-Павичић Анте 20, 21, 34, 43, 50, 54
Трифковић Јока 113
Трифковић Обрен 96
Трифковић Спасенија 97
Трифуновић Јанко 204
Трифуновић Рајко 137
Трифуновић Спасоје, Јабучје 74
Трифуновић Спасоје, Јабучје 216
Трифуновић Станимир 99
Тркља Перо 99
Тркља Томо 99
Тупањац Милош 42
Туркљан Рада 199
Турчин Јекатерина 56
Туфегџић Аврам 131
Тушовљер Петар 202
Ћеранић Илија 158
Ћеранић Љубија 124
Ћеранић Мара 16, 126
Ћирић Ђорђе 175
Ћирић Милан 80
Ћирковић Младен 115
Ћирковић Петар 72
Ћирковић Петар 215
Ћоровић Владимир 33, 35, 36, 37, 44, 50, 53
Ћоровић Душан 158
Ћосовић Јово 256
Ћурић Ђорђе 249
Удицки Чедомир 248
Улман Јанко 177
Урошевић Војин 85
Урошевић Коста 204
Урошевић Милорад 160
Урошевић Никола 173
Урошевић Петар 97
Филиповић Дамјан 196
Филиповић Живорад 117
Филиповић Јово 121
Филиповић Лазар, Петка 96
Филиповић Лазар, М..., Ваљево 127
Филиповић Мариан 119
Филиповић Милка 163
Филиповић Милорад, Раденковић 77, 220
Филиповић Милорад 245
Филиповић Никола 129
Филиповић Павле 145
Филиповић Панта 224
Филиповић Светозар 90
Филиповић Урош 131
Фрушкић Петар 113
Фуртула Мирко 202
Хауптман Ханс 25
Хаџи Коста 13

Хаџић Лука 76
Хегедиш Антал 41
Херцеговић Светозар 212
Херцеговчић Светолик 70
Хумо Хамза 37
Цвејић Живко 253
Цвејић Миладин 158
Цвејић Милица 170
Цвејић Степан 221
Цветановић Филип 81
Цвијетић Анка 119
Церковић Младен 256
Церовина Спасоје, Врањска 76
Церовић Сава, Неправдићи 208
Церовић Сава 68
Церолија Спасоје 219
Циганић Сава 124
Цирнић Обрен 82
Цицовић Илија 157
Цокић Радиша 253
Црњак Георгије 210
Црњак Ђорђе 68
Црњак Јово 71
Чајетић Илија 100
Чајка Јосиф 9
Челић Перо 72
Челић Петар, Баново 214
Човић Јосиф 137
Чарановић Сава 205
Червеш? Василије 131
Черић Милева 131
Човић Душан 248
Чојетић Лука 90
Чојтић Савета 100
Чорић Илија 94
Чорић Илинка Живаљевићи 87
Чорић Илинка 111
Чубрић Митар 203
Чудомировић Јован 249
Чускић Риста 197
Чучковић Стеван 206
Џелетовић Бранко 43
Шакотић Лазар 36
Шалић Милоје 224
Шарац Илија 143
Шаренац Петар 137
Шарић Алекса 201
Шарић Јован 196
Шарић Љубисав 129
Шегић Душан 215
Шешлија Милош 42
Шијаковић Јован 201
Шијачки Душан 39
Шимић Петар 214
Шимшић Живко, Дубово 201
Шимшић Никола, Станојевићи 200(203)
Шишић Љубомир 137
Шљивић Стана 168
Шокић Илија 195
Шола Атанасије 48
Шолаја Милица 16, 118
Штурценегер Катарина 24, 57
Шувак Александар 249
Шука Љубица 69
Шука Милан 157
Шулетић Тодор 157
Шуловић Никола 199
Шуљков Стеван 203
Шумановић Светислав 39
Шућур Јован 202
Шушњаревић Недељко 81
Шушњарић Стјепан 79

Регистар места

Автовац 90, (106)
Азања 168, 222, (240)
Арад 13, 15, 17, 34, 38, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 48, 49, 50, 51, 52, 54, 55, 56, 59, 60, 61, 62, 67, 68, 103, 131, 167, 169, 170, 178, 179
Араповац 84, 105
Ашах 12
Бабја Глава? 220, (239)
Бабљак 77, 87
Бабушинац 179
Бабушница 162
Бадовинци 71, 85, 96, 100, 112, 143
Бајевац 84, 133
Бајина Башта 136
Бајинци? 156, (181)
Балтићи 94, 97, 101, 109,127
Бањвине 72, (103)
Бањке 140, 151
Бањци 145, 158
Баново? (Баново Поље?) 206, 214 (232), 236
Бања Лука 15, 150, 196
Бања (?) 146, 168
Бањани 74, 76, 77, 80, 88, 91, 94, 96, 103, 120, 126, 128, 134, 142, 150, 156, 158, 218, 219, 220, 238
Бањевац 82, 86
Барзиловица 111, 112, 113, 119, 126, 147, 148, 205
Барич 139, 178, 179
Барна? (Барник?) 169, 196 (227)
Баталаге 74, 93, 119, 144, 216 (237)
Баточина 181, 224(241)
Бела Река 116, 141
Бела Црква 13
Бело Брдо 82, 85
Белобушје? (Белобучје) 204 (231)
Белотић 121, 135, 160, 182,
Белошевац 91, 112, 117
Бељин 92, 112, 113, 119
Београд 62, 76, 121 (148), 165, 173
Беч 20, 21
Бечеј 199
Бијељани 137
Билећа 42, 49, 72, 92, 93, 95, 109, 118, 119, 121, 127, 134, 138, 192, 205, 208, 230, 231
Билић? (Билићи) 208, 233
Биновац 137, 172 (184)
Бискупље 162
Бистрик 31
Бистрица 199(229)
Бихаћ 205
Бјелајци 87
Бјело Брдо 85, 105
Бјељина 140
Блажени? 195, 226
Бобова 92, 108, 225 (242)
Богатић 77, 95, 124, 138, 219
Богдановићи 114, 129
Богдановица 125
Богосавац 94, 108
Боденик 154
Божевац 136, 166(183), 181, 224 (241)
Бојиште 80
Болдогасоњ 12, 35
Бољевац 196(227)
Бољетин 176, 177, 197 (228), 225 (241)
Бољорадина 88
Борач …? 199 (230)
Борак 123, 176, 213 (235), 222
Борије (Борје) 84, 94, 96, 97, 134, 135, 139, 144(152), 155, 161
Борина 116, 147

Борка?.....159, 176
Борно? (Борина?, Борова?).....198 (229)
Боровско.....96, 113, 136, 256
Босанска Градишка.....201, 203
Босанска Крупа.....59, 80
Босански Нови.....120, 123
Бостан Кула.....71, 83
Бравно?(Бровско?).....210(234)
Брадарац.....163, 164, 165, 166, 167, 169, 170, 172, 174, 175, 178, 180, 252, 253
Брајковац.....63, 205(231)
Брасина.....143, 152
Братислава (Пожун).....29, 35, 38
Браунау.....12
Брдарица.....208
Брежане.....163, 165, 168, 173, 176
Брезик 63
Брезовица.....79, 95, 109, 158, 212(235)
Брезовице (Горње и Доње).....71, 102
Брезовљани.....155
Брзоходе.....137, 171
Брчко.....24, 49, 148, 198
Будим.....31
Будимпешта.....14, 39
Буђановци.....155
Бујево?.....202(231)
Буковац.....115, 131, 136
Букор.....140
Булози 116, 141
Бунови.....71, 154
В. Поповац.....138, 174
Валона 26
Ваљево.....73, 97, 113, 122, 206, 216
Вапа.....137, 173
Вардиште (Горње и Доње).....144
Варцар – Вакуф.....139, 179, 186
Ватоње?.....181, 224 (241)
Вележићи.....73
Веленићи.....197 (228), 214 (236)
Велике Циглане.....114
Велико Градиште.....170, 172, 253
Велико Крмчаре.....138, 177 (185)
Велико Орашје.....175
Велико Поље.....120, 136, 143, 152
Велико Село.....213 (235), 219 (238)
Велико Црљене.....71, 112, 115, 120, 122 (149), 123, 126, 137, 138, 256
Великовац?.....181, 224 (241)
Веселиновац.....133
Вилић?.....206(232)
Вировци (Вировац).....63, 71, 77, 79, 80, 83, 85, 97, 98, 100, 109, 113 118, 120, 124, 126, 213(235), 218(238)
Висовица.....199, 203
Високо.....49, 136, 202
Витановци.....180, 222(240)
Витежево.....165, 183
Витесава? (Вишесава?).....179, 221
Вишеград.....99, 135, 153, 200, 202, 203, 204, 205, 207
Вишњица.....135, 159(182)
Владимирци.....80
Власеница.....203, 220
Влатовић? (Влатковић).....203, 211(234), 220
Влахоље.....70, 157
Во....., срез пожаревачки
Вовић? .....219(238)
Водице 63, 168, 184
Војилово.....138, 176
Вољевци.....83, 85
Вочњак.....69, 73, 81, 88, 211, 217
Вражогрнац (Вражогрнци).....51
Вранеши.....158, 159
Вранићи (Вранић).....63, 74, 80, 82, 85, 93, 95, 99, 103, 110, 112, 113, 116, 118, 119, 124, 125, 126 (149), 133, 134, 136, 141, 143, 144, 155, 158, 160, 161, 218, 225, 256
Враново.....138, 174
Врањић? (Вранић?).....207, 232
Врањска.....69, 76, 101, 110, 209, 210, 219, 233
Врачевић.....220
Врбица 63
Врбовац.....138, 176
Врело.....129, 139, 140, 154, 159, 167

Вреоци 83, 86, 111, 114, 117, 126, 128, 132, 141, 142, 143, 156, 157, 164
Врнишко? (Врањска?) 179, 211 (234)
Врх 63
Врховине 63, 115, 137
Врховине 105, 115
Вукићевица 83, 124, 128, 130
Вукона 69, 115, 211(234),
Вукошић 82, 87
Габела 137, 145
Гард...е? (Гардачине?) 207, 232
Гацко 49, 111, 134, 197(228)
Гаштица 134, 156
Главичице 137
Гламочевићи 85, 203
Гласинац 16, 77, 79
Глашинар? 179, 220
Гобаље 168, 195
Годомиље 82, 88
Голо Брдо 116, 143
Голобок 138, 174, 175
Горажде 49
Горња ...? 180, 222(239)
Горња Буковица 113, 122
Горње Недељице 133
Горњи Дол 83, 91
Горњи Лајковац 102
Горњи Лукавац 59
Грабовац? (Грабовица) 152, 171, 198(229), 203
Градац 140
Градина 51, 116
Градишка (Нова Градишка) 121
Грац 15
Грбавци 138
Грбић 96, 208, 141
Грбићи 90, 96, 111, 117, 129, 138
Грљевићи 89
Грмљани 69, 71, 74, 75, 81, 93, 133, 138, 151, 154, 156, 196, 209(233), 210, 212, 217, 256
Гродна? 162, 178, 218(238)
Грувања? 203(231)
Груљани? (Грљани?) 147, 169
Гуњаци 115, 135
Гуњевац 90, 112, 130, 131, 132, 155
Гуњевци 206(232)
Гуњевићи 115,140
Гучево 16, 99, 113
Дебежда? 179, 221(239)
Десина 136, 166, 168
Дивци 124, 153, 173, 205, 232
Добој 12, 15, 35, 38
Добреља 78, 123
Добриња (Горња, Доња и Средња) 165?, 180
Добриње 180, 223(240)
Добрић 181, 224(241)
Доброводице 182, 225(241)
Долњи? 181, 224(241)
Доња Борина 135, 158
Доња Пешчаница 137, 167
Доња Прача 49
Доња Тузла 26
Доњи Влајковац 131, 133
Доњи Лајковац 111, 113, 131, 157, 208(234), 211
Доњи Милановац 224
Доњи Мусићи 89, 124, 134
Драгинац 70
Драговац 182, 225(242)
Драговац? 208, 225(242), 233
Драгодо (Драгодол) 69, 79, 210, 234
Драгојевац 86
Дражевац 75, 104, 118
Дражево 137
Дрен 89, 90, 106, 117, 119, 129, 131, 142, 145, 157
Дреновац 112, 114, 127
Дрина 181, 223(240)
Дринско 197(228)
Дрмно 162, 163, 165, 166, 167, 168, 173, 175, 177, 179, 180, 222, 252, 253
Дрокан 67, 82

Дролудо? (Дрлупа?)212 (235)
Дубље78, 96, 109, 115, 139
Дубно?200 (230)
Дубово?201(230)
Дубочица122, 145(153)
Дубочка169
Дубрава 63
Дубравица128, 150, 166, 168, 170, 171, 174, 175, 176, 177, 179, 252
Дубровник31
Дудовица 68, 72, 92, 119, 122, 135, 138, 213, 218 (238)
Дулић156
Душнавић? (Душманић)210, 234
Ђурђевац49, 83, 91
Жабари179, 221
Жабљар? (Жабари)211 (234)
Жегар15
Женева33
Живаљевићи87
Живановићи81
Живица137, 138, 168, 171
Живковци138, 174
Жировница137, 172
Житковица147
Жљебови49
Жуновица?179, 221
Жупањац73, 77, 215, 218, 238
Журовица?179, 221
Заблаће112, 117
Завајит155, 157, 204 (231)
Завидола?205 (231)
Завлака129, 135
Загајеви95, 109
Загора106, 115
Загреб11, 14, 20, 25, 32, 38
Зајаче70, 76, 89, 130, 134, 150, 207, 212, 218
Закаље117
Закомо136
Залом157
Засада86, 99
Засовица?213 (235)
Затоње162, 167, 170, 175, 177, 179
Звечка81, 89, 137, 142
Звиздар69, 122, 130, 145, 153, 210
Зворник49, 128, 150
Зеленик139, 178
Зеоке84, 93
Зимље99, 157
Златарић85, 97
Златни Бор96, 151, 201 (230), 202
Змињак98, 110, 111
Зобић84
Зубци34
Иванчево?179, 221(239)
Ириг220
Јабланица196 (227)
Јабучје (Горње и Доње)74, 75, 76, 81, 82, 83, 117, 123, 127, 160, 196, 216
Јазовник78, 104
Јаловик135, 159(182)
Јарина?209, 234
Јасеница135, 160, 182
Јеглиште216(237)
Јечмиште75, 104
Јошева82, 88, 101, 106, 132
Јунковци 80, 105, 133
Јупача219(238)
Калиновац77, 82, 87, 111, 220
Калиновик49, 134
Караница127
Караново?(Карановац?)217 (237)
Карина 68, 76, 131, 169, 174, 227, 208, 233
Катун168, 195, 226
Кућ113, 207, 208, 233
Кацевац129, 130
Кечкемет15
Кисиљево16, 127, 133, 163, 164, 165, 166, 167, 169, 170, 171, 173, 177, 179
Кистање256
Кладањ112, 146, 208, 233
Кланица79, 81, 83, 84, 90, 94
Кленак68, 70, 78, 87, 91, 93, 125, 141,

155, 158, 196(227), 198(229), 199(230), 200, 201(230), 203, 206, 208, 209, 210, 211, 219
Кленовик.....167(183), 168, 172, 174, 175
Клење.....70, 84, 89, 93, 97, 109, 122, 136, 138, 165, 182, 212(235)
Клинци.....141
Кличевац.....162, 163, 164, 166, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 179, 221, 252, 256
Кнежевићи.....127
Кнезови.....155
Ковачице.....142 (152), 148, 171, 198 (229)
Ковиљача.....73, 74, 93, 215, 216, 217
Кожуар.....69, 72, 79, 81, 82, 83, 88, 94, 101, 102, 120, 125, 135, 139, 142, 211
Козићи.....72
Козјак.....78, 88
Козличић.....72, 79
Команице.....81, 114
Комирић.....139
Коморан.....15, 35
Конари.....115, 132, 135
Конатице.....85, 98
Кораћица.....112, 118
Коренито.....115, 135
Кореница.....84, 92
Коритна?.....196 (227)
Корито.....127
Корница.....144
Корови.....199 (229)
Короња?.....206 (232)
Косијерево.....24
Костајник.....80, 84, 108, 118, 156
Костањевац.....84, 92, 107
Костолац.....169, 170, 173, 175, 178, 223, 224
Котешица.....124
Котош.....96, 97, 114
Крагујевац.....63, 163, 222
Крајишници.....72, 85, 214, 236
Красава.....76, 217 (238)
Крвије 137, 171
Крекови.....156
Кремна?.....197 (227)
Кренак?.....197, 227
Кржава.....72, 73, 84, 214
Крживо?.....215 (236)
Кржоња? (Кржова?).....214 (236)
Кривавић?.....214 (236)
Криваци 143, 152
Кривојевићи.....71, 102, 200, 214 (236)
Крнићи.....120, 135
Крнуле.....73, 109, 137, 151
Крњешевци.....155
Кровић?.....213 (236)
Кртинска.....70, 80, 111, 113, 217
Крупа.....156 (181)
Крупањ.....79
Крушев До.....87 (105)
Крушчице.....74, 177, 216 (237)
Крушевица, Љубиње.....158
Кула (Пожаревац).....252
Куманово.....252
Курјаче.....162, 168, 171, 172, 176, 180, 222 (240), 224
Кусадак.....174 (185)
Кусићи.....160, 182
Кучевац?.....181, 224 (241)
Кушица?.....198 (229)
Лађевине.....81
Лазаревац.....102
Лазарићи.....16, 112, 118
Лајковац (Горњи и Доњи).....69, 81, 98, 102, 110, 112, 113, 114, 115, 125, 132, 147, 149, 208, 211
Ландол.....178, 186
Лесковац.....123, 148, 180, 227 (240)
Лесковица.....83, 172, 201
Лешница.....128
Липе.....16, 163, 165, 172, 174, 177, 252
Липик 63
Липница.....125
Липово Брдо.....79, 102
Липолист.....74, 80, 96, 118, 131, 138, 144, 211, 216, 256
Лисовић.....168

Лозница (Ваљевски срез)72, 84, 87, 93, 100, 102, 112, 137, 142
Лозница (Подриње)93, 95, 126, 133, 221
Лозовик173 (184)
Лончаник95, 122
Лука 195, 221 (239), 226
Лукавац73, 84, 103
Лукавица 133, 141, 152
Луковац197 (227), 217 (237)
Лумница? (Лужница?)214 (236)
Љесковац155 (180)
Љубиња?172, 204, 205 (231)
Љубиње49, 81, 117, 138, 147, 167, 201 (231), 204, 205, 206, 223 (240)
Љубљана19, 20
Љубомишље96, 109
Мајур92, 119
Мала Ремета155
Мали Борак112, 146
Мало Лаоле166
Маљевић?213 (235)
Маљуревац166, 171, 172, 173, 174, 176
Манастирица176, 185
Мандре83, 145
Манићи71
Маркова Црква82, 83, 87, 105, 112, 115
Марковац (Пожаревац) 253
Марошевић?213 (235)
Матхаузен12
Махорево74, 77
Медвеђа173, 184
Медошевац76, 78, 83, 132, 133, 217
Међеђа49
Међуречје?197 (228)
Међусеље161, 182
Мека Груда76, 104, 219 (238)
Меленци181, 223
Мељак91, 107, 124, 132, 133, 158, 160
Месарци96, 109
Метковић206
Метловача220
Милановац221
Милорци 94, 95, 157, 181
Милошевац222 (240)
Миљевић164, 177, 183
Мионица113, 256
Миоче138, 151, 166
Мириловац137, 167, 184
Мириловићи87, 177
Мирић199(230)
Мирјево138, 173
Мислово78, 82, 118, 155, 156
Митровица (Косовска)36
Михајловац87, 136, 162, 167
Михољаче124, 127(149), 158
Михољевци?205(231)
Мишљеновац138, 176(185), 181, 224(241)
Модрић?201(231)
Моквилово?180, 221(239)
Мокридо?(Мокри До)169, 197(227)
Мокро135, 160
Моско134, 138
Мосоровићи71, 197(228)
Мостар49, 143, 160
Мраково (Мракова)140, 152, 207, 233
Мрвићи135, 159
Мрчевци80
Мрчковац137, 169(184), 176
Мургаш76, 79, 88, 92, 117, 132, 138, 144, 219
Мушићи (Горњи Доњи)89, 92, 93, 107, 125, 141
Нађмађер12, 27, 36, 37
Наномир110, 116, 145
Нашице44
Невесиње49, 139, 144, 153, 200, 204, 208
Нежидер12, 35, 55
Неправдићи68, 208, 233
Непричава114, 123, 124, 127, 133, 135, 140
Нерева?217(237)
Ниш36, 57
Нованата 215(237)
Новаци80, 112, 116, 121(147), 142

Нови Сад 12, 13, 27, 28, 31, 34, 39, 46, 50
Новска 44
Ножичко 197(228)
Ноћај 80
Обреновац 63, 75, 99, 116, 120
Обреновићи 217(238)
Опаковац? 206(232)
Орашац 70, 119(134), 158, 212
Ореовица 136, 134, 183
Орљево 139, 178
Осатице 129
Осечиница? 201(230)
Осово (Горње и Доње) 83, 91, 107, 157
Осредак 144
Острово 93, 116
Очевље? 201(230)
Пађени 135, 143, 155
Пазова 70, 79, 158
Пале 200
Пољуви 74, 75, 85, 90, 94, 96, 98, 100, 111, 114, 125, 129, 132, 138, 142, 218(238), 219
Пољуси 162, 179
Памбуковица 75, 79, 82, 84, 87, 89, 113, 115, 116, 119, 134, 143, 216 (237), 223 (240), 256
Паник 85, 96
Панчево 13, 38, 39, 42
Параћин? 180, 221(239)
Париз 26, 27, 31, 46
Пасковац 86, 120, 132
Пауне 82, 83
Педише 112, 120, 123, 140
Пековићи 75
Пепељевац 91, 95, 109, 129
Пергуле? 197(227)
Петка 76, 77, 84, 92, 95, 96, 111, 113, 114, 124, 128, 135, 137, 142, 143, 161, 162, 164, 165, 167, 169, 172, 177, 179, 209, 219 (238), 220, 222, 223, 252, 256
Петковић 217 (237)
Петковица 68, 69
Петловача 77, 113
Петријево 182, 225 (242)
Петровац 138, 174
Пецка 91, 117
Пироман 123, 209
Платичево 72
Плашчево? (Плашчица?) 177, 215
Плоча 82
Побраци 157
Подвитез 157
Подгора 161
Подгорје 134, 156
Подроманија 84, 100, 121, 123, 140, 161
Пожаревац 44, 165, 168, 221, 252
Пољана 175, 181, 225 (241), 252
Помијаче 140, 142
Поникве 75, 159, 178, 216 (237)
Понор 110, 116
Попов До 78, 179, 220
Поповац 63
Поповићи 162
Попово? 179, 220
Постење (Горње и Доње) 112, 115
Поточани 63
Поточари 63
Праг 25, 31
Пребјег? 134, 156
Предља Њива? 171, 200 (230)
Преслица 135, 159, 160
Прибидо 135, 159
Прилике 122, 149
Прковићи 135, 159
Прњавор 49, 91, 97, 115, 118, 135, 154, 200(230), 201 (230), 203, 204, 207
Прово 75, 122, 149, 178, 218 (238)
Прогошево? 148, 169
Пударци 138, 176
Пурићи 140, 152
Равно 90
Равње 69, 74, 81, 105, 216 (237)
Радања 182, 225 (242)
Радашевић? 210, 234
Раденковић 77, 220

Радљево 72, 73, 76, 81, 84, 89, 90 ,96, 103, 104, 106, 131, 208, 213 (236), 214, 215, 219)
Радмировац 180, 222 (240)
Радошевић 68, 79, 86, 113, 125, 159, 203
Радуша 73
Рађево 78, 85, 104, 118, 132
Рађево Село 80, 104, 118, 132, 150, 151, 155
Рајковац 115, 137
Рајковић 72, 142, 214 (236)
Ракинац 139?, 178
Ракова Нога 172, 204 (231)
Ракуша?(Ракаш?) 214 (236)
Рам 167, 172, 176, 223 (240), 224 (241)
Ратари 95, 121, 148
Ратковац 75, 80, 81, 83, 86, 92, 93, 161?, 178
Ратковица? 216 (237)
Рача 180, 222 (239)
Рачевац? 205 (232)
Рашанац 137, 170
Речица 16, 167, 175, 177
Рибари? 211, 234
Рибарица 70, 71, 136, 145, 152, 160
Рибасомоље? 180, 221 (239)
Ријека 134, 155 (180), 169, 197
Рим 18
Рогатица 16, 69, 99, 100, 111, 138, 144, 148, 202, 256
Рубебреза 83, 89
Руда Главица? 201
Рудовање? 180, 223
Руклада 84, 92, 93, 96
Рума 23, 199, 200, 202, 203, 204, 205, 207, 208
Румска 82, 83
Руновић 85, 97
Рињани 70, 212, 223 (241)
Рус. Поље 196 (226)
Рушани 181, 223 (241)
Сабренча? 151, 172
Сан Ђовани Ди-Медуа 20
Санковић 100, 120, 128
Сарајево 20, 21, 30, 40, 43, 53, 88, 133, 198, 199, 202, 204, 205, 208, 209, 256
Сараново 137, 170
Свилеува 121
Сврљиг 118
Седра? (Седари?) 211 (234)
Седлари 27, 69, 79
Секумиште? 198 (229)
Селевац 170
Сене 136, 166 (183)
Сентиван 203
Сење 139, 178
Симино Брдо 70, 212 (235)
Ситнеж 77, 81
Сјеверско 49, 82, 83
Скела 80, 114, 117, 127, 128, 158
Скобаљ 124, 164
Скрујево? 182, 225 (241)
Скугрићи (Горњи и Доњи) 116, 141, 152
Сладинци? (Сладинац) 181, 223 (241)
Слатина 78, 79, 89, 92, 94, 96, 106, 115, 116, 117, 122, 124, 126, 129, 135
Слепчевић 130
Словац 93, 95, 109, 116, 129, 130, 141
Смедерево 165, 169, 173, 174, 176
Смољинац 171, 173, 179
Смртићи (Горњи и Доњи) 106, 115, 138
Совљак 69, 70, 73, 78, 79, 80, 82, 83, 84, 85, 87, 89, 90, 91, 93, 97, 98, 99, 100, 112, 115, 116, 120, 121, 123, 127, 132, 134, 136, 137, 140, 142, 143, 144, 145, 157, 161, 205, 212, 245(236), 256
Соколац 49, 93, 94, 98, 108, 141, 158, 220 (239)
Соколина 135, 159 (181)
Соколовићи 79, 98, 100, 114, 119, 127, 134, 137, 143
Соколово 112, 136
Сомбор 67
Сопиље 136, 161 (182)
Сопот 104
Срђевићи 79

Сребреница 71, 80, 86, 87, 94, 129, 134, 137, 195, 198, 202, 203, 204, 212
Средње 85, 105, 116, 143
Средњево 175
Сремска Митровица 137
Сремски Карловци 12, 13, 30
Српци 161
Станишевац 198 (229)
Станојевићи 200 (230)
Стара Гора 51
Старо Село 51
Старчево 134, 151
Степање 72, 98, 110, 113, 126, 157, 214
Степојевац 71, 76, 77, 78, 86, 91, 92, 112, 113, 114, 115, 116, 118, 119, 120, 121, 122, 124, 129, 133, 136, 139, 140, 157, 209 (234), 210, 213, 219
Стобан? (Стоборани?) 209, 233
Столац 205
Стране 78
Страхово? (Стрмово) 210 (234)
Стрмово 68, 71, 86, 89, 95, 97, 115, 125, 128, 136, 137, 213 (234)
Стропуње? 181, 225 (241)
Стубица 139, 177, 215 (236)
Стубленица 78, 81, 86, 91, 94, 97, 99, 106, 107, 114, 115, 123, 133, 161, 208
Стублине 70, 73, 81, 82, 84, 85, 95, 99, 106, 130, 131, 139, 207, 211
Стубља? 207, 232
Стубо 112, 115
Суботица 180, 186
Суво Село 70, 102, 114, 120, 126, 137, 147, 150, 211, 235
Суводање 97(?)
Сурчин 154
Табановац 94, 95, 108, 116, 134, 180
Табановић 73, 88, 89, 95, 100, 106, 116, 117, 126, 131, 145 , 153, 214
Таково 68, 74, 78, 82, 91, 95, 99, 103, 116, 130, 210, 215 (234)
Тврдојевац 76, 77, 82, 94, 126, 130, 133, 136, 217
Текериш 118, 125, 131, 136, 156
Телесдорф 15
Темишвар 18, 33, 35, 36, 37, 39, 41, 42, 45, 59
Тешула? (Тешево?) 207, 232
Тимочко? 180, 221 (239)
Тоболић 171, 199 (230)
Тобоља? 199 (230)
Тодорин До 73, 103, 215 (236)
Тодорићи 154
Тодошин? 160, 177
Толивно? 206 (232)
Тољевац 168, 195
Топић 177, 215(236)
Топлица 86, 94, 135, 141, 142, 169, 174, 197(228), 209(233)
Тополовник 169
Топоница 139, 165 (183), 178
Торине? 209, 233
Точионик 98, 108
Травник 194
Трбосиље 113, 123, 141, 142
Трбушац 72, 141
Трбушница 73, 87, 93, 103, 106, 108, 214, 215 (237)
Требиње 31, 32, 34, 49, 128, 138, 143
Трешница 135, 159
Трлић 85, 90, 97, 106, 112, 117, 121, 127, 129, 130, 139, 141, 143, 144, 160
Трнова 78, 146
Трновац (Трновци) 63
Трновица 68, 210 (234)
Трњане 139, 177 (186)
Трњаци 88, 116
Тршић 69, 78, 86, 210
Турјак 76
Турињ 15
Ћелије 118, 134, 148, 155
Ћириковац 162, 164, 166, 168, 180, 252
Ћовдин 178
Уб 80, 111

Угриновци 28
Ужице 51
Упсала 27
Уровци (Уровац) 112, 113, 145, 147, 178, 218(238), 256
Ушће 179, 211 (239)
Фалиши 98, 162
Феризовићи 114
Фоча 34, 49, 68, 131, 132, 136, 155, 156, 198, 199 , 200, 201, 202, 203, 204, 206, 207, 210, 213
Хаг 41
Хаџићи 71, 212 (235)
Ходбина 139
Цазин 144
Царевац 252
Царина 71, 79, 102, 176, 213 (235)
Цветовац 79, 82
Цвикау 12
Целенград 252
Червенач? 181, 223 (241)
Церјанац 139, 179
Церовица 168, 196
Црвена Јабука 82, 84, 89, 117, 124, 145
Црљенац 132, 139
Црљени 97, 109, 113, 120, 126
Црна Бара 72, 87, 90, 94, 106, 107, 114, 214
Црна Трава 82, 84
Црниће (Велико и Мало) 201 (230)
Црнчићи 142
Црњелево 120, 148, 160
Цуљковић 70, 212
Чабавић? 182, 225
Чајниче 49, 79, 131, 196 (227), 203
Чањица? (Чањево?) 195, 226
Челебићи 140
Чемерна (Чемерно) 114, 115, 128, 151, 174, 207, 233
Чепелице 72, 80, 99, 103, 138, 215 (236)
Чешки Јиндриховци 12
Чибутковица 82, 89, 92, 95
Читлук 79, 104, 209, 233
Чокешина 113, 121 (148, 122)
Чорнић? 182, 225 (242)
Џимрије 94, 100, 113
Шабац 27, 51, 79, 99, 128, 142, 161, 171, 194, 195, 196, 222, 252
Шалинац 178
Шамлићи 136, 161, 182
Шапине 164, 166, 223
Шарбани (Шарбане) 63, 75, 100, 129, 130, 162, 178, 218 (238)
Шеварице 131
Шид 39
Шипуља? 181, 224 (241)
Шобадине 159
Шопић 73, 80, 85, 88, 90, 98, 99, 112, 115, 119, 122, 123, 132, 135, 139, 140, 207 (232)
Шопроњек 12, 15
Шорбане?(Шеблари) 210 (234)
Шувајић 136, 164
Шуњевина 90, 106
Шурице 112, 119
Шушњар 75, 144

Извори и литература

Архивска грађа

1. Архив Србије, РГ VIII/1 (Урош Ковинчић, Списак помрлих интернираних и заробљених Срба сахрањених у арадском „Долњем гробљу”);
2. Архив Србије, МИД, ПО, ф. XVII р. 25 (писмо начелника Подрињског округа Ж. А. Спајића, упућено Влади Србије 1915);
3. Архива Темишварске епархије, умрлице са основним подацима о умрлим интернирцима писане на картонима – 1915/16;
4. Архива Темишварске епархије, Списак умрлих 68 војника, под насловом „Табел” из 1962. године;
5. Историјски архив Града Новог Сада, Ф. 1, Магистрат слободног краљевског Града Новог Сада (документа Ф. 1, kig. из 1914. и kig. 11245 из 1915);
6. Рукописно одељење Матице српске, рукопис под бројем М. 6526;
7. Архив САНУ у Сремским Карловцима, Фонд Магистрата, 1914.

Књиге

1. Јован Гавриловић, *Речник географијско-статистични Србије*, КИЗ Култура – Историјски институт САНУ, Београд, 1994. (репринт издања из 1846);
2. Мато Косовац, *Шематизам Карловачке митрополије*, Карловачка митрополија, Карловци, 1910;
3. М. Вујичић, *Области Старе Србије*, Београд, 1914;
4. *Наше патње и наше борбе*. Збирка Југословени у светском рату, Штампарија „Уједињења” Женева, 1917;
5. Марко Јаковљевић, *Из рата и емиграције (Успомене). Одговор Г. Јовану Томићу*, Штампарија „Е. Рајчић”, Суботица, 1923;

6. *Речник места Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца*, I–II, Народна просвета, Београд, 1925;
7. Владимир Ј. Поповић, *Патње и жртве Срба среза требињскоіа 1914–1918*, Требиње, 1929, репринт издања (1929) поговор Митар Р. Миљановић, Удружења ратних добровољаца 1912–1918. њихових потомака и поштовалаца Београд, подружница Требиње, Београд, 1996;
8. *Напор Босне и Херцеіовине за ослобођење и уједињење*, обрадио Перо Слијепчевић, и сарадници: В. Ћоровић, В. Поповић, Р. Јеремић, М. Максимовић, Н. Стојановић, Ш. Грџић, Ђ. Перин, Г. Круљ, С. Ђокић, Х. Хумо, издање Обласног одбора Народне одбране у Сарајеву, Сарајево, 1929;
9. Душан Н. Обрадовић, *Србија и аустријски Словени у светском рату 1914–1918*, Застава ДД, Нови Сад, 1929;
10. Владимир Ј. Поповић, *Патње и жртве Срба среза требињскоіа 1914–1918*, Мостар, 1929;
11. Влад. Маринковић, *Речник – именик места Краљевине Јуіославије* [...], Свесловенска књижара, Београд, 1930;
12. Ристо Ковијанић, *Наћмећерска долина смрти на іробовима 6.000 српских мученика*, предговор написао Петар Бојовић, Братислава, 1936;
13. Урош Јовановић, *Страдање националних бораца 1914–1918*, Панчево, 1936;
14. Ристо Радуловић, *Расправе и чланци, иредіовор Перо Слијепчевић*, Српска књижевна задруга, Београд, 1940;
15. Miloš Radojković, *Rat i međunarodno pravo*, Odbor za udžbenike stručnog udruženja studenata prava, Beograd, 1947;
16. Триша Кацлеровић, *Цимервалдска конференција. Апел српских социјалиста цивилизованом свету*, Народни универзитет, Београд, 1951;
17. *Именик места – иреілед свих места, општина и срезова у Јуіославији са поштама и територијално надлежним судовима и јавним тужиоштвима*, 2. измењено и допуњено издање, Службени лист ФНРЈ, Београд, 1960;
18. *Политички лик Васе Стајића*, пр. Арпад Лебл, Нови Сад, 1963;
19. Mihalj Karolji, *Vjera bez iluzija*, Memoari crvenog grofa, Zagreb, 1982;
20. *Историја српскоі народа*, књ. VI, други том, Од Берлинског конгреса до уједињења 1878–1918, Српска књижевна задруга, Београд, 1983;
21. Војислав Лубарда, *Вазнесење*, Дечије новине, Горњи Милановац, 1989;
22. Благоје Илић, *Јуіославија по вољи народа 1914–1918*, „Дневник", Нови Сад, 1988;
23. Душан Паравац, *Добојски лоіор (1915–1917)*, „Глас комуна"– Радио-Добој, Добој, 1990;
24. Владимир Ћоровић, *Црна књиіа. Патње Срба Босне и Херцеіовине за време светскоі рата 1914–1918*, предговор Војислав Максимовић, Удружење рат-

них добровољаца 1912–1918. године, њихових потомака и поштовалаца, Београд – Подружница Требиње, треће издање, Београд, 1996;
25. Бранко Целетовић, *Билећки крај у годинама Првог светског рата (1914–1918)*, Удружење српских добровољаца 1912–1918, њихових потомака и поштовалаца, Општински одбор Билећа – Српско просвјетно и културно друштво „Просвјета", Билећа, 1997;
26. *Систематски списак насеља Републике Србије*, Републички завод за статистику, Београд, 2006;
27. *Географска енциклопедија насеља Србије*, I–IV, Географски факултет, Београд, 2001;
28. Исидор Ђуковић, *Нађмађер. Аустроугарски логор за Србе 1914–1918*, Сигнатуре, Београд, 2002;
29. *Добојски логор. Хроника о аустроугарском логору интернираца у Добоју 1915–1917,* припремио Душан Паравац, Народна библиотека, Добој, 2002;
30. Љубивоје Церовић, *Срби у Араду*, Музеј Војводине, Нови Сад–Арад, 2007;
31. *Арадска тврђрава. Аустроугарски логор за истребљење Срба 1914–1918*, Божидар Панић... [и др.], Савез потомака ратника 1912–1920. и Савез Срба у Румунији – Арад, Пожаревац, 2008;
32. Милорад Екмечић, *Дуго кретање између клања и орања (1492–1992)*, Завод за уџбенике, Београд, 2008;
33. Катарина Штурценегер, *Србија у европском рату 1914–1915. На основу писама, докумената и личних доживљаја и преко 100 оригиналних снимака*, Академска књига, Нови Сад, 2009;
34. Миховил Томандл, *Панчево у Првом светском рату*, Историјски архив у Панчеву, Панчево, 2010;
35. Маја Томашевић, *Бањалучки велеиздајнички процес*, Бесједа – Гимназија, Бањалука, 2011;
36. Богољуб Шијаковић, *Брига за жртву. Памћење имена и спомен српске жртве,* Гласник, Београд, 2011;
37. Милан Ристовић, *Црни Петар и балкански разбојници. Балкан и Србија у немачким сатиричним часописима (1903–1918)*, друго, проширено издање, Београд, 2011;
38. Стеван Бугарски, *(С)Поменик Словена војника, заробљеника и интернираца умрлих на садашњој територији Румуније 1914–1918*, Прометеј, Нови Сад, 2014;
39. Оливер Јанц, 14. *Велики рат*, Прометеј–РТС, Нови Сад–Београд, 2014;
40. Арчибалд Рајс, *Злочини над Србима у Великом рату*, приредио М. Пршић, Свет књиге, Београд, 2014;

41. Катарина Клара Штурценегер, *Србија у рату 1914–1916*, поговор Владимир Стојанчевић, Прометеј–РТС, Нови Сад–Београд, 2014;
42. Ђорђе Ђурић, *Србија у Првом светском рату – илустрована хронологија*, Прометеј–РТС, Нови Сад–Београд, 2014;
43. Андреј Митровић, *Србија у Првом светском рату, друго издање*, Службени гласник, Београд, 2015;
44. Милош Казимировић, Ханс Хаутман, *Крвави трагови Великог рата. Злочини Аустроугарске и њених савезника 1914–1918. у светлу аустријских докумената*, Прометеј–РТС, Нови Сад–Београд, 2015.

Зборници, каталози, периодика

1. *Споменица епархије захумско-херцеговачке живим и упокојеним борцима за ослобођење и уједињење*, издање Епархијске управе, Ниш, 1929;
2. *Видовдан*, „Историја српских ратова 1912–1919 у слици и речи", бр. 1, Женева, 1918;
3. *Српски лист*, Орган Српског народног одбора, Нови Сад, за октобар 1918;
4. *Видовдан*, „Историја српских ратова 1912–1919 у слици и речи", бр. 2, Женева, 1919;
5. *Српска црква*, Часопис за црквени живот, Сарајево, бр. 3–6, 1919;
6. *Службене новине Краљевства Срба, Хрвата и Словенаца*, Београд, бр. 3, 1919;
7. *Панчевац*, Календар за просту годину..., „Именик интернираних Банаћана у Арад 1914. године" (уредили Душан Бошковић и Миховил Томандл), Панчево, 1921;
8. *Ратнички гласник*, Орган удружења резервних официра и ратника, Београд, бр. од 1924. до 1935;
9. *Гласник*, црквени, школски и друштвени лист, Темишварска епархија, Темишвар, 1922, бр. 18–20; чланак Уроша Ковинчића: „О лагеру Срба интернираних за време светског рата у Араду и о арадском српском гробљу";
10. *Нова Европа*, књига седма, издање „Нове Европе", Загреб, 1923; Хасан Ребац, „Срби муслиманске вере у Босни и Херцеговини (политичка прошлост)", ЛМС, књ. 306, св. 2–3, Нови Сад, 1925;
11. *Видовдан*, књ. IV, Београд, 1926. (текст Душана Шијачког: „Над костима арадских мученика"),
12. *Глас Матице српске*, од 15. фебруара и 1. марта 1937. до 1940. године;
13. Душан Поповић, Триша Кацлеровић, „Меморандум српске социјалистичке партије о стању у окупираној Србији, поднет Руско-холандско-скандинавском комитету", *Зборник радова*, Историјски архив КПЈ, том III, Београд, 1950;

14. Владимир Стојанчевић, „Српски цивилни интернирци у Аустро-Угарској за време Првог светског рата", *Историјски часопис*, књ. XXII, Историјски институт, Београд, 1975;
15. „*Велеиздајнички процес у Бањалуци*", *Зборник радова са Међународног научног скупа Велеиздајнички процес у Бањалуци 1915–1916*, одржан 25–27. септембра 1986. у Бањалуци, одг. ур. Галиб Шљиво, Бањалука, 1987;
16. Владимир Стојанчевић, „Цивилни интернирци у логорима Аустро-Угарске и Бугарске у време Првог светског рата", *Зборник са научног скупа Стварање југословенске државе 1918*, Научна књига, Београд, 1989;
17. Петар Опачић, „Политика геноцида Аустро-Угарске против Срба у Првом светском рату", *Војноисторијски гласник*, бр. 1–2, Београд, 1994;
18. „Арадска тврђава – логор за српске интернирце у Првом светском рату", *Међународни научни скуп*, одржан у Араду 12–13. септембра 2014, приредили: С. Бугарски, Љ. Степанов, Савез Срба у Румунији, Темишвар, 2014;
19. „Арадска тврђава – аустроугарски логор за српске интернирце у Првом светском рату", каталог изложбе [приредили: Љ. Степанов, Б. Панић, С. Жарков, С. Стојадиновић], Савез Срба у Румунији, књ. 22, Темишвар, 2015;
20. Стеван Рајић, „О арадским интернирцима", *Темишварски зборник*, књига 1, Матица српска, Нови Сад, 2014;
21. Мирчета Вемић, „Помор Срба ратних заробљеника и интернираних цивила у аустроугарским логорима за време Првог светског рата 1914–1918", *Зборник за друштвене делатности Матице српске*, бр. 147, Матица српска, Нови Сад, 2014;
22. *Војно-историјски гласник*, Војно-историјски институт, бр. 1–2, Београд, 1994;
23. *Годишњак за друштвену историју*, год. I, св. 1, 1994;
24. Душан М. Берић, „Свенемачки Drang nach (Sud) Osten и питање одговорности за Први светски империјалистички рат (1914–1918)"; *Зборник радова Први свјетски рат – узроци и посљедице*, Академија наука и умјетности Републике Српске, Бањалука, 2014;
25. *Споменица Историјског архива Срем*, Историјски архив „Срем", Сремска Митровица, 2015;
26. Божидар Панић, „Срби у аустроугарском логору у Араду 1914–1918", *Темишварски зборник*, МС, бр. 8, Нови Сад, 2015;
27. Лист *Пијемонт* од 29. марта 1916.

Павле С. Станојевић

СТОЛЕЋЕ ЗАБОРАВА

Пописи Срба интернираца
умрлих у арадском логору 1914–1916. године

Издавач

Архив Војводине

www.arhivvojvodine.org.rs

За издавача

Др Небојша Кузмановић, директор

Лектор

Ивана Гојковић

Дизајн и техничко уређење

Александар Павловић, Архив Војводине

Слика на корици

„Чувар равнице", (детаљ) Бранислав Миоковић, Торонто

Штампа

Службени гласник, Београд

Тираж

300

CIP - Каталогизација у публикацији
Библиотеке Матице српске, Нови Сад

355.257.7(=163.41)(498.44)"1914/1916"(083.81)
343.819.5(=163.41)(498.44)"1914/1916"(083.81)
94(497.11)"1914/1918"

СТАНОЈЕВИЋ, Павле, 1946–
Столеће заборава : пописи Срба интернираца умрлих у арадском логору 1914–1916. године / Павле С. Станојевић. - 2. допуњено изд. - Нови Сад : Архив Војводине, 2019 (Београд : Службени гласник). - 302 стр. : илустр. ; 24 cm. - (Библиотека Посебна издања / Архив Војводине, Нови Сад)

Тираж 300. - Напомене и библиографске референце уз текст. - Библиографија. - Регистар.

ISBN 978-86-80017-56-3

а) Арад (концентрациони логор) – Срби – Жртве – 1914–1916.

COBISS.SR-ID 329776903

Све док су имена страдалих интернираца непозната, они су, нажалост, само број тамо негде умрлих људи, који немају свој идентитет, за које нема много саосећања и интересовања. Тек када за све умрле урадимо пописе, када добију име и презиме, место где су рођени, када дознамо име оца и мајке, датум и место смрти, од којих су болести боловали, као да смо им поново удахнули живот. Тим чином они опет постоје као личности, нису више само статистички податак о неким, нама непознатим људима, постају наши преци и сународници који заслужено победише заборав и оне који су их одвели у смрт. И мртви преци могу да шаљу потомцима поруке, они живе докле год су идеје за које су умрли – идеје слободе и љубави према отаџбини – окосница цивилизације у којој живимо. Од наших предака имамо се чему и учити, зато упркос великом труду глобалиста, још увек живе у нашим сећањима и имају наше поштовање. Те обичне чињенице, наоко сувопарне, речито говоре и на другачији начин обликују наша сазнања о рату и размишљања о прошлости сопственог народа.

ISBN 9788680017563
9 788680 017563